MARTA VENERANDA'NIN YASAK HİKAYELERİ

Türkçesi: Sanem Öge

SONIA RIVERA-VALDES



öykü

agorakitaplığı

SONIA RIVERA-VALDÉS

Küba'da doğan yazar 1966 yılından beri New York'ta yaşıyor. Küba'nın en önemli çağdaş yazarlarından biri olarak kabul edilir. Yazdığı öyküler, *Cubana* (Beacon Press, 1988) ve *Dream with No Name: Contemporary Fiction from Cuba* (Seven Stories, 1999) kitapları da dahil olmak üzere, ABD, Avrupa ve Latin Amerika'da pek çok antolojiye girmiştir. Yuvarlak Masa Latin Sanatçıları (*Latino Atrists Round Table-LART*) adlı New York'ta kurulan kültürel bir organizasyonun başkanlığını yürütmektedir. Latin Amerika ve Ispanyol edebiyatı özerine kapsamlı yazıları vardır ve York Üniversitesi'nde Latin Amerikan Edebiyatı profesörüdür. 1977 yılında, Latin Amerika'nın en önemli edebiyat ödüllerinden biri olan Casa de las Americas Ödülü'ne değer bulunmuştur.

SANEM ÖGE

1977 İstanbul doğumlu. İstanbul Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü mezunu. Daha Önce *Başka Bir Dünya Için Manifesto* adlı oyunun çevirisini yapmıştır.

Sonia Rivera-Valdés

MARTA VENERANDA'NIN YASAK HİKÂYELERİ

Türkçesi: Sanem Öge

agorakitaplığı

Çağdaş Dünya Edebiyatı 12

Marta Veneranda'nın Yasak Hikâyeleri
Sonia Rivera-Valdés

Kitabın özgün adı:
The Forbidden Stories Of Marta Veneranda
Seven Stories Press, New York, 2001

İngilizce'den çeviren: Sanem Öge

Kapak tasarım: Mithat Çınar
Dizgi: Sibel Yurt

© Sonia Rivera-Valdés, 2001
© 2004; bu kitabın Türkçe yayın hakları
Agora Kitaplığı'na aittir.

Birinci Basım: Aralık 2004
ISBN: 975 - 8829 - 59 - 9

Baskı ve Cilt: Kitap Matbaacılık
Tel: (0212) 501 46 35

AGORA KİTAPLIĞI
Gümüşsuyu Mahallesi Osmanlı Yokuşu,
Muhtar Kâmil Sokak No: 5/1 Taksim/İSTANBUL
Tel: (0212) 243 96 26-27 Fax: (0212) 243 96 28
www.**agorakitapligi**.com
e-posta: agora@agorakitapligi.com

İÇİNDEKİLER

Not	.1
Aynı Yakada Beş Pencere	.4
Vahşi Arzunun Kokusu	.24
Arkadaşlar Arasında	.35
Çılgınlık	.58
Avucumuzdan Kaçan	.71
Minik Zehirler	.85
Adela'nın Güzel Gözleri	.99
En Yasak Hikâye	.122
Beşinci Nehir	.178

MARTA VENERANDA'NIN YASAK HİKÂYELERİ

NOT

Bu kitapta toplanan hikâyelerin hepsi gerçektir. Yalnızca isimler, anlatıcıların kimliğini korumak amacıyla değiştirilmiştir. Profesör Ardold Haley'in ders esnasında yaptığı bir yorumdan yola çıkarak beş yıllık bir dönem süresince insanların itiraflarını dinledim. Dr. Haley, derste bir araştırma projesinden bahsediyordu. Bu proje, insanların hayatlarında yaşayıp da anlatamayacak kadar utanç verici buldukları olaylarla, bu utanç verici eylemin kendisi arasındaki eşitsizliği ortaya koyuyordu. Bu da şu demekti; kişinin geçmişinde yaşadığı bir olayı saklama nedeni, olayın kendisinin toplumsal açıdan kınanacak bir olay olması veya kimi zaman hafif, kimi zaman ağır bir suç unsuru barın-

dırması değil, daha çok bireyin o olayı algılama ve deneyimleme biçimidir.

O ders bittiğinde sınıftan ayrılırken bu konuyu kesinlikle araştırmaya karar verdim. Aklıma gelen ilk soru şuydu; kaç kişi geçmişinde yasak olarak değerlendirdiği bir anı yaşamıştı? Nedenini bilmiyordum ama bu konu kafamı gittikçe daha fazla kurcalamaya başlamıştı. Sokakta yürürken, trende ya da asansörde, sürekli etrafımdaki insanların yüzlerine bakıp ifadelerinden ne tür sırlar sakladıklarını anlamaya çalışıyordum.

Profesör Haley'e projemden bahsettiğimde, projeyi çalışma konusu olarak ilginç bulmakla kalmadı, bunu tez konusu haline getirebileceğimi de söyledi. Bunun üzerine onun danışmanlığında anketler hazırlayıp bilgi toplamaya başladım.

Kendimi bildim bileli insanlarla kolay ilişki kurmuşumdur. İnsanlarla aramda gerçek bir samimiyet kurmak konusunda doğal bir yeteneğim vardır. Araştırmam için insanlarla görüşmeye başladığımda, sakladıkları karmaşık sırları anlayabilmek için, hayatlarının ankette bana anlatmadıkları çok daha derin yönlerine inmek zorunda olduğumu anladım. Profesör Haley'le bu konuyu konuştuğumda bana bir tavsiye verdi. Topladığım verileri bilgisayara geçirmezsem somut detayları kaçıracaktım, oysa ben bunu yapmak yerine bütün dikkatimi bilimsel açıdan geçerli bir sonuca ulaşmamın önünü tıkayan başka detaylara harcıyordum.

Tavsiyesine uyup görüşmeleri daha disiplinli bir sisteme oturtmaya çalıştım. Ama boş yere çabalıyordum. Yaşadıkları sıkıntıları ve çektikleri eziyetleri bana anlatan bu ruhların karmaşık labirentine her geçen gün daha büyük bir heyecanla dalıyordum. Sonunda kendi ruhumu da dinlemeye

başladım ve kendi hayatımdan inatla unutmaya çalıştığım olayları hatırladım.

Dr. Haley bilimsel hassasiyet konusunda çok ısrarlıydı. Sonunda bütün iyi niyetime ve onunla çalışmayı çok istememe rağmen, profesyonel bakış açımızdaki farklılıklar daha da belirginleşti. O yaşta bu tür anlaşmazlıkların doktorayı bitirmemi geciktirmesine izin vermemeliydim. Ama ne zaman itiraf seansından sonra kaydettiğim hikâyeyi okusam, onu bilimsel bir veri bütünü olarak değil, dayanılamayacak kadar etkileyici yeni bir hikâye olarak görüyordum.

Bu durum gittikçe daha üzücü ve acıklı bir hal aldı. Ama bir gün aklıma bir fikir geldi: Çözüm araştırma metodumu değil, çalışma alanımı değiştirmekti. İlk bakışta öyle görünmese de, bu karar büyük ölçüde gerçeğe duyduğum sonsuz açlığı yansıtıyordu.

Bu kitapta yayınlanan öyküler, dinlediğim yüz yetmiş sekiz hikâyenin arasından seçilmiştir ve benim bu hikâyeleri seçmekteki amacım, insan ruhundaki son derece insani olan çok çeşitli çelişkileri göstermektir.

Doktor Marta Veneranda Castillo Ovando

AYNI YAKADA BEŞ PENCERE



Benim adım Maytė. Maytė Perdomo. Aslında, tam olarak Perdomo Lavalle. Karayipler nüfus kayıtlarında ve Amerikan pasaportumda ismim böyle geçiyor. Kafa karışıklığına mahal vermemek için bu ülkede iki soyadım arasına bir tire çekiyorum, ama insanların kafası yine de bazen karışıyor. Ben bir gazeteciyim. New York'ta her gün o kadar çok korkunç şey oluyor ki, bu şehirde yasak olan hiçbir şey yokmuş gibi görünüyor. Oysa *yasak*, göreceli bir terim. Bir kimseyi başkalarından saklayacak ölçüde utandıran her olay, o insanın yasak hikâyesi olabilir.

Siz benim hikâyemi kendi ölçütlerinizle değerlendireceksiniz, fakat benim gözümde anlatacaklarım fazlasıyla te-

dirgin edici. Sadece bir kadınla cinsel ilişkiye girmiş olmam değil, olayı çevreleyen koşullar ve benim üzerimde bıraktığı etki de aynı derecede rahatsızlık veriyor bana. Bu olay benim hayatımı değiştirdi.

Kendi kendime sürekli olarak, aldığım bunca eğitim ve dini terbiye nereye gitti, diye soruyorum. Çünkü -lafı dolandırmadan söylemek gerekirse- toplum içinde birlikte yaşadığımız bu insanlara ne kadar uyum sağlarsak sağlayalım, eşcinsellik normal değildir. Yanlış anlaşılmasın, ben eşcinsel düşmanı değilim. Tam tersine. İşimde ne zaman geyleri ilgilendiren bir sorunla karşılaşsam, hep onları savundum, ama şimdi, bu olayı bizzat kendi bedenimde, kendi tenimde yaşarken, her şeyin sandığımdan daha çetrefil olduğunu anlıyorum. Böyle bir şey yaşayabileceğim hiç aklıma gelmiş miydi? Hayır, asla gelmedi, üstelik olay sadece cinsellikten ibaret olsaydı kendimi bu kadar huzursuz hissetmezdim. Karayipler'deki okulumda rahibelerin sık sık söylediği gibi, ten zayıftır ve bir gün herkes onun tuzağına düşebilir.

Olayların en kötü yanı da... Söylemeye dahi utandığım şey... o kadına âşık olduğumdur. Evet, doğrusu bu, ona âşık oldum.

Beni duymadınız mı? Sesimi alçalttığımın farkında değildim. Kusura bakmayın. Evet, o kadına âşık olduğumu söylüyordum. Bu duygu beni çok korkuttu. Beni bir kadına kur yaparken, onunla loş bir odada bolero eşliğinde dans ederken ve ona çiçekler alırken hayal edebiliyor musunuz? Alberto bu olayı öğrendiğinde az kalsın ölüyordu, zavallıcık. Bir gün kalpten gitmesine sebep olacağımı söyledi.

Evet, ona söyledim. Birbirimize karşı her zaman açık sözlü olmuşuzdur, onun için bu olayı ondan saklayamaz-

dım. Alberto Chicago'dan döner dönmez ona her şeyi anlattım. Küçük ayrıntılar hariç tabii. Her şey o kadar çabucak olup bitti ki, bu konuda endişelenmem size aptalca görünebilir. Oysa birçok hafta sonumu, bütün hayatım boyunca lezbiyen olup olmadığıma ve bu eğilimimi şimdiye dek neden fark etmediğime kafa yorarak geçirdim. Bu fikir beni öylesine altüst etti ki, hayatımın en büyük keyiflerinden biri olduğu halde, küçük kızımı görmeyi bile istemez hale geldim.

Bahsettiğim küçük kız, kardeşim gibi yakın gördüğüm ve aynı zamanda gazetedeki iş arkadaşlarımdan biri olan Rodolfo'nun kızı. Rodolfo bu hikâyeyi bilen tek kişi. Çok iyi arkadaş olmamıza rağmen, Rodolfo'nun karısı Iris'e dahi bahsetmedim bu olaydan. Aslında Iris'le, Rodolfo'yla olduğundan bile daha fazla vakit geçiririm. Hemen her hafta sonu birlikte dışarı çıkarız. Yanımıza vaftiz kızım Raquelita'yı da alır, bir yerlerde öğle yemeği yer, orada burada dolanır ya da sinemaya gideriz. Ikimiz de indirimli satışlara ve Çin mahallesindeki ıvır zıvır süs eşyalarına deli oluruz, fakat şimdiye dek ne onun kocasını ne de benimkini bizimle birlikte gelmeye ikna edemedik. Bu gezintilerden gerçekten hoşlanırım. Bazen hiç vaktim olmadığı halde, sadece Raquelita'ya yakın olmak, onu görmek için giderim. Büyüdüğünde vaftiz annesinin kendisiyle gerçekten ilgilendiğini hatırlamasını istiyorum. Eğer ona bakmak gibi bir niyetim olmasaydı, vaftiz annesi olmazdım. Ayrıca, kendim çocuk sahibi olamadığım için bu minik tatlı kıza tapıyorum. Kasım'da yedi yaşına bastı.

Rodolfo'yla aramızda özel bir bağ vardır. Sadece Kübalı olduğumuz için değil, ikimiz de New York'a ilk geldiğimizde aynı durumda ve aynı yaştaydık; bunun için de arkadaşlı-

ğımız çok özel. Buraya geldiğimizde ben on üç, o da on dört yaşındaydı. Ailelerimiz yanımızda değildi ve hatırlamak istemeyeceğim kadar zorlu olayların üstesinden geldik.

Büyüdüğümüzde her ne kadar eski günlerle ilgili espriler yapmaya çalıştıysak da, bu esprilere içten kahkahalarla gülecek halimiz kalmamıştı. Bu tecrübeler derinlerde çok acı veriyor, her zaman da verecek. Annem benim kindar biri olduğumu söyler, ama ne kadar anlamaya çalıştıysam da, bir annenin nasıl olup da anne babası ve ailesi tarafından olabildiğince şımartılmış, on üç yaşında bir kızı, kendi dilinin bile konuşulmadığı yabancı bir ülkeye, orada onu bekleyen bir tek akrabası dahi olmaksızın paldır küldür yollayabileceğini hâlâ aklım almıyor.

Yıllar önce, ne zaman Iris, Rodolfo, kocam ve ben yemeğe çıksak, birkaç kadeh içer içmez Rodolfo'yla hemen, bu ülkeye geldikten kısa süre sonra, henüz tek kelime Ingilizce anlamazken ve bu ülkedeki aile yaşantısını tanımazken, gönderildiğimiz koruyucu ailelerin yanında başımıza gelen belalardan bahsetmeye başlardık. Aslında biz de bu evlerden birinde tanışmıştık. Restoranın barında hikâyelerimizi anlatırken, sesimizdeki neşeli ton yavaş yavaş ortadan kaybolurdu ve muhabbetin sonunda kendimizi iç geçirerek ağlarken bulurduk. Iris'le Alberto da kendimizi düşürdüğümüz bu aptalca durumun verdiği utançtan yerin dibine geçerlerdi. Sonunda, onlar yanımızdayken bu konuları açmama kararı aldık. Onlar da Porto Rico'lu olduklarından benzer tecrübeler yaşamışlardı ve bizim sızlanmalarımıza gerek kalmadan da durumun yeterince farkındaydılar. Gerçek şu ki, Rodolfo'yla ben, onlar etrafta değilken de bu konulardan bahsetmemeye çalışırız, ama bazen birden söz oraya gelir ve sohbetimiz hep aynı hüzünle noktalanır.

Yarım saattir konuşuyorum ama hâlâ size Laura'yla ilgili hikâyemi anlatmaya başlamadım. Sanırım sizin de Kübalı olmanız bana unuttuğumu sandığım bazı şeyleri hatırlattı. Bakalım, hikâyeyi özetlemek için düşüncelerimi nasıl toparlayacağım.

Gerçekten de insan beyni büyüleyici. Tam şu anda, daha önce hiç aklıma gelmemiş olmasına çok şaşırdığım apaçık bir şeyin farkına vardım. Laura'yla yaşadıklarım yüzünden öyle çok acı çektim ki, hayatımı bu aşkın değiştirdiğini iddia edecek hale geldim. Oysa gerçekte kafamdaki karışıklığın o hayatıma girmeden çok önce başladığını şimdi anlıyorum. Bunu göremeyecek kadar kör müydüm?

Her şey Alberto bana, çalıştığı şirketin Chicago'ya taşındığını ve kendisine de oraya taşınmak için çok cazip bir teklif yaptıklarını söylediğinde başladı. Evet, her şey kesinlikle bu haberle birlikte başladı. Haberi ilk duyduğumda başımın döndüğünü hissettim. Çok tuhaftı. Omurgamdan aşağı, ayaklarıma doğru soğuk bir ürperti indi ve sonra tekrar ayak parmaklarımdan tüm bedenime yayıldı. Böyle bir şeyi hayatımda daha önce yalnızca bir defa hissetmiştim ve üzerimde bıraktığı etkiyi hiç unutmadım.

Bir gece Küba'daydım. Aynı ürpertiyi hissetmiştim. Ama o zaman daha da kötüydü. Çok yakınımda, ismimi fısıldayan bir ses duydum. Ses o kadar yakındaydı ki, nefesinin sıcaklığını yüzümde hissediyordum. Etrafa bakındığımda, ister inanın ister inanmayın, kimseyi göremedim. Amerika'ya gidişimi onaylayan telgraf elimize ulaştıktan sonraki geceydi. Annem odada bavulumu hazırlıyordu, ben de bir dakikalığına sundurmaya çıkmıştım. Ses yasemin çalılıklarının oradan geliyor gibiydi. İşte, Alberto Chicago'ya taşınma haberiyle geldiğinde de, o gece bede-

nimde aşağıdan yukarı dolanan ürpertinin tıpatıp aynısını hissettim.

Alberto kariyerinde yükselmekten ve yeni bir hayat kurma ihtimaline kavuşmuş olmaktan dolayı çok memnundu. Bense tam tersine, New York'tan ayrılma fikriyle paniğe kapılmıştım, gerçek bir panik yaşamıştım; kendi başınıza gelmedikçe anlayamayacağınız türden bir duygu. Uzun yıllar boyunca yaşadığım daireyi terk etme fikri benim açımdan katlanılmazdı. Bu daireye Alberto'yla tanışmadan çok önce taşınmış, ilk işimden kazandığım parayla kiralamıştım.

Çalışma masamın dört ayağını taşıyan döşeme tahtalarını ya da sabah kahvemi yatağımda, karşımdaki pencereden komşularımın uyanışını seyrederek içme alışkanlığımı nasıl terk edebilirdim? Evimin oturup sessizce düşündüğüm köşesinden ya da bilgisayarının durduğu bölmesinden nasıl vazgeçebilirdim? Eğer burayı terk edersem, hızlı bir gece hayatının ardından gündüzleri dinlenme ihtiyacı duyan insanların ve yaşlıların arasında yaşayarak kazandığım bu çok özel, sessiz yoldaşlığı başka bir yerde yeniden bulabileceğimi bana kim garanti edebilirdi? Benim istediğim, kuş uçmaz kervan geçmez banliyölerde oturmak değildi -Alberto'nun dediğine göre Chicago'da böyle bir yerde yaşayacaktık-, gürültüsü patırtısı olmayan insanlarla çevrili bir şehirde yaşamaktı. Mahallemde çıktığım yürüyüşleri ya da beni hiç tanımadığı halde, onu seyrettiğimden habersiz bir şekilde, penceremin görüş mesafesinden titiz bekâr hayatını cömertçe sergileyen komşumu nasıl terk edebilirdim? Burası, bana sonsuz gelecek kadar uzun yıllar boyunca gerçekleşmesini dilediğim şeylerin hayalini kurduğum, geceleri bir sürü odası olan evlerle ve içinde ben olmadan havalanan uçaklarla ilgili rüyalar gördüğüm yer. Bu rüyayı pek çok kez

gördüm. Burası, başıma gelen iyi şeylerden mutlu olduğum, kötüler yüzünden hüzne boğulduğum yer. Bir de işim var tabii; Alberto bu kadar çok sevdiğim işimden istifa edebileceğimi nasıl düşünebilirdi?

Bütün bunlar hiç düşünmeden, tek bir nefeste döküldü ağzımdan.

Doğal olarak, Alberto benden böyle bir tepki beklemiyordu ve tepkimi onun şirketteki başarısına karşı hazımsızlık olarak algıladı. Ondan sonra benimle bir hafta tek kelime konuşmadı. Daha önce hiç böyle bir şey yapmamıştı. Sonradan, biraz daha sakinleştiğinde, beni ikna etmeye çalıştı. Benim kadar iyi bir gazeteci Chicago'da iş bulmakta zorlanmazdı. Chicago'da pek çok Latino vardı. Ayrıca, oraya gittiğimizde hemen iş bulamazsam eğer, para konusunda endişelenmeme de gerek yoktu; onun maaşı ikimize de yeterdi. Buradan ayrılmak dünyanın sonu değildi. Zamanla alışırdım.

Chicago banliyölerinde bizi bekleyen iyi bir eve karşılık, yaşamanın böylesine zor olduğu pis bir mahallede, böyle küçük bir eve bu kadar bağlanmış olmamı aklı almıyordu. Öyle bir ev onun rüyasıydı; bahçe için arazi, yaz barbekü leri için bir taraça, köpek sahibi olabilmek için yeterince alan. Bütün bunların hayalini çocukluğundan beri kurduğunu ve bunların onun gözünde büyük bir anlam ifade ettiğini biliyordum. Bronx'ta altı katlı bir apartmanın sınırları içinde dört kardeşle büyümüş olan herkes, hayatının geri kalanını şehir dışında, böyle bir evde geçirmek ister. Fakat daha önce, bu rüyaların gerçeğe dönüşmesi ihtimali hiç görünmediğinden, Alberto'nun bu hayali ne kadar ciddiye aldığını asla fark etmemiştim. Hayallerini gerçekleştirmekte ne kadar ciddi olduğunu daha önce kavrayamayışımın sebebini kısmen onun ketumluğuna bağlıyorum; zira onun

ağzından kerpetenle laf alırdınız. Bu düşüncemi kendisine de söyledim. Bense, daha dışa dönük ve konuşkan bir insan olarak, her fırsatta gündelik alışkanlıklarımı ne kadar sevdiğimi dile getirir ve böyle bir hayata sahip olduğum için şükrederdim. Alberto, yaşadığım hayattan duyduğum bu memnuniyeti başka bir yerde yaşama seçeneğimiz olmadığı için, bir nevi kendi kendini ikna etme çabası olarak gördüğünü söyledi. Memnuniyetimin içten ve samimi olduğunu hiç düşünmemiş. Bu kadar ayrı tellerden çaldığımız halde, bunun farkında dahi olmaksızın onca yılı birlikte geçirdiğimize inanabiliyor musunuz?

On yılı aşkın bir zaman boyunca, Alberto ve benim görünürde pek çok ortak noktamız vardı, ama birlikteliğimiz sona yaklaştığında, huzur ve uyum içinde yaşamamız ancak ve ancak farklı yönlerimizi ortaya çıkaracak koşulların yokluğuna bağlıydı. Hepsi bu. Alberto, içten içe gündelik hayatımızı oluşturan ve benim kişiliğimin hemen hemen ayrılmaz bir parçası haline gelen şeylere tahammül edemiyordu; bunlar arasında dairemiz, Gladys ve onun çocuklarıyla yaşadığı sorunları anlattığı günlük telefon konuşmalarımız, Luisa ve onun Atilio'yla girdiği sonu gelmez ağız dalaşları, Esperanza ve yalnızlığı, evsizler, köşedeki sinemanın gişesinde oluşan kuyruklar, Kore mevyeleri satan yirmi dört saat açık manav tezgâhı vardı. Tabii bir de, Rodolfo. Rodolfo ve ailesini nasıl bırakabilirdim? Eğer gitseydim, buranın fahişelerini bile özlerdim. Bizim blok seksen yıldan fazladır fahişelere ev sahipliği yapmıştır.

Yanlış anlaşılmasın, kötü bir yer değildir burası. Aslına bakarsanız, evimin etrafı New York Üniversitesi binalarıyla çevrili. Bir zamanlar tesadüfen, yakınlarda, Üçüncü Cadde'de bir genelev açılmış. Yıllar önce de kapatılmış, ama

bazı adamlar, babalarının ve dedelerinin yaptığı gibi buraya gelip arabalarına kadın atma alışkanlıklarını sürdürmüşler. Aile geleneklerinin ne kadar güçlü olduğunu bilirsiniz. İnanmayacaksınız ama, bu olaya dair yaptığım gözlemler, insan davranışının evrensel boyutlarını daha iyi anlamama yardımcı oldu. Gazetemde bu konuyla ilgili bir makale bile yazdım ve her ne kadar tartışmalara yol açtıysa da, makale oldukça ilgi topladı. Her zaman Latinoların aile bağlarının Amerikalılardan daha sıkı olduğu söylenir, oysa sizi temin ederim, bizim bloğun önünde seyre çıkan ve arabalarına fahişe atan adamların çoğu bunu yapmayı daha ana kucağında öğrenmişti ve yine büyük çoğunluğu Amerikalıydı. Genellikle New Jersey'den gelirlerdi. Arabalarının plakalarından anlardım.

Neyse ki bu manzarayı yalnızca eve girip çıkarken izlemek zorundayım. Bu kadar yoğun bir sefaleti görmeye bütün bir gün boyunca katlanabileceğimi sanmıyorum. O kadar sağlıksız görünürler ki, aralarına ne zaman yeni bir yüz katılsa, kızın fahişe olup olmadığını anlamak için -çünkü bunu bilmek mümkün değildir- göz ucuyla fiziksel durumunu incelerim. Sağlıklı görünüyorsa fahişe değildir. Genellikle sabahın yedisinde çalışmaya başlarlar, bazı zamanlar neredeyse anadan doğmadırlar, hava sıcaklığı on dereceyken bile göğüslerini cömertçe sergilerler. Sonra, günden güne zayıflamalarını izlerim; işe yeni başlayanlar etine dolgun bedenleriyle bloğun önünde salınırlar, ama birkaç ay geçmeden bir deri bir kemik kalırlar. Bir keresinde bir yıl boyunca sürekli öksüren ve çıkardığı balgamları kaldırıma tükürüp bir kadını izlemiştim. Tükürürken, çok uzun olduğundan bir eliyle balgam bulaşmasın diye saçlarını geriye iter, diğer eliyle müşterilere, taksi çağırırken yaptığınız

cinsten bir işaret yapardı. Bir gün ortadan kayboldu. Ölmüştür büyük ihtimal.

Fahişeler konusuna nereden girdiğimi bilmiyorum, üstelik vakit de geç oluyor. Gazeteci ruhum yüzünden olmalı. Her neyse, benim dairem bizim apartmanla karşı apartman arasındaki bir avluya baktığı için şanslıyım. Hepsi de aynı yakada olan ve öğleden sonraları güneş alan beş pencerem var. Binanın arkasına bakıyorlar. Yatak odasında, yatağım pencerenin hemen yanındadır ve perdeleri hemen hemen hiç kapamam. Laura'yla olduğum gece o kadar utanmamın sebebi de bu perdelerdir.

Laura, benim daha önce hiç görmediğim Kübalı kuzenlerimden ikincisidir. Ben Küba'dan ayrıldıktan iki ay sonra doğmuş. Şimdi otuz altı yaşında, benden dokuz yaş genç. İki çocuğu var; biri on beş yaşında bir kız, diğeri yedi yaşında bir oğlan. Benim büyüdüğüm yerin yakınında yaşıyordu ve oğlunun babası, Angola'daki savaşın gazilerindendi. Kızının babasıysa, daha evlilerken Rusya'ya doktora yapmaya gitmiş ve Küba'ya dönerken peşine Ukraynalı bir kadın takmıştı. Kuzenim her şeyi öğrendiğinde iş işten geçmiş, adam çoktan Rus kadından iki çocuk peydahlamış bile. Bu şamata içinde bir süre daha evli kalmışlar, ama sonunda dayanamayıp boşanmışlar. Laura, çok yaşlı olan ve en sevdiği torununu göremeden öleceği korkusuna kapılan Rosario Teyze'yi ziyarete gelmişti. Rosario Teyze her şeyi kendi başına ayarlayıp Laura'ya Miami için bir uçak bileti yollamış. Laura'nın Amerika'da olduğunu öğrendiğimde sevinçten deliye döndüm. Hemen onu arayarak gelip bir hafta da benimle geçirmesi için para yolladım.

Alberto Chicago'dayken Laura burada iki hafta kaldı. Şirketin Chicago'ya taşınacağı resmen açıklandıktan bir ay

sonra, Alberto'nun da iş için oraya gitmesi gerekmişti. Alberto'nun, onunla gitmem gerektiği konusundaki bitmek tükenmek bilmez ısrarlarını birkaç günlüğüne duymayacağım için çok rahatlamıştım.

Bundan on altı ay önce, geçen yılın Ekim ayıydı. Laura, Alberto gittikten bir gün sonra, sabah geldi. Onu almaya havaalanına giderken, havalar soğumaya başladığı ve onun da yanında paltosu olmadığı için yanımda ceketlerimden birini götürdüm. Saçları siyah ve düzdü, gülümsediğinde gamzeleri çıkıyordu, ailenin anne tarafındaki bütün kadınlarda olduğu gibi geniş kalçaları ve minicik ayakları vardı. Bu özelliği dikkatimi çekmişti. Birbirimizi daha önce hiç görmediğimiz halde, onu ilk bakışta tanıdım. Annesi kuzenim Agueda'ya tıpatıp benziyordu. Birbirimize sıkıca sarılıp ağladık. Onun neden ağladığını bilmiyorum, ama ben kendi sebebimi söyleyebilirim. Karşımda duran kadın benim için ilk kez gördüğüm bir akrabadan daha fazlasını ifade ediyordu; o, gözleri Karayipler'de güneşin doğuşuna ve batışına her gün tanıklık etmiş, damarlarında benimkiyle aynı kanı taşıyan biriydi. Sabah kalktığında Küba kuşlarının şakımasını duymuş, Küba kırlarında kilometrelerce yürümüştü. Başka hiçbir şey düşünemeden ona baktım ve ağladım.

Takside eve gidene kadar iki çılgın kadın gibiydik, ben ona durmadan sorular soruyordum, o da bizim aileyle ilgili her şeyi anlatıyordu. Eve vardığımızda, ona ne yapmak istediğini sordum. Doğrusu benim aklımda birkaç plan vardı. "Rahatlamak, bir kahve içmek, sohbet etmek ve seni tanımak istiyorum," diye cevap verdi. Tıpkı bugün gibi, günlerden cumartesiydi. Onunla iki gün geçireceğimi düşünmek beni mutlu etti ve kocam yanımızda olmadığı için Tanrı'ya şükrettim.

Akşam saat sekiz gibi eve Çin yemeği ısmarladım. Aç değildik, ama gelen yemeklerden biraz atıştırdık. Yemekten sonra önce Laura, sonra da ben duş aldık. Ona Alberto'nun bana yıldönümü hediyesi olan pembe bornozumu verdim. Kendimi duygusal açıdan bitkin ve tükenmiş hissediyordum. Ancak Laura konuşmaya devam ediyordu. Anlattığı hikâyeler ve hissettiğim nostalji duygusu, benim kaldırabileceğimden çok daha ağırdı. Ona bir bira ikram ettim, sonra da konuşmasına son vermeyi ve biraz dinlenmeyi her şeyden fazla istediğimden, bana hediye olarak getirdiği, Marta Valdes'in bolero plağını dinlemeyi önerdim. Bu fikri sevdi. Marta Valdés'in kim olduğunu bilmiyordum, ama bunu ona söylemedim. Aslında, o geceye kadar bu tarzda Küba müziği hemen hemen hiç dinlememiştim. Biraz salsa, Vanvan, Pablo Milanes, Silvio Rodriguez dinlemiştim gerçi, ama bolero hiç dinlememiştim. Bolero bana göre annemin zamanından kalma, biraz demode bir müzikti.

Ben kanepenin bir ucuna oturdum. Laura ise, olabildiğince doğal bir şekilde kanepeye boylu boyunca uzanıp, teklifsizce başını dizime yasladı. Bu durum beni biraz rahatsız ettiyse de, Küba'da insanların, gündelik hayatta burada olduğundan daha fazla fiziksel temas kurdukları geldi aklıma. Ânın tadını çıkarmak için ben de arkama yaslandım. Müzikten ziyade hatıralarıma kulak vererek Laura'nın dizlerimden aşağı süzülen ıslak saçlarını okşamaya başladım. Birkaç dakika sonra melodiler beni, çocukken bir ucundan öbür ucuna koştuğum, daima deniz kıyısına açılan, dar ve düz sokaklara taşıdı. O öğleden sonraların yumuşak dokunuşunu hissetmemle birlikte içimdeki bir şey de çözülmeye başladı.

Şarkıların sözlerine dikkat etmiyordum. Gözlerim kapalı, Karayipler'i düşünüyordum. Birdenbire, istemeden sözlere kulak verdim: *Geldiğini biliyordum, hangi gün geleceğini bilmesem de./Ormanlardaki kuşlar bana yolda olduğunu söylediler.*

Sonra Laura'nın saçlarını okşamakta olduğumun farkına vardım ve ellerimi saçlarından o kadar ani biçimde çektim ki, Laura doğrulup bana bir sorun olup olmadığını sordu. "Bir şey yok," dedim ama kendimi rahat hissetmiyordum. Belki de bana öyle gelmiştir, diye düşündüm kendi kendime. Laura'nın başının ağırlığını hâlâ uyluklarımda hissediyordum, sanki özellikle oraya doğru bastırıyormuş gibi. İçimden hemen oradan kaçıp odama gitmek geldi. Ama bunu yapmadım; duyduğum huzursuzluğu belli etmeden, tekrar koltukta arkama yaslandım. Elbet plak eninde sonunda bitecek ve bu kötü büyü de son bulacaktı.

Müzik bittiğinde, kalkıp salonda Laura'ya bir yatak açmak ve sonra da kendi yatak odama gitmek yerine, kendimden hiç beklemeyeceğim bir şey yaptım: Ona daha önce hiç Lucesita Benitez dinleyip dinlemediğini sordum. Dinlediğini söyledi. Ben de –evet, ben!- daha da ileri giderek yeryüzünün gelmiş geçmiş en romantik plağını koydum. Lucesita'nın sesi odaya yayılırken çok geçmeden yaptığım şeyin farkına varmaya başladım. Şimdi ne yapacaktım? İçimdeki korku, her geçen saniye daha da büyüyordu. Laura ise, tam tersine, çok sakin görünüyor, yanımda oturmuş, mırıldanarak şarkıya eşlik ediyordu. En kötüsü de, kendimi gülünç ve kontrolsüz hissediyor olmamdı, ki bu da hayatta en nefret ettiğim şeydir. Yavaşça aşağı doğru kaykılıp başını yine dizlerimin üzerine dayadı ve o anda bacaklarım kaskatı kesildi. Huzursuzluğumu belli etmemek için sarf ettiğim çaba, vücudumdaki bütün kasla-

rın gerilmesine sebep oldu. Titrememek için kendimi zor tutuyordum. *Senin aşkın olmadan geçen iki gün, senin dokunuşun olmadan geçen iki gün. Zamanımız çok kıymetli ve biz boşa çok zaman harcadık.* O şarkıyı bilir misin, Marta Veranda? Kesinlikle çok güzeldir.

"Bu boleroya bayılırım," dedi Laura, heyecanla. "Çoktan beridir dinlemiyordum. Dans edelim mi?"

Kalkıp dans ettik. Çok samimi bir danstı. Daha önce hiç bir kadınla bu şekilde, yanaklarımız birbirine değerek dans etmemiştim. Çok yumuşaktı. Bolero çaldıkça dansımız da gittikçe yavaşlıyor, birbirimize iyice yakınlaşıyorduk.

Ben seninim, kalbim senin, yeryüzündeki hiçbir şey bizi ayıramaz, bunu göremiyor musun?

Ondan ayrılmama fırsat vermeden, yüzünü benimkinden uzaklaştırıp gözlerini gözlerime dikti. Gözlerini hiç ayırmadan sadece bana baktı; hepsi bu. O anda hissettiklerimi nasıl açıklayacağımı bilmiyorum. Bacaklarım, bir erkekle sevişmek üzere olduğum zamanlardaki gibi zayıf düştü, ama bu kez farklı olan bir şey vardı: bu zayıflık güçle, onu fethetmeye, ona sahip olmaya duyduğum şiddetli arzuyla karışmıştı. İşte, böyle bir duyguydu hissettiğim.

Onu belinden kavrayıp beni bile şaşırtan bir güçle kendime doğru çektim. Benim gibi onun da ıslandığını hissettim. Onun bedeninin benimkiyle aynı hisleri yaşadığı düşüncesi beni daha da çılgına çevirdi.

Plak bitene kadar son üç şarkı boyunca dudaklarımız birbirinden ayrılmamıştı, kalçalarımız müziğin ritmine uyarak salınıyordu. Boynunun, kollarının, sırtının yumuşaklığı bana büyük bir haz vermişti. Bir erkeği kollarına almaktan o kadar farklı bir duyguydu ki, bir daha hiç unutamadım.

Elinden tutup yatağıma götürdüm onu. Ona sahip oldum. Sevişirken, çok sevdiğim için üzerine titrediğim çiçekli yatak örtüsünü kaldırma zahmetine bile girmedim. Laura gittikten sonra örtüyü kuru temizlemeye verdim, ama bir daha hiç eski haline dönmedi. Bende canlandırdığı anılar yüzünden hâlâ onu sererim yatağa.

O vücudun her bir kıvrımını ve parçasını, daha önce hiçbir sevişmemde hissetmediğim yoğunlukta bir tutkuyla öpüp okşadım. O da bana şiddetli bir arzuyla karşılık verdi. Birbirimizin içinde eriyerek saatler geçirdik. Sonunda birbirimize doymuş ve yorgunluktan bitmiş bir halde, yatak örtüsünün çiçek desenleri üzerine serpilmiş sutyen ve külotlarımızı bir kenara itip sırtüstü uzandık. Başucumuzda duran gece lambası bedenlerimizi aydınlatıyordu. İkimiz de ışığı kapatmayı unutmuştuk.

Birkaç dakikalığına gözlerimi kapadım. Açtığımda, Laura az önce uzandığı yerde uyuyordu. İşte o zaman perdeyi çekmemiş olduğumu ve yatağın dışarıdan olduğu gibi göründüğünü fark ettim. Karşı apartmanda oturan komşum, bekâr adam, mutfak lavabosunun önünde durmuş, çok olağan bir şeymiş gibi bizi izliyordu. Yatakta doğrulmamla birlikte, o da gecikmiş akşam yemeği için elindeki marulu yıkamaya başladı. Her akşam salata yapardı. Doğal olarak her şeyi görmüştü. Perdeyi kapadım ve Laura'nın bende kaldığı iki hafta boyunca bir daha hiç açmadım. Bu iki haftanın büyük bölümünü sevişerek ve salonda bolero yaparak geçirdik. Hatta işi arayıp üç günlüğüne hastalık izni bile aldım.

O iki haftalık süre boyunca o kadar az dışarı çıktık ki, gittiği zaman ona New York'u daha fazla gezdiremediğim için kendimi suçlu hissettim. Ama çıktığımız birkaç gezintinin de benim ısrarım üzerine gerçekleştiğini hatırlaya-

rak biraz rahatladım. Eğer ona kalsaydı, benim apartınanın ve çevresindeki restoranların ekseninden dışarı çıkamazdık. En azından onu Çin Mahallesi'ne, Rockefeller Center'a, Saint Patrick Katedrali'ne ve Harlem'e götürmüştüm; birlikte Aşağı Doğu Yakası'nı gördük ve Circle Line üzerinde bir tura katıldık. Büyüleyiciydi, tura katılmak harika bir fikirdi. O günü bin yıl yaşasam unutamam. Bütün hayatım boyunca kendimi hiç o kadar romantik hissetmemiştim. Tabii sinema izlediğim, özellikle de *From Here to Eternity* filmini izlediğim zamanlar hariç. Gerçi o filmi izlerken kendimi hep Deborah Kerr'in yerine koyardım, ama Circle Line'da turlarken, tüm samimiyetimle söylüyorum, hangimiz Deborah Kerr, hangimiz Burt Lancaster'dık, bir türlü çıkaramadım.

Yaptıklarım beni dehşete düşürüyordu, oysa Laura gayet sakin ve huzurluydu. Sonunda böyle bir ilişkiyi ilk kez yaşamadığını itiraf etti. Ama tabii ki onun kalbinde benim çok özel bir yerim vardı. Bu ikinci bölüme pek inanmadım. Kocasının bu kaçamaklardan haberi olup olmadığını sordum.

"Aklını mı kaçırdın? Nasıl haberi olsun?" diye cevap verdi, suratıma dalga geçiyormuşum gibi bakarak.

"Ben Alberto'ya söyleyeceğim," dedim. "Yoksa kendimi asla affetmem."

Gözleri faltaşı gibi açıldı. Çok şaşırmıştı.

"Sen kafayı üşütmüşsün," dedi, yerinde duramıyordu. "Bana bak, ben ilk kocamın Ukraynalı bir kadınla olduğunu yıllar sonra öğrendim. Benden habersiz bir ikiz bile peydahlamıştı. Şimdiki erkeğim Cesar çok iyi, ama fırsatını bulur bulmaz karşısına çıkan ilk kadınla yatacağını bilmediğimi mi sanıyorsun? Ben de iyi vakit geçirme fırsatını yakaladığımda bunu kaçırmayacağım. Erkeklerle ilişkiye girmek

beni heyecanlandırmıyor. Böyle kaçamaklar için kadınlar en iyisidir. Ne yapabilirsin ki? Zevkler ve renkler tartışılmaz, üstelik kadınlarla birlikteyken hamile kalma riski de yok."

Bu sorun üzerine çok konuştuk, konuşmadığımızı sanmayın. Ama ne zaman konu açılsa, farklı dillerden konuştuğumuzun farkına varıyordum. Son tahlilde, artık tüm bu olanlara daha sakin bir gözle bakabildiğimde anladım ki, değer yargılarımız çok farklıydı. Onunla yaşadığım deneyimin en şaşırtıcı yanı da buydu. Laura, benim gibi eğitimli, çok gezip çok görmüş, farklı kültürler tanımış, kozmopolit bir şehirde yaşayan açık görüşlü bir kadının, nasıl olup da Alberto'ya aramızda geçenleri anlatmamakla ona ihanet edeceğini düşünebildiğine anlam veremiyordu. Onun prensiplerine göre, insanın başkalarına anlatamayacağı şeyler vardı. Benim dürüstlük anlayışıma aklı ermiyordu. Kendimle barışık yaşayabilmemin tek yolu dürüstlükten geçiyordu, ama bu onun için bir nevi toyluk göstergesiydi. Ona göre, benim itirafım, en iyi ihtimalle Alberto'nun çaresizce acı çekmesine, en kötü ihtimalle de her ikimizin de felakete sürüklenmesine neden olacaktı. "Bilmediğin şey seni incitmez." Kısacası, o benim kuzenimdi; benimle birlikte kalması gayet doğaldı. Neden işi yokuşa sürüyordum ki? Zaten burada yaşamıyordu bile. Birbirimizi bir daha ne zaman göreceğimizi tanrı bilirdi.

"Küba'ya gittiğimde Cesar'a bundan bahsedeceğimi mi sanıyorsun? Neden böyle bir şey yapayım ki?"

Ne ben onun gizli bir hayat sürme ihtiyacını, ne de o benim dürüst bir hayat sürme konusundaki ısrarımı anlayamadan ayrıldık.

Arada sırada, ne zaman Küba'ya gidecek birini bulsam, mektup yazıyorum ona. Laura da buraya gelecek bir arkadaş

bulduğu zaman yazıyor. Kûba'yla haberleşmenin ne kadar zor olduğunu bilirsiniz. Ailelerimizden bahseden, masum mektuplar yazıyoruz birbirimize; sanki aramızda hiçbir şey geçmemiş gibi. Benimkiler daha manidar, onunkilerse sayfalar boyu çocuklardan, teyzelerden ve ortak kuzenlerimizden bahsediyor. Geçenlerde bana bir arkadaşı için fön makinesi ısmarladı. Daha önce de aynı kız için ruj ve çeşitli kremler istemişti. Kız onun komşusuymuş ve görünüşe bakılırsa araları da bayağı iyi. Fön makinesini aldım ve en kısa zamanda göndereceğim.

Alberto'nun Chicago'ya geldiği gün Laura da Miami'ye doğru yola çıktı. Sabah Laura'yı havaalanına götürdüm, Alberto akşam altı buçukta geldi. Onun gidişinden Alberto'nun gelişine kadar geçen zaman içinde, başıma gelenleri düşündüm. Artık hiçbir sorun kalmamıştı: Chicago'ya gitmek istemiyordum. Alberto onunla gitmem için ısrar etmeyi bırakacaktı, çünkü olanları duyunca zaten onunla gitmemi istemeyecekti. Bu düşünce beni rahatlatmıştı.

O gece bir Tayvan restoranında yemek yedik. Onunla ertesi gün, Alberto biraz dinlendikten sonra konuşmayı düşünüyordum, ama yatak odasına girer girmez perdenin neden kapalı olduğunu sordu. Perdeyi yalnızca onunla sevişmeyi kastığım zamanlar kapatırdım. Önce Alberto'ya, sonra perdeye baktım ve yemin ederim ki bir bahane bulmaya çalıştım, çünkü çok yorgundum ve erkenden yatağa girmek istiyordum. Ama her zamanki gibi dilimi tutmayı beceremedim ve bütün hikâye dökülüverdi ağzımdan. Anlatmayı bitirdiğim zaman Alberto beni çok şaşırtan bir tepki verdi:

"Pekâlâ, artık benimle Chicago'ya gelmeye kesinlikle mecbursun. Bu şekilde perdeler kapalı yaşayamazsın ve sanırım bu gidişle onları açmaya asla cesaret edemeyeceksin,"

dedi. O zaman beni ne kadar sevdiğini ve bana ne kadar ihtiyaç duyduğunu merak ettim. Kim bilebilirdi ki?

Zor oldu, ama yaşadıklarımdan sonra bir süre kendimle baş başa kalmaya ihtiyacım olduğunu anladı. İçimdeki yeni keşfettiğim ve beni çok şaşırtan bu yönün peşine düşmem, bu yarım kalan hissi bir sonuca bağlamam gerekiyordu. Artık sorun New York'tan ya da yaşadığım daireden ayrılamamak değildi, çok daha ciddi bir şeydi.

Alberto bir yıl sonra Chicago'ya taşındı. Bense, mobilyalarım, evimin en sevdiğim kuytuları, komşularım, sokağım, arkadaşlarım, işim, hafta sonlarında Raquelita ve açık duran perdelerimle birlikte hâlâ küçük dairemde yaşıyorum.

O gece Alberto'yla konuşmamızdan sonra çok geç yattım. Ertesi sabah Alberto henüz uyanmadan kendime bir kahve yaptım ve yavaşça perdeyi açtım. Bir de ne göreyim, karşı apartmandaki komşunun dairesi bomboştu, inanabiliyor musunuz? Perdeleri aralamaya başladığımda ilk farkına vardığım şey, komşumun tatil günlerinde oturup saatlerce bir şeyler okuduğu kanarya sarısı kanepenin gitmiş olduğuydu. Bir üniversitede öğretmen olduğundan eminim ve o kanepede uzanıp vereceği derslere hazırlanıyordu.

Eski komşum gidince karşı daire beyaza boyandı, yerler zımparalandı ve birkaç gün sonra iki adam taşındı. Salona siyah bir kanepeyle üzerinde küçük mor gül desenleri olan bir abajur koydular. Önceki komşumdan daha sık yemek pişiriyorlar ve onun gibi geç vakte kalmıyorlar.

Daha çok bolero plağı aldım. Artık dev bir koleksiyonum var. Bu, Laura'nın ziyaretinin olumlu etkilerinden biri oldu. Genelde keyfim yerinde. Hatta hayatımın yeni bir yönünü keşfetmiş olmaktan dolayı mutlu olduğumu bile

söyleyebilirim. İyi bir gazeteci olduğum için, merak en baskın özelliklerimden biridir.

Dürüst olmak gerekirse, sizinle konuştuktan sonra kafama takılıp beni rahatsız eden bir noktanın farkına vardım. Bu konuşma sırasında kafamda kendime dair belirgin olmayan pek çok düşünce netleşti. Dilin sihirli gücü bu olsa gerek! Her neyse, beni rahatsız eden nokta şu: Alberto'ya karşı dürüst olmaya çalıştım ama hâlâ merak ettiğim bir şey var. Laura meselesi yüzünden mi Chicago'ya gitmemiştim, yoksa Chicago'ya gitmeme bahanesi aradığım için Laura meselesini ben mi yaratmıştım?

VAHŞİ ARZUNUN KOKUSU



Anlatmaya nereden başlayacağımı bilemiyorum. Olanları duyduğunuzda deli olduğumu - daha da kötüsü, domuzun teki olduğumu- düşünmenizden korkuyorum. Ama eğer birilerine anlatmazsam sonunda hakikaten çıldıracağım ve belki de hem sizi tanımadığım, hem de muhtemelen bir daha hiç görmeyeceğim için yaşadıklarımı sizinle paylaşınam daha kolay olur. Ayrıca, eğer Mayté'nin dediği gibi, iki yıldan fazla bir süre boyunca başkalarının hiç kimseye anlatmaya cesaret edemediği şeyleri dinlediyseniz, belki benim hikâyem de size o kadar tuhaf gelmez, çünkü şimdiye dek tanrı bilir, neler neler duymuşsunuzdur. Doğruyu söylemek gerekirse, Mayte'nin hikâyesi de bayağı çılgın. Ama benimki, size yemin ederim, onunkinden de beter.

Bu hikâye bugüne kadar sürdürdüğüm hayat içinde öylesine farklı ve garip bir yer tutuyor ki, kimse böyle şeyler yaşadığıma inanmaz. Böyle bir olayın benim başıma gelmesi gerçekten çok garip, çünkü temizliğe o kadar düşkünümdür ki, kırk derece ateşle yansam bile her eve geldiğimde mutlaka duşumu alırım. Siz de Kübalısınız; Kübalıların kokular hakkında ne kadar saplantılı olduklarını bilirsiniz. Biz Kübalılar için, kötü kokmak ölümcül bir suçtur. Beni tanıyanlardan kim böyle bir şey yapacağıma inanırdı? Hiç kimse. On yıldan fazla bir süredir birlikte yaşadığımız halde, karım bile inanmazdı.

Size bütün gerçeği anlatacağım. Buraya Mayté çok ısrar ettiği için geldim ve kendimi çok... ne bileyim... şöyle diyelim... huzursuz, rahatsız, kafası karışmış hissediyorum. Konu şu ki, böyle konuştuğum için kusurıma bakmayın ama, bu boktan olayı aklımdan çıkaramadığım için Mayté sizinle konuşmayı en azından bir denememi söyledi. Belki de bu konuşma, tıpkı Mayté'yle Laura olayında olduğu gibi, bir şekilde bütün olanları unutmamı sağlar. Çünkü Mayté'nin dediğine göre, olanları size anlattıktan sonra, sanki sihirli bir değnek dokunmuş gibi, hafiflediğini hissetmiş; oysa ben bu olayın onun üzerinde nasıl bir baskı yarattığını gayet iyi biliyorum. Yine de açık konuşmam gerekirse, gelip size içimi dökmemi önerdiğinde, verdiğim ilk tepki kesinlikle reddetmek oldu. Bana en yakın insanlara, hatta Mayte'nin kendisine bile anlatamadığım bir şeyi hiç tanımadığım birine anlatabileceğimi nasıl düşünebilirdi? Neler hissettiğimi tahmin edebilirsiniz. Şu halime bakın, burada oturmuş, sizinle konuşuyorum. Üstelik Mayté'ye, çocukluk arkadaşım Miguel'e bile anlatamadığım şeyleri anlatırım. Jaimanitas'ta yaşadığımız yıllarda Miguel'le birlikte her gün plaja giderdik. Hayatın cilvesine bakın ki, Miguel de şimdi burada, New York'ta yaşıyor.

Ama size anlatacağım hikâyeyi her ikisine de hayatım boyunca anlatamayacağım. Her şey şöyle başladı; Mayté beni çok iyi tanır, yıllardır aynı gazetede çalışırız. Başlarda inkâr edip sadece yorgun olduğumu ve her şeyin yolunda gittiğini söylediysem de, beni görür görmez içimi kemiren bir sorun olduğunu anladı. Düşünün bir kere, kolaylıkla yazma konusunda şöhret edinmiş olmama rağmen, artık yazılarımı teslim etmek için son dakikaya kadar bekliyorum ve üstelik kötü yazıyorum. İşime konsantre olmak, hatta anlaşılır biçimde konuşmak için bile üstün bir çaba sarf etmem gerekiyor. Sizinle konuşmama bakın, ne başlangıcı ne sonu belli. Üstelik normalde duygularımla düşüncelerimi rahatça ifade edebilen, gayet aklı başında biriyimdir.

Elbette, tanıdığım bir terapist var. Sadece bir tane de değil. Onlardan birine uzun süre gittim. Bu konuda da ondan yardım alabileceğimi biliyorum ve bunu yapmayı çok düşündüm, ama hayır, imkânsız, bu hikâyeyi ona anlatamam. Ona anlatırsam utancımdan ölürüm. Onca yıldan sonra artık arkadaş sayılırız, anlıyor musunuz? Bu deli saçması şeyleri ona anlatırsam, aklımı kaçırdığımı düşünür. İnanın bana. Ona ilk kez on beş yaşında, Küba'dan yeni geldiğim zaman gitmiştim. On dört yaşıma kadar Jaimanitas'ta yaşamıştım ve oradaki plajla ilgili tuhaf bir saplantıya kapılmıştım.

Evet, Peter Pan Operasyonu'yla* ilgili bir saplantım vardı. Bu operasyon çok insanın canına okudu.

---

*) Peter Pan Operasyonu: 26 Aralık 1960 ile 22 Ekim 1962 tarihleri arasında yaklaşık 14 bin Kübalı çocuk aileleri tarafından ABD'ye gönderildi. Bu çocuklardan 7 bini Miami'ye ulaştıklarında yanlarında hiçbir refakatçi yoktu ve yalnız başlarınaydılar. ABD ve Küba'da binlerce ailenin destek verdiği bu gizli operasyon, basın tarafından Peter Pan Operasyonu diye adlandırıldı ve Batı yarıkürede gelmiş geçmiş en büyük çocuk iltica hareketi olarak anıldı. Ancak bu toplu göçün, tek başlarına, kendi dillerinin konuşulmadığı yabancı topraklara gönderilen çocuklar ve aileleri üzerinde unutulmaz ve son derece dramatik etkileri oldu. (ç.n.)

Aslına bakarsanız, hayır, annem o olay sırasında kontrolünü fazla kaybetmedi. Esas ödü patlayan, babamdı. Nasıl o hale geldiğini anlamıyorum, ama yaşlı adam hiç de aptal olmamasına rağmen o olay yaşanırken sanki beyni sulanmış gibiydi. Babam, devletin bütün çocukları ailelerinden ayırıp tutuklayacağına dair anlatılan hikâyelere inanmıştı. Üstüne üstlük ben de on beş yaşıma basmak üzereydim, askere alınma yaşım geliyordu ve ondan sonra Küba'nın dışına çıkmak benim için ancak bir hayal olabilirdi. Bu yüzden babam önüne çıkan ilk fırsatta, hiç düşünmeden beni apar topar gönderdi. Annem iki gözü iki çeşme ağlayıp, babama beni ülkenin dışına yalnız başıma göndermemesi için yalvarmıştı.

Annemle babam buraya benden bir yıl sonra geldiler. Burada zor günler geçirip geçirmediğimi mi soruyorsunuz? Evet, gerçekten çok zor günler geçirdim. Üç farklı aile değiştirdim. Ne onlar bana katlanabildi, ne de ben onlara. Kübalı çocukların ne kadar şımartılmış olduklarını bilirsiniz. Bir de yabancı bir ülkeye, böyle farklı bir kültüre, yepyeni bir dile tepeden inme bir dalış yaptığınızı düşünün. O günleri hatırlamak dahi istemiyorum. Ama burada yalnızken, annemle babamdan başka hiç kimseyi düşünemiyordum ve sonra, onların Amerika'ya gelmesiyle birlikte iyi kötü normal bir aile düzenine tekrar kavuştuktan sonra, plajda bıraktığım kız arkadaşımı özlemeye başladım. Çok tatlı bir kızdı. Ondan tahmin edemeyeceğiniz kadar çok hoşlanıyordum. Ve onu düşünmeye başladım, demek istediğim, onu gece gündüz hiç durmaksızın düşünüyordum, sorun da buydu; orada geçirdiğim son birkaç ay boyunca güneşin batışını izlemeye gittiğimiz köprüye, şimdi her akşam üzeri başka bir herifle gidiyordu. Ya da en azından ben öyle hayal ediyordum.

Geriye bakınca, böyle aptalca bir duygu yüzünden o kadar acı çekmiş olduğuma inanamıyorum, ama o sıralarda günlerce ağzıma lokma koymadığım oluyordu ve gözümü kırpmadan bir sürü gece geçirdim.

Köprü, deniz kıyısında, dar bir kanalın üzerine kurulmuştu. Deniz kabardığında üzerine çarpan dalgalar yüzünden hafifçe aşınmış, ahşaptan, küçük bir köprüydü. Çok az kullanılırdı ve altı deniz kabuklarıyla doluydu. Üstelik romantizm için hiç de uygun bir yer sayılmazdı; küçük köprü, balıkçıların balığa çıktığı gecelerin sonrasında, sabahın erken saatlerinde kayıklarını bağlayıp yakaladıkları balıkları temizledikleri iskelenin hemen yakınındaydı. Ben henüz çocuktum ve sevgilimle köprünün parmaklıklarına yaslanırken bir elimi beline dolayıp diğer elimi bluzundan içeri sokmaya çalıştığım o öğleden sonraları benim gözümde dünyanın en güzel anlarıydı. Çok güzel günlerdi, hanımefendi, harika günler.

Sözünü ettiğim psikolog bana çok yardımcı oldu ve sonunda depresyondan kurtulmayı başardım. Ama terapi seanslarına devam ettim, çünkü kafamda kız arkadaşımla ilgili olanlardan çok daha fazla problem taşıdığımın farkına vardım. Onu uzun bir zamandır görmüyorum. Benim gayet iyi durumda olduğumu sanıyordur. Gerçekten de öyleydim, bu olay gerçekleşene kadar. İmkânı yok... Bu olaydan ona bahsedemem. Bakın, yaşadıklarımı kafamın içinde sürekli evirip çevirdim, tekrar tekrar düşündüm, ama hiçbir açıklama getiremedim. Üzerinden iki ay geçti ve hâlâ yataktan kalkarken de, yatağa girerken de aynı olayı düşünüyorum. Jaimanitas meselesinden çok daha kötü durumdayım. Çok daha kötü.

Evet, hikâyeye başlamak yerine lafı döndürüp dolaştırdığımı biliyorum, bunun farkındayım elbette. Ama başlamak o kadar zor ki.

Bir Cumartesi sabahıydı. Iris, New Jersey'deki annesini ziyaret etmeye gitmişti ve geç vakte kadar dönmeyecekti. Kızımızı da yanına almıştı. Sabah saat on civarında kapı çalındığında, huzur içinde ve sessizce birkaç saat geçireceğim düşüncesiyle mutlu bir biçimde oturup, bir şeyler okumaya hazırlanıyordum. Kapının çalınması garipti, çünkü genelde alt kattaki apartman kapısı açılmadığı sürece kapımız hiç çalınmazdı. Kapı deliğinden baktım ve daha kapıdakinin kim olduğunu görmeme kalmadan, başına korkunç bir şey geldiğini söyleyen bir kadın sesi duydum. Yan dairedeki komşumuzun sesiydi. Kapıyı açar açmaz kadın telaş içinde acil bir durum olduğunu söyledi. Evinde hafta sonu temizliği yapıyormuş ve yıkanmak için küveti doldurıyormuş. Eski gazeteleri kapısının önüne bırakmak için hole çıkmış. Sonra da onları bodrum katındaki geri dönüşümlü çöp kutusuna atacakmış. Ama tam o sırada kapı aniden üzerine kapanıp kilitlenmiş. Dairesinin yedek anahtarı apartmanda kimsede yokmuş. Sokağın karşısındaki bir arkadaşında anahtarın bir yedeği varmış gerçi, ama o da kısa bir süre önce taşınmış ve kapıcı da Long Island'da yaşıyormuş. Hepsinden kötüsü, kapı üzerine kapandığı sırada tam banyoya girmek üzereymiş, bu yüzden benim dairemin kapısını çaldığında, üzerinde ancak devasa uyluklarını örtmeye yarayan bir tişörtten başka bir şey yoktu –devasa dedim, çünkü komşum yaklaşık yüz elli kilodur. Evet, inanın abartmıyorum, komşum gerçekten dev gibidir. Bu olaydan önce onunla kapının önünde ya da asansörde karşılaşır, selamlaşmak dışında pek konuşmazdık, ama Iris'le ben sıklıkla bizim kapı deliğinden sabahları onun kendi dairesinden çıkıp asansöre yürüyüşünü gözetlerdik; kilosu ve bir o yana bir bu yana salınarak tuhaf biçimde yürümesi bizi çok şaşırtırdı.

Onu içeri davet ettim. Kapıdan salınarak girdi. Üzerindeki tişörtün ince kumaşı, kollarının altından sarkan, uyluklarını ve kalçalarını çevreleyen yağ kümelerini bütün detaylarıyla görmemi sağlıyordu. Kestane rengi saçları darmadağınıktı ve açık gri gözleri neredeyse saydam gibi görünüyordu. Onu hiç bu kadar yakından görmemiştim. Oldukça hoş bir yüzü, pürüzsüz bir cildi, hafif dolgun dudakları ve bembeyaz dişleri vardı. Mutfağa gidip acil telefon numaralarının durduğu çekmeceyi karıştırmaya başladım. Bu durumu çözecek bir bina görevlisinin telefonunu bulmaya çalışıyordum. Eğer kimseyi bulamazsak bir çilingir çağıracaktık.

İşte, hikâyenin anlatılması zor olan kısmı bu sırada başladı. Ben onu buyur edip kapıyı arkasından kapadıktan sonra komşum salondaki kanepeye doğru ilerlerken, içeriye iğrenç, leş gibi bir ter kokusu yayıldı. O kokuyu tanımlamaya çalışmayacağım, çünkü o günden beri mantıklı bir biçimde tanımlamaya çalıştıysam da bir türlü beceremedim. Çok güçlü bir kokuydu. Hayatımda duyduğum en kesif koku. Biraz ekşi ve tuzlu, bir plajın kıyısına vurmuş, günlerce güneş altında kaldıktan sonra çürümeye başlamış istiridyelerin kokusu gibi. İlk önce hiçbir şey düşünmeden sadece kokladım, ama kadının içeri girmesiyle başlayan berbat koku gittikçe yoğunlaştı. O zaman bana öyle geliyor diye düşündüm. Benim komşumdan, normal bir apartman dairesinde yaşayan, bir işi ve arada bir onu ziyarete gelen arkadaşları olan bir kadından böyle bir koku çıkamazdı. Ama komşum oturduğunda, ona çilingiri araması için -zira kapıcıya ulaşmanın mümkün olmadığı belliydi- telefon defterini uzatmak üzere yaklaştım ve bu korkunç kokunun ondan yayıldığına ikna oldum. En azından bir haftadır yıkanmamıştı. Midem kalktı, size yemin ederim ki koku bu kadar

şiddetliydi. Bütün bunlar gerçek olamazdı, sanki bir film ya da başka bir şey seyrediyormuş gibiydim. Telefon konuşmasını bitirdiğinde, çilingirin şu anda başka bir acil işle meşgul olduğunu, ancak bir buçuk saat içinde burada olacağını söyledi. Bir buçuk saati nasıl geçireceğimi düşündüm. O kadar süre bu kokuya katlanabilir miydim, bilmiyordum. Yine de ona kaba davranmak istemedim.

Kanepede yanına oturmak yerine karşısındaki koltuğa oturmayı seçtim. Burnum yokmuş gibi davranıp, pis kokuyu unutmayı başaramadığım için midemin ağzıma gelmesine aldırmamaya çalıştım.

Bizimle aynı binada yaşayan bir kapıcımızın olmamasının ne kadar yanlış olduğundan konuşmaya başladık. Ardından sohbet, altıncı katta yaşayan tüm komşular birbirleriyle iyi geçindikleri için ne kadar şanslı olduğumuz konusuna kaydı. Kadından yayılan koku artık tüm odayı kaplamıştı. Kanepede arkasına yaslanmış, bacakları hafif aralanmıştı; kapladıkları alana bakılırsa o bacakları bitiştirmek zaten mümkün değildi. İlk başlarda, uzun aralıklarla nefes almayı denedim. Ama boğulmakla kendimi aralarına düşmüşüm gibi hissettiğim çürük deniz mahlûkatlarının kokusunu içime çekmek arasında bir seçim yapmam gerektiğini anlayınca, nefes almayı seçtim. Sözcükler kadının ağzından dökülürken, ne dediğine dikkat etmeden, sadece sesinin tonuna ve konuşma ritmine kulak verdim. Aradan on dakika geçtiğinde artık hiçbir şey duymaz olmuştum. Bütün enerjimi bu çetin sınavın üstesinden gelmeye vermiştim.

Birdenbire kadının yüzü daha anlamlı bir ifade aldı. Konuştuğumuz havadan sudan konuların önemsizliğinden sıyrıldı. Benimkilere kilitlenmiş kül renkli iri gözlerini hiç kırpmıyordu. Gözleri ve ağzı artık bana farklı mesajlar gön-

deriyordu. Yumuşak ve alçak ses tonuyla konuşmayı sürdürdü; artık sesi de çok güzel geliyordu.

Derken, dünyanın en tuhaf şeyi oldu. Aniden, olabildiğince derin soluklar aldığımı fark ettim. Normal nefes alışıma döndüm demek istemiyorum, sanki bir yoga egzersizi yapıyormuşum gibi, havayı ciğerlerimin tüm gücüyle çekiyordum içime. İğrenç koku yok olmuş, onun yerini, içime çekmek için sabırsızlandığım, derinlerden gelen tatlı bir aroma almıştı. Kanepede ağır ağır arkasına yaslanırken, yukarı sıyrılan tişörtünün örttüğü uylukları daha da açıldı; kadın, ona sarhoş edici kokusunu veren karanlık cinselliğini tüm cömertliğiyle sergiliyordu, çünkü bu davetkâr kokunun fışkırdığı yer orasıydı. Artık hiçbir şey düşünemez olmuştum. Beynimin hangi köşesi işlemeyi bıraktı bilmiyorum, ama birdenbire sustuk ve ben gizlemeye hiç gerek görmeksizin bacaklarının arasındaki karanlık mağaraya diktim gözlerimi; kokusunu içime çekiyor, derin derin soluyordum. O karanlık mağaranın içinde kaybolmayı, beni sarmalayıp yutmasını istiyordum. Çaba harcayarak kanepedeki pozisyonunu birkaç kez değiştirip bacaklarını tamamen ayırdı, o zaman açılmış vulvasının kıvrımlarından yayılan parfüm beni kendimden geçirdi. Azgına dönmüştüm. Kanepeye uzanıp devasa göğüslerini ve onları çevreleyen yüz elli kiloluk bedenini açıkta bırakacak şekilde tişörtünü yukarı doğru sıyırdı. Çılgına döndüm, yemin ederim çılgına döndüm. Vahşileştim. Hayatımda hiç böyle bir şey yaşamamıştım. Yapabildiğim en akıllıca şey, şükürler olsun ki, kızımız yattıktan sonra Iris'le birlikte televizyon karşısında aniden aşka gelip sevişme ihtimaline karşı masanın çekmecesinde her zaman bulundurduğum prezervatiflerden birini bulup takmak oldu. Sevişmemizde romantizmden eser yok-

tu. Üstelik, ben romantik biriyimdir, en zor durumlarda bile: Jaimanitas'taki olaydan da anlayabilirsiniz bunu. Ama bu bambaşka bir şeydi. Pantolonumu tamamen çıkarmayı bile bekleyemedim. Üstüne çıkıp içine girdim; önce yavaş yavaş, sonra sert ve vahşi bir biçimde. Kendini bana bıraktı. Beni yumuşak bir biçimde ve rahatça aldı içine; o kadar büyüktü ki, kanepeye sığmıyordu, etleri kanepenin kenarından sarkıyordu. Bir yandan bütün bunlar olurken, bir yandan da yere düşmesin diye onu tutmaya çalışıyordum. Onun bedeninin içine gömülmüştüm. O güzel koku her yerimi sarmıştı, kokladıkça daha da çok koklamak istiyordum. Burnum vücudunun her yerini araştırıyor, en gizli, en yoğun kokan yerleri, yağ birikintilerinin derinin üzerinde yarattığı labirentleri arıyordu.

Aslında sevişmemiz hepi topu on dakikadan fazla sürmedi. Diyafondan çilingirin sesini duyunca koltuktan sıçradım. Komşum tişörtünü indirirken ben de kapıyı açtım ve kendi dairesine doğru giderken, bana gösterdiğim misafirperverlik için teşekkür etti.

Kendi daireme girip kapıyı kapatınca eski halime döndüm; mide bulandırıcı koku yüzünden neredeyse bayılıyordum. Hemen bir tütsü yaktım ve dışarıda hava sıfırın altında olmasına rağmen evin bütün pencerelerini açtım. Koku zamanla hafifledi, ama ben az önce olanlar yüzünden hiçbir şey okuyamıyordum. Öğleden sonra, Iris eve gelmeden önce evdeki kokuyu bastırsın diye bol sarımsaklı ve zeytinyağlı bir *arroz con pollo* yaptım. Yine de Iris gelir gelmez, evdeki garip kokunun ne olduğunu sordu. Büyük ihtimalle tütsü ve baharatların karışımından kaynaklanmış olabileceğini söyledim. "Olabilir," dedi, "ama bana okyanus kokusunu hatırlattı."

Ertesi sabah, gazeteyi almak için kapıyı açtığımızda, kapının önünde üç tane dolgun armut ve komşumuzun imzasını taşıyan bir teşekkür notu bulduk. Iris'e komşumuzun nasıl kapıda kaldığını ve ona nasıl yardım ettiğimi anlattım.

Ara sıra ona rastlıyorum ve kapıda kalma olayından önceki aynı soğuk selamlaşmayla geçiştiriyoruz birbirimizi, ama olanlardan dolayı duyduğum utanç o günden beri hiç geçmedi.

Söyleyin bana, hanımefendi, benim gibi basit bir ter kokusuna bile tahammülü olmayan birinin, çok daha kötüsünden böylesine zevk almış olmasını nasıl açıklıyorsunuz? Eğer çilingir gelmeseydi kim bilir daha ne kadar ileri giderdim? İşte, beni en çok endişelendiren soru da bu. Sonuçta, bazı koşullar gerçekleşmedikçe, gerçekte neye eğiliminiz olduğunu asla bilemiyorsunuz. Eğer o günden beri sakladığım ve zaman zaman çıkarıp baktığım o prezervatif olmasa, başımdan geçenlerin sadece bir kâbus olduğunu düşünürdüm.

O prezervatifi neden sakladığını bilmiyorum. Hiç bilmiyorum.

ARKADAŞLAR ARASINDA



Eğer az sonra anlatacağım olay gerçekten yaşandıysa, bu onun sahiden de yasak bir hikâye olduğu anlamına gelir. Bu olayı sizden başka kimseye anlatmayacağım, çünkü sağduyunuza güvenim sonsuz. Eğer birilerine bu olaydan bahsederseniz hapse girebilirim, ama belki de hafızam beni yanıltıyordur ve eğer öyleyse bu günahı sadece hayalimde işlemişim demektir. Bilemiyorum. Bu olayın gerçekten yaşanıp yaşanmadığını sorup öğrenebileceğim bazı arkadaşlarım var, çünkü olay ânında onlar da yanımdaydılar. Ama asla sormayacağım.

İnsanlar gerçekten de tuhaf yaratıklar. Belki de tuhaf olan sadece benimdir ama sanmıyorum. Herkesin başına

garip şeyler gelebiliyor. Hiçbir şey sormadığım halde bana pek çok şey anlatan insanlar oldu. Geçmişimizden silmek istediğimiz bazı anılar vardır, günün birinde aniden onları anlatma ihtiyacı hissederiz ve dilimiz çözülüverir. Bu anlatma ihtiyacının tehlikeli bir cazibesi var; atalarımız sütçü süte su karıştırdığı için değil, bunu itiraf ettiği için öldürülmüş, diye boşuna dememişler. Dudaklarımın bu konuda sonsuza dek mühürlendiğini sanırdım, ama yanında çalıştığım avukat Iris, bana iki hafta önce arkadaşı Mayté'nin size geldiğinden ve içini dökünce kendini ne kadar ferahlamış hissettiğinden bahsetti. O zaman ben de hikâyemi sizinle paylaşma ihtiyacı duydum. Mayté'yi hatırlarsınız, hani şu Küba'dan onu ziyarete gelen kuzeniyle aşk yaşayan gazeteci. Eğer yaşadıklarına aşk denebilirse tabii. Hatırladınız mı? Arkasından konuşmak gibi olmasın, o benim bunları bildiğimi bilmiyor. Sadece neden buraya geldiğimi anlamanız için bahsediyorum Mayté'den.

Gerçi benim durumum biraz farklı. Buraya olanlardan dolayı kendimi kötü hissettiğim için gelmedim. Tam tersine, şimdi eskisinden çok daha iyiyim. Yönetici sekreteri olarak çalıştığım iyi bir işim ve kendime ait küçük bir apartman dairem var. Oğlum da kendisini geçindirecek iyi bir işe sahip. Daha ne isteyebilirim ki? Böyle şeylere sahip olabileceğimi hayal bile edemezdim.

Yine de, bugün geldiğim noktaya varabilmek için bu kadar yüksek bir bedel ödememiş olmayı isterdim doğrusu.

Bu ülkeye ilk kez altmışların sonunda geldim. Tabii bu kolay olmadı, son dakikada çıkan bir sürü aksaklığın üstesinden gelmek zorunda kaldım. Küçüklüğümde daima sabırsızlıkla beklediğim Silvester Amca'nın Peru'ya bizi ziyarete geldiği ve beraberinde bir kucak dolusu hediye getirdi-

ği günlerden beri kurduğum büyük hayali gerçekleştiriyordum. Amerika Birleşik Devletleri'ne gitmek benim için bir nevi kurtuluştu. Ben buraya geldiğimde, Silvester Amca California'da yaklaşık otuz beşinci yılını dolduruyordu.

Yolculuktan bir önceki gece, sevgili arkadaşlarım benim için bir veda partisi düzenlemişlerdi. Bu parti yüzünden sabah uyuyakalıp uçağı kaçırdım, ama neyse ki ertesi güne yer bulabildim. Miami'de beni arkadaşım Monica karşıladı. Birkaç gün sonra da amcamı ziyarete gittim. Beni gördüğüne çok sevindi. Bütün bir ayı onunla ve karısıyla birlikte San Diego'yu gezerek geçirdim. İnsanların çeşitliliği beni hayrete düşürmüştü, benim ülkemdekilerden o kadar farklıydılar ki. Miami'de Kübalılar, California'da Meksikalılar vardı. Türlü türlü aksan duydum.

Sonra Miami'ye geri dönmeye karar verdim ve oradayken bazı zengin insanların evinde kaçak olarak çalışmaya başladım. Aradan altı ay geçti. Fazla bir şey kazanmasam ve ancak hafta sonları Perulu arkadaşlarımla görüşmek için dışarı çıkabilsem de, kendimi güvende ve korunaklı hissediyordum. Zihnimi kurcalayan bir tek şey vardı. Annem, çocuğunu kaybetmekten ödü kopan bütün anneler gibi, Peru'daki patronumun onu her gün arayıp işe ne zaman döneceğimi sorduğuna dair haber gönderip duruyordu. Peru'dayken, ancak birileri size kefil olursa işe girebileceğiniz şu devlet dairelerinden birinde çalışıyordum. Aynı zamanda, burada da Göçmen Servisi beni mektup yağmuruna tutarak sıkıştırmaya başlamıştı. Ülkeyi bir an önce terk etmediğim takdirde beni sınır dışı edecekleri tehdidini savuruyorlardı.

Çalıştığım evin sahibi iki adam benden çok memnundu. Daha yaşlı olanı Percy yetmişine merdiven dayamıştı

ama hiç göstermiyordu. Kötü bir adam değildi; orada çalışırken bir keresinde beni yemeğe bile çıkardı, tabii o zamanlar benimle ilgili niyetlerinin farkında değildim. Bir sabah kahvaltılarını hazırladıktan sonra bana bir teklifte bulundular. "Sen tatlı bir kızsın," dedi genç olanı. "Seninle evlenip oturma izni meselene bir çözüm getirmek isterdim ama yapamam, çünkü karımdan ayrı yaşıyor olsam bile kâğıt üzerinde hâlâ evliyiz. Fakat arkadaşım Percy'le evlenebilirsin; Percy bol parası olan bekâr bir adam. Ona alıcı gözüyle bir bak. Masmavi gözleri de var." Percy arkadaşını dinlerken kızarıp bozardı; utangaç bir adamdı. Teklifin yaşlı bir adama sürekli yanında kalacak bir hemşire tutmak amacıyla yapıldığını düşündüm ve bu nedenle reddettim. Ben aşk evliliği yapmak istiyordum. Neyse ki o altı ay içinde ülkeme ve devlet dairesindeki işime geri dönebilecek kadar para biriktirebilmiştim.

Yine de Amerikan rüyasına olan inancımı hâlâ koruyordum ve iki yıl sonra bu kez, o rüyaya en az benim kadar inanan birkaç komşumla birlikte New York'a geri döndüm. Miami'yi sevmemiştim, orada Göçmen Servisi'nin soluğunu sürekli ensende hissediyorsun. Ben ve arkadaşlarım Newark'a gitmeyi planlıyorduk, çünkü Monica oraya taşınmıştı. Ama kader bizi New York'a sürükledi.

New York'taki havaalanına indiğimizde üçümüz de korkudan ne yapacağımızı şaşırmış bir haldeydik, bir taksi tutmaya karar verdik. Şoförden bizi fazla pahalı olmayan bir otele götürmesini rica edince kendimizi Brooklyn'de döküntü bir motelde bulduk. Motelin danışmasında duran sıcakkanlı adam Trinidad'lı bir yerliydi. Bizi kim olduğumuza dair soru yağmuruna tuttu. Sonra da üç kişi için fazla küçük bir oda verdi. Gerçi odanın bize büyük bile

geldiğini söyleyebilirim çünkü o kadar korkuyorduk ki, gece yatarken hepimiz tek bir yatağa sığıştık. O gece gözümüze uyku girmedi. Her an içeri biri dalabilir korkusuyla bütün gece kapıyı dinledik.

Ertesi sabah hâlâ danışmada duran Trinadad'lı adam, neden Newark'a gitmek istediğimizi sorup, burada bize oda kiralayabilecek bir kadın tanıdığını ve onunla konuşabileceğini söyledi. Sonra da alelacele kadını arayıp işi ayarladı. Kadın Dominik Cumhuriyeti'ndendi. On dört yaşında bir kızıyla, üç, iki ve bir yaşlarında üç küçük oğlu vardı. Bu üç çocuk, ülkemde kullandığımız bir deyişle, tek bir sepetin içine sığabilecek kadar küçüktüler. Moteldeki adam başka bir kadınla evliydi ve ondan çocukları vardı. Ama aynı zamanda ev sahibemiz Yokasta'nın âşığı ve oğullarının babasıydı. Ara sıra başka çocuklar yapmak amacıyla Yokasta'yı görmeye gelirdi, hepsi o kadar. Kadın cüzi bir miktar karşılığında bize oda verdi ve orada kalabilmemiz için iki şart koştu: Eve gece saat on birden sonra gelmeyecektik ve odaya erkek getirmeyecektik.

O akşamüzeri eşyalarımızı yerleştirdikten sonra, bizi Rockaway Plajı'na gezmeye götürdüler. Ağustos'un sonlarına yaklaşmıştık; yeni hayatımızdan o kadar memnun ve umutluyduk ki, boğucu sıcak umurumuzda bile değildi. Gördüğümüz her şey çok ilginç geliyordu bize. Arabadan inince arkadaşlarım Anita'yla Victoria hentbol oynayanları seyretmeye gittiler, ben de plaj kıyısında gezinmeye başladım. Ayakkabılarımı çıkarıp sahil boyunca suyun içinden yürüdüm. Mayolu iki adam, kumun üstünde oturdukları yerden beni izliyorlardı. Sonra bir tanesi kalkıp bana doğru gelerek, tam da erkeklere yaraşır bir edayla adımı ve telefon numaramı sordu. İngilizce konuşamıyordum.

İngilizce'yi benden daha iyi bilen Victoria'yı, adamın söylediklerini tercüme etmesi için yanıma çağırdım. Adam adının Joe olduğunu ve beni arayacağını söyledi.

Sonraki birkaç gün boyunca gergin bir şekilde telefon bekledim, ama arayan soran olmadı. Sonra arkadaşlarım ve ben İngilizce öğrenmek için bir devlet okulunun açtığı gece kurslarına yazılmaya karar verdik. Orada bir sürü İtalyanla tanıştık. Bu İtalyanlardan biri olan Nicky, çok geçmeden bana çıkma teklif etti. İlk çıktığımız akşam beni Manhattan'daki Küçük İtalya mahallesinde loş bir restoranda yemeğe götürdü. Yanımıza onun iki arkadaşıyla benim kızları da aldık. Ondan sonra da arada sırada çıkmaya başladık.

Bir Pazar günü akşamüzeri, sınıf arkadaşımla ilk randevumdan tam iki hafta sonra, Joe hiç beklemediğim bir anda arayıp beni yemeğe davet etti.

Beni almaya geldiğinde, kapıyı açar açmaz gülümseyerek reverans yapar gibi eğildi ve sağ elindeki çiçek buketini bana uzattı. Buketin içinde kırmızı güller vardı, tam ortasında da beyaz bir gonca duruyordu. Sol elindeyse içinde meyve suyu, süt ve yiyecek olan bir torba. Bir süre hem İtalyanla hem de Joe'yla çıktım. Yaklaşık altı ay boyunca her Cuma günü, Joe elinde, ortasında beyaz bir gonca olan kırmızı gül demetiyle kapıma geldi ve sonunda bana evlenme teklifi etti. Nicky, Joe'nun evlenme teklifini kabul etmeme üzüldeyse de, sahneyi ona terk etmekten başka çaresi yoktu. Peru'daki annemle babama nişanlandığını yazdığımda bu kararımı sevinçle onayladılar.

Joe yuvarlak elmacık kemikleri ve gri renkli gözleriyle belki de biraz fazla soğuk ve sert görünüyordu, ama beni büyülemişti, özellikle de Polonya'da yaşadığı sıkıntılardan etkilenmiştim. Onun ve ailesinin İkinci Dünya Savaşı sıra-

sında yaşadığı korkunç olaylar o güne dek duyduğum ya da gördüğüm hiçbir şeye benzemiyordu. Çok sıkıntı yaşamıştı, hatta fare yemek zorunda kaldığı bile olmuştu. On parmağında on marifet vardı, özellikle de müziğe çok yetenekliydi. Akordeon ve piyano çalıyordu, bazen halka açık yerlerde şarkı söylüyordu. Denize gitmeyi, balığa çıkmayı ve piknik yapmayı severdi. Partiler verir, arkadaşlarına içki ısmarlar, bütün parasını bu partilere harcardı. İyi para kazanırdı ama evlendiğimiz zaman bu paraların nereye gittiğini hiç anlamadım. Karate uzmanıydı ve silahı bir profesyonel gibi kullanırdı, çünkü 'teşkilat'ta eğitim görmüştü. 'Teşkilat' onun hiç kimseyle paylaşamadığı sırrıydı. Altıdan fazla dil bildiği için 'teşkilat' onu daha Polonya'dayken üye yapmış ve oradan kurtulmasına yardım etmişti. ABD'ye ayak basmasından hemen sonra, onu çeşitli Güney Amerika ülkelerine yollamıştı. Benim gözümde Joe, bir çeşit James Bond'du. Böyle bir adam için nasıl deli olmazdım? Onun gibi birine hiç rastlamamıştım, filmlerden fırlamış gibiydi. Kültürlüydü, iyi görünümlüydü ve bir sürü yeteneği vardı.

24 Aralık günü, Noel arifesinde bana pırlanta bir yüzük getirdi. Yüzüğü bana annesiyle kız kardeşinin yaşadıkları yerin yakınında, Long Island'da bir kilisede Geceyarısı Ayini sırasında takmak istediğini söyledi. Benimle tanışmak için onlar da ayine katılacaklardı. Geceyi ailesinin evinde geçirmeyi teklif etti. Ben de Yokasta'nın evine saat on birden önce dönmem gerektiğini söyledim. Bu Yokasta'nın koyduğu bir kuraldı ve bu kurala her zaman uymuştum. Bütün geceyi dışarıda geçirmem imkânsızdı. Yokasta buna çok kızardı. Joe orada kalmam konusundaki ısrarını sürdürdü ama ben kararımdan dönmedim. Birden daha önce hiç

görmediğim bir biçimde öfkeyle parlayarak, eğer onunla yatmazsam pırlanta yüzüğü bana vermeyeceğini söyledi. O yüzüğü bir daha hiç görmedim. Sonradan yüzüğü o gece, tanıştığımız plajdaki kayalıkların yanında bir yere gömdüğünü öğrendim. Ertesi sabah plajda yüzüğü aradıysam da bulamadım. Dizlerimin üzerinde kumu eşeleyerek uzun bir zaman geçirdim. Öyle ki, birkaç saat sonra sırtım güneşten kavrulmuştu ama yüzükten hâlâ eser yoktu.

Düğünü planlamamıza kız kardeşi de yardım etti, ama düğünden tam bir gün önce kardeşiyle kavga edip küstüler. Kız kardeşi, Joe'nun içki düşkünlüğü yüzünden kavga ettiklerini söylediyse de, o güne dek Joe'yu arkadaş toplantıları dışında içerken hiç görmemiştim. Bazen içkiyi fazla kaçırırdı ama bu sadece partilerde olurdu ve asla kötü bir şey yapmazdı.

Joe kedi köpek gibi kavga edip herkesi kendine küstürdüğü için, düğün töreninde yapayalnız kaldık. Kız kardeşiyle yaşadığı tartışmadan sonra parti vermeyi de bıraktı ve düğüne kız arkadaşlarımla Yokasta'yı bile çağırmadı. Artık kimse için tek kuruş harcamaya niyeti olmadığını söyledi. Nikâh töreni için Queens Boulevard üzerindeki adliye sarayına gittik. Gelinlik niyetine beyaz, kısa bir elbise giymiştim ve sadece ikimiz için bir şişe şampanya aldık. Hepsi bu kadar. Bu can sıkıcı başlangıca rağmen, düğünden sonra onun evine giderken halimden memnundum. Tabii bir yandan da kendimi çok yalnız hissediyordum, çünkü kız arkadaşlarım düğüne çağırılmadıkları için haklı olarak gücenmişlerdi ve bana oldukça soğuk davranıyorlardı. Ne büyük bir hata yapmışım!

Bir süre sonra hamile kaldım ve zor bir hamilelik geçirdim. Sürekli kusuyordum; ilk dört ay boyunca midemde

hiçbir şey tutamadım. O sıralar Joe eve geldiğinde tuhaf davranmaya başladı. Onunla gerçek bir sohbet yapmak mümkün değildi. İşten eve geldiğinde beni soru bombardımanına tutuyordu: Bütün gün ne yapmıştım, hiç dışarı çıkmış mıydım, eğer çıktıysam niye çıkmıştım? Her gece böyle garip davranırdı. Bu sorulara bir anlam veremiyordum. Hiç kimsenin yardımı ya da tavsiyesi olmadan araştırıp, Joe'nun içtiğini öğrendiğim zaman bütün taşlar yerine oturdu. Yüzü bile değişmişti. Sarhoş olduğu zamanlar bazen beni ilk karısının âşığıyla karıştırırdı. Adam Joe'nun perde fabrikasında kesimci olarak çalışan Kübalı bir eşcinselmiş. Joe fabrikanın sahibiymiş, ama boşanma sırasında fabrikayı karısına bırakmak zorunda kalmış. Onunla tanıştığımda başkasının yanında çalışıyordu.

Haklısınız, Joe'nun benden önce evlendiğini ve ilk karısından ikizler de dahil olmak üzere beş çocuğu olduğunu söylemeyi unuttum. Görünüşe bakılırsa kadın ona çok çektirmiş. O Kübalı eşcinsele çok güvendiğini söylerdi. Onu dost bilirmiş ve herif eşcinsel olduğu için şüphelenmek aklına bile gelmemiş. Ama bir gün işten eve her zamankinden erken bir saatte dönmüş. Evinin önünde arkadaşının arabası duruyormuş. Yukarı çıkıp içeri girdiğinde evin fazla sessiz olduğunu fark etmiş. Yavaşça yatak odasına doğru ilerlemeye başlamış ve yatakta karısıyla birlikte kendisinin olması gereken pozisyonda sözümona ibne herifi yakalamış.

Bana kadınlara güvenmemesinin sebebinin bu tecrübe olduğunu söylerdi. Sabahları giderken beni kucaklar ve öpücüklere boğardı. Geceleri eve sarhoş gelir ve sürekli aynı soruları sorardı. O gün ne yapmıştım, dışarı çıkmış mıydım ve niye çıkmıştım? Her seferinde daha sert ve daha ıs-

rarlı olurdu. Bana olan saygısını öylesine kaybetmişti ki, bu aşağılayıcı sorular, yaptığı diğer şeylerin yanında hiç kalırdı. Bir gece eve gelip malum soruları sorduktan sonra bana vurdu ve elbisemi omuzlarından kavrayarak beni öyle hızlı ve kızgın biçimde havaya kaldırdı ki, koltukaltlarındaki çürükler günlerce geçmedi. O sıralar hamileliğim de iyice ilerlemişti.

Günler böyle geçti, bebek doğdu ve zaten kötü olan durumum iyice beter bir hale büründü. Birgün dairenin kapısı önünde kullanılmamış bir yığın kibrit buldum. Çok şaşırdım ve Joe eve geldiğinde ona bu kibritlerin ne anlama geldiğini sordum. Her gün, ben arkasından kapıyı kapar kapamaz, bir kibriti kapıya dik olarak dayalı bırakıyormuş. Böylece eğer kapı açılırsa kibrit düşüyormuş ve akşam eve geldiğinde şayet ona dışarı çıkmadım dersem, o da yalan söylediğimi anlıyormuş. Oysa o sıralar oğlum yürümeye başladığından, kapının hemen yanında oyunlar oynardı. Doğal olarak oynarken kapıya çarpar ve kibriti düşürürdü. Böylelikle Joe'nun şüpheleri sözümona doğrulanmış olurdu, oysa hiçbirinin aslı yoktu.

Geceleri onun için hazırladığım yemek tabağını kaldırıp lavaboya ya da duvara fırlatır, sonra da yumruklarını sıkıp tepeme dikilir, pisliği temizlemem için bana bağırırdı. Beni daha kötü pataklamaması için kaçardım. Bütün bu itiş kakış hayatımızın sıradan bir parçası haline gelmişti. Ben sürekli çürükler içinde, dudaklarım şişmiş, gözlerim morarmış, kafamda şiş yumrularla dolaşırdım. Her gece ayrı bir işkenceydi. Her şeyin bir gün düzeleceğine dair boş bir ümidim vardı, bu yüzden evi tertemiz tutmaya çalışır, akşam eve geldiğinde önüne sıcak yemeğini koyar, iç çamaşırlarını ütülü ve temiz bırakırdım. Ama o bunların

karşılığını, eve sarhoş gelerek -bazı geceler çok, bazı geceler az sarhoş olurdu-, çılgınca suçlamalarda bulunarak ve emirler yağdırarak öderdi. Böyle zamanlarda nereye saklanacağını şaşırırdım. Kendi kendime boku yedim, derdim. Ölmek isterdim. Eve gelip beni çağırır, sert bir biçimde, "Gel, yanıma otur," derdi. Bu sözler, eski erkek arkadaşlarım, özellikle de Nicky hakkında bir sorgulamanın başlayacağına işaretti. Bir keresinde özel dedektiflik yapan arkadaşlarının olduğunu, aralarından koyu tenli, Amerikalıya benzemeyen ve İspanyolca konuşan bir tanesini peşime taktığını, bu dedektifin beni kız arkadaşlarımla konuşurken dinlediğini söyledi. Onunla nişanlandıktan sonra da Nicky'i görmeyi sürdürdüğümü haber almış. Beni Nicky'le fingirdemekle suçlar ve onunla neler yaptığımızı anlatmamı isteyerek eziyet ederdi. Eğer ona hiçbir şey yapmadığımızı söylersem, bam!; suratıma tokadı yapıştırıverirdi. "Konuş! Onunla nerelere gittin?" Ben ağlamaya başlayınca o da yumruklamaya devam ederdi. Bazen arkamdan banyoya gelirdi. Bir keresinde tam duştan çıkarken, banyoya girip beni dövmeye başladı. Düşüp alnımı küvetin kenarına çarptım, etraf kan gölüne döndü. Bunun üzerine sırılsıklam bir havlu fırlattı bana. Onunla birlikteyken o kadar çok ağlardım ki, gözyaşlarımla koca bir bidonu doldurabilirdim. En kötü düşmanımın başına gelsin istemem. Aradan yıllar geçti, ne yapacağımı bilemiyordum. Dua ettim, acı çektim, ağladım, korktum. Annesinin böyle aşağılandığını görmesin diye oğlumu erkenden yatırır, her şey bittikten sonra cennetten yardım dilerdim. Oğluma her zaman yatmadan önce dua etmesini söylerdim, kocam sarhoş olmadığı zamanlar üçümüz birlikte dua ederdik. Kocam dinine çok düşkün bir Katolikti.

İlk önceleri kıskançlık yüzünden çalışmama izin vermedi, ama oğlan okula başladıktan sonra, civarda yaşayan Yahudilerin evlerine arada bir de olsa temizliğe gitmeye başladım. Daha sonra yaşlı insanlara hastabakıcılık yapmaya başladım. Hastabakıcılık işinde temizlikçilikten daha iyi kazanıyordum. Üstelik hemşirelerin dediğine göre, bu işe doğal bir yeteneğim de vardı. Oksijen tüplerini çalıştırmayı, boşalan serumları değiştirmeyi, hatta acil durumlara müdahale etmeyi ve şeker hastalarına insülin iğnesi yapmayı bile öğrendim. Maaşımı aldığım günler Joe, "Parayı masanın üzerine koy," derdi. Bütün faturaları yarı yarıya paylaşırdık ve paranın geri kalanını cebine indirirdi. Tek kuruş kazanmayan biri kadar meteliksiz olur, her seferinde Joe'dan para dilenmek zorunda kalırdım. Bana sadece temel ihtiyaçlar için para verirdi. Yanında çalıştığım kadınların verdikleri hediyeler dışında hiçbir şey kazanamazdım. Durmadan çalışıyordum, dul kalana kadar on yıl boyunca haftanın altı günü çalıştım.

Eve sarhoş gelip beni eski karısının Kübalı âşığıyla karıştırdığı gecelerden biriydi. Beni adamın adıyla, Marcelo diye çağırdı ve karatede öğrendiği tekmeleri savurmaya başladı. Tekmelerden biri yüzüme isabet etti. Ortalık kan gölüne dönmüştü, yüzümün sağ tarafı olduğu gibi şişti ve gözüm kapandı. O anda çığlık atmaya başladım. Artık hiçbir şey umurumda değildi, olabildiğince yüksek sesle çığlık atmaya başladım. Sabahın yaklaşık ikisiydi. Cuma ve Cumartesi geceleri saat onla sabah üç arası Joe her zamankinden daha sarhoş olurdu. Beni küçük bir hastanenin acil servisine götürdü, yolda da bana sövmeye devam ediyordu. Yetiştiğimizde hastane kapanmak üzereydi. Röntgen çekecek aletleri bile yoktu. Orada, hastanede bizzat

kendisi telefon edip polis çağırdı. Polisler gelince bana onu hapse göndermek isteyip istemediğimi sordular. Istemediğimi söyledim, çünkü hapisten çıktığında beni öldüreceğinden korkuyordum.

Bazen gecenin bir yarısında uyanıp yatakta yalnız olduğunu görünce beni arar, salondaki koltukta, dayaktan her yerim şişmiş bir şekilde uyurken bulurdu. İnanılmaz derecede şaşırırdı ve yaptıklarına dair en ufak bir şey hatırlamazdı. Onu affetmem için bana yalvarır, ama ertesi gün yine aynı şeyi yapardı.

Bir Noel günü, Noel ağacını kurduktan hemen sonra, ağacı devirmeye kalktı. Oğlan bütün gün boyunca o ağacı süslemekle uğraşmıştı. Ağacı korumak için koşup önünde siper aldı. Bunun üzerine Joe çocuğa acımasızca girişti, öyle gözü dönmüştü ki, yumruklarının nereye isabet ettiğinin hiç önemi yoktu. Yarılan alnından boşalan kan çocuğun gözüne giriyordu. Engel olmaya çalışınca öfkesi bana yöneldi. Bu tür olaylar sık sık olurdu. Dayak faslı bittikten sonra oğlumla birlikte yatağa uzanır, birbirimize sıkıca sarılır, haksız yere aldığımız yaralarımızı iyileştirmeye çalışırdık. Yaşadıklarımız gerçek bir dehşetti. Durup dururken her zamanki bana-şöyle-yaptığını-söylediler, bana-böyle-yaptığını-söylediler bahanesiyle üzerime gelir, eski fotoğrafları parçalardı. Çünkü bu fotoğraflarda mutlaka aslında orada olmayan bir adam görüp kıskançlık krizine tutulurdu.

Bunca acıya mazoşist bir ruhum olduğu için ya da dayak yemekten zevk aldığım için katlanmadım. Bunun tek nedeni, onu nasıl terk edeceğimi bilmiyor olmamdı. Nereye gidersem gideyim beni bulup geberteceğini söyleyerek tehditler yağdırırdı. Ölesiye korkuyordum ve onu eleştiremiyordum, çünkü alkolik olduğunu kabul etmiyordu.

Ayrıca çok sigara içerdi ve gün geçtikçe dozajı daha da arttırdı. Günde üç paket sigara içmeye başladı.

Bu on iki yıllık evlilikten, gözümün altındaki kırık elmacık kemiğiyle çarpılmış bir çene kemiği miras kaldı. Bir keresinde bir doktora kırık elmacık kemiğimi nasıl düzeltebileceğimi sordum ama kendi haline bırakmamı önerdi. Şimdi yanağımda bir çukur var.

Durmadan acı çektim. Ne malım mülküm, ne de param vardı, bu ülkede oturma iznim bile yoktu. Size neler hissettiğimi anlatamam. Kendimi bir hamamböceğinden daha değersiz ve bütünüyle çaresiz hissediyordum. On yıldan fazla süren bir evlilikten sonra, ona artık kendimize ait bir yer satın almamız için yalvardım ve sonunda kabul etti. Kabul etmesinin nedeni belki de, her ne kadar kendisi farkına varmasa da, hastalandığını hissetmeye başlaması ve artık mücadele edecek gücünün kalmamasıydı. New York'un kuzeyinde, altı dönümlük bir arazi üzerine kurulmuş küçük bir kır evi aldık. İçinde meyve ağaçları ve o kış karla kaplandığında oğlumla birlikte kızak yaptığımız küçük tepecikler vardı. Kuzeye doğru, Kanada yakınlarında, Hudson Nehri'ne Kuzey Nehri dedikleri bir yerdeydi. Orada nehrin yatağı burada olduğundan daha dar görünüyordu. Ev küçücük, ahşap bir kulübeydi ve eski bir bacası vardı. Ama oraya gideceğimiz zamanları iple çekiyordum.

Bahar gelince Joe çok öksürmeye başladı. Hiç iştahı yoktu, sadece içki içiyordu. Araba kullanmak istemediği için kır evine yaptığımız seyahatler de gittikçe seyrekleşti. Büyük bir özenle diktiğim bitkiler solmuştu, buna çok üzüldüm. Joe'ya doktora gitmesi gerektiğini söyledim. Önce beni umursamadı ama hastalığı kötüye gidince doktora gitmeye ikna oldu. O gün evden sabah ayrıldı ve akşam dön-

düğünde, yüzünde ağız ve burun kısmını örten bir maske vardı. Mutfakta otururken, eve sadece tüberküloz olduğunu ve hastaneye yatırılacağını haber vermek üzere geldiğini söyledi. Ağladım, duyduklarıma inanamıyordum. Kendi ülkemde tüberkülozdan bir sürü komşumuz ölmüştü, ama burada yiyecekten yana hiç sıkıntı çekmezdik ve Joe'nun tüberküloz olması imkânsızdı. Annem bu hastalıktan her zaman korkardı. Bizi çok iyi besler, yılda bir kez röntgen çektirmeye götürürdü. Ama burada, böylesine gelişmiş bir ülkede bu nasıl olabilirdi! Joe'nun eve aldığı tek şey yiyecekti. İkinci Dünya Savaşı'nda yaşadığı sıkıntılar yüzünden yiyecek konusunda özel bir hassasiyeti vardı. İnsanlar bir dilim ekmek yüzünden birbirlerini öldürürlerken, çöplükten buldukları şeyleri yemek zorunda kalmıştı.

Joe hastaneye yatırıldığı zaman oğlum ve ben yalnız kaldık. Bunu öğrenen Monica ve eski ev sahibem Yokasta, sık sık bana ziyarete gelmeye başladılar. İkisi iyi arkadaş olmuşlardı. Dostluk tazelemek ve onlarla yeniden konuşmak çok güzeldi. Normal bir sohbetin, düşüncelerini aşağılanmadan dile getirebilmenin nasıl bir şey olduğunu neredeyse unutmuştum. Mutfakta kahve içerken, onlara bütün maceramı anlattım. Ama bütün bu süre zarfında sürekli Joe'nun aniden çıkagelip onları görmesinden korkuyordum, çünkü onlardan gerçekten nefret ederdi. Böyle bir ihtimal olmadığını biliyordum ama yine de korkuyordum. Ne de olsa ben her zaman korkardım.

Joe bir süre hastanede yattıktan sonra taburcu edildi. Belirli saatlerde, günde iki hap alması gerekiyordu ve hapları verme işi de benim görevimdi. İçme konusunda dersini aldığını düşünüyordum, ama o yine bildiğini okudu. Sanırım içki ilaçların etkisini kırdı. Muayeneye gittiğimiz gün-

lerden birinde Joe'nun dikkatini başka bir şeye verdiği bir zamanı kollayıp doktora içki içtiğinden bahsettim. Doktor hastanın böylesine sorumsuz davranmasına çok kızdıysa da Joe bana mısın demedi. Belki de ölmek istiyordu.

Işe gitmiyordu. Bütün gün evde oturup yemek pişiriyor, benim ve oğlanın kıyafetleriyle ilgileniyordu. Detaylara her zaman dikkat ederdi. Bir öğleden sonra çalıştığım evlerden birine beni almaya geldi. İşi bitirip kamyonete bindim. Yerime oturur oturmaz bana öyle bir şey söyledi ki, kulaklarıma inanamadım. Doktor ona akciğer kanseri olduğunu söylemişti. Nedeni de tüberküloz yüzünden çok fazla röntgen çekilmesiymiş. Ağladım, bağırıp çağırdım ve ona sövgüler yağdırdım, çünkü artık öleceğini biliyordum. "Neden o kadar çok içki ve sigara içtin? Neden beni dinlemedin?" Hiç karşılık vermedi.

Bazen Joe'nun hastalanmasını, annesinin biz evlendikten kısa bir süre sonra ölmüş olmasına bağlıyorum. Cenaze sırasında kız kardeşi Joe'ya, annesinin ölümünden onun sorumlu olduğunu söylemişti. Kardeşinin neden öyle söylediğini hiç anlamadım, çünkü onu bir daha hiç görmedim ve bu konuyu konuşma fırsatı bulamadım. Joe kardeşini ziyaret etmeme izin vermedi, ama cenazeden sonra daha fazla içki ve sigara içmeye başladı.

Çok hasta olduğunu anlayınca, Joe oturma iznimi çıkarmaya karar verdi. Yıllarca oturma izni alabilmek için onunla evlendiğimi söyleyerek beni suçlamıştı, bu nedenle hiç başvuruda bulunmamış, benim de bulunmama izin vermemişti. Ve biz tam on iki yıl boyunca evli kaldık. Gazete ilanlarından bir avukat buldum, becerikli bir avukattı. Adamın yukarı Manhattan'da, o günlerde 'Çin Caddesi' denilen semtteki bürosuna gittik. Avukat, Joe'ya otur-

ma izni işini bu kadar zaman ertelediği için kızdı. Onca yıldan sonra ülkeye yeni ayak basanlarla eşit durumda olduğumu söyledi. "Bunu neden yaptın?" diye sordu. Joe, kendisi bu ülkenin vatandaşı olduğu için benim de otomatikman öyle sayılacağını sandığını söyledi. Yalancı herif; işin aslında böyle olmadığını bal gibi biliyordu.

Ameliyat olduktan sonra Joe'nun durumu daha da kötüye gitti. Önce ciğerinden bir parça aldılar, sonra bir parça daha, ondan sonra da ameliyatlar birbirini takip etti. Sonunda, yıkanmasını, üstünü değiştirmesini, her şeyini ben yapar hale geldim. Tıpkı oğluma yaptığım gibi, klozetin kapağını kapatarak onu üzerine oturtur, saçlarını tarardım. Sonra yatağa uzanırdı ve onu tıraş ederdim. Bu konuda uzman olmuştum. Yüzüne önce sıcak bezleri koyar, sonra tıraş kremini sürer, ardından da sakalını tıraş ederdim. Ama durumu gittikçe kötüleşiyordu. Ağrıdan uyuyamıyordu. Ben oğlumla birlikte salonda uyumak zorundaydım. Yatakta en ufak bir kıpırtı onu rahatsız etmeye yetiyordu. Bir sabah, kullandığı ağrı kesicileri daha güçlüleriyle değiştirmem için beni hastaneye gönderdi. Ama hemşire elimizdekilerden daha güçlü bir ağrı kesicinin olmadığını söyledi.

Bütün bunlara rağmen onu hastaneye yatırmadılar. Yapabilecekleri başka bir şey olmadığını söylediler. Geceleri sürekli beni çağırırdı. Böyle gecelerden birinde geç vakit, Joe'nun iniltilerinden bunaldığım bir sırada, gidip doktorla konuşmaya karar verdim. Karşısına geçip ağlayıp çırpınacak, ne gerekiyorsa yapacak ve doktora Joe'yu tekrar hastaneye yatırmaları için yalvaracaktım. Bir gün eve geldiğimde ölüsünü bulacağımdan korkuyordum.

Sonunda onu tekrar hastaneye kabul ettirmeyi başardım. Hastaneye gitmek üzere evden ayrıldığı günü çok iyi

hatırlıyorum. Yatağın kenarına oturup cüzdanını çıkardı. Nasıl olup da ona yıllarca hiç elimi sürmediğimi düşünerek cüzdana baktım. Sosyal Güvenlik kartıyla sendika kartını bana verdi. O öldükten sonra bu yerlerden para alabileceğimi söyledi. Oturma iznim için hiç başvurmadığı ve bu yüzden on dört yıl boyunca annemi görmeye bir kez olsun gidemememe sebep olduğu için özür diledi. Aslında beni her zaman korumaya çalıştığını, ama bunu yaparken dozu biraz fazla kaçırdığını anlattı. Söylediği son şey, "Sana bu kadar çok zarar verdiğim için beni affet," oldu. Mutfağa gittik, çünkü gitmeden önce bir fincan kahve içmek istedi. Mutfakta beni ne kadar çok sevdiğini ve artık sonunun geldiğini bildiğini söyledi. Öldükten sonra gittiği yerde beni bekleyecekti. Benden bir yıllık yas sürecine saygı göstermemi ve ondan sonra evlenmemi istedi, çünkü kadınların kendi annesi gibi yalnız başına yaşaması iyi bir şey değildi.

Joe bana evlenmem gerektiğini söylerken, kendi kendime, "Bir daha asla evlenmem," dedim.

Hiçbir zaman çocuk bakıcımız olmadığı için, her zamanki gibi oğlanı da yanımıza alıp bir taksiye bindik. Joe'yu bir odaya yatırdılar. Doktor, Joe'nun ne kadar yaşayacağını bilmediğini, bundan kimsenin emin olamayacağını söyledi. Her şeye rağmen dayanıklı bir bünyesi vardı, hastanın durumunda iyileşmeler ve kötüye gitmeler görülebilirdi. Ne olacağını sadece tanrı bilirdi. Her gün ziyaretine gittim. Ne mücadeleydi ama! İşten eve, evden hastaneye, yanıma oğlumu da alıp durmadan koşturuyor, bir yandan da çocukların hastaneye alınmasını yasaklayan kurallarla boğuşuyordum. Oğlum daha on bir yaşında olduğu için genellikle hastaneye girmesine izin vermezlerdi. Sonunda yukarı çıkabilmek

için onu merdivenlerde bırakma yöntemini buldum, ama fırsatını buldukça onu da gizlice yukarı kaçırırdım. Hasta insanlara bakmakta becerikli olduğumu bildikleri için hemşireler ben orada olduğum zamanlarda Joe'nun odasına pek uğramazlardı. Yemeğini ben yedirir, tuvaletini yaptıktan sonra altını ben temizlerdim. Serumu bittiğinde, sıvının kana gitmesini sağlayan küçük kontrol düğmesini kapatır, serumu çıkartır, hemşire servisine götürür, yenisiyle değiştirir, dönüp serum askısına asar ve kana karışacak doğru miktarı ayarlayabilmek için son derece dikkatli biçimde kontrol düğmesini yeniden açardım. Bazen kendisini rahatsız hissettiğinde, daha az ya da daha çok hava gelmesi için, vanasını açıp kapatarak oksijen tüpünü ayarlardım. Hemşireler, hatta doktorlar bile beni çok severdi. Bazen diğer hastalar için de onlara yardım ederdim.

Sadece oğlanla yalnız kaldığım ve korku dolu olduğum zamanlar ağlıyordum. Kendimi yaşayan bir ölü gibi hissediyordum; neden bilmiyorum, eve gitmekten korkar olmuştum. Bir gece Monica'yla birlikte, yanında getirdiği *ceviche* ve *papas a la huanciana*'yı yiyorduk. Ne kadar berbat durumda olduğumu ve gözlerimin altında uykusuzluktan oluşan torbacıkları görünce, ciddi bir ifadeyle yüzüme bakarak, "Elena, ne uğruna ağlıyorsun, bu kadar özlediğin şey nedir? Sana yaptığı işkenceler mi?" diye sordu. Ama Joe'nun ölümüne üzülmemek elimde değildi. Hiç kimse tamamen kötü değildir. Joe içmediği zamanlar iyi bir insan olurdu. Onun adına bahaneler buluyor ya da yaptıklarını savunuyor değilim; sadece dürüst olmaya çalışıyorum.

Kendini iyi hissettiği ender zamanlardan birinde, ona arazinin tapusunu benim üzerime alıp almadığını sordum. Bunu sordum, çünkü sarhoş kafayla tapu sözleşmesine im-

za atarken yalnızca kendi ismini yazdığını görmüştüm. Evli olmamıza rağmen tapuda benim ismim yoktu. Tapuyu benim üzerime aldırdığını ve bu konuda endişelenmememi söyledi. Kısa bir süre sonra Monica'yla Yokasta ziyarete geldi. Daha çok bana yoldaşlık etmek için sık sık uğrarlardı. Joe için konuşmak büyük bir çaba gerektirdiği ve kolunu dahi kıpırdatmakta zorlandığı için çoğu zaman gelen ziyaretçilerin farkına varmazdı. Eğer çoktan uykuya dalmamışsa, daha geldiklerini gördüğünde gözlerini kapatır, bitkin düşerdi. Kuzey New York'taki evin tapusu hakkındaki endişemden onlara da bahsettim. Yalnızca o kulübe için endişelenmiyordum. İsmim hiçbir belgede kayıtlı olmadığı için, kocam öldükten sonra içinde yaşadığımız daireyi de elimden alabilirlerdi. Monica'yla Yokasta bana bunun mümkün olmadığını söylediler. İçimi rahatlatmak ve olayı garantiye almak için birkaç gün sonra beni bir avukata götürdüler. Avukat, Joe'nun evi benim üzerime aldırmak için hiçbir girişimde bulunmadığını söyledi. Tapuda yalnızca onun ismi olduğundan, evi ilk karısından olma beş çocuğuyla paylaşmak zorundaymışım. İşte bu olay beni gerçekten incitti, hiç durmadan ağladım. Monica ile Yokasta, Joe'ya lanet okuyup küfürler yağdırdılar.

Joe'nun eski karısı beni görmek için ikizleriyle birlikte hastaneye geldi. Araziden kendisine düşen payı istedi. "Bana bunu neden yapıyorsun?" diye sordum ısrarla, "Ölürken onunla birlikte acı çeken bendim."

"Sen gençsin ve yeniden koca bulabilirsin," diye cevap verdi. "Zengin bir adamla evlen. Çektiklerin yüzünden beni ve çocuklarımı suçlama. Biz de bir sürü sıkıntıyla boğuşmak zorunda kaldık." Sonra gittiler ve onları bir daha hiç görmedim.

Joe'nun odasına çıktım, nefes almakta zorlanıyordu. Bir sorun olup olmadığına bakmak için oksijen tüpünü kontrol ettim, ama her şey yolunda görünüyordu. Ben tüpü kontrol ederken Monica'yla Yokasta geldi. Onlara Joe'nun ne kadar kötü göründüğünden ve eski karısıyla buluşmamızdan bahsettim. Odada konuşurken, orada dikilmek yerine gidip hastane restoranında kahve içmeyi önerdiler. İşten daha yeni gelmişlerdi ve yorgunlardı. Joe'nun soluk alıp verişleri gittikçe kötüye gidiyordu. Vanayı açmak üzere oksijen tüpünün yanına gittim, ama vanayı sola doğru çevirmek yerine sağa, kapatma pozisyonuna doğru çevirdim. Gidebileceği en son noktaya kadar götürdüm. Bir yandan Monica ve Yokasta'yla sohbete devam ederken, öte yandan vanayı önce biraz, sonra iyice sıkıştırdım. İşim bitince hep birlikte restorana gittik.

Tavuklu makarna ve salata siparişi verdim, çünkü acıkmıştım ve geç vakte kadar eve dönmeyecektim. Oğlan, görüşmeye yeniden başladığım baldızımla birlikte kalıyordu. Aradan yaklaşık kırk beş dakika geçti. Kafeterya kapanıyordu ve müşterilere gitme vaktinin geldiğini söylediler.

Joe'ya veda etmek üzere tekrar odaya çıktık. Oda çok sessizdi. Onu uzun zamandır böyle huzur içinde uyurken görmemiştim. İçinde yattığı oksijen çadırının yanına gittiğimde, göz kapaklarının tam olarak kapanmamış olduğunu, gözlerinin çok küçük bir bölümünün hâlâ göründüğünü fark ettim. Kafası yana doğru düşmüştü ve ince bir salya şeridi ağzından yastığına doğru süzülüyordu. Monica'yla Yokasta da yanıma geldiler. "Huzur içinde uyuyor, artık onu düşünme," dediler. Sersemlemiştim, bütün gün boş olan mideme giren makarnayı hazmetmeye çalışıyordum, uzun iş günümden, geçirdiğim kötü geceden ve ya-

şamış olduğum kötü hayattan dolayı yorgun düşmüştüm. Hiçbir şey düşünmüyor, sadece yapıyordum. Yavaşça paltomu giyip kapıya doğru yürüdüm. Oksijeni kapattığını tamamen unutmuştum. Her şey çok tuhaftı. Yokasta elinde küçük çantası, gitmeye hazırlanırken bana bir dakika beklememi söyledi. Çantasını odada bulunan tek sandalyenin üzerine bıraktı, oksijen tüpünün yanına gidip eğilerek vanayı sola çevirdi. Vanayı açmak için ne kadar çaba harcadığı, burnunu ve ağzını büzüştürmesinden belli oluyordu. Sonra çantasını omzuna astı ve üçümüz birlikte hastaneyi terk ettik.

Gece saat ona geliyordu ve havalar ısınmaya başlamıştı. Genellikle yaptığımızın aksine, Joe'nun hastalığından hiç bahsetmeden, metroya kadar sessizce yürüdük. O günün üzerinden tam on yıl geçti. Bu süre zarfında sürekli görüştük, ama o kaza hakkında kimse tek kelime etmedi. Üstelik oldukça konuşkan ve geveze insanlarızdır. Bütün kalbimle söylüyorum, kendime olanların gerçek olup olmadığını ciddi olarak soracak noktaya geldim. O gece o kadar yorgundum ki...

Ertesi gün işteyken, sabahın erken saatlerinde hastaneden telefon geldi. Joe'nun önceki gece hiç acı çekmeden öldüğünü söylediler. Onun için çok ağladım. Doktorun, acı çekmeden öldüğü kısmını vurgulamasına çok içerlemiştim. Acılı ya da acısız, sonuçta ölmüştü işte. Eve gidip en yakın komşularıma durumu haber verdim. Oğlumun okulunu arayıp müdüre olanlardan bahsettim. Müdür eğer istersem oğlanı hemen eve gönderebileceğini söyledi, ama ben okul bitene kadar kalmasını rica ettim. Monica'ya, Yokasta'ya ve kendime birer kahve yaptım. Birinin aniden gelip bizi ra-

hatsız etmesinden korkmadan, sessizce, huzur içinde kahvelerimizi içtik.

Artık hikâyeyi bildiğinize göre, söyleyin bana, hanımefendi. Ona ne kadar iyi davrandığımı ve bana çektirdiklerine rağmen onu ne kadar çok sevdiğimi göz önüne aldığınızda, o oksijen tüpünü kapattığıma ve arkadaşlarımın da bunu yaparken bana yardım ettiğine inanıyor musunuz? Sizce de çektiğim acılar ve sıkıntılar yüzünden böyle korkunç bir suç işlediğimi zannediyor olamaz mıyım?

Haklısınız, bunu bilmenize imkân yok.

ÇILGINLIK



Umarım hikâyemi anlatırken bana yardımcı olması için getirdiğim bu notların kusuruna bakmazsınız. Konuşurken elimin altında yazılı bir şeyler olduğu zaman kendimi daha güvende hissediyorum. Bu notları hazırlamak için çok uğraştım. Çünkü çocukluğum hakkında fazla bir şey hatırlamıyorum ve o günleri aklıma getirmek için nicedir hafızamın en kuytu köşelerini kurcalamaktayım. Sanırım, hatırladığım kadarını kâğıda aktarmayı başardım; yazdıklarımın hepsi doğru ve bir insan olarak gelişimimde yer tutan önemli olayların kısa ama öz bir dökümü. Lafı döndürüp dolaştırmayacağım. İyi bir matematikçi olarak bu konuda çok titizimdir ve lafı gevelemekten hoşlanmam.

Öncelikle, en son bir kadınla yatmamın üzerinden yirmi yıldan fazla zaman geçtiğini söylemeliyim. Onun dışında hep erkeklerle, özellikle de siyah olanlarla yattım. Ya da en azından bu ülkede söylendiği şekliyle, derisi renkli olanlarla diyelim. Beyaz erkekler bana hiç seksi gelmiyor. Onları neden çekici bulmadığımı biliyorum. Benim asıl anlayamadığım, size az sonra anlatacağım olayın sebebi.

İlk olarak doğduğum topraklardan başlayacağım. Havana'nın küçük bir kasabasında doğdum. Harika patatesler ve turunçgiller yetiştirilen, zamanın çok yavaş aktığı, son derece sakin ve olaysız bir yerdi. Evimiz sahilden uzakta olduğu için gemi trafiğinin gürültüsüyle bile boğuşmak zorunda kalmazdık. Neyse ki Mayabeque Nehri'ne evimizin hemen yanından geçen bir sulama kanalı bağlandı da çocukluğuma biraz renk geldi. Hem kanalın temiz sularında yüzmeyi de öğrendim. Babam, kasabanın doktoru, annemse eczacıydı. İkisi birlikte kasabadaki en eli yüzü düzgün eczaneyi işletiyorlardı.

Her yılın Temmuz ayında kasabaya gelen sirk büyük olay yaratırdı. Yırtık pırtık bir çadırı olan sirkin en kıyak numaraları, dişleri dökülmüş bir arslan ve aynı zamanda hem orkestra hem de bilet satıcılığı görevini üstlenen sirk müdürünün, her seferinde bir Avrupa turnesinden yeni döndüğünü söyleyerek takdim ettiği Platin Kadın'dı. Sirk müdürü bir deri bir kemik kalmış, yaşlı bir adamdı. Karısı rumba yapmak için sahneye çıkınca konga, kızı trapez yaparken ise keman çalardı. Büyük ihtimalle metresi olan Platin Kadın sahneye girmeden önce onu takdim ederken de davulun başına geçerdi. Kadın, üzerinde çiçekli bikinisiyle kalçalarını müziğin melodisine göre kıvırarak uzun adımlarla çabucak sahnenin ortasına gelir, kıvırtırken bombeli göbe-

ği bir o yana bir bu yana hoplardı. Ameliyat izleriyle delik deşik olmuş karnından pek çok kez hamilelik geçirdiği belli oluyordu. Sahne adını platin sarısına boyalı saçlarına borçluydu. Gösterisi Olga Guillot ve Maria Luisa Landin taklidi korkunç bolerolar söylemekten ibaretti. Şimdi düşününce bütün o gösteriler çok zavallı geliyor ama çocukken o kadar heyecanlanırdım ki, sirke gitmeden önce yemekte ağzımdaki lokmayı bile yutamazdım.

İkinci olarak, yetiştirilme tarzımdan bahsetmek isterim. Ben ailenin tek çocuğuyum ve doğuştan astımlıyım. Bu nedenle ailem üzerime çok düşerdi ve çok şımartıldım. Neredeyse ergenlik çağıma kadar yanımda kalan bir dadım bile oldu. Sekiz yaşındayken beni hâlâ Teresita yıkardı. Doğumumdan hemen sonra bana bakması için tutulan iri yarı bir kızdı. Doğruyu söylemek gerekirse, benim de bundan pek bir şikayetim olmadı. Teresita'nın banyodan sonra beni kocaman bir havluya sarıp kucağında yatağa taşımasından aldığım hazzı hâlâ hatırlarım. Muhtemelen ne havlu ne de Teresita benim hatırladığım kadar devasa değildi, ama aklımda öyle kalmışlar. Teresita beni yatağa yatırdıktan sonra, çıplak bir halde, pamuklu kumaşın yumuşaklığını tenimde hissederek bir süre öyle kalırdım. Ananemin tuhaf deyişiyle, 'normale dönene' dek o vaziyette beklemek zorundaydım. Bütün bu süre boyunca Teresita da havlunun altında bana eşlik ederdi. Onun sıcak ve iri bedeninin yanında kendimi göğüslerine ve uyluklarına gömülmüş küçük bir kertenkele gibi hissederdim. Bu vaziyette on beş-yirmi dakika kadar kestirirdik. Annem, anneannem ya da babaannem -her ikisi de bizimle birlikte yaşardı- talimatlarının yerine getirildiğinden emin olmak için sürekli bizi kolaçan ederlerdi. Teresi-

ta'yla birlikte yatakta uzandığım yerden, gözkapaklarımı, kirpiklerimin arasından onların bu sakin sahneyi nasıl huzurla izlediklerini görmeye yetecek kadar aralardım. Teresita'ya, özellikle de beni öğle uykusuna yatırmaktaki becerisine bütün aile bayılırdı. Ama bir gün, karnının sadece iyi iştahı yüzünden olamayacak kadar şiştiğini fark ettiler ve onu kovdular.

Teresita gittiği zaman çok ağladım. Onu göndermelerine engel olmaya çalıştım, ama yalvarıp yakarmalarım hiçbir işe yaramadı. Onu neden kovduklarını anlayamayacak kadar masum olduğumu sanıyorlardı, oysa ben her şeyin farkındaydım. Çünkü Teresita bana sık sık erkek arkadaşından bahsederdi ve bana anlatmadığı kısımları kendim tamamlayacak kadar büyümüştüm. Onu kovdukları günden itibaren 'normale dönme' süreçlerine karşı koydum ve hepsi buna çok üzüldüler. Teresita'nın sıcaklığını yanımda hissetmediğim sürece 'normale dönme'lerin de zevki kalmıyordu.

Henüz evden ayrılmadığı günlerde, öğle uykusundan sonra Teresita yatağımın kenarına oturur, ayaklarımı eteğinin üzerine koyar ve Mennen pudrasıyla parmak aralarımı tek tek pudralardı. Sonra hiç acele etmeden çoraplarımla ayakkabılarımı giydirirdi. Kendimi bildim bileli her gün öğle yemeğinden önce bunu yapardık. Bütün o süre boyunca evdeki herkes banyo yapma konusundaki uysallığıma şaşırırdı. Aslında, Nintendo oyunlarının henüz icat edilmediği günlerde büyüyen ve şımartılmış bir çocuk olarak banyo yapmak, uzun ve sıkıcı günlerimin en güzel anlarıydı. Yıllar sonra fark ettim ki, Teresita'nın uzun sabah ritüellerine düşkünlüğünün bir nedeni de bu ritüellerin onu daha ağır ev işleri yapmaktan bir süreliğine kurtarmasıydı.

Üzerime öyle çok düştüler, beni öyle çıtkırıldım bir çocuk olarak yetiştirdiler ki, boğucu yaz günlerinin öğle sıcağında bile evde yalınayak dolaşamazdım. Teresita'nın kocaman çıplak ayaklarının, büyük salonumuzun siyah beyaz renkli, yeni silinmiş, serin fayansları üzerinde tatlı tatlı süzülüşünü kıskançlıkla izler, bana da çıplak ayakla dolaşma izni vermeleri için yalvarırdım. Küçüklüğünden beri ailemizin yanında hizmetçi olarak çalışan Otilia'nın temizlediği fayanslar her zaman pırıl pırıl olurdu. Otilia, uzun gri saçlarını sürekli ören, kimsesiz bir kadındı.

Yağmur yağdığı zamanlar, diğer çocukların yaptığı gibi, sundurmanın kiremit kaplı çatısını çevreleyen çinko oluktan akan temiz suyun kulakları sağır eden uğultusu altında başımı suya tutup serinletemezdim. Yazları birdenbire bastıran yağmur suları bu oluğa birikir, oradan da avluya boşalırdı. Öfkeyle odama çekilir, perdelerimi sımsıkı kapatır, diğer çocukların eğlenirken çıkardıkları seslere aldırmamaya çalışırdım. Ama ne yaparsam yapayım, neşeyle koşuşup gülüşen çocukları duyardım ve kendi halime çok üzülürdüm.

Anneme göre, gün içinde hafifçe çiseleyen zararsız bir yağmur bile, gece olduğunda göğsümde peydahı olacak ıslığın habercisiydi. 'Göğsümdeki ıslık', nefesimin tıkandığı uykusuz gecelerde ben soluk alıp vermek için mücadele ederken, anneannemle babaannemin hasta yatağımın başında sıklıkla tekrar ettikleri ve benim de üzerine uzun uzun düşündüğüm, aile lugatımızın bir başka gizemli tabiriydi.

Hep yasaklarla kuşatılmış olarak yaşadım. Yiyeceklerle ilgili yasaklar en kötüleriydi. Yeşil mangoları çok severdim ama onları yediğim an başıma gelmeyen kalmazdı. Önce

mide bulantısı, sonra ishal, ardından yüksek ateş ve en nihayet tifüs. Hepsi de şaşmaz bir sırayla ve gittikçe artan bir şiddetle sarardı vücudumu.

En kötü yasak ise balıktı. Bana balık vermeden önce, içinde tek bir kılçık kalmayana kadar ayıklarlardı. Bu işlem bittikten sonra, yani balığın ilk halinden hiçbir iz kalmadığı zaman, tüm zararlı maddelerden arındırılmış ve renksiz bir öbek haline dönüştürülmüş balığı önüme getirirler, fosforun beynim için çok yararlı olduğunu söylerlerdi. Büyüklerse kızarmış, domates soslu, yeşil soslu, fırında veya önceki geceden kalma balık yiyebilirlerdi. Ama benimki her zaman posası çıkana kadar mıncıklanmış olurdu. Mide bulandırıcı görüntüsü yüzünden ağzıma bir lokma dahi süremezdim.

İçine en azından yirmi parmağın girdiğini bildiğim o tatsız yığını iğrenç bulmayıp da ne yapacaktım? İlk olarak aşçı, benim boğulmamdan ziyade annemin gazabından korunmak için on parmağını birden balığın etine daldırarak titiz bir araştırma yapardı, sonra annem en ufak bir kılçıktan eser kalmadığından emin olana kadar balığı santimi santimine kontrol ederdi. Bazen anneannem ve babaannem tarafından üçüncü, hatta dördüncü bir teftiş bile yapılırdı. Gerçekten tiksindiriciydi.

Annemle ilişkimi yanlış anlamınızı istemem, ona hem saygım hem de sevgim sonsuzdur. Bütün kasabada üniversite diploması olan belki de tek kadındı. Ayrıca son derece cömert ve verici bir insandı. Başkalarının çektiği acılara karşı çok duyarlıydı. Hizmetçiler onu çok severlerdi. Özellikle de aşçımızla arası çok iyiydi. Aşçımızın, benden iki yaş büyük olmasına rağmen aramızda dört-beş yaş varmış gibi görünen bir oğlu vardı. Oğlanın adı Genaro'ydu

ve neredeyse bizimle birlikte yaşıyor gibiydi. Güçlü kuvvetli ve yaramaz oluşu nedeniyle, ona Emilio Salgari'nin kitabından uyarlanan radyo dizisindeki karakterden esinlenilerek Sandokan lakabı yakıştırılmıştı. Annemse Genaro'yu afacan diye çağırırdı. Afacan yakıştırmasını duyduğum ilk günden itibaren, ne zaman yaz sağanakları esnasında yatağımda oturup, Genaro'nun dışarıda yağan yağmurun altında vahşice koşturup tahta kılıcını savuruşunu duysam, içimden sürekli bu lafı tekrar ettim. Bana sürekli eğitsel oyuncaklar hediye edilirken, Magi Genaro'ya bu tahta kılıcı almıştı.

Ama üzerimde unutulmaz bir etki bırakan esas anı, Sandokan'la annesinin mutfak masasında oturup, kafasından kuyruğuna bütün bir balığı afiyetle yiyişlerini seyrettiğim gecelerdi. Bense mutlaka yemeğimi yemediğim için azarlanıp yemek odasında cezaya bırakılmış olurdum. Ağlayarak kapı pervazına yaslanır, Sandokan'ın tabağındaki balığın beyni ve gözleri de dahil nasıl her şeyi yalayıp yuttuğunu, balığın o kısımlarını kafatasının incecik kemikleri arasından ayıklayışını, sonra da yüzünde mutlu bir ifadeyle parmaklarını yalayışını hayranlıkla izlerdim. Bazen büyüklerden birinin tabağında bıraktığı artıkları, kılçıkların arasından hiç dokunulmadan bırakılmış et parçalarını ayıklayıp yemeye başlardı. Bu parçacıkları, bademciklerine kılçık takılmasından ve anneannemle babaannemin beni korkuttuğu gibi, kılçığı çıkartmak için apar topar hastaneye koşturma konusunda en ufak bir endişe duymadan iştahla indirirdi midesine. Ağzındaki lokmaları kendinden geçerek çiğneyişini seyrederdim. Arada bir ağzından kocaman bir kılçık çekip çıkarır ve tabağın kenarına koyardı, bazen de dudaklarının arasından iki-üç küçük

kılçık fırlardı dışarı. Bu sahneyi ilk gördüğümde yaklaşık dokuz yaşındaydım. Teresita'yı kovmalarından hemen sonraki günlerdi. Anneme, neden Sandukan'a balığı kılçıklarıyla verip de bana ayıklayarak verdiklerini sordum. "Çünkü o kılçıklarını yiyebiliyor," diye cevap verdi, esrarlı ve etkileyici bir ses tonuyla kulaklarıma fısıldayarak. Annemin cevabı, birtakım şüphelerimi doğruladı. Aşçının oğlu bir süperoğlandı, bense nadiren girdiğim birkaç kavga teşebbüsümde okul arkadaşlarımın da söylediği gibi, az gelişmiş bir domuz yavrusuydum. Zavallı ben. Çocukluğumu Teresita'yı özleyerek ve Sandokan'ı kıskanarak, bir sis perdesi ardında geçirdim.

Üçüncü olarak, Havana'ya taşınışımdan ve ilk eşcinsel deneyimimden bahsedeceğim.

İlkokulu bitirdiğim zaman, annemle babam kasabadaki liselerin iyi eğitim vermediğini düşünerek, beni Eski Havana'da Calle Monserrate'deki teyzemin evine yolladılar. Böylece eğitimime Havana Enstitüsü'nde devam edebilecektim. Bu, annemle babamın fikriydi. Hatta önceleri gitmemek için direndim, ama onlar eğitimimin her şeyden önemli olduğuna dair ani ve şaşırtıcı bir karar almışlardı. Beni gitmem için neredeyse zorladılar. Böylelikle, aşırı korumacı bir çocukluk döneminden, annemin denetiminden uzak yaşadığım, neredeyse tamamen bağımsız bir ergenlik dönemine geçtim. İlk başlarda çok zor geldi. Utangaçtım ve arkadaş edinmekte zorlanıyordum. Bununla birlikte, şehrin kurumlu havasına ve havalandırması çok kötü olan bir odada kalınama rağmen, astımım ve yemek alerjim tamamen geçmişti. O dönemde iki kız arkadaşım olduysa bile ikisi de beni fazla heyecanlandırmadı. Onların ısrarıyla gerçekleşen, benimse gönülsüzce katıldığım

ve yarıda kesilen birkaç cinsel ilişki yaşadım. Kendi zevkimden çok, arkadaşlar arasındaki itibarımı korumak için girdiğim ilişkilerdi.

Üniversiteye girip Armando'yla tanışana dek kimseye âşık olmadım. Onunla Vedado'da bir pansiyonda aynı odayı paylaşıyorduk. Bir dişçiyle ilkokul öğretmeninin oğluydu ve tıpkı benim gibi taşradan geliyordu. Okula aynı yıl başladık, o mimaride okuyordu, ben de matematik bölümündeydim.

Iri gözleri ve upuzun kirpikleri vardı, sessiz, çalışkan ve içine kapanık bir çocuktu. Tanıştığımız ilk günden itibaren, onunla birlikte vakit geçirmekten aşırı zevk aldım ve çok geçmeden de bana Sandokan'ı hatırlattığını fark ettim. Bu birlikteliğin üzerine birkaç gün boyunca eni konu düşündüm. Ne fiziksel özelliklerimiz, ne de kişiliklerimiz benziyordu. Üstelik birbirimizin tam tersi şekilde yetiştirilmiştik. Bir gece akşam yemeğinden sonra kahvelerimizi içerken, üstü kapalı biçimde flört etmeye başladık. Onu kahverengi teni yüzünden Sandokan'a benzettiğimi de o anda kavradım. O günden beri kahverengi, benim gözümde aşkın rengidir. Armando'yla birlikte olmaya başladık. Cinsel açıdan hemcinslerimden hoşlandığımı keşfetmiş olmam kendi açımdan bir sorun teşkil etmiyordu. Bilemiyorum, belki de içten içe kafamı kurcalıyordu. Ama sanırım marjinal bir çocukluk geçirmiş olmam, cinsellik konusunda yaptığım bu marjinal tercihin de yolunu hazırladı. Elbette bu mesele üzerine çok uzun bir süre kafa yordum ve şu anda bu sürecin sadece kısa bir özetini yapıyorum. Mesela, eğer bu ülkeye geldiğimden beri terapi görüyor olmasaydım, çocukluğu böyle katı kurallar içinde geçmiş biri olarak, imkânı yok karşınıza geçip bu

kadar açık konuşamazdım. Sonuçta, eşcinsel olduğumu kabullenmek ve bunu dünyaya duyurmak o kadar da kolay olmadı. Oysa şimdi, tam da kim olduğumdan artık emin olduğumu sanırken, kafam yine tamamen karışmış durumda.

Hikâyemi tamamlayabilmek için, size Matthew'dan ve erotizmimin karanlık yüzüyle ilgili düşündüklerimden bahsetmem gerekiyor. Matthew'la altı yıl boyunca birlikte yaşadım. Onunla, arkadaşım Rodolfo'nun yıllardır çalıştığı gazetenin çöpçatanlık sayfasına verdiğim bir ilan aracılığıyla tanıştım. Ne zaman ilan vermek istesem o gazeteyi kullanırım. Bir cuma akşamüzeri birkaç kadeh bira içtikten sonra bana sizden söz eden de Rodolfo oldu. İçerken, bana dayanılmaz şekilde kötü kokan bir komşusuna duyduğu tuhaf ilgiden bahsetmişti. Size gelme fikri de o zaman doğdu.

Çoğu kimse, benim gibi sosyal çevresi güçlü ve ciddi birinin nasıl olup da partner bulmak için gazeteye ilan verme yoluna başvurduğuna akıl erdiremiyor, ama cevabı basit. Birileriyle tesadüfen bir partide, işyerinde ya da ortak arkadaşlar aracılığıyla tanışmaktan bıktım. Bu yerlerden birinde rastgele biriyle tanışır, sonra da yavaş yavaş zevklerinizin, ilgi alanlarınızın, hatta değer yargılarınızın ne kadar farklı olduğunu keşfedersiniz. Birkaç defa da bir arkadaşımla ilişkiye girdim, ama sonra baktım ki, adamın başı ne zaman belaya girse ya sevgiliden ya da arkadaştan oluyorum. Bu kadar yeter, dedim kendi kendime. Son zamanlarda partner açısından çok şanslı değildim, üstelik çevremde arkadaş kalmamaya başlamıştı. O zaman tanımadığım insanların peşinden gitmeye, sevgili adaylarıyla görüşmeler yapmaya, onlara doldurmaları için anketler vermeye ve böylelikle

gerçekten ortak yönlerimizin olup olmadığını anlamaya karar verdim. Bu kararı uyguladım ve işe yaradı da. İlanı verdikten sonra sadece bir hafta içinde kırk dört kişi geri döndü, aradığım erkeği bulmaya kararlıydım. İşte bu yüzden, plan yapmaya inanırım.

Yine de asla anlayamadığım bir şey var ve ben anlayamadığım şeylerden nefret ederim. Hikâyenin geri kalanını iyi kavrayabilmeniz için, size hiçbir zaman cinsel açıdan aşırı iştahlı biri olmadığımı söylemeliyim. Doğuştan sakin yaradılışlıyımdır, ya da şimdiye kadar öyle olduğumu sanıyordum. Matthew'un ise ateşli bir mizacı vardır. Birbirimize benzemeyen tek yönümüz budur ve bu farkı daha anket yaparken anlamıştım, ama görüşme yaptığım kırk dört kişi arasından bana en çok benzeyeni oydu. İlişkimizin en başından itibaren Matthew benim cinsel isteğimi arttırmak için pek de sonuç vermeyen çeşitli yöntemlere başvurdu. İki yıllık bir birliktelikten sonra –yani, bundan üç yıl öncebu konuda yaşadığı hüsran, ilişkimizi tehdit edecek noktaya gelmişti. Öyle ki, ilişkimizin her aşamasında bu sorun varlığını şiddetle hissettiriyordu. Bu durum yüzünden birçok gece gözüme uyku girmedi.

Bir akşamüzeri Matthew, bir torba dolusu porno filmle geldi eve. İçlerinden beni heyecanlandıranı bir tanesini seçebilmem için hepsi de birbirinden farklı konuya ve tarza sahip bir sürü porno almıştı. Bu sorunu çözmek için harcadığı çabadan etkilendiğimden önerisini kabul ettim. Her ne kadar işe yarayacağını pek düşünmesem de, sonraki birkaç gün boyunca bu seçim işine uzun saatler ayırdım. Burada anlatamayacağım kadar utanç verici ve özel bir dizi yatak macerasından sonra, doğrusu bu çabadan da pek ümitli değildim. Üstelik eşcinseller için yapılmış erotik

filmler hiçbir zaman ilgimi çekmemiştir. Yine de bu filmlerden sonra birdenbire öylesine mükemmel bir âşığa dönüştüm ki, Matthew'u tatmin etmek bir yana, kendimi bile hayrete düşürdüm. Sevişme öncesinde porno seyretmek bizim için bir ritüel haline geldi; artık bu filmler beni gerçekten azdırıyor. Bendeki bu değişim inanılmaz. O kadar inanılmaz ki, beni asıl heyecanlandıran filmlerin onun satın aldığı filmler olmadığını anlamaması için Matthew'un filmlerini seyretmeye devam ediyorum. Beni asıl heyecanlandıranlar, gizlice satın aldığım ve o eve gelmeden önce yalnız başıma seyrettiğim öteki filmler. Bu filmlerdeki sahneler, Matthew'la sevişirken gözümde canlanıp bana güç veriyorlar. Onları bodrumda, bazı eski bilim kitapları arasında saklıyorum. Hepsi de heteroseksüel pornosu. İşte, benim sırrım bu. Çok geniş bir porno koleksiyonum var. Son üç yıldır, her seferinde o filmlerdeki kadınlardan birinin içine girdiğimi hayal ederek doruğa ulaşıyorum. Bu kadınlara sahip olmaya karşı duyduğum açlık, yatakta sevişirken hareketlerime yansıyor ve Matthew bu hareketleri kendisine duyduğum arzu şeklinde yorumluyor. Aslında, dürüst olmak gerekirse, herhangi bir erkekle, hatta hiç tanımadığım bir erkekle bile birlikte olabilir ve yine aynı arzuyla sevişebilirdim. Ama aklımda erotik obje olarak hep bir vajina var.

Önceleri bu fanteziler beni eğlendiriyorduysa da, artık o kadar güçlüler ki, onları ciddiye almamak mümkün değil. Beni endişelendiriyorlar. Kendimi gerçekte olmayan bir sahnenin içinde hayal etmeden orgazm olamamak, tek bir defa bile orgazm olamamak beni tüketiyor. Son günlerde bu fanteziler günün herhangi bir saatinde ve herhangi bir yerde, hatta kimi zaman matematik problemi

çözmeye çalışırken aklıma gelmeye başladı. Son birkaç gündür Matthew'la tanışmama vesile olan gazetenin çöpçatanlık sayfalarına bir ilan verme fikri dolaşıyor kafamda. Eğer daha cesur, daha az utangaç biri olsaydım bunu yapardım, ama böyle bir risk alabileceğimi sanmıyorum. Bütün hayatım boyunca eşcinsel oldum ve fantezilerimde yaşayan kadınlardan biriyle gerçekten ilişkiye girsem, büyük ihtimalle yatakta ne yapacağımı şaşırırım. Bütün bunlar çılgınca, biliyorum, ama bu kadınları hayatımda hiç kimseyi arzulamadığım kadar çok arzuluyorum. Bu size de biraz tuhaf gelmiyor mu?

AVUCUMUZDAN KAÇAN



"Korkakça yaşanan aşk hiçbir yere gitmez, hiçbir yere ulaşmaz."

(Silvio Rodriguez)

On yedi yaşındayken bir gece, rüyamda bir kadınla sevişti-ğimi gördüm. Kadın çıplaktı ve vücudu oldukça güzeldi. Bedeninin biçimli hatlarını, dolgun göğüslerini ve tütün rengine benzer bir renkle parıldayan tenini bugün bile hatırlıyorum.

Bu rüya beni çok rahatsız etmişti. 1950'lerin ortasıydı, o günlerde bir psikoloğa gidiyordum, çünkü sık sık depresyona giriyordum ve bunun sebebini anlayamıyordum.

Psikolog, yaklaşık elli yaşlarında, bekâr bir adamdı; ofisini hemen her ziyaret edişimde beni iltifatlara boğardı. Ona gördüğüm rüyadan bahsettim. O da 'bu konu' hakkında daha önce hiç düşünüp düşünmediğimi sordu. 'Bu konu'dan kastının eşcinsel düşünceler olduğuna kanaat getirdim. Bu soruyu, konu hakkında açıkça konuşmaktan sakınarak soruş tarzı, benim için sorunla ilgili daha derinlere inme açısından hiç de cesaret verici olmamıştı. Bana endişelenmememi, gördüğüm rüyanın başka bir şeyi simgelediğini söyledi. Profesyonel birinden aldığım bu tavsiye içimi rahatlattı ve meseleyi fazla düşünmemeye çalıştım. Bununla birlikte, sonraki günlerde erkek arkadaşıma her sarılışımda, rüyamda gördüğüm kadının pürüzsüz ve gergin tenine dokunmanın gerçekte nasıl bir his olacağını merak ettim.

1969 yazında kocam ve kızlarımla birlikte yerleşmek üzere New York'a geldim. O rahatsız edici rüyayı görüşümün üzerinden uzun zaman geçmişti ve aklımdan tamamen çıkarmıştım. Ya da en azından çıkardığını sanıyordum. Kızlar okula gidecek yaşa gelmişlerdi, bense evde boğuluyordum ve kocamın kazandığı para evi çekip çevirmeye yetmiyordu. O sıralar İngilizce'sinin yetersiz oluşu, gerçek mesleğini yapmasına engel olmaktaydı. Bazı arkadaşların tavsiyesi üzerine, Union Square yakınlarındaki Irving Place'de küçük bir ofiste işe girdim. İyi para vermiyorlardı, ama çok nadiren İngilizce konuşmak zorunda kalıyordum ve bu da benim açımdan bulunmaz bir fırsattı. İşe geçici diye başladım. Ofis işinden nefret etsem bile, başka bir iş yapmayı da bilmiyordum. Tek bir şeyden emindim; kızlarımı çok seviyordum ve hayatını ev işleri yaparak geçiremezdim.

Sonbaharın başında, yağmurlu bir pazartesi sabahı işe başladım. O sabah işe giderken, akşamüzeri yorgunluktan bitap düşmüş olacağımı düşündüm. Kahvaltıyı hazırlamak üzere saat beşte kalkmış, evi darmadağınık bırakıp kızları okula götürmek üzere alelacele çıkmıştım. Mahalleden bir komşumuz kızları okuldan alacak ve ben işten dönene kadar onlara göz kulak olacaktı.

Binaya girdiğimde asansöre binip çalışacağım ofisin bulunduğu kata çıkarken, ilk iş günüme daha iyi hazırlanabilirdim diye düşündüm, ama nedense kafamı toparlayamamıştım. Patronum kısa boylu, şişman, İrlanda kökenli bir adamdı. Beni kapıda karşılayıp çalışacağım odayı gösterdi. Ofiste fazla çalışan olmadığını biliyordum, ama sadece üç kişi çalışacağımızı da beklemiyordum. Odaya girdiğimde gördüğüm ilk şey, büyük bir pencerenin önünde dikilmiş, teni zeytuni bir tonda parıldayan, uzun boylu bir kadın oldu. Binanın karşısındaki parka bakıp dalgın dalgın çayını yudumluyordu. Üzerinde uzun kollu bir bluz ve dikkatle ütülenmiş pilili bir etek vardı. Sağdan ayırdığı simsiyah saçları omuzlarına dökülmüştü. Patron, benimle tanışması için onu yanımıza çağırdı.

Bize döndüğünde, geniş elmacık kemikleri, hafif büyük ağız yapısı ve ince dudakları, ama en çok da gözleri dikkatimi çekti. Oldukça küçük ve koyu renkli badem gözleri vardı. Bu gözler, elinde kupasıyla bize doğru yürüdüğü anda da olduğu gibi, gülümsediğinde dahi ciddiyetlerini kaybetmiyordu. Aylar sonra, onunla artık görüşmezken bile, ilk karşılaştığımız andaki bu görüntüsü zaman zaman aklıma gelirdi. Adının Zobeida olduğunu söyledi. Ben de kendi adımı söyledim ve sonra da birbirimizin isimlerini övdük.

İşe başlama saatine hâlâ birkaç dakika vardı. Zobeida çay veya kahve isteyip istemediğimi sordu. Şirkette sadece üç kişi çalıştığından, çay ve kahveler şirketin ikramıydı. Çayını sütlü severdi. Hiç çay içmememe rağmen, ben de sütlü çay alabileceğimi söyledim. İki fincan çay doldurdu ve sonraki sekiz saat boyunca çalışacağımız koltuklarımızda yan yana oturduk. Sütlü çay içmek, sonraları bütün bir gün boyunca uyguladığımız bir nevi ritüel haline geldi. Ya o bana hazırlardı, ya da ben ona.

Dünyanın en sıkıcı işini yapıyorduk. Neyse ki, işi aksatmadığımız sürece patron aramızda sohbet etmemize hiç karışmazdı. Üçüncü eleman, yaklaşık kırk yaşlarında, uzun boylu, sarışın, ABD'ye yeni gelmiş, Romanyalı bir kadındı ve bizim karşımızda oturuyordu. Çok konuşur, Romanya'dayken Bükreş'in ana caddesinde, geniş bir balkonu olan ve caddeye bakan, büyük bir apartman dairesinde nasıl lüks bir hayat sürdüğünü anlatırdı. New York'taysa, apartmanın havalandırma boşluğuna bakan, tek penceresi olan bir odada yaşıyordu. Her allahın günü buraya gelmekle nasıl bir hata yaptığından yakınırdı. Kendisini bir güzellik abidesi olarak görür, havaalanında evlenme teklifi etmek üzere onu bekleyen bir milyoner olabileceğini söyler dururdu. Ama nedense bu adam hâlâ ortaya çıkmamıştı ve onun da sabrı tükenmeye başlamıştı. Zobeida'yla benim onun bitmez tükenmez gevezeliklerine artık tahammülümüz kalmamıştı. Sonunda çıkar yolu onun zırvalıklarını dinlemek yerine, işe gömülmüş numarası yapmakta bulduk ve o da çenesini kapadı. Zobeida'yla aramızda İspanyolca konuşmaya başladık. Birbirimize hemen ısınmıştık. O ilk iş gününün akşamında pek çok ortak yönümüz olduğunu anlamıştık. İkimiz de Küba-

lıydık, bu nedenle hakkında konuştuğumuz ilk şey Küba oldu. Sonra Zobeida'yla neredeyse aynı yaştaydık, ikimiz de evliydik ve Zobeida'nın benim kızlarımla aynı yaşlarda iki oğlu vardı. İkimiz de kitaplardan, müzikten ve sinemadan hoşlanıyorduk. O akşam eve döndüğümde, ilk görüşte arkadaş olduk, diye düşündüm kendi kendime. Kocama onun ne kadar tatlı bir insan olduğundan bahsettim ve yatağa giderken ertesi gün sürdüreceğimiz sohbeti sabırsızlıkla bekliyordum.

Zobeida'yı gördüğüm ilk andan itibaren, içim hem garip hem de tanıdık gelen bir hisle doldu, ama bunun üzerine fazla kafa yormadım. Tanıdık bir histi, çünkü mutlu olmak için her zaman kendi cinsimden biriyle yakın dostluk kurmaya ihtiyacım olmuştu. Yetiştiğim kültürde bu ihtiyaç belli bir ölçüye kadar normal sayılırdı, ama benim için söz konusu olan çok daha güçlü bir ihtiyaçtı. Bütün dünyaları kocalarından ibaret olan kadınlar tanıdım. Kız arkadaşları onlar için birer süs eşyası olmaktan öteye gidemezdi, bu arkadaşlıkları yeri doldurulabilir, hoş, göstermelik ilişkiler olarak görürlerdi ama kız arkadaşsız da pekâlâ yaşayabilirlerdi. Benim için asla böyle olmadı. Küçüklüğümden beri, düşündüklerimi, hissettiklerimi ve yaşadığım olayları bir başka kadınla paylaşmaya ihtiyaç duymuşumdur hep. En büyük zevklerimden biri, bir kadın arkadaşımla oturup kahve içmek ve özel konuları rahatça açabildiğim sohbetler etmektir. Bununla birlikte, Zobeida'da anlayamadığım bir sebepten dolayı beni tedirgin eden bir yan vardı. Geçmişte diğer kadın arkadaşlarımda olduğu gibi, ondan hoşlanmış ve ona güvenmiştim, ama ona karşı daha güçlü bir duygu hissediyordum. İşte, beni tedirgin eden şey bu güçlü duyguydu.

Zobeida da tıpkı benim gibi kadın arkadaşların çok önemli olduğunu düşünmekteydi. Hatta annesiyle yaşadığı en büyük problemlerden biri bu meseleden çıkmıştı. O zamanlar on sekiz yaşındaymış ve bir çocukla nişanlıymış. Nişanlısıyla tanışmadan önce tanıdığı çok yakın bir kız arkadaşı varmış. Sonra hastalanıp günlerce yatağa düşmüş ve o süre zarfında görmek istediği tek kişi bu kız arkadaşı olmuş. Annesi kızının bu arkadaşına düşkünlüğünden dolayı o kadar endişelenmiş ki, ona aralarında arkadaşlıktan öte bir ilişki olup olmadığını bile sormuş. Zobeida, annesinin kafayı yediğini düşünmüş ama kadın gerçeği söylemesi için sürekli ısrar ediyormuş. Sonunda Zobeida dizüstü çökûp yalan söylemediğine dair yemin etmek zorunda kalmış. Zobeida bu hikâyeyi hayatının en utanç verici anısı olarak hatırlıyordu. Ona, nişanlısıyla birlikte olmaktansa neden kız arkadaşıyla birlikte olmayı tercih ettiğini sordum. O da kız arkadaşıyla birlikteyken kendisini daha az yalnız hissettiğini söyledi.

Birkaç kısa gün içinde, birbirimize bütün hayat hikâyemizi anlatmıştık: Ailelerimizin, büyükanne ve büyükbabalarımızın nereli olduklarını, doğum tecrübelerimizi, çocuklarımızın geçirdiği hastalıkları, her şeyi paylaştık. İkimiz de New York'ta sadece kısa bir süreliğine kalmak niyetindeydik. Bu şehrin çocuk büyütmek açısından iyi bir yer olmadığını düşünüyorduk. Daha sakin bir yere gitmeyi, daha büyük evlerde yaşamayı istiyorduk. İkimizin de kocası başka eyaletlerde ya da Latin Amerika'da iş bulmaya çalışıyordu.

Aradan günler geçti, birbirimize neler yaşadığımızı anlattıktan sonra, sıra başımıza neden böyle şeyler geldiğini çözümlemekteydi. Duygularımız hakkında konuşmaya

başladık ve bu noktadan sonra konuyu değiştirmeyi nadiren başarabildik. İkimiz de mutlu değildik. İkimizin de evliliği sorunluydu. Ama yine de, yetiştiğimiz kültürün ölçütlerine göre, onun kocası da benimki de kusursuzdu. Başka kadınlarla fingirdemiyorlardı, içki sorunları yoktu, bizi dövmüyorlardı ve ikisi de ailelerini geçindirme konusunda sorumluluklarını bilen erkeklerdi. Zobeida, kendi sorununun, içindeki boşluk duygusu olduğunu düşünüyordu. Ona göre bu boşluk duygusu, kocasının sadece ilişkilerine değil, genel olarak cinselliğe karşı da ilgisiz olmasından kaynaklanıyordu. Kocasının cinsel hayatı neredeyse tamamen bitmişti. Bununla birlikte, kocasını duyarlı ve entelektüel biri olarak görüyordu ve iyi bir dostlukları vardı. Evlendikten sonra bir sevgilisi olmuş, ama o da fazla yürümemişti. Hayatını âşık olduğu bir adamla paylaşmak istediğini söylerdi. Benim derdimse farklıydı. Kocam ve ben farklı dünyalarda yaşamıyorduk; farklı galaksilerde yaşıyorduk. O sıralar cinsel hayatımız da iyi gitmiyordu. Ama sevişmenin kendisiyle ya da sevişirken bir problem yaşadığımız için değil, karşılıklı anlayışsızlıktan şikayetçi olduğumuz için.

Zobeida'yla birbirimize eski aşklarımızı anlattık. Benim en sevdiğim erkek arkadaşım, on dört yaşımdayken birlikte olduğum ilk aşkımdı. Zobeida'nın en iyi ilişkisiyse, her ne kadar hastayken onu görmek istemese de, on yedi yaşındayken birlikte olduğu nişanlısıydı. Onun duygusal bir çocuk olduğundan ve çok iyi gitar çaldığından bahsetti. Hikâyenin bu noktasında bir an durup, ikimiz de neredeyse otuzumuza gelmemize rağmen, nasıl olup da hâlâ bizi mutlu edecek bir erkek bulamadığımız konusunda bir yorum yaptık. "Üstelik senin kadar güzel görünen

bir kadın düşünülürse," dedim ben. "Ya sana ne demeli," diye .cevap verdi Zobeida. Böylelikle bir yandan kendimizden yakınıyor, öte yandan birbirimize iltifatlar yağdırıyorduk. Geçmişte ve şimdilerde yaşadığımız ilişkiler konusunu kapattıktan sonra, gelecekte tanışacağımız erkeklerden bahsetmeye başladık. İkimiz de bir gün boşanacağımızı ve bizi mutlu edecek erkeği bulacağımızı düşünüyorduk. Sonra, yine kendi kendimize methiyeler düzdük. Ne de olsa bizim kadar çekici olan iki kadın mutlu hayatlar yaşamayı hak ediyordu.

İkinci günden itibaren öğle yemeği için dışarı çıkınamaya karar verdik. Evden bir şeyler getirip ofiste yiyecektik. Çünkü fazla paramız yoktu, ayrıca öğle tatilleri sohbet etmek için en iyi zamanlardı. Patron ve öbür kadın öğlenleri dışarıda yiyorlardı. Ofiste tıkılı geçen dört saatten sonra biraz hava alınaya ihtiyaç duyduklarını söylüyorlardı, oysa bizim için yalnız geçireceğiniz zamanlar daha önemliydi. Ancak bu öğle tatillerinde birbirimizi tüm dikkatinizle dinleyebiliyorduk. Birkaç günden sonra, kendimizi masanın karşı tarafında oturan Charlotte'den neredeyse bütünüyle soyutlamıştık. Hatta durumu o kadar abartmıştık ki, kadın bizi kıskanır hale gelmişti, çünkü ikimiz de onun anlattıklarını dinlemiyorduk. Gün geçtikçe, farkına bile varmaksızın birbirimizle daha kısık sesle konuşmaya, birbirimize gittikçe daha yakın oturmaya başladık. Çalışırken, birbirimize bakmaksızın, kitaplar, filmler ve yüzlerce başka şey hakkında uzun uzun konuşurduk. Ama bazen, konu kendimizle ilgiliyse ve özellikle de anlattığımız hikâyenin mutlu ya da hüzünlü bir noktasına gelmişsek, kontrol ettiğimiz listeleri bir kenara bırakır, dosdoğru birbirimizin gözünün içine bakardık. İşte böyle anlarda kalbim daha hızlı

ve daha şiddetli atardı. Sohbetimizin beni fazla heyecanlandırdığını düşünürdüm. Ama yaşadığım duyguları ve sıkıntıları onun dışında kimseyle paylaşamadığım göz önüne alınırsa başka ne yapabilirdim ki? Bu kadar heyecanlanmam gayet mantıklıydı.

Birlikte çalışmaya başladıktan dört ya da beş hafta sonra, Ekim ayının bu zamanlarında, banyoda aynanın karşısına geçmiş, makyaj yapmak üzereydim. İşe giderken süslenme ve makyaj yapma konusunda yaşadığım gönülsüzlük tamamen ortadan kalkmıştı. İçim heyecan dolu uyanıyor, ne giyeceğimi ve kıyafetime en iyi hangi rujun gideceğini düşünüyordum. Aynanın karşısında rujumu sürdükten sonra nasıl göründüğüme baktım. Evden çıkmak için sabırsızlanıyordum. Ama aynada kendime bakarken aniden, beklenmedik bir soru yankılandı kulağımda. Sanki bir başkası soruyormuş gibiydi, sanki aynanın içindeki kadın, dışındaki kadına sesleniyormuş gibiydi: 'Neden kıyafetlerine ve süslenmeye bu kadar dikkat ediyorsun?' Bu soruyu her ne kadar benden çıksa da, bana ait değilmiş gibi gelen bir sesin verdiği cevap izledi: 'Zobeida için.' Olduğum yerde donakaldım. Hayır, bir kadın için süsleniyor olamazdım. Ama yine de sesin doğru söylediğini içten içe biliyordum. Arkasından, birdenbire on yedi yaşındayken gördüğüm rüyayı hatırladım. Psikolog yanılmış olabilir miydi? Rüya gerçekten de cinsel arzularımla mı ilgiliydi? Ben bir eşcinsel olabilir miydim? Bu düşünce inanamayacağınız kadar çok canımı sıktı. Kafamın içinde bir şeyin zincirlerinden boşandığını ve orada çılgınca dönmeye başladığını hissettim. Doğru dürüst düşünemiyordum. Kadınlar arasında yaşanan cinsel ilişkilere dair tüm bilgim, ergenlik çağımdayken elime geçen ponografik bir kitapta okuduğum hikâyeye ve

Havana'nın bazı gece kulüplerinde ünlü mambo dansçılarına gözlerinin önünde sevişmeleri için para ödeyen Amerikalı turistler hakkında duyduğum dedikodulara dayanıyordu. Kadınların birbirine âşık olması hakkında ne bir şey işitmiş, ne de okumuştum. Ara sıra aile sohbetlerinde konusu geçen 'dönme kadınlar' bana Marslı kadınlar kadar yabancı gelirdi.

Her neyse, o sabah işe gittim. Aradan biraz zaman geçtikten sonra sakinleştim ve trende giderken bunun o kadar da büyütülecek bir konu olmadığına karar verdim. En kötü ihtimalle, hiç kimse ne düşündüğümü ya da hissettiğimi bilmiyordu. Kendime karşı her zaman dürüst olmaya çalışmışımdır, bu nedenle duygularımla yüzleşme kararı aldım. Yapılacak ilk şey, Zobeida'ya karşı ne hissettiğimi tanımlamaya çalışmaktı. Birbirimize ilk görüşte ısındığımız, çok iyi geçindiğimiz ve onu gerçek bir dost olarak gördüğüm kesindi. Ve buraya kadar hiçbir sorun yoktu. Bana göre, arkadaşlıkla aşkı birbirinden ayıran çizgi, onunla yatmak isteyip istemediğim sorusuna dayanıyordu. İşte, daha önce hiç düşünmediğim ve cevabını bulmam gereken esas soru buydu. Bilinçli olmasa da, içten içe onunla sevişmeyi istediğimi düşündüm kendi kendime.

Ofise girdiğimde, her gün yaptığım gibi Zobeida'ya merhaba dedim. Aradan çok geçmeden Zobeida bir sorunum olup olmadığını sordu. Hiçbir şey yok, çok iyiyim, diye cevap verdim. O günü ve sonraki günleri onu seyredip, kendime onunla sevişmek isteyip istemediğimi sorarak geçirdim. Konuşurken ya da gülerken dudaklarına bakıyor, eğer onu öpsem ya da o beni öpse ne hissederdim diye merak ediyordum. Kendimi onu öperken hayal edemiyordum. Saplantılı bir şekilde kendimi sorguladık-

tan ve her seferinde aynı cevabı aldıktan sonra, en nihayet istediğim şeyin onunla sevişmek olmadığına ikna oldum. Bitmek tükenmek bilmeyen meditasyonlar sonucunda Fransız yazar Romain Rolland imdadıma yetişti. Onun, arkadaşlığın ruhlar arasında yaşanan bir romans olduğuna dair sözünü hatırladım. İşte, benim de hissettiğim buydu ve ortada kendimi suçlu hissetmemi gerektirecek hiçbir şey yoktu. O günden sonra, Zobeida'yla her gün biraz daha yakınlaştık.

Her akşamüzeri iş çıkışında trene kadar birlikte yürür ve istasyona gelince evlerimize gitmek üzere yolları ayırırdık. Ama bir gün, on beş ya da yirmi dakikayı geçmeyecek bir alışveriş yapmaya karar verdik, çünkü her zaman canhıraş bir şekilde evlerimize yetişme derdinde oluyorduk. Kızlara bakan komşuma, trenlerin o gün çok kalabalık olduğunu, geciktiğim günler yaptığı fazla mesai için ona ekstra para ödeyeceğimi söyledim. Eve hep benden geç gelen kocama da aynı yalanı uydurdum. Zobeida da çocuklarına bakan annesiyle konuşup benimkine benzer bir mazeret uydurdu. O gün hemen hemen hiçbir şey alamadık. Fiyatlar ve zevklerimiz üzerine gevezelik ederek, o dükkân senin bu dükkân benim, durmadan dolaştık. Ayrılmak gittikçe daha zorlaşıyordu. Yirmi dakika sürecek alışverişi bir buçuk saate yaymıştık.

Bir sabah işe geldiğimde, Zobeida onu ilk gördüğüm zamanki gibi geniş pencerenin önünde çayını yudumlamaktaydı. Günlerden cumaydı ve hafta sonu birbirimizi görmeyecektik. Ona doğru yürüdüm ve işe gelirken yolda aklıma bir şey geldiğini söyledim. Hiç duraksamadan karşılık verdi. "Bu akşamüzeri iş çıkışında gidip biraz parkta oturalım diyeceksin." Şaşkınlıkla donup yüzüne bakakal-

dım. Daha önce hiç parkta oturmamıştık. Ben daha tek kelime etmeden, tam da aklımdan geçen şeyi söylediğine inanamıyordum. "Nereden bildin?" diye sordum. Gözlerimin içine bakarak, "Bazen beni korkutuyorsun, biliyor musun?" diye cevap verdi.

O günden sonra, iş çıkışlarında dükkânları dolaşmak yerine parka gittik. Zaten alışverişe çıktığımızda bir şey almıyorduk ve parkta daha rahat sohbet edebiliyorduk. Her zaman olduğu gibi, aynı konulardan ve günlük hayatlarımızdaki küçük başarılarımızdan konuşuyorduk, ama sohbetlerimiz gittikçe daha zor ilerler hale gelmişti. Birbirimizin gözlerinin içine daldığımız birkaç saniyelik sessizlikler yüzünden konuşmalarımız sık sık bölünüyordu, sonra da gözlerimizi yapraklarını döken ağaçlardan yana kaçırıyor ya da kaldırımları ve çimenleri örten sonbaharın güzel rengi hakkında yorumlar yapmaya başlıyorduk. Yavaş yavaş kocalarımız ya da genel olarak erkekler hakkında, kitaplar, filmler, evlerimiz ve hatta çocuklarımız hakkında bile konuşmayı bıraktık. Bazen dakikalarca tek kelime etmeden, yan yana öylece otururduk. Onunla olmak istiyordum; onunla olmak, onunla olmak, onunla olmak. Onunla olmaktan başka hiçbir şey düşünemez olmuştum. Ama neden? Bu soruya cevap bulamıyordum işte. Sık sık ağlama isteği duyuyordum. Aynı gerilimi o da yaşıyordu. Bu durumun gittikçe kötüye giden evliliklerimizden kaynaklandığını düşündük. Ya bir çözüm ya da âşık olabileceğimiz başka bir erkek bulmak zorunda olduğumuz sonucuna vardık.

Ama erkek aramak yerine, her Pazar birbirimizi ziyaret etmeye başladık. Bazen kocamı ve kızlarımı alır, onun evine giderdim, bazen de ailesiyle birlikte o bizim eve gelirdi. Ka-

sım ayı gelmişti. Hava artık parkta oturmak için fazlasıyla serinlemiş ve parkta kimse kalmamıştı, ama biz günlük ziyaretlerimizi sürdürmekte kararlıydık. Serseriler ve uyuşturucu bağımlıları bile parka gelmez olmuştu, ama biz her akşamüzeri oradaydık ve her seferinde ayrılığı geciktirmek için birkaç dakika daha oyalanıyorduk. Artık kızlarımı sevmediğimi bile düşünmeye başlamıştım, çünkü eve erken gitmek zorunda kalışımın nedeni onlardı. Bu arada çalışmaya devam ediyor, ev işlerini muntazaman yapıyor ve eve geldiğinde kocamın yanağına alelacele küçük bir öpücük kondurmayı ihmal etmiyordum.

O ayın sonuna doğru, Zobeida'nın kocasına kuzey Florida'da bir işe kabul edildiği haberi geldi. Florida'daki iş Aralık ayında başlayacaktı. Şükran Günü'nden sonra buradan ayrılıyorlardı. Gelecek bize ne getirir bilinmez, dedi, kaderleri bizimki kadar belirsiz insanlar işi şansa bırakmamalı, eğer birbirimizi kaybedersek tekrar iletişime geçmenin yolunu garantiye almalıyız. Bunun üzerine aldığımız karara göre, onlar gidince uzun yıllardır New York'ta yaşayan teyzesini arayacaktım. Teyzesi bana Zobeida'nın nerede olduğunu söyleyecekti.

İşteki son Cuma günü, çıkışta ona trende eşlik edip ineceği durağa kadar gittim. Trenden inmesine yakın, öylece dikilip hiç konuşmadan sessizce birbirimizin yüzüne baktık. Sonra, "Bu konu üzerine çok düşündüm ve gitmemin daha iyi olacağına inanıyorum, çünkü eğer gitmezsem her şey daha karmaşık bir hal alacak," dedi. Kübalı kadınların öpüştüğü gibi, dudaklarımız değmeden, yanaklarımızı birbirine dokundurarak bile öpüşmedik. Veda edermişçesine omzumu sıktı ve trenin kapıları açılana kadar gözlerimizi birbirinden ayırmadık. O anda, evet, tam o anda, onunla

bu şekilde ayrılmak istemediğimi hissettim; sarılmadan, ellerimiz birbirimizin tenine bir kez olsun değmeden ayrılamazdık. Kalbimin boğazımda attığını, hıçkıra hıçkıra ağlamak üzere olduğumu hissettim, ama ağlayamadım. Trende kalıp, o son sözleri içimden kendi kendime tekrar ederek ve omzumdaki veda dokunuşunu hissederek evime dönmek üzere yola devam ettim.

O günden beri Zobeida'yı hiç görmedim. Boşanıp tekrar evlendiğini ve sonra tekrar eski kocasına döndüğünü duydum. Şu sıralar ne düşündüğünü ya da parkta geçirdiğimiz akşamları hatırlayıp hatırlamadığını bilmiyorum. Ama bunu ona sormayı gerçekten çok isterdim.

Böyle bir tepki vereceğimi nereden bilebilirdim ki? Üstelik onu seviyor da değildim; hem de çok uzun bir süredir.

Tabii ki o orospu çocuğunu ben terk ettim. Ona kalsa beni asla terk edemezdi. İkimiz arasında olgun, anlayışlı, sakin, enayi ve baş belası olan bendim.

İşte bu yüzden, biz ayrıldıktan bir yıl sonra fingirdemeye başladığı o genç kaltağın fotoğraflarını masasında gördüğümde başımdan aşağı kaynar sular indi. Perişan olmuştum. Evet, ona ilişkimizin bittiğini söylediğim günün üzerinden bir yıl, ona olan bağımlılığımdan kurtulmak için başladığım terapi sürecinin üzerindense tam beş yıl geçmişti. Ona ayrılık lafını ettiğimde bana inanmadı. Bunun etti-

ğimiz sıradan kavgalardan biri, belki de daha öncekiler gibi geçici bir ayrılık olduğunu sandı, ama ben ilişkimizin artık sona erdiğinden kesinlikle emindim. Söylemekten dilimde tüy bitmişti: Sinirini benden çıkarma; kızıp beni suçlamadan önce iyice bir dinle. Diyelim ki işimde bir sorun yaşadım, ona bu sorundan bahsetmek ne mümkün! Anında yaygarayı koparırdı. Doğru dürüst konuşamadığınız biriyle sevgili olmanın ne anlamı vardır ki? Ona bir sorundan bahsettiğim an ilk sorduğu şey şu olurdu: Yine ne yapıp da başını belaya soktun? Bana, bizim şirketteki en munis ve geçimli insana sorduğu şu soruya bak! Arka arkaya beş yıl boyunca şirketin Halkla İlişkiler Ödülü'nü kazandım ben.

Ben küçük yatak odasına taşınınca, kararımı kabullenmek zorunda kaldı. Sonra da, daha önce binlerce defa yaptığı gibi, beni ayrılmaya bahane olsun diye kavga çıkarmakla suçladı. Oysa durum hiç de öyle değildi. Sadece ona olan hastalık derecesindeki bağımlılığını yavaş yavaş tedavi etmeye çalışıyordum. Ortak arkadaşımız olan bir çiftle konuşurken, onun dışında kimseye anlatmadığım bazı özel çocukluk anılarımla dalga geçtiğini duyduğumda, ilişkimizde kocaman bir çatlak açıldığını düşündüm. Bilirsiniz, ilişkiler soğuk alır, alerji olur, hatta bazen zatüree bile olurlar ve tabii ki hastalığın derecesine göre tedavi edilirler ya da edilemezler. O adamsa zavallı ve sapkın espri anlayışıyla bizim ilişkimizi öylesine mahvetmişti ki, geriye kocaman bir boşluktan başka hiçbir şey kalmamıştı. Yani, bizim ilişkimizin tedavisi artık mümkün değildi.

Aslında onu terk edebilmek için yıllardır uğraşıyordum ve en sonunda başardım. Terapiyi bir kenara bırakırsak, ki üzerimdeki etkisini asla reddedemem, Patricia Evans'ın bir kitabının da bu konuda hatırı sayılır bir yardımı oldu. Kita-

bın adı, *Sözel Taciz Yaşanan İlişkiler: Bu İlişkileri Tanımanın ve Düzeltmenin Yolları*'ydı. Bu kitaba Barnes & Noble kitabevinde, yas süreci üzerine bir kitap ararken tesadüfen rastlamıştım. Eşini yeni kaybeden bir iş arkadaşıma yardımcı olmak için kitabı ona hediye edecektim. Kitap, ilişkilerdeki tacize yönelik unsurlar ve tacizi tetikleyen kişisel özellikler hakkındaydı. Size karşı dürüst olacağım; o sıralar hâlâ kocam adına üzülüyordum. Düşünebiliyor musunuz, ne kadar hastalıklı bir insanmışım! Sürekli *onun* adına üzülürdüm. Sorun da buydu zaten. Böyle bir bağımlılıktan mustarip bütün kadınların sorunu budur. Kocalar canlarının istediklerini yaparlar, ama sonra onlar üzülmeye ya da üzüldüklerini söylemeye başlayınca -bu söylediklerinin gerçek mi, yoksa yalan mı olduğunu Tanrı bilir-, kalbiniz bin parçaya bölünür ve içinize yerleşen acıma duygusuyla tekrar tacizlere göz yumarak yaşamaya devam edersiniz. Bu şeytanla yaşamak, onu içinde taşıyan kişi için bile zordur, diyor Patricia Evans. Bütün bildiğim, bir nevi cehennem azabı çektiğimdi. Ona ilişkimizin artık bittiğini söylediğim son konuşmamızda, bu konuda gerçekten ciddiydim.

Aradan günler, aylar geçti, kendimle gurur duymaya, kendimi güçlü hissetmeye, onun üzerimdeki baskısından ve nevrotik ruh halimden kurtulmaya başlamıştım. Öyle ki, o genç kadınla ilişkisi başladığında ve bana bundan bahsettiğinde bile moralim bozulmadı. On beş yıllık evliliğimiz boyunca, yaşadığı kaçamaklar da dahil benden hiçbir şey saklamamıştı; bunları benimle paylaşamazsa kiminle paylaşacaktı ki? Hem böylelikle, yaşadığı kaçamakları başkalarının ağzından öğrenmeme gerek kalmıyordu. Sonuçta bensiz yaşayamazdı: Ben onun hem karısı, hem arkadaşı, hem sevgilisi, hem de annesiydim. Bir zamanlar bu kaçamak hi-

kâyelerini çok dinlemiş ve hatta bana bunları anlatabilecek kadar güvenmesinden ötürü gurur duymuştum, inanabiliyor musunuz? Her neyse, yaşadığı kaçamaklara dair hiçbir ipucuna rastlamadığım ve hayatım zaten oldukça sıkıcı geçtiği için, bu hikâyelerin beni eğlendirdiğini bile söyleyebilirim. Ayrıca günlük programı hiç değişmezdi; sabah evden çıkar, akşamları yemek vaktinde daima evde olurdu. Hatta şimdi düşündüğümde, bütün bu kaçamak hikâyelerini uydurmuş olabileceğinden bile şüpheleniyorum. Çünkü bunu yapabilecek kadar tuhaf bir adamdı.

Birine âşık olduğundan bahsedip, kadının isminin Fermina olduğunu söylediğinde, ki daha önce hiç böyle bir şey yapmamıştı, bu defa benden gerçekten ayrılabileceğini düşünüp bir an için kendimi iyi hissetmiştim. Ama sonra bu konu üstüne biraz düşününce fikrim değişmeye başladı. Sonuçta, her şeyin bir sınırı vardı ve benim görebileceğim yerlere kadının çıplak fotoğraflarını bırakması biraz fazlaydı; bunu bana işkence olsun diye yapıyordu. Yine de eğer evi o zaman tek etseydi, hiçbir şey olmayacaktı. Ama aradan aylar geçmesine rağmen taşınmaya niyetli görünmüyordu. Tabii masasındaki fotoğraflar da birikmeye devam ediyordu, derken bu fotoğraflara aşk notları eklendi. Gülünç ve zavallı bir dille yazılan bu notlar gerçekten tepemi attırmaktaydı. Parası ve gidecek başka bir yeri olmasa, evden ayrılmamakta diretmesi anlayışla karşılanabilirdi. Ama her zaman bol para kazandığı iyi işlerde çalışmıştı; sadece kimya alanında doktorası olduğu için değil, aynı zamanda bir zehir uzmanı olduğu için de gözde bir bilim adamıydı. Açıkça söylemek gerekirse, herhangi bir konuda karar almak onun açısından çok zordu. Evliliğimiz boyunca birtakım kararlar alıp onları uygulamaya sokan taraf her zaman ben olmuştum.

Söylediğim gibi, gerçekten de tuhaf bir adamdı. Bütün zevki zehirlerle uğraşmaktı. Üzerine çalıştığı her yeni zehir için günler harcardı. Derken, Güney Amerika'ya yaptığı bir iş seyahati sırasında, bir çiçek türünün minicik tohumundan elde edilen öyle güçlü bir zehir keşfetti ki, bu tohumlardan iki tanesi yüz kiloluk bir adamı geride hiçbir ipucu bırakmadan öbür dünyaya yollayabilirdi. İnsan organizmasında bıraktığı etki, deniz ürünleri kaynaklı gıda zehirlenmesinin bıraktığı etkiye benziyordu. Hemen küçük ve pahalı bir kristal parfüm şişesi alıp, tohumları o şişenin içine koydu. Şişeyi de çoraplarının durduğu çekmecenin en dibine sakladı. Şişenin nerede olduğunu onun dışında bir tek ben biliyordum. Tabii bunu bana kendisi söylememişti, onu saklarken görmüştüm. Sıkıysa bana onun deli olmadığını söyleyin. Keşfinin ortaya çıkmasını hiç istemedi, üstelik bu keşif sayesinde zengin bile olabilirdi.

Benim açımdan zor bir durumdu. İkimiz arasında anlayışlı taraf her zaman ben olmuştum, bu yüzden de genç kadınla yaşadığı ilişkiyi teşhir edip gösteriş yapmasından rahatsız olduğumu söylemek gücüme gidiyordu. Onu kıskandığımı sanmasını istemiyordum.

Zamanla ilşkimiz daha da kötüye gitti. Ve sonunda ayrıldığımız zaman, ikimize ait olan daireyi satma kararı aldık. Doğal olarak, resmi işlemler zaman alıyor, çok uğraşmayı gerektiriyordu ve daha önce de söylediğim gibi, onun zehirlerinden başka bir şeye ayıracak zamanı yoktu. Bütün işler benim üstüme kalacaktı, bunu biliyordum. Aynı çatı altında yaşadığımız sürece ikimizin de rahat edemeyeceğini üstü kapalı bir dille kendisine söyledim. Benden daha çok para kazanıyordu ve bu nedenle geçici olarak küçük bir daireye taşınabilirdi. Ama bu teklifimi geri çevirdi. Geçici ola-

rak oturacağı bir ev bulmanın ve sonra da daha sürekli bir ev bakmanın çok fazla vakit alacağını ve buna zamanının olmadığını söyledi; onun yerine ben taşınmalıymışım. O kadar tembeldi ki, ben bir şeyler yapmadığım takdirde hiçbir şey değişmeyecekti. Genç kadınla ilişkisi onun açısından bir şey değiştirmiyordu. Görünüşe bakılırsa halinden gayet memnundu; ara sıra kadınla buluşuyor, onunla yemeğe çıkıyor, ama sonra dönüp benim odamın bitişiğindeki odada uyumayı yeğliyordu. Oysa benim evi bir an önce satmaya ihtiyacım vardı, böylece oradan gelen paranın bana düşen payıyla başka bir ev alabilirdim.

Her şey arap saçına dönmüştü. Masasında bulduğum belgelerden, kızın yaşadığı stüdyo dairenin kirasını ödediğini öğrendim. Oysa o da kızla birlikte stüdyo dairede kalabilirdi; ama altı ay boyunca oraya taşınmaya dair en ufak bir meyil göstermemişti. Gün geçtikçe bu konuda daha da saplantılı hale geldim. İşten eve gelip onsuz olmanın verdiği sükûnetin tadını çıkarmak yerine, bütün zamanımı masasındaki fotoğraflara bakıp aşk mektuplarını okumaya ayırıyordum. Durmadan çekmecelerini karıştırıyor, birlikte gittikleri tiyatro ya da sinemaların biletlerini, yaptıkları harcamaların faturalarını bulmak umuduyla birtakım kâğıt parçaları arıyordum. Eskiden CIA'da fotoğraf analisti olarak çalışmış bir çiftin yazdığı kitabı alıp dikkatle okudum. New York Open Center'da açılan elyazısı analizi kursuna gittim ve fotoğraflara bakarken kullanmak için güçlü bir büyüteç aldım. Artık sadece açıkta bıraktığı mektupları okumak beni tatmin etmiyordu. Eve on beş dakika önce gelip o günün postasını dikkatlice kontrol edebilmek için sabah işe on beş dakika erken gidiyordum. Büyük bir titizlikle şüpheli görünen her

mektubu açıyor, gerek duyduğum takdirde büyüteçle inceliyor, sonra da tekrar kapatıyordum.

İçimde beni öfkeden çılgına çeviren cehennemi bir mücadele yaşıyordum ve bu artık kocamla aramdaki bir mücadele değildi. Aklımın nispeten sağlam kalan köşesi bana avukat arkadaşım Iris'le konuşup bir an önce boşanmamı söylüyor -Iris dairenin satılması için emlakçılarla görüşmeye başlamıştı-, karanlık köşesiyse evin her yerini alt üst edip kendi kendime işkence etmemi sağlayacak ipuçlarını aramaya sürdürmemi salık veriyordu.

Raul ölmeden iki hafta önce Fermina onu evden aramaya başladı. Daha önce bunu hiç yapmamıştı. Yirmili yaşlarında birinden beklenmeyecek yorgun bir sesle telesekretere mesajlar bırakıyor, önceki akşam onunla buluşmaya neden gitmediğini soruyordu; Raul'e Arjantin böreği pişirmişti -Raul'ün en sevdiği yemektir- ve yemeğe oturmak için onu bekliyordu. Eğer onu üzecek bir şey yapmışsa, farkına varmadan incitmişse kendisini affetmesini diliyordu. Ne olur, lütfen beni affet, diyordu. İlk hafta bir-iki gece, ikinci haftaysa her gece aradı; her telefonunda aynı teraneyi tekrarlıyordu. Bizimkiyse hiç de bu yüzden uykuları kaçıyormuş gibi görünmüyordu. Sebebini sormayın, bilmiyorum.

İkinci haftanın sonunda Fermina geceyarısından sonra aramaya başladı. Yatakta tam uyumak üzereyken Raul'un eve girdiğini ve Fermina'nın bir saat önce bıraktığı mesajı dinlemek üzere dosdoğru teleksekretere yöneldiğini duydum. Sonraki üç gece boyunca aynı şey tekrar etti. Eve girer, daha ceketiyle kıravatını çıkarmadan telesekreterin başına dikilirdi.

Yine o gecelerden birinde, aniden aklıma gelen bir düşünceyle kalbim yerinden fırlayacakmış gibi oldu ve yattığım

yerden doğruldum. Akşam yemeğine söz verdiği halde gitmemesi, muhtemelen hazırlamasını kendi istediği en sevdiği yemekle Fermina'yı baş başa bırakması, onunla günlerce konuşmaması; tüm bunlar Raul'un işkence çektirme hevesinin bir göstergesiydi. Üstüne bir de kurbanının günlük telefon yakarışlarını dinlemeye olan aşırı ilgisi eklenince, Fermina'yı gerçekten sevdiği çıkıyordu ortaya. Dehşete düşmüştüm, bir an gözlerimi kapadım; artık beni sevmiyordu. Üstelik geçen hafta sonu zehirlerle ilgili tüm kitaplarını salondaki kütüphaneden toplamış, yatak odasında yerde duran küçük yığının arasına kaldırmıştı; hiç şüphesiz taşınmaya hazırlanıyordu. Beni terk edecekti. O gece gözümü kırpmadım. Güneşin doğuşunu ve ilk minik kuşun penceredeki yemliğe konuşunu izledim. Beni bırakacağı düşüncesi içimi kemiriyordu. On beş yıldır bana karşı hissettiği duyguyu şimdi o kıza karşı hissediyordu: öfkeyle yoğrulmuş sapkın bir sevgi. Bu sapkın sevgi, birini ruhunun derinliklerinden sevebildiği zaman tutulduğu kişiye verebildiği tek şeydi. Bunu itiraf ederken içim yanıyor ama daha sonra olacaklara yol açan şey de içimdeki bu hisli. Nasıl olur da başka bir kadına, sadece bana yapabildiklerini ona da yapacak kadar önem verebilirdi? Sadece bana yapabildiklerini. Ben ona eklenmiş bir parçaydım, birbirimizden ayrılamazdık, ben kendisini incitirmiş gibi rahatça incitebildiği tek insandım.

Inanın bana, o gece hayatımın en üzücü gecesiydi. Bu kıskançlık, başka bir kadını öpüp okşadığını bildiğim zaman hissettiğimden bin kat daha kötü bir kıskançlıktı. Bizi birarada tutan bağ sevgi yerine korku olduğundan ilişkimiz yıllarca sürmüştü. Bakın, beni tanımıyorsunuz, ben dünyanın en sakin insanıyımdır, hatta bir arkadaşım bendeki sakinliğin bazen anormallik mertebesine vardığını söyler.

Ertesi gün kalkıp her zamanki gibi kendime bir kahve yaptım. Sonra yatak odasına gidip -Raul yeni kalkmıştı- ona da bir fincan kahve götürdüm. Yatağına hiç kahve götürmediğim için bana şaşkınlıkla bakıp fincanı aldı. Banyoya girmesini bekleyip gardırobunu açtım ve bütün şüphelerim doğrulandı. Neredeyse bütün askılar boştu ve duvarın yanında içi titizce katlanmış pantolon ve gömleklerle dolu, ağzı açık bir valiz duruyordu. Banyoyu dinleyip duşa girdiğinden emin olunca, yavaşça çekmecesini açıp küçük parfüm şişesini buldum, şişenin tıpasını çıkarıp içindeki beş adet minik tohumu avucuma boşalttım. Raul'ün, iki küçük parça yüz kiloluk bir adamı öldürmeye yeter dediğini hatırladım. Raul yaklaşık seksen kiloydu, garantiye almak için kahvesine üç parça karıştırdım. Bir çay kaşığı şekerle birlikte hemen eriyiverdiler. Kahvesini bol şekerli sevdiği için bir kaşık daha şeker attım.

Raul hiç şüphesiz gerçekten çok iyi bir kimyagerdi. Ölüm teşhisi, deniz ürünleri kaynaklı gıda zehirlenmesiydi. Bir süredir evde yemediği için zehirlenmeye neyin yol açtığını bilmeme imkân yoktu. Yeme alışkanlıklarıyla pek ilgili değildim. Benden en ufak bir şüphe duymadılar. Cesedini evden aldıklarında, içimdeki rahatlama mutluluğa dönüştü. Ondan kurtulduğuma inanamıyordum. Büyükannemin de dediği gibi, ölü köpek ısırmazdı.

Ama sonra ne olduğunu tahmin dahi edemezsiniz. O gece cenaze evinde, Raul'ün meslektaşlarının başsağlığı dileklerini sükünetle kabul ediyor; gayet soğukkanlı ve sakin bir tavırla, sinirlerini yatıştırmak için yanlarında papatya çaylarını getiren ve ben ağlamadığım için rahatsızlık duyan ailesinin yas dolu iniltilerini dinliyordum. O sırada kapıdan kısa saçlı, hafif çekik gözlü genç bir kız gir-

di. Görür görmez onun Raul'ün sevgilisi olduğunu anladım. Gelmesi beni kızdırmıştı, hatta öfkeden deliye çevirmişti bile diyebilirim, ama aslında her zaman olduğu gibi, kızgınlığım kendimeydi. Oraya gelmesini neden umursayacaktım ki? Hatta aslına bakılırsa, Raul'ü son bir defa daha görmek istediği için ben ona kızacağıma, cenazesinin başında durup yas tuttuğum için o bana kızmalıydı. Sonuçta Raul'le aramızda son bir buçuk yıldır hiçbir şey yoktu, en azından fiziksel açıdan bir şey yoktu. Ama duygusal açıdan bir paylaşımımız vardı. Bunun en büyük kanıtı da ona yapmak zorunda kaldığım şeydi. O an kıçına tekmeyi bastığım gibi kızı oradan defetmek istedim. Ama böylesine hassas bir durumdayken, kimse kızı tanımıyor olsa bile, bu kadar edepsiz bir davranışa izin veremezdim. Herkes beni Bayan Nezaket olarak tanırdı ve o anda ihtiyacım olan son şey, ne kadar kıskanç biri olduğumun ortaya çıkmasıydı. Bunun üzerine yutkunup başımı öne eğdim ve onun geldiğinin farkına varmamış gibi yaptım. Peki, o ne yaptı dersiniz? Darmadağınık olmuş saçlarıyla ağlayarak dosdoğru yanıma koştu.

"Ah, sinyora, ah, sinyora," diye tekrarlıyordu durmadan.

Ona baktım. Gözleri kapıdan ilk girdiğimde gördüğüm kadar çekik değildi. Ama ağlamaktan o kadar şişmişlerdi ki, gözlerini zorlukla açabiliyordu. Onu böyle görünce, elimde olmadan üzüldüm. Önümde diz çöküp başını dizlerime gömerek dövünmeye başladı.

"Ne kadar bahtsız bir insan olduğumu görüyor musunuz, sinyora?"

Bir yıldan az bir zaman önce Guatemala'dan kaçak gelmiş, sonra da bir evde yatılı hizmetçi olarak iş bulmuştu. Ancak kaldığı evin sahibi kadın Raul'le ilişkisini öğrenince,

geceleri dışarı fazla çıktığı gerekçesiyle onu işten kovmuştu. Bunun üzerine Raul ona stüdyo daireyi tutmuşsa da hiç o evde kalmamıştı.

Bu kadarını ben de biliyordum.

Raul'ü bir türlü anlayamamıştı. O kadar hoş ve nazik bir centilmen olmasına rağmen, geçen ay birdenbire kendisiyle konuşmayı kesmişti. Günler boyunca Raul'ün neden böyle yaptığını anlamaya çalışmıştı. Raul yemeğe bile gelmez olmuştu ve kendisi onu memnun etmenin yollarını aramaktan başka bir şey düşünemiyordu.

Aklımdan ona Patricia Evans'ın kitabını tavsiye etmek geçtiyse de, henüz İngilizce konuşup anlayamadığı belli olduğundan bu fikrimden hemen vazgeçtim.

"Sonra bir hafta boyunca ondan haber alamadım, sinyora, ta ki bu sabah iş yerinden bir arkadaş beni arayıp gıda zehirlenmesinden öldüğünü söyleyene kadar. Ama benim suçum değildi, sinyora, bir haftadır benim pişirdiğim yemekleri zaten yemiyordu." Durmadan aynı cümleyi tekrarlıyordu.

Kendi kendime, Raul'ün tüm bu geceleri nerede geçirmiş olabileceğini sordum.

"Peki, şimdi ne yapacağım ben? Nerede yaşayacağım? Ev temizleyerek kiramı karşılamaya yetecek parayı kazanamam. Kendi ülkemde kalıp isyancılar ya da ordu tarafından öldürülseymişim daha iyiymiş. Ne fark eder ki? Nerede yaşayacağım şimdi ben?" Bu kez de son cümlesini tekrarlamaya başladı, inleyerek mırıldanıyor, bazen nefesi tıkanacakmış gibi oluyordu.

"Eğer istersen benimle yaşayabilirsin," diye bir öneride bulundum.

Birden ağlamayı kesti.

"Sinyora benim için gerçekten böyle bir şey yapar mı?"

"Evet," dedim, başımla onaylayarak. "Ev iki kişiye yetecek kadar büyük, üstelik Raul'ün odası da boş artık."

Eğer Raul yaşasaydı, ev satılınca alınan paranın yalnızca yarısı bana kalacaktı, diye düşündüm tek kelime etmeden. Oysa şimdi bütün ev benimdi.

Çok geçmeden bir azizin şöhretine kavuştum. Cenazeden kısa süre sonra Fermina'nın taşınmasına yardım ettim. Zeki, temiz, çalışkan ve hatırşinas bir kızdı. Üç yıl önce benim evime taşındı, hâlâ birlikte yaşıyoruz. İlk gördüğüm andan beri, bana onun yaşındaki halimi hatırlatıyor. İngilizce öğrenmesi için ona bir okul buldum ve üniversiteye kaydolmasına yardımcı oldum. Fermina'yı avukat arkadaşım Iris'le tanıştırdım ve Iris onun Amerika'da oturma izni almasını sağladı. Aslında ikimizin de birbirimize yardımı dokundu. Fermina'nın taşınabilmesi için Raul'un odasını boşaltırken, eğer o gelmesiydi Raul'süz kendimi bu evde ne kadar yalnız hissedeceğimin farkına vardım.

Iki yıl boyunca her şey mükemmel gitti. Ama sonra işler yine sarpa sardı. Fermina birine âşık oldu. Adamı benimle tanıştırdığında, davranış şekli açısından tıpkı Raul'e benzer birini seçtiğini fark ettim. Hatta adamı daha iyi tanıdıkça, Raul'den çok daha beter bir karaktere sahip olduğunu anladım. Eğer şimdiden yapmaya başlamadıysa, bu herif Fermina'yı ileride kesin dövecekti. Çıkmaya başladıklarının birinci yılında, Fermina'ya korkunç hakaretler yağdırmaya başlamıştı bile. İngilizce okumaya başladığından beri ona taciz yaşanan ilişkilerle ilgili bütün kitaplarımı vermiştim -bir doktora bitirmeme yetecek kadar büyük bir kütüphanem vardı- ama hiçbirini okumadı. Korkunç bir şey. Üç haftadır onun yüzünden gözüme uyku girmiyor. Onda kendi yansımamı görüyorum. Başına gelecekleri şimdiden tahmin edebiliyo-

rum: Yıllarca ne yaşadığının farkına bile varmadan pek çok boktan şeye katlanacak, ondan sonra daha da uzun yıllar boyunca başını saplandığı bu boktan kurtarabilmek için çaba harcayacak. Tabii kurtulmayı başarıp başaramayacağı da kesin değil. Eğer başarabilirse, bunu nasıl yapacağını ancak Tanrı bilir. Ben kendi tecrübelerimden biliyorum.

Şu anda yapılabilecek bir şey yok. Ne zaman ona kendi tecrübelerimden bahsetsem, söylediklerim bir kulağından girip ötekinden çıkıyor. Olayları abarttığımı, kendi durumunun farklı olduğunu düşünüyor. Her şeyi zaman gösterecek. Aşkının onu tüm kötülüklerden koruyacağını sanıyor. Zavallıcık, oysa ben bu hikâyeyi çok duydum. Herif canının istediğini yapar, sonra ona geri döner ve tek kelimelik bir açıklama yapmasına dahi gerek kalmadan bütün yaralar sarılır. Adam neden öyle davrandığını bilmediğini, kendine engel olamadığını söyler; bırakalım geçmiş geçmişte kalsın, ben iflah olmaz bir herifim, der. Fermina da onu bağışlar ve böylece yeni bir başlangıç yaparlar. Zavallıcık. Buna hayat denmez. Üstelik yıllarca sürecek bu kısır döngüden kurtulup kurtulamayacağı da bilinmez.

Bu konu kafamı çok kurcalıyor, sizi görmeye de bu yüzden geldim. Buraya üç yıl önce olanlar hakkında kendimi kötü hissettiğim için gelmedim. Sizinle konuştuktan sonra bu durumu gerçekten bir çözüme kavuşturup kavuşturamayacağımı görmek istediğim için geldim. Alice Miller, eğer bir yetişkinin bir çocukla ensest ilişki kurmaya meyili varsa ve bir terapiste gidip bu sorununun bahsederse, bu eğiliminden vazgeçer, demiş. Sizin bir terapist olmadığınızı biliyorum, ben de ensest ilişki kurmaya hiç niyetli değilim, ama bu görüşmenin aklımdan çıkaramadığım bazı düşünceleri silip silemeyeceğini anlamak istiyorum.

Başıma şöyle bir şey geldi. Bu sabah Raul'un zehirli tohumlarını sakladığı küçük parfüm şişesini açtım ve geriye iki tane tohum kaldığını gördüm.

Yanlış anlamayın, düşündüğüm şey o değil. Bakın, bu heriften kurtulmak hiçbir sorunu çözmez. Elbette onu geberttiğim takdirde bu gezegenden bir orospu çocuğunu daha temizlemiş olurum, ama dünyada onlardan o kadar çok var ki! Asıl sorun, onların kahrını çeken kadınlar. Beni asıl Fermina hayal kırıklığına uğrattı. Onu tanıyorum. Bu heriften ayrılsa bile, çıkıp kendini taciz edecek başka bir herif bulacak. Siz söyleyin, en iyi ihtimalle birkaç yıl boyunca ve en kötü ihtimalle bir ömür boyu böyle yaşamaya değer mi? Hele bir de evlenip çocuk yapmaya başlarsa, unut gitsin. Onda bu kafa varken çocuk da yapar tabii. O zaman hiç dönüşü olmaz. Ya da bir ihtimal bu heriflerden biri onu öldüresiye dövüp işini bitirir. Ya da vurur. Ya da bıçaklar.

Her neyse, Fermina'nın çıktığı bu dingil herif en az 90 kilo vardır ve geriye sadece iki tohumcuk kaldı; onları heba etme riskini göze alamam çünkü eğer herif ölmezse hakkımda büyük bir soruşturma açılır. Diğer taraftan Fermina en fazla 50 kilo. Yazık. Çok da iyi kızdı oysa.

ADELA'NIN GÜZEL GÖZLERİ



New York'a 1966'da geldiğimde Vietnam Savaşı henüz bitmemişti. O günlerde bir fabrikanın kapısından girip, "İş istiyorum," demek yeterliydi. Sizi hemen, daha önce hiç görmediğiniz ve nasıl çalıştığı hakkında hiçbir fikriniz olmayan bir makinenin başına diker ya da oturturlardı. Bir bakmışsınız, tornavida veya sosis paketlemeye başlamışsınız bile.

Amerika'ya geldikten sonraki birkaç ay içinde, iki fabrikada çalıştım. Biri giyim fabrikasıydı, ötekinde ise üzerlerinde Mary, Betty, Carolyn gibi bir ton İngilizce ismin yazılı olduğu etiketler paketleniyordu. İnsanlar bu etiketleri bluz yakalarının içine dikiyorlardı. Göçmen servisindeki görevli bana fabrikada ilk iş bulduğunda, fabrika müdürünü daha ön-

ce ticari bir dikiş makinesi kullanmadığım yönünde uyardı. Adam, "Sorun değil," dedi. "Biz ona öğreteriz, o da öğrenir."

Makineleri kullanmayı kısa sürede öğreneceğimden emin olduğum için Pazartesi günü mutlu bir şekilde işe başladım. Fabrikada erkek giysileri dikiliyordu. Neredeyse daha paltomu çıkarmadan, gri saçları Hollywood filmlerindeki jönler gibi taranmış uzun boylu bir adam yanıma gelip, elime uzun, dar ve ütüsüz yüzlerce çift kumaş şeridini tutuşturdu. Benim görevim her parçayı birbirine ekleyerek bir palto yakası yapmaktı. Bana nerede oturacağımı ve makineyi hangi düğmelerle başlatıp durduracağını gösterdi. Sonra da ağzında İngilizce bir şeyler geveleyip gitti. Ne dediğini anlamadım ama, "Kolay gelsin," demiş gibi geldi.

Hemen kumaş şeritlerini birbirine dikmeye başladım gerçi, ancak diktiğim şeyler hiç de bir palto yakası olabilecekmiş gibi görünmüyordu. Sandığımdan daha zor bir işti. Yardım almak umuduyla ara sıra üzgün gözlerle etrafıma bakınıyordum. Kuşkusuz, İngilizce konuşamamak öteki kadınlarla iletişim kurmamı zorlaştırıyordu. Zaten onlar da yüzümden okunan acıyı fark edemeyecek kadar işlerine gömülmüşlerdi. Bir ara çalışmayı bırakıp, yanımda oturan ve ben tek bir eğri büğrü yakayı bitirinceye dek on tane düzgün yakayı istiflemiş olan yetenekli kadını izlemeye koyuldum.

Kısıtlı bir zamanları olmasına rağmen öğle tatilinde iki kadın moralimi düzeltmek için yanıma geldi. İlk haftanın her zaman en zor hafta olduğunu ve bundan sonra kendimi çok daha iyi hissedeceğimi söylediler. Öğle tatilinden sonra işin başına döndüğümde daha düzgün yakalar dikmeye başladım. Günün sonunda, hayatımda hiç böyle bir işte çalışmadığım göz önüne alındığında, mükemmel olmasalar bile hiç de fena görünmeyen yüzden fazla yaka dikmiştim.

İşin ilk gününden alnımın akıyla çıkmış, makineleri kullanmayı öğrenmiştim. Bunun verdiği güvenle ikinci gün kendimden daha emin bir şekilde gittim işe. Ustabaşı beni görünce selam verip yerime oturmamı beklemeden onu takip etmemi söyledi. Bir masaya gidip elinde bir tomar yakayla döndü. Sonra da elindeki yakaları hiç acele etmeden teker teker gösterip, "Dün yaptığın yüz bilmem kaç yakanın içinden sadece bu yirmi beş tanesi işe yarar. Gerisini çöpe atmamız gerekiyor," dedi. Bir günlük çalışmamın karşılığı olarak yirmi beş doları bir zarfın içinde sıkıştırdı elime ve bana söz verdikleri deneme süresinin henüz dolmadığını hatırlatmama kalmadan arkasını dönüp gitti. Önceki gün bana yardım etmeye çalışan kadınlara veda etmek istedim, ama gözyaşlarımı tutamıyordum. Beni ağlarken görmelerinden utandığım için yanlarına gidemedim.

Kapıya doğru giderken o kadınlardan birinin ustabaşıyla tartıştığını duydum. "Ona öğrenmesi için fırsat tanımadılar," diyordu adama. Adamın verdiği karşılığı beklemeden çıktım. Metroya yürürken yol boyunca durmadan ağladım. Kendimi aşağılanmış, hayal kırıklığına uğramış ve hepsinden önemlisi, güçsüz hissediyordum. En kötüsü de ağlıyor olmamdı ve ağlamak kendimi zavallı hissetmeme yol açıyordu. Sonuçta etrafta tonlarca iş vardı ve işten atılmak çok da büyük bir sorun değildi. Eve gittim, biraz kahve içtim ve çocuklar okuldan gelmeden önce yavaş yavaş yatıştım.

İkinci fabrikada işler yolunda gitti. Sadece birkaç kişi çalışıyorduk, iş kolaydı ve hatta bir arkadaş bile edinmiştim; adı Zobeida'ydı. Onu gerçekten çok severdim, ama fabrika sadece yazları çalışıyordu ve kocası Washington, D.C.'de iyi bir iş bulunca Zobeida da oraya taşındı.

Eylül ayı gelmişti. Üç haftadan fazla bir zamandır işsizdim. Kocam buraya kısa süre önce gelmiş birine göre nispeten iyi bir iş bulmuştu, ama evde benim getireceğim paraya da ihtiyaç vardı. İş aramak pek eğlenceli sayılmazdı. Bazen yüzüme pis pis bakarlardı ve ne dediklerini anlamazdım. Ertesi sabah kalkıp iş istemek üzere aynı mendebur adamların kapısını aşındıracağım için her gece kendimi daha da kötü hissederdim. Genç kız olduğumdan beri kendi başımın çaresine bakmaya alışkındım, ama bu kez başka birinin daha yardımına ihtiyacım vardı.

Uyuyamadığım bir gece su içmek için kalktım. Sabahın dördünde buzdolabına giderken, aklıma Adela'ya benimle birlikte iş aramasını sormak geldi. Bunu neden daha önce düşünememiştim ki? O benim çocukluk arkadaşımdı. Beş yıldır New York'ta yaşıyordu ve daha önce hiç bir işte çalışmamıştı. Ona evden dışarı çıkmanın kendisi açısından da iyi olacağını, ayrıca bunun İngilizce'sini ilerletmek için bulunmaz bir fırsat olduğunu söyledim. Tabii bunda biraz yalan payı vardı, çünkü İngilizce'yi zar zor konuşuyordu ve evden dışarı adım atmamasının sebebi de buydu. Ama New York fabrikaları Latin işçilerle doluydu; İspanyolca konuşabileceği kendi yaşıtı insanlarla arkadaşlık etmek ona iyi gelebilirdi. Bütün günü konuşurken sürekli hata yapan altı yaşındaki çocuğunun İspanyolca'sını düzelterek geçirmek hiç de sağlıklı değildi. Denemekten bir şey çıkmazdı, aksine çok şey kazanabilirdi.

Bu fikir Adela'nın pek hoşuna gitmedi. Fabrikaları sevmezdi. Hem kayınvalidesi hem de görümcesi cehennem kadar sıcak bir dökümhanede çalışıyorlardı ve makinelerin sesi yüzünden yarı sağır olmuşlardı. Ama başka bir işe girecek kadar da İngilizce'si yoktu. Ona fabrika işinin geçici ol-

duğunu, daha sonra kendimize daha iyi işler bulabileceğimizi söyledim. Son olarak da evliliğinin yıkılmakta olduğundan bahsettim. Bu son nokta karar vermesinde bayağı etkili oldu. Evliliğini kurtarmak için elinden geleni yapıyordu ama fazla umut görünmüyordu. Adela için yapılacak en iyi şey, ekonomik bağımsızlığını kazanmaktı. Böylece kendisini daha güvende hissedecekti. Sonunda benimle gelmeye ikna ettim onu.

Bir Cuma sabahı çocukları okula bıraktıktan sonra bardaktan boşanırcasına yağan yağmura aldırmadan iş aramak üzere yola koyulduk. İlk binaya girmeden önce Adela daha düzgün konuşmamız gerektiğini söyledi: "'İş istiyorum,' dememeliyiz. Kaba kaçıyor. Bundan sonra insanlarla konuşurken 'İş arıyorum' diyeceğiz." Dediği gibi yaptık.

O öğleden sonra benim eve döndük ve kahvelerimizi içerken bir yandan da yaptığımız beş olumlu görüşmeyi değerlendirdik. En uygunu işçilerine indirim yapan bir oyuncak fabrikası gibi görünüyordu. Noel yaklaşmaktaydı ve fabrikada çocuklar için çok kaliteli oyuncak enstrümanlar, özellikle de trampet ve davullar vardı. İşin tek kötü yanı, fabrikanın yeriydi. Metroyla oraya gitmek bir saatten fazla zaman alıyordu ve metrodan inince de kaldırımsız, bozuk bir yol boyunca yirmi dakika kadar daha yürümek gerekiyordu. O gün biz yürürken öğle vaktiydi, yağmur çoktan dinmişti, ama buna rağmen yolda su birikintilerinden gölcükler oluşmuştu. Kolay iş değildi. Bunun bir de kışı vardı; kısaları günler boyunca işe karanlıkta gidip gelmek kimbilir ne kadar zor olacaktı! En sonunda bizim bloğa en yakın olan fabrikayı seçtik. Saatine yalnızca 1.25 dolar ödüyor olsalar bile, her ikimizin de bakmamız gereken çocukları vardı; mesafe ve ulaşım sorunu karar vermemizi kolaylaştırdı.

Pazartesi sabahı yedi buçukta iş başı yapılmadan önce, erkenden Astoria'daki kozmetik fabrikasına gittik. Eski bir binaydı. Fabrikada sadece ABD'de değil, Latin Amerika'da da çok popüler olan bir ruj, göz farı ve oje markası üretiliyordu. İçeri girdik. Makineler çalışmaya başlayınca, kulakları sağır eden gürültü ve kimyasal kokular da dayanılmaz bir hal aldı. Adela, her zamankinden daha büyük görünen güzel gözleriyle bana baktı. Gözlerinden ne düşündüğünü anlamıştım. Kayınvalidesiyle görümcesinin sağır olması geldi aklıma. Ağzını açmasına fırsat vermeden öyle bir şey söyledim ki, söylediğim şeye kendim bile inanmadım. Sadece moralini düzeltmek istemiştim. "Burada çalışan tüm şu kadınlara bir bak. Eğer onlar dayanabiliyorsa, biz de dayanabiliriz." Adela vazgeçerse o korkunç yerde tek başıma kalacaktım ve bunu hiç istemiyordum.

İkimize de birer mavi üniforma verdiler, ikisi de aynı ölçülerdeydi. Giydiğim formaya benim gibi iki kişi daha sığardı. Sözümona kısa kolluydular, ama formanın kolları dirseklerime kadar iniyordu. Etekse ayak bileklerime geliyordu. Çok moral bozucuydu. Yarım kollu uzun bir elbise gibi göründüğünü düşünerek kendimi avutmaya çalıştım. Aslında kaliteli giyinmeyi her zaman sevmişimdir.

Her departmanın başında tıpkı bizim gibi mavi üniforma giymiş bir kadın ustabaşı duruyordu, ama onun da üstü olan amirimiz, üzerine tıpatıp oturan beyaz bir üniforma giymekteydi. Neredeyse bembeyaz kısacık saçları olan iri yarı bir kadındı. Saçlarının ve formasının yanı sıra ayakkabısı ve çorapları da beyazdı. Biz Latin kadınlar ona *la paloma*, yani güvercin diyorduk kendi aramızda. İlk günden itibaren bana karşı çok sempatikti. Yanından geçtiğim zaman gülümserdi ve ben de çok nazik bir biçimde gülümsemesi-

ne karşılık verirdim. Annem her zaman bir kadın için güzel bir gülümsemenin bütün kapıları açacağını söylerdi ve benim gülümsemem çocukluğumdan beri hep övgü toplamıştı. Herkes *la paloma*'nın inatçı bir despot olduğunu söylerdi, oysa bana karşı hep nazik olmuştu. Ne var ki bu nezaketi, yönetimin verdiği karara dek sürdü. Sonra o da değişti.

Ben oje şişelerini paketlerken Adela devasa bir aseton tankının yanında çalışmak zorundaydı. Daha önce hiç bu tür bir iş yapmamıştım. Bana nasıl yapılacağını gösterdiler. On kadar küçük oje şişesini küçük bir kolinin içene koymak, koliyi kapamak ve böyle bir deste koli dolduğunda onları bir köşede bu amaçla bekletilen, mukavvadan yapılma daha büyük kolilerin içine koymak gerekiyordu. Her işçi kadına, kaç kutu hazırladığını not alması için bir defter verilmişti. Ustabaşı kadın, işimi kaybetmek istemiyorsam her gün belli sayıda koli doldurmam gerektiğini söyledi. Yine de ilk gün fazla endişelenmeme gerek yoktu, neticede işe alışmak için biraz süre gerekiyordu. Ustabaşı kadın tutuğumuz notları kontrol etmeye geleceğini söyleyerek bana defterle kalem verdi.

Fabrikanın zili çalınca çalışmaya başladık. Ben iki küçük koliyi doldurana kadar öbür kadınlar üç tanesini bitiriyorlardı. Aradan bir saat geçti. Ne kadar çaba harcadıysam da hızımı arttıramadım. Aklıma çalıştığım giyim fabrikası ve fabrikada geçirdiğim ilk gün olanlar geldi. Bu işe ihtiyacım vardı. Bir yandan aynı hızla kolileme işlemine devam ediyor, öte yandan bu soruna çözüm bulmaktan başka bir şey düşünemiyordum. Öyle ki, duymazlıktan gelinemeyecek kadar yükseldiklerinde bile makine seslerini işitmedim. O sırada küçük koliler büyük koliler içine konduktan sonra onları kimin yaptığının anlaşılamayacağını fark ettim, çün-

kü üzerlerine hiçbir işaret koyulmuyordu ve hepsi birbirine karışıyordu.

Bunun üzerine hemen beni hızlandıracak bir yöntem buldum. Üç küçük koliyi doldurunca onları köşede duran büyük kolilerden birinin içine yerleştiriyor, sonra yerime dönüp deftere dört koli yaptığımı yazıyordum. Böylelikle yanımda hiçbir zaman üst üste duran kolilerden bir yığın oluşmayacaktı ve bu nedenle de gerçekte kaç koli yaptığım anlaşılamayacaktı. Ustabaşına yerimden neden bu kadar sık kalktığımı sorma fırsatını vermeden, ona bunun benim yöntemim olduğunu ve ülkemde bu işin böyle yapıldığını söyledim. Sürekli etrafta koşturduğum için hızlı çalıştığım izlenimi bırakıyordum. Bu nedenle olacak ki, ustabaşı açıklamamı sorgusuz sualsiz kabul etti.

Sabah saat dokuz buçukta çalan zille birlikte mola verdik. Kadınların çoğu bütün gün boyunca oturdukları sıralardan kalkmadan, çantalarından çıkardıkları meşrubatları içtiler. Ne Adela ne de ben yanımızda içecek ya da atıştırmalık bir şeyler getirmiştik. Aceleyle üzerimizdeki üniformaları çıkarıp caddenin karşısındaki kafeye koşturduk. Geri döndüğümüzde zilin tekrar çaldığını duyduk. On dakikalık mola bitmişti. Bütün bir sabah boyunca tuvalete gitmek için kendilerine verilen tek fırsattan yararlanan kadınlar tekrar masalarının başına geçtiler. Ben de yerime oturdum, henüz bir yudum dahi alamadığım kahvemi bir kenara koydum ve yine çalışmaya başladım.

Ustabaşı defterimi kontrol edip yaptığım koli miktarını görünce, hızlı ve verimli çalışmamdan dolayı hayrete düştü. Bana yağdırdığı övgülerin verdiği cesaretle güvenim yerine geldi ve elim daha da hızlandı. Artık bitirdiğim her iki küçük koli karşılığında deftere dört koli yazıyordum. Ustaba-

şının *la paloma*'ya benim hakkımda İngilizce olarak, "Bu kız gerçekten hızlı," dediğini duydum.

Sonunda öğle yemeği vakti geldi ve büyük bir grup işçi kadının yanlarına kumanyalarını da alıp tuvalete doğru yöneldiklerini gördüm. Oturacak bir yer bulamadığımız için Adela'yla ben de kadınları takip ettik. Kadınlar eski püskü bir tuvalete girdiler. İçeride tuvalet kabinlerinin karşısında üstü soyulmuş, eski ahşap sıralar vardı. Kadınlardan oluşan yığın ânında bu sıraları doldurdu. Bir tek yer dışında. Bazıları yemeklerini ayakta yemelerine rağmen sıralardan birinin sonundaki boş yere kimse oturmamıştı. Ben de o boş yere oturup yemeğimi çantamdan çıkarmaya başladım. Daha çantamı boşaltmaya fırsat kalmadan elli yaşlarında bir kadın gelip tepeme dikildi ve, "*Mira mi hija*, beş yıldır bu fabrikada çalışıyorum. Neyse ki hiçbir zaman boş yer bulamadığım olmadı. Her zaman şu anda senin oturduğun yere otururum. Orası benim yerim," dedi. Beş yıl boyunca öğle yemeklerini yüzüne açılıp kapanan tuvalet kapıları karşısında yemenin ne kadar korkunç bir şey olduğunu düşünerek oturduğum yerden kalktım.

Adela ve ben tuvaletin bir köşesine geçip yere oturduk. Adela, aseton kokusunun kendisini ne kadar rahatsız ettiğinden sızlanmaya başladı. Doğuştan şikayetçi biri olduğundan onun yakınmalarına fazla kulak asmadım. Biz yemeğimizi yerken başında bonesi olan bir Latin kızı yanımıza oturup konuşmaya başladı. Üstü başı öylesine pudraya bulanmıştı ki, kaşlarının ya da kirpiklerinin ne renk olduğunu söylemek mümkün değildi. Talk pudrası şişelemesi yapılan bölümde çalışıyordu. "Saat başına on sent fazla alıyoruz ve saçımız kirlenmesin diye bize bu bonelerden veriyorlar," dedi, işaret parmağıyla kafasını göstererek. Biri o bölümde dört aydan fazla ça-

lışmaması konusunda kendisini uyarmıştı, çünkü günde sekiz saat talk pudrası solumak akciğerlere zararlıydı. Fakat iki yıldır o bölümde çalışıyordu. Giderken bize ismini söyledi: Ramona. Ben de bu ismi çok sevdiğim için asla unutmayacağımı söyledim.

O öğleden sonra işten çıktığımızda Adela boğazındaki acı yüzünden ne yutkunabiliyor, ne de konuşabiliyordu. Biz de hastaneye gittik ve oradaki doktor Adela'ya en azından bir hafta boyunca çalışamayacağını söyledi. Bademcikleri aseton buharı yüzünden tahriş olup şişmişti. Adela bütün bir yol boyunca dişlerinin arasından o cehennem olası fabrikaya asla geri dönmeyeceğini homurdanıp durdu. Ertesi gün ona vermek için fabrikadan bir günlük çalışma karşılığını istedim. Sekiz papel verdiler.

Aynı hafta Çarşamba günü yönetimin fabrikanın ihtiyaçlarını bahane ederek işçileri önceden haber vermeksizin bir departmandan öbürüne gönderdiğini öğrendim. Beni de *la paloma*'nın denetiminde çalışmak üzere başka bir departmana verdiler. Dört kadın sıraya girip bir yürüyen bandın önünde dikildik. Oje şişelerini kolileme işinde çok hızlı olduğumdan dolayı beni sıranın en önüne koydular. Görevimiz pudra kutularını biraraya getirip sayıları bir düzineyi bulduğunda küçük kolilere doldurmak, sonra da bu küçük kolileri daha büyük kolilerin içine yerleştirmekti. Sıranın önünde durmak çok önemliydi, çünkü arkada kalan diğer üç işçinin hızı sıranın en önündeki işçinin hızına bağlıydı ve fabrikanın bu bölümünde yapılması gereken asgari koli miktarı oldukça fazlaydı.

Küçük bir pudra kutusu üzerine tutkal sürdüm ve sonra da yürüyen bandın üzerine bir damla dahi tutkal damlatmadan tutkal fırçasını kavanoza geri koymaya çalıştım,

ama bu işi o kadar hızlı yapmam gerekiyordu ki, becerememdim. Zor bir işti. Eğer elimi çabuk tutmazsam işimden olacaktım, fazla hızlanırsam da arkamdaki kadınların nefretini kazanacaktım. Aşağı tükürsem sakal, yukarı tükürsem bıyık, misali. Öbür kadınlar tarafından dışlanmak, işimden olmak kadar korkutuyordu beni. Bandın üzerine tutkal damlatmamaya dikkat etmek elimi daha da yavaşlatıyordu. Sonunda fazla dikkat etmemeye karar verip rahatladım. Çünkü bu dikkat meselesi hızımı kesiyordu. Zaten ne kadar dikkat edersem edeyim, yürüyen banda, ellerime ve üniformama mutlaka bir parça tutkal bulaşıyordu. Bu da üstümü başımı temizlemek için bir hayli vakit harcamam gerektiği anlamına geliyordu.

Öğle tatilinden sonra *la paloma* kontrole geldi. Küçük bir kızken annemle babam kavga ettiğinde babamı sakinleştirmek için kullandığım gülümsemeyi yerleştirdim yüzüme. O zamanlar babamı sakinleştirmenin benim görevim olduğunu düşünürdüm. Bu gülümseme bir yetişkin olduğum zaman da genellikle işime yaramıştı, ama o anda nasıl bir sonuç vereceğinden pek emin değildim. Hatta daha da sevimli görünmek amacıyla gülümserken gözlerimi kırpıştırıp başımı hafifçe yana eğdim. *La paloma* kolileri saydı. Bizden beklenen miktara ulaşamadığımızın farkındaydım. Başımı kaldırmadan çalışmaya devam ettim, çünkü tepemize dikilen *la paloma*'nın kızmasından korkuyordum. Elimizi çabuk tutmadığımız takdirde işimizi kaybedeceğimizi söyleyerek tehditler ve hakaretler savurmasını bekliyordum. Uzun süredir fabrikada olan işçiler yeterince hızlı çalışmadıklarında kendilerine böyle şeyler söylendiğinden bahsetmişlerdi. Ama beklediğim gibi olmadı. *La paloma* yanıma dikildi, yumuşak bir şekilde elini omzuma koydu ve bağırıp

çağırmak bir yana dursun, neredeyse fısıldayarak, "Endişelenme, her şey yolunda," dedi. Bu nezaketin benim gülümsememle bir ilgisi var mıydı, bunu hiçbir zaman öğrenemedim. Ama o andan fabrikadan ayrıldığım güne kadar hayatın, benim ve yürüyen bantta çalışan diğer kadınların açısından daha kolaylaştığını rahatlıkla söyleyebilirim.

Cuma günü fabrikaya zırhlı bir araç içinde dört adam geldi. İşçilerin maaşını yanlarında nakit olarak getirmişlerdi. Adamlardan biri kirli bir masanın başına kuruldu ve maaş zarflarını masanın üzerine yaydı. Paramı almak için ben de sıraya girdim. Sıramı beklerken tuvalete dahi gidemediğim bir sabahın daha geçtiğini düşünerek şaşırdım. Sıra bana gelince adımı söyleyip listeye bir imza attım ve paramı aldım. Bütün bu işlem on dakika sürdü ve sonra tekrar işimin başına döndüm.

Bir sabah yine aynı şekilde maaşımı aldıktan sonra *la paloma*'yı elinde bir boneyle bana doğru yaklaşırken gördüğümde, fabrikada çalışmaya başlayalı bir ay olmuştu. Elindeki boneyi bana uzatırken, "Maalesef," dedi, "talk pudrası şişeleme bölümünden bir işçi hastalandı ve sen bu fabrikada çalışan en yeni işçi olduğun için onun yerini alacaksın. Buna engel olmak için elimden geleni yaptım, ama yönetimin aldığı kararlar karşısında boynumuz kıldan ince. Yeni görevine Pazartesi günü başlayacaksın. Her şeye rağmen bu değişiklik senin açından çok da kötü olmayacak. Saatte on sent fazla kazanacaksın ve bir fırsatını bulur bulmaz seni bu bölüme geri getirteceğim." Ona hastalanan işçinin adını sordum. 'Ramona' adını duyunca kadının pudraya bulanmış kaşları ve bonesi geldi gözümün önüne. Bir an işi reddetmeyi düşündüm, ama yapmadım. Yaygara çıkarmak bana göre değildi, her zaman üstüme

düşen görevi en iyi şekilde yapmaya alışmıştım. Boneyi alıp *la paloma*'ya gülümsedim ve pudra kutularını monte etmeye devam ettim.

O gün, orada çalıştığım son gün oldu. Ertesi hafta sokağın karşısındaki radyo transistörleri üreten başka bir fabrikada çalışmaya başladım.

Adela'nın aseton yüzünden tahriş olan boğazı bütün bir ay boyunca düzelmedi, ayrıca doktora ve ilaçlara yüz dolardan fazla para bayılmıştı. Boğazı acımadan konuşmaya yeni yeni başlamıştı. Onu bu yeni fabrikaya da benimle gelmesi için ikna etmeye çalıştım. İnandırıcı bir ifade takınmaya çalışarak, "Burası elektronik araçlar üreten bir fabrika," dedim. "Orada pudralarla ve kimyasal maddelerle boğuşmak zorunda kalmayacağız. Sadece transistörleri monte edeceğiz. İşin biraz monoton olduğunu söylüyorlar, ama kozmetik fabrikasında yaptıklarımızla kıyaslandığında bebek işi. Üstelik uzmanlaşma şansımız da var. Göreceksin, bu kez yapuğımız işten bir şeyler öğrenebileceğiz. Mikroskoplarla çalışacakmışız."

Ben böylece bir süre çene yorduktan sonra, Adela bunun çok da kötü bir fikir olmadığına ve benimle gelmeye ikna oldu. Hatta işin ilk günü yolda giderken oldukça hevesli bile görünüyordu, ama o günün sonunda bütün hevesi sönmüştü. İş çıkışında metroya yürürken Adela kendını daha fazla tutamadı; "Bak, bu küçük radyo parçalarıyla uğraşmanın biraz monoton olabileceği konusunda beni uyardığını biliyorum. Ama işin aslını şimdi anlıyorum, sana şimdiden söylüyorum, bu iş o kadar sıkıcı ki, bir gün öğle yemeğimi yedikten sonra bu lanet olası transistörlerin başında uyuyakalacağım, başım aniden mikroskobun üzerine düşecek ve bir gözümden olacağım."

Orada çalışmaya başladıktan iki ay sonra patron -kaslı vücuduyla etrafta horozlar gibi şişinerek dolaşan, mavi gözlü bir adamdı- beni mikroskopların kullanılmadığı ve işin daha kolay olduğu başka bir bölüme verdi. Adamın bende gözü olduğunu anlamıştım, çünkü yanımdan her geçişinde bir bahane bulup durur, ona gülümsememi beklerdi. Yeni bölüme geçtiğim ilk gün, beni terfi ettirmiş olmasının avantajından yararlanmaya çalışarak birlikte akşam yemeğine çıkmayı teklif etti. Onunla aramı bozmak gibi bir niyetim olmasa da sınırlarımı iyi çizmem gerekiyordu. Mevcut koşullara elinden geldiğince uyum sağlamak bir şeydi, prensiplerini çiğnemek başka bir şey. Teklifini nazik bir tebessümle geri çevirdim ve geceleri çocuklarımla kocamı evde yalnız bırakmamın çok zor olduğunu söyledim.

Ne patron üstü kapalı bir biçimde yaptığı komplimanlardan vazgeçti, ne de ben onu sinirlendirmeden geri çevirme çabalarından taviz verdim. Dayanılması en zor olan şey, özellikle benim duyabileceğim şekilde yaptığı esprilerdi. Bir yandan pazılarıyla gösteriş yapıyor, öte yandan vücudunda kaslarından başka hiçbir şeyi çalışmayan o mongol heriflerden biri olmadığını her fırsatta hatırlatarak böbürleniyordu. Mongol olmadığını ispatlamaya her an hazırdı.

Bütün bunlara rağmen elimden geldiğince bardağın dolu yarısını görmeye çalışıyordum. Patronun söylediklerine kulak asmıyor, ne zaman o korkunç esprilerinden birini yapıp gözlerimin içine baksa, sadece kibarca gülümseyerek karşılık veriyordum. En azından verdikleri maaş öbür fabrikadakinden daha iyiydi ve Şükran Günü geldiğinde bütün işçilere dört kiloluk hindi dağıtıyorlardı. Tabii patron beni kayırıp her zaman en büyük hindilerden birini bana ayırırdı. Bu fabrikanın başka bir iyi yanı, sabah molaları sırasın-

da oturup *café con leche* içebileceğimiz ve tereyağlı ekmeklerimizi yiyebileceğimiz bir yemekhanesinin olmasıydı. Gazetesini alıp en önemli haberleri çabucak üstlerinden geçerek okuma fırsatı bulduğu bu molalar, Adela'nın gözünde çok değerliydi. Sonraları -o fabrikada yaklaşık dört yıl geçirdikten sonra- Adela küçük harfli yazıları okuyamadığından yakınmaya başladı. Ben bu sızlanmaları da Adela'nın her zamanki şikayetçi mizacına verdim. Henüz sadece otuz yaşındaydı. Bu yaşlarda hiç kimse gözlüğe ihtiyaç duymazdı.

Adela, hâlâ aynı bölümde çalışıyordu. Evliliği gittikçe kötüye gidiyordu ve para kazanmaya artık gerçekten ihtiyacı vardı. New Jersey'de bir fabrikada -tam olarak nerede olduğunu hiçbir zaman öğrenemedik- bizim burada saatine 1.60 dolar kazandığımız işin aynısına 3.60 dolar ödendiğine dair söylentiler duyduysak da, Adela oraya gitmeyi hiç düşünmedi, çünkü çalıştığımız yer evlerimize çok yakındı ve burada kimyevi maddelerle uğraşmak zorunda kalmıyordu. Adela bu işte sağlığından endişe etmediğini söylemişti, sağır ya da alerji olma gibi risklerle karşı karşıya kalmıyordu.

Eylül ayının ilk günlerinde bir Pazar sabahı, Adela'nın gazetedeki büyük harflerle yazılmış yazıları bile okumakta güçlük çektiğini fark ettim. Göz doktoruna gittiğimizde doktor gözlerinin onun yaşında biri için oldukça kötü durumda olduğunu söyledi ve okuma gözlükleri verdi. Adela, doktora gözlerinin günde sekiz saat mikroskoba bakmaktan bozulmuş olup olamayacağını sordu. "Olabilir," dedi doktor, "ama kesin bir şey söyleyemem." Adela'ya her ihtimale karşı iş dışındaki zamanlarda gözlerini fazla yormamasını önerdi.

Benim bir hafta boyunca gözüme uyku girmedi. Ne zaman Adela'nın gözlerinden yakındığını işitsem, duymazlık-

tan gelmeye çalışı[illegible]ordum. Böyle bir şey nasıl olabilirdi? Ona nasıl yardım edec[illegible]ktim şimdi?

Adela artık gazete almayı[illegible] bıraktığı için öğle molalarında ben ona gazete götürmeye başl[illegible]adım. Sanki benim çok ilgimi çeken bir haberi paylaşıyormuş [illegible] gibi yapıp, onun en sevdiği bölümleri yüksek sesle okuyordu[illegible]m. O da yanıma oturup beni dinliyordu. Başlarda onun adın[illegible]a duyduğum hızursuzluğun zamanla geçeceğini düşündüm. Gerçekteyse bunun tam tersi söz konusuydu, çünkü Adela günden güne iyileşeceğine daha da kötüye gidiyordu. Bakışları eski[illegible]den olduğundan çok farklıydı. Gözlerindeki parıltı her geçen gün biraz daha donuklaşıyordu. Eskiden insanın içine nüfuz eden bakışları gitmiş, yerini boş, dalgın ve güçsüz bir ifadeye bırakmıştı. Gözlerine bakmamaya çalışıyordum. Bir sabah molası sırasında, *café con leche*'mizi içtikten sonra Adela'ya doktor raporunu patrona gösterip başka bir bölümde çalışmayı talep etmesini söyledim, çünkü artık mikroskopla çalışmaya devam edemezdi.

Patronla konuşmaktan korkuyordu. Ona destek olacağımı söyleyip ısrar ettim. Başka seçeneği yoktu, gözleri gittikçe kötüleşiyordu ve bu konuda hiçbir şey yapmadan çalışmaya devam edemezdi. Bunun üzerine patronla konuştu. Patron, Adela'nın bir sorunu olduğunun uzun bir süredir farkında olduğunu söyledi, çünkü çalışmasındaki kalite son birkaç ayda gözle görülür biçimde düşmüştü. Yine de yaptığı işle hastalığı arasında hiçbir ilişki olmadığını söyleyerek Adela'nın talebini geri çevirdi. Bu ikisi arasında bağlantı göremiyordu. Öteki kadınların hiçbiri daha önce kendisine böyle bir şikayetle gelmemişti.

İki hafta sonra Adela, çalışmasında verimsiz olması gerekçesiyle işinden kovulduğunu bildiren bir uyarı aldı. Buna

inanamıyordum. Şükran Günü'ne yalnızca bir hafta, Noel'eyse altı hafta kalmıştı. Eğer şimdi işini kaybederse bedava hindi alamayacaktı ve onu oğluyla birlikte Noel'i bizimle birlikte kutlaması için davet etsem bile herhangi bir şeyi kutlayacak havada olmayacağı kesindi. Hastalık onu duygusal açıdan zaten çökertmişti, bu olay da üstüne tuz biber ekmişti. Peki, Noel'de oğluna hediye alacak parayı nereden bulacaktı? O alamazsa oğluna kim hediye verecekti? Zira o sıralar kocası da kayıplara karışmıştı.

Tüm bunları düşünerek sendikaya gittim, ama fabrika yönetimi onlarla işi çoktan bağlamıştı. Sendika, Adela'nın kovulmasına karşı çıkmak için sağlam bir neden göremiyordu. Hastalığıyla yaptığı iş arasında bir bağlantı olduğuna dair kesin bir kanıt bulunamıyordu. Yaptığı transistörlerin kabul edilebilir bir yanı yoktu. Hakem Heyeti'ne başvurabilirdi, ama işine devam etmesi yönünde bir karar alınsa bile bu karar süreci çok uzun sürecekti. Adela'nın işsizlik sigortası alma hakkı olsa bile, ilk sigorta çekinin gelmesi haftalar alacaktı. Bu arada Noel tatili çok yaklaşmıştı.

Sonunda, patronla bizzat konuşmaya karar verdim. Daha önce hiç böyle bir şey yapmamıştım. İşin ilginç yanı, bu kararı hiç tereddüt etmeksizin almış olmamdı. Patrona gidip Adela'nın durumunu açıkladım. Gömleğinin kolları adaleleri rahatça görülebilsin diye sıvanmış bir şekilde, ofisini bir uçtan öbür uca yavaş adımlarla turlarken, böyle bir şey yapmanın kendisi açısından çok zor olduğunu söyledi. Adela'nın kapasitesi gün geçtikçe kötüye gidiyordu ve fabrika bu kadar düşük verimde çalışan bir işçiyi tutarak para kaybetmekteydi. Onu kovmak için en azından Ocak ayına kadar bekleyip bekleyemeyeceklerini sordum. Ciddi bir ifadeyle yüzüme bakıp Adela'yla aramda bir ak-

rabalık olup olmadığını sordu. Ne de olsa gözlerimiz birbirinin tıpatıp aynıydı ve onu savunmak için çok çaba harcıyordum. Bense konudan uzaklaşmamaya çalışarak, Adela'nın dört yıldır bu fabrikada çalıştığını, sorumluluk sahibi ve güvenilir bir insan olduğunu, bütün fabrikada en dikkatli çalışan montajcılardan biri olduğunu söyledim. Gözlerinin bozulması onun suçu değildi. En azından Ocak ayına kadar bekleyebilirlerdi.

Buna karşılık mavi gözlerini kısarak Adela'nın durumunu daha rahat bir ortamda tartışabileceğimizi söyledi. Yarın akşam bir İtalyan restoranında konuşabilirdik mesela. Teklifini kabul ettim. Adela'ya yapılan haksızlıktan başka bir şey düşünemiyordum. Eve gidince ertesi akşam mesaiye kalacağımı söyledim.

Bazen tüm bunların gerçek olmadığını düşünüyorum. Ama kesinlikle gerçekti, çünkü patronla yemeğe çıktığımız gecenin hemen ertesi günü Adela'ya işine bir süre daha devam edebileceği söylendi. Adela bu konuda bir bilgimin olup olmadığını sorduğunda bir şey bilmediğimi söyledim. Hâlâ ne zaman sorsa Adela'ya neden böyle bir karar aldıklarını anlayamadığımı söylerim.

Patron o gece beni Aşağı Manhattan'daki dar sokaklardan birinde bir restorana götürdü. Şimdi bile kendi başıma gitsem bulamam orayı. Kısa boylu bir garson karşıladı bizi. Daha önceden tanışıyormuş gibiydiler. Garson bizi kırmızı kadife ve deri ağırlıklı döşenmiş özel bir odaya aldı. Odanın eskilik sinmiş kokusuna izmarit kokusu da karışıyordu. Küçük bir kanepeyle loş bir ışık yayan tek ampullü bir avize vardı. Kendine buzlu bir viski söylemesinin üzerinden daha beş dakika geçmemişti ki, küçüklüğünü, dul bir göçmen olan annesi ve beş erkek kardeşiyle birlik-

te yaşadıkları mahalleyi, Amerika'ya ilk gelişini anlatmaya başlamıştı. Kardeşlerinin en büyüğü olduğu için ailenin geçimini sağlamak işi hep ona düşmüştü.

Bir viski daha söyleyince dili iyice çözüldü. Ama içki bende aynı etkiyi yaratmamıştı. Bütün yemek boyunca sanki çok ilgimi çekiyormuş gibi yaparak, dikkatle bitmez tükenmez itiraflarını dinledim. Aslına bakarsanız tek düşünebildiğim, Adela için verdiği sözü tutmasını sağlamaktı. Girdiğimizde bizi karşılayan garson peynirli makarna, dana bonfile ve keçi peynirli roka salatası getirdi. Bu salatayı çok severdim ama o gece fazla yiyemedim.

Garson önümüzdeki tabakları kaldırır kaldırmaz patron da o gece oraya gelmekteki asıl niyetini belli etmeye başladı. Bense, Adela'yla ilgili bir söz vermediği sürece kendimi onun kollarına bırakamazdım. Ocak ayına kadar kalacak, dedi, hiç vakit kaybetmeden. Noel'den sonra gidecek. Cevabı çoktan hazırdı. Sarhoş ya da ayık, ondan Adela için biraz daha fazla vakit koparmanın mümkünü yoktu.

Belimden aşağı soyundum, eteğimi dikkatle katlayıp bir kenara koydum. Bu tecrübeden üstüm başım dağılmış bir şekilde çıkmak istemiyordum. O, ceketini, kravatını, gömleğini, pantolonunu, iç çamaşırlarını ve ayakkabılarını beceriksiz bir şekilde çıkarırken, ben de verdiği sözü tutmayacağından endişeleniyordum. Çoraplarını çıkarmayı unutmuştu. Küçük kanepenin üzerine, kollarım iki yanımda sıkışmış bir şekilde sırtüstü uzandım. Görünüşe bakılırsa yaptığı egzersizler sadece kollarına ve omuzlarına yaramıştı. Sıska bacakları bedeninin geri kalanını zorlukla taşıyormuş gibiydi.

İçime girmesine izin verdim, sonuçta buraya gelmesinin amacı buydu. Ama ne kadar denediyse de bir türlü ol-

madı o iş. Salyalarının boynumdan aşağı süzüldüğünü hissediyordum. Kendini bir o yana bir bu yana atıyor, ileri geri gidip geliyordu ama bir türlü sonuca ulaşamıyordu. Keşke bluzümü çıkarsaydım diye düşündüm, çünkü salyaları bütün bluzüme bulaşmıştı ve temizlenmesi için kuru temizlemeye vermem gerekecekti. Ama o gece olanlar arasında en kötü, en korkunç şey, üstüme çıllanıp hiçbir işe yaramayan mücadelesine gömüldüğü sırada, azgınlıktan daha da parlaklaşan mavi gözlerinden kendi iğrenç yüzümün yansımasını görebiliyor olmamdı. Yıllardır bu olayı ne zaman hatırlasam kendi yüzümün yansıması gelir gözlerimin önüne. Sonunda terden sırılsıklam olmuş bir şekilde mücadeleyi bıraktı; kalbi hızla atıyordu. Eminim durmasının sebebi de buydu.

Kanepenin kenarına oturup yüzünü ellerinin arasına aldı. Birkaç dakika sonra tek bir kelime etmeden giyinmeye başladı. Oradan çıkmadan önce sağduyuma güvendiğini söyledi. "Endişelenme," dedim. "Başkaları sözünü tuttuğu sürece ben de sözümü tutarım her zaman. Adela kendine başka bir iş bulana dek fabrikada kalacak. Anlaştık mı?" Gözlerime bakmadan başını salladı ve giyinmesine devam etti. Ben de külodumu, naylon çorabımı ve ayakkabılarımı giydim, çantamı koluma geçirdim ve onun hazırlığı bitene kadar kapının yanında bekledim. Odadan ilk önce o çıktı. Özel odanın kapısını kapatıp onun arkasından arabaya kadar yürüdüm. Patronun bundan sonra bana karşı kötü niyetli bir his beslemeyeceğinden emindim.

O yıl benim Şükran Günü hindim de herkesinkiyle aynı büyüklükteydi. Bu durum beni üzmek bir yana dursun, fazlasıyla sevindirdi. Adela beş ay sonra istifasını verdikten sonra ben de istifamı verdim.

Adela, başka bir sıkıcı işe daha girip bütün bir yazını mutsuz geçirdi, yüzünün günden güne solgunlaştığını görebiliyordum, ama en azından gözlerindeki bozukluğun ilerlemesi durmuştu. Bense sürekli okuyordum; Adela'yla birlikteyken yüksek sesle, yalnızken de sessizce. Beslenme alışkanlıkları, perhizler ve vitaminler üzerine kitaplar okuyordum. Transistör fabrikasından ayrıldıktan sonra hiçbir işe başvurmamıştım.

Ekim ayının ortasında bir gece çocuklarla iki büyük boy pizzayı kaptığım gibi Adela'ya gittim. Kocam bir iş seyahati nedeniyle Baltimore'a gitmişti. Pizzalarımızı yedikten sonra çocuklara sıcak çikolata, Adela'yla kendime de birer kahve yaptım. Boğazımın derinliklerinden bulup çıkardığım o en melodik, en tatlı ses tonuyla, Adela'ya bu kez gerçekten iyi bir fikrim olduğunu ve bu fikri gerçekleştirebilirsek başımızın dertten kurtulabileceğini söyledim yavaşça.

Korkmuş bir ifadeyle yüzüme baktı.

"Merak etme," dedim, "artık fabrikalarda çalışmak yok. Lise bitirme sınavlarını geçeceğiz, geçenlerde bulduğum kadınlar için açılmış özel bir kursa kaydolacağız ve üniversiteye gireceğiz."

"Bu kez gerçekten aklını kaçırdın sen. Bu gözlerle nasıl üniversiteye giderim ben?"

"Beni dinle, üzülme. Her şeyi planladım. Öncelikle, sen her ne kadar kabul etmesen de günde yarım litre havuç suyunu ve bütün o vitaminleri yutmaya başladığından beri gözlerin eskisinden çok daha iyi görüyor. İkincisi, tek yapmamız gereken şey aynı sınıflara kaydolup aynı derslere çalışmak. Bu da zor bir şey olmaz, çünkü ikimizin de ilgi alanları hemen hemen aynı. Bazen ayrı dersler almak istesek bile buna da bir çözüm buluruz. Eğer başarılı olmak istiyorsak biraz fedakârlık etmeli ve birlikte çalışmalıyız."

Bir süre cevap vermedi, ki bu da yelkenleri suya indirdiğinin göstergesiydi. Biraz daha ısrar ettim.

"Bir tek şeyden emin olabilirsin. Eğer sana yardım edeceğimi söylüyorsam, bilirsin ki dediğimi yaparım. Sana bir yıldan fazla bir süredir sırf keyfin yerine gelsin diye gazete okuyorum. İkimizin de bir şeyler öğrenebileceği ders kitaplarını neden okumayayım ki?"

Başını öne eğdi. Tekrar kaldırdığında iki iri gözyaşı damlası yanaklarından süzülüp masaya düştü. Pizza yerken kullandığımız peçeteyle geride bir yağ tabakası bırakarak çabucak sildim masaya dökülen gözyaşlarını. Çok üzüldüm, çünkü kocası terk ettiğinde bile onu böyle ağlarken görmemiştim. Konuşmaya devam edemedim. Kalkıp masadaki yağ lekesini çıkaracak bir bez bulmak için mutfağa bakmaya gittim. Adela çok titiz bir kadındı.

Adela'yı ikna etmek için epeyce uğraşmam gerekti, ama sonunda tıpkı geçmişte olduğu gibi, benimle gelmeye ikna ettim onu. Birbirinden tamamiyle farklı branşlardan mezun olduk. Üniversiteye girdikten bir süre sonra ilgi alanlarımızın sandığımız kadar birbirine benzemediğinin farkına vardık, ancak bunun farkına vardığımızda, Adela'nın artık kendi başına idare edebildiği üçüncü yılımıza girmiştik. Ben beslenme uzmanı olarak mezun oldum, Adela ise bütün o bozuk gözlerine ve diğer sorunlarına rağmen edebiyat alanında çalışmayı tercih etti. Buna ne dersiniz?

Hayır, yaşadığım bu olaydan kocama hiç bahsetmedim. Niye söyleyeyim ki? Başıma dert mi alayım? İnsan ruhu çok karmaşıktır. Yaptığım şeyi asla kocama sadakatsizlik olarak görmedim, ama yine de ona olanlardan bahsetseydim beni anlamayacağından eminim. Söylemeyi aklımın ucundan bile geçirmiyorum. O çok iyi bir adam olsa

bile, tipik bir Küba erkeği. Sanmayın ki ona söylemeyi istemezdim. Benim dahi bir türlü anlayamadığım bu olayı onunla paylaşabilseydim, kendimi ona çok daha yakın hissederdim. Neden birdenbire üniversiteyi bitirmeye karar verdim, bilmiyorum. Daha önce böyle bir şey aklıma bile gelmemişti. İnsanın bazı şeyleri kendine saklaması zordur, özellikle de bunu yapmayı hiç istemediği zamanlarda. Hayatta işlerin nasıl yürüdüğünü gördüğüm zaman duyduğum şaşkınlığı kocamla paylaşabilmeyi çok isterdim. Bugün nasıl biriysem, bunu o korkunç deneyime borçluyum. Bu deneyim sayesinde, annem her zaman aksini iddia etse de, şirin bir tebessümünün bütün kapıları açmaya yetmeyeceğini öğrendim.

EN YASAK HİKÂYE

Buraya gelirken yolumun üzerinde bir park vardı. Parktan geçerken, bu hikâyeyi yeni tanıştığım birine nasıl anlatabilirim, diye sordum kendi kendime. Bunun üzerine bir karar verdim. Hikâyemi size anlatırken eski bir dostla dertleşiyormuş gibi yapacağım.

Şunu da açıklamam gerekiyor. Anlatacağım hikâyenin sizin çizdiğiniz *yasak* kavramı çerçevesinde değerlendirilebilecek bir tabu olduğunu düşünmüyorum. Böyle düşündüğümü söylersem ikiyüzlülük etmiş olurum, çünkü anlatacağım olay yüzünden geceleri uyuyamıyor ya da büyük bir sıkıntı çekiyor falan değilim. Hayatım boyunca çok şey yaşadım ve başka insanların benden çok daha utanç verici şey-

ler yaşadığına tanık oldum. Ayrıca, hayatını suçluluk duygusunun altında ezilerek geçiren insanlardan hoşlanmam. Söz konusu olayları yaşarken çok zevk aldım ve her zaman onların arkasında dururum.

Buraya gelme sebebimin yüzde doksanı profesyonel kaygılara dayanıyor. Geriye kalan yüzde onluk bölüm ise nihayet zeki ve entelektüel bir dinleyici bulmuş olmanın verdiği memnuniyettir. Insanlarla sohbet etmeyi severim ve hem mesleğim hem de eskiden kalma bazı takıntılarım nedeniyle, zamanımın büyük bölümünü yazdığım karakterlerle ve kendimle konuşarak geçiririm.

Buraya profesyonel bir amaçla geldim. Konuşmamız esnasında *kendi* hikâyemi nasıl anlattığımı görmek istiyorum. Konuşmayı kaydetmek istememin nedeni de bu. Bir kez olsun kendi kendimi düzeltmeden, söylediklerimin iyi ya da kötü, doğru ya da yanlış olduğunu düşünmeden konuşmak istiyorum. Önemli olan tek şey, her şeyi anlatabilmek. Çalışmaya başlamadan önce bir bakış açısı geliştirmeye ihtiyacım var. Daha önce hiç böyle bir şey yapmadım ve nasıl olacağını çok merak ediyorum.

Benim düşündüğüm, ya da daha doğru bir deyişle, ihtiyaç duyduğum şey, anlatacaklarımı iki açıdan dinlemenizdir: Birincisi, hikâyemi başka insanlara aktarabilmek amacıyla dinlemeniz; ikincisiyse, bu olayları yazarken karşılaştığım estetik sorunları ve bu sorunlarla başa çıkmak için düşündüğüm yöntemleri anlatırken beni eleştirel bir duyarlılıkla dinlemeniz. Başımdan geçenlere bugün nasıl bir gözle baktığımı kaydetmek istiyorum.

Bu olaya dair her detay üzerine ne kadar kafa yorduğumu asla bilemezsiniz. Birkaç yıldan beridir bu konuda düşünüyorum ve hayatın bizi şaşırtmak, kaderlerimizi buluş-

turmak amacıyla karşımıza çıkardığı bitmek tükenmek bilmeyen sürprizler beni hâlâ hayrete düşürüyor. Hayat, geçmişin karmaşası içinde ümitsizce düğümlenip birbirine dolanmış iplikleri teker teker çözüyor, sonra da o ipliklerle doğru bir dikiş tutturup geleceğin tüm çizgisini değiştirmemizi sağlıyor. Kendi hayatımdan böyle pek çok örnek verebilirim. Şimdi, bir tanesini anlatayım.

Benim çocukluğum sinema salonlarında geçti, diyebilirim. Sinema, annemle benim için eğlenceli vakit geçirmenin en gözde yollarından biriydi. Ertesi sabah zamanında kalkamayıp okulu kaçırmam pahasına bile olsa, haftada iki ya da üç gece sinemaya giderdik. Annem okulu kaçırmamı pek dert etmezdi. Kırkların ya da ellilerin ünlü yıldızlarından herhangi birinin rol aldığı Hollywood filmlerine giderdik her seferinde. Evet, o kadar yaşlı görünmediğimin farkındayım, ama ben doğduğumda İspanyol İç Savaşı henüz bitmemişti.

Bu filmlerden istisnasız hepsinin bir sahnesinde, uzun, açık renkli saten sabahlığını giymiş kadın yıldız, geniş tırabzanlı merdivenlerden süzülerek inerdi. Belki de her zaman bu sabahlıklardan giymiyorlardı, ama benim aklımda öyle kalmış. Hepsi de uzun ve incecikti -ya da en azından öyle görünürlerdi- ve senaryonun o bölümünde kırklı yaşlarına gelmiş olurlardı. Merdivenlerin sonunda, uzun süredir görmedikleri ilk ve tek aşkları beklerdi onları. Kadın merdivenlerden, her basamakta duraklayarak aheste adımlarla süzülürken, adamla birbirlerine ateşli bir bakış fırlatırlardı. Ve basamakların sonunda adamla yüz yüze gelirlerdi. Aradan geçen zaman birbirlerine duydukları aşkı söndüremezdi. Birbirlerine olan hisleri hep aynı yoğunlukta kalırdı, çünkü hiçbir şeyin gücü bu umutsuz

aşkı hafifletmeye yetmezdi. Kadın zengin bir adamla evlenmiş olurdu ve kocasının kendisine duyduğu çılgın aşka, tutku ve ihtirastan yoksun, kuru bir sadakatle karşılık verirdi. Hayatının aşkıyla arasına örülen duvar, ruhunu yeni bir heyecan ihtimaline de kapatırdı. Lüks içinde sürdürdüğü sakin hayatında, kalbine gömdüğü acısının üstesinden zarafetle gelirdi.

Filmlerde defalarca gördüğüm bu kadının romantik ilişkilerinde yaşadığı bahtsızlıklar ve sürdürdüğü zengin hayat, zamanla benim hayalini kurduğum ideal dünyanın ta kendisi haline geldi. Ergenlik yıllarımı o kadının yazgısına sahip olmayı arzulayarak geçirdim. Hepsinden önemlisi, o kadının sahip olduğu karizmanın, aşkı hor görüşünden, duygularını kontrol altına alabilme yetisinden kaynaklandığını düşündüm. Özellikle de tüm duygularımı kontrolsüzce yaşadığım, duygusal açıdan daima başka birine bağımlı olduğum o günlerde bu bilgi benim açımdan oldukça önemliydi. Şimdi geriye dönüp baktığımdaysa, içten içe aradığım şeyin aşk değil, beni sevilmeye karşı duyduğum aşırı ihtiyaçtan kurtaracak bir nevi hayal kırıklığı olduğunu anlıyorum.

Aslında şunu söylemeye çalışıyorum; yıllarca karmaşık ilişkiler içinde debelenip durdum ve ellili yaşlarıma geldiğimde, yani bahsettiğim filmlerdeki karakterlerden on yıl daha fazla yaşlandığımda, sonu kötü biten ilişkilerden artık bıkmıştım, özellikle de girdiğim son ilişkide büyük bir hayal kırıklığına uğramıştım; öyle ki, bu ilişkiden sonra kimseye âşık olamaz hale geldim. Bunu bilinçli olarak yapmıyordum. Sadece olaylar beni bu noktaya getirdi. Sonunda beklenen olmuş, romantizmin dayanılmaz cazibesinden kurtulmuştum. Yine de önceden asla tahmin edeme-

yeceğim, çocukken seyrettiğim filmlerde aklımın ucundan dahi geçmeyen bir şey vardı. İlişkilerimde beni bu kadar hayal kırıklığına uğratan, erkekler değildi. Evet, beni en çok kadınlar hüsrana uğrattı. Gençliğimde erkekler beni büyülerdi, ama buna rağmen çoğu romantik ilişkimi kadınlarla yaşadım.

Benim pek de sıradan bir çocukluğum olmadı. Annemle babam İspanyol Cumhuriyetçileriydi ve İç Savaş'ın sona ermesinden hemen sonra babamın ihbar edilip öldürülmesine dek Endülüs'te yaşamışlardı. Gördüğü baskı ve zulme daha fazla dayanamayan annem, Küba'ya kaçmaktan başka seçeneğinin kalmadığına karar vermiş. Üstelik o sırada bana beş aylık hamileymiş ve doğduğu topraklar dışında bir yerde yaşamayı daha önce aklının ucundan bile geçirmemiş. Burada annemin kötü geçen hamilelik sürecinden bahsetmenin bir anlamı yok. Ama Pinar del Rio'da küçük bir köyden Piloto'lu genç bir *campesino* çift olmasa, annem her gece Havana sokaklarında yatıp kalkmak zorunda kalacakmış. Tıpkı annem gibi Küba'ya yeni ayak basan çift, annemi Paseo del Prado'da oturup ağlarken bulmuşlar ve iki küçük çocuklarıyla birlikte yaşadıkları odada ona da bir yatak ayırmışlar. Tek bir odada beş -ve benim doğmamla birlikte altı- kişi kalıyorlarmış. Yemeklerini, aynı yerde yaşayan diğer on aileyle paylaştıkları ortak bir avludaki kömür sobasında pişirirlermiş. Genç adam sobayı yakınlardaki bir fabrikanın çöplüğünden aşırdığı çinko plakalardan yapmış. Tuvalet daha da beter durumdaymış. Bir tek tuvalet varmış ve bütün aileler avlunun tam ortasındaki bu umumi tuvaleti paylaşırlarmış.

Annem Havana'da zor günler geçirmiş. Gerçekten zor günler. İspanya'da da fakir bir hayat sürüyormuş gerçi, an-

cak yaşadığı küçük kasabada her konuda yoksulluk çekmelerine rağmen geniş alanlardan yana hiç sıkıntıları olmamış. İşte bu nedenle Havana'da ona en dayanılmaz gelen şey, sıkış tıkış yaşamakmış. Gece gündüz demeden ağlar, Tanrı'ya yakarırmış. Küçükken, bana annemin durmadan, "Lütfen Tanrım, beni bu şehitlikten kurtar," diyerek ağladığından bahsetmişlerdi. İsmail ve Adriana, yani annemi evlerine alan çift, bu dualar yüzünden anneme 'şehit' demeye başlamışlar. Henüz sadece on yedi yaşındaymış. Zor bir doğum geçirmiş, ben doğmuşum, aradan günler geçtiği halde zavallı annem benim için önerilen hiçbir ismi beğenmemiş. İki hafta boyunca beni sadece 'kızım' diyerek çağırdıktan sonra bir gün, evin tek sandalyesine oturmuş beni emzirirken, son derece kararlı bir tavırla ev halkına bana bulduğu ismi ilan etmiş:

"Bu çocuğun dünyaya geldiği korkunç koşullar göz önüne alınırsa, ona uygun tek isim Martirio* olabilir."

Annemi bu isimden vazgeçirmeye çalışmışlar, geleceği düşünmesini söylemişler. Hangi Kübalı erkek ismi 'şehitlik' anlamına gelen bir kadınla evlenmek ister, bir düşünsene, demişler. Ama annem bana mısın dememiş ve fikrinden caymamış. Martirio. Annemin bana verdiği isim bu: Martirio Fuentes.

Aslına bakılırsa, erkek arkadaş bulma açısından düşünüldüğünde, adım bana hiç sorun yaratmadı. Benim asıl sorunum, ister rüyada ister uyanık olayım, beni bir film kahramanına dönüştürecek, eşi benzeri olmayan, imkânsız, çok büyük bir aşkın peşinde koşmamdı. Bu arayış yüzünden bir dolu erkekle ilişkiye girdim, bu erkeklerin hemen hepsi evliydi. Bütün ilişkilerin sonunda hep hayal kı-

*) Martirio: İspanyolca 'şehitlik' anlamına gelir. (ç.n.)

rıklığı yaşadım ve zaman zaman şu anda öğrenmek istemeyeceğiniz türden belalara bulaştım. Aralarında en kötüsü de, on sekiz yaşımdayken hamile kalmamdı. Annemin haberi olmadan kürtaj yaptırdım, ama bu haberin onu şok edeceğini düşündüğümden değil -bu tür olaylarda bana ve kendine karşı oldukça müsamahalı davranırdı-, daha çok, üzüntüden uzak tutmak istediğim için ona söylemedim. Eninde sonunda öğrendi tabii, hem de olabilecek en kötü şekilde. Çocuk aldırdığım adamın histerik karısı annemi görmeye geldi. Annem de beni savunmak için kadına benim henüz çok küçük olduğumu, esas kocasını suçlaması gerektiğini, çünkü kocasının bu denli sorumsuzca davranamayacak kadar büyük olduğunu söyledi. Kadın da ona kulakları duymayan yaşlı kadının hikâyesini hatırlatarak karşılık verdi. Bu hikâyeye göre, bir gün evinin sokağında gürültü duyan yaşlı kadın çıkıp neler olduğunu sormuş. Sokaktakiler kadına, mahallede hırsız var, demişler ama kulakları duymayan kadın bunu, mahallede bir kız var, olarak anlamış. Mahalle ahalisi, hayır, soygun var, diyerek düzeltince, yaşlı kadın, eğer olgun bir dulsa kız olması biraz zor, demiş. Adamın karısı, "Küçük kızlar, senin kızının yaptığı gibi beşinci sınıf otellerde başka kadınların kocalarıyla düşüp kalkmazlar," diye avazının çıktığı kadar bağırdı anneme. Yıkık dökük apartmandaki komşularımız, bütün odaları birbirine bağlayan koridora çıkmış, kavgayı seyrediyorlardı. Annem kadını az kalsın öldürüyordu, kadının saçlarını öyle bir yoldu ki, kadıncağız sonraki iki ay boyunca peruk takmak zorunda kaldı. Ama o günden sonra kadın benim peşimi bırakmadı, hatta bir keresinde tehditlerinde ciddi olduğunu kanıtlamak için başıma tabanca bile dayadı. Cehennem olası sürtük! Eğer

bugün hâlâ hayattaysam, bunu anneme ve şans eseri ülkeden ayrılmanın bir fırsatını bulmuş olmama borçluyum.

Bu ilişkilerin hepsinden, hiç abartısız duygusal açıdan harap olmuş bir şekilde çıktım, ama buna rağmen aşka karşı bağışıklık geliştiremedim. Tam tersine, ilişki henüz bitmeden yalnız kalma korkusu içimi sarıyordu; yemeden içmeden kesiliyor, uyku uyuyamaz hale geliyordum. Benim için yaşadığımı hissetmenin tek yolu, romantik bir ilişkinin içinde debelenmekti. Hayatım gerçek bir işkenceden ibaretti. Kendi yaşımda çocuklarla takılmak yerine, her seferinde kendimden on yaş büyük erkeklere âşık olmamsa, durumu daha da vahimleştiriyordu. Geceleri yatağa girecek birini değil de, sabahları uyanıp kahve içebileceğim, birlikte sinemaya gidip seyrettiğimiz filmler üzerine tartışabileceğim, sabaha karşı uyandığımda sarılıp gördüğüm kâbusu anlatabileceğim birini arıyordum. Kendimle ilgili bilmediğim pek çok şey vardı, ama aslında neyin peşinde olduğumu biliyordum. Tüm bunlar yetmiyormuş gibi, bu adamlarla sevişmek beni inanılmaz derecede heyecanlandırırdı. Bunun en büyük nedeni de bu erkeklerden yayılan ve ben soyunur soyunmaz etrafımı saran fon müziğiydi. Bu beni bir yandan korkutur, bir yandan da içine çekerdi. Hiç durmaksızın kulağıma fısıldanan sözler eşliğinde gerçekleşen bu sevişme seansları, az sonra göreceğiniz gibi, dünyanın en çelişik duygularını uyandırırdı içimde.

İşte, yazmayı düşündüğüm hikâyenin tam bu noktasında tıkanıyorum. Daha önce pornografik bir şey yazmadım; benim edebi tarzıma uymuyor. Fakat bu hikâyeyi hakkıyla anlatabilmek için, kulağıma fısıldanan bu ahlâksız sözlerdeki utanmazlığı yazımda en azından kısmen yansıtabilmem

şart. Eğer bunu yapmazsam, kahramanımı sevişirken sarmalayıp havaya sokan bu fon müziğinin onda aynı zamanda çelişkili duygulara da yol açtığını söylemenin ne anlamı kalır ki? Okur bu mahrem odacıklara gerçekten girmediği sürece kahramanın yaşadığı duyguları da gerçekten paylaşamaz. Ama yine de bunları kâğıda dökmek hiç kolay değil. Bu baylardan herhangi birinin odaya girer girmez ceketini ve kravatını çıkarışını, odanın diğer köşesinde tıpkı onun gibi soyunmakla meşgul olan bana doğru yavaşça yaklaşmasını, sutyenimin kopçasıyla birlikte çözülen dilini anlatabilmek kolay iş değil.

"Bırak göreyim onları, *annecik*, Tanrı'nın göğsüne kondurduğu bu tatlı şekerlemeleri görmeme izin ver. Kimin için yaratılmış bu tatlı şekerlemeler? Tabii ki *babacık* için, babacığın onları yalayıp yutması için yaratılmış. Söyle bana, minik aşkım. Kötü bir kız olma; geçen sevişmemizde olduğu gibi suskunlaşma. Hadi, konuş benimle. Onların sadece bana ait olduklarını, başka hiç kimseye göstermediğini söyle. Bu tatlı şekerlemelerin tadını çıkaran tek ve biricik erkeğin ben olduğumu söyle."

Sonra o devam eder, bense dilimi yutmuş gibi susar, tek kelime etmezdim:

"Kutsal fahişem benim, kim bu ağız dolusu şekerlemeleri emip bitirecek? Onların içindeki pekmezi son damlasına kadar kim höpürdetecek? Gel bana, *annecik*, konuş benimle, bana işkence etme. Beni ne hale soktuğunu gördün mü? Şuna bak." Sonra bacaklarını hayasızca aralar, zevkten şişip kızarmış organını en ufak bir tevazu hissetmeksizin gösterirdi bana.

Bunun üzerine oraya bakmamak için gözlerimi kaçırıp odanın herhangi bir yerine diker, onun bakmamı istediği

yerden başka, olabilecek her yere bakardım. Üstelik, bu daha başlangıçtı. Yataktaysa ancak ağızları bedenimin bir parçasıyla tıka basa doluysa susarlardı.

Hayattaki en tuhaf şey, neyin işinize yarayıp, neyin sizi inciteceğini asla bilememenizdir. Yıllar sonra fark ettim ki, eğer bu tecrübeleri yaşamasaydım, bir yazar olamayabilirdim. Tabii ki o zamanlar böyle düşünmüyordum, ama yatakta duyduğum bu sözleri yazıya dökme fikri ilk olarak bu ucuz otel odalarında şekillenmeye başladı. Yaşım ve içinde bulunduğum durum göz önüne alındığında oldukça tuhaftı. Bir yanda bitmez tükenmez bir merak ve macera arayışı, ekranda seyredip henüz tam hazmedemediğim binlerce melodramın kalıntısı, öte yanda sevgi ve şefkat taleplerime sağır kalan müzmin melankolik annem ve onun günübirlik sevgilileriyle geçirdiğim çocukluğum içimde biraraya geliyor, fırtınalar koparıyorlardı. Gençliğimin en deli dolu çağına bir de tüm bu fırtınaların eklendiğini düşünsenize!

Bu adamlara daima Cumartesi akşamlarına randevu verirdim. Otele giderken günün senaryosunu merak edip heyecanlanır, biraz da neyle karşılaşacağını bilememenin verdiği ürkekliği ve çekingenliği taşırdım. Sürekli kullanılmaktan yıpranmış oda kapısını açmak için anahtarı deliğe soktuğum an, gri, pembe, güneşli ya da bulutlu günlerin rengi birden yok olurdu. Odaya girince Ocak, Mayıs, Ağustos ya da Ekim ayında olmak tüm anlamını yitirir, yerini sözcükler üzerine kurulu bir cinselliğe bırakırdı. Sanırım bu sözcükler olmasa, ne ereksiyonlar, ne de orgazmlar yerini bulurdu. Dokunuşlar sadece sözcüklerin etkisini arttırmak için kullanılırdı, sözcükler olmadan dokunuşların bir anlamı yoktu, en azından benim açımdan öyleydi. Tek bir temadan

yola çıkılarak bulunabilecek sözcük oyunlarının çeşitliliği beni her zaman hayrete düşürürdü. Bazı değişmez temalar vardı: "Ne kadar da güzel bir tadın var, ne lezzetli şeysin sen böyle, beni ne hale soktuğunu gördün mü?" Yattığım adamların hepsi de en azından bir kez bu lafları ederdi, fakat hepsi de, bir şekilde kendine özgü bir repertuar yaratırdı. Benim sorunum, diyalogları monologlara dönüştürmekti. Adam tam içime girecekken aramızda geçmesi gereken ideal diyalog şöyleydi:

"Sadece ucuyla gireceğim içine, *annecik*, ucundan azıcık gireceğim. Sırf seni kıvrandırmak için gerisini dışarıda bırakacağım. İşte böyle, sadece bu kadarcık, hepsi bu. Sakin ol, *annecik*, kıpırdanma. Karşımda böyle çaresiz kalmana bayılıyorum, küçük bebeğim."

Herif bunları söyledikten sonra susar, hareket etmeden beklerdi. O zaman benim cevap vermem gerekirdi:

"Yapma, *babacık*, lütfen, hepsini sok. O tatlı kamışını bütünüyle hissetmek istiyorum içimde. Nasıl acı çektiğimi görmüyor musun? *Babacık, babacık*, lütfen, hepsini sok içime."

"Ama hepsini sokarsam canın yanar, *annecik*, ne kadar büyük bir aletimin olduğunu biliyorsun."

"Sorun değil, *babacık*, hadi bebeğim, beni mahvedeceğini bilsem de hepsini birden istiyorum. Gir içime, oh, hemen, şimdi gir."

Ve bundan sonrasında, tahmin edebileceğiniz gibi, müstehcenlik diz boyu giderdi. Ama yolunda gitmeyen bir şey vardı. Senaryoyu çabucak öğrensem de, senaryodan kendi payıma düşen replikleri hiç söylemezdim. Karşımdakinin sözlerini dikkatle dinler, hatta eğlenceli bulurdum, ama repliklerimi söyleme sırası bana geldiğinde ağzımı açmaya cesaret edemezdim. Bu durum kısmen çe-

kingenlikten kaynaklanırdı, bir başka nedeni ise, sahnede oynanan o bayağı komediyi seyredebilmek için araya mesafe koymak istememdi. Sevişmenin en hararetli noktasında, kalemi kaptığım gibi bir masaya oturup duyduğum sözcükleri kâğıda dökmenin hayalini kurardım. Tabii bu şartlar altında havaya girmek mümkün mü? İstedikleri hemen her şeyi yapmalarına izin verirdim, yalnızca beni yüzüstü çevirip tersten girmeye çalıştıklarında karşı çıkardım. Küba'dan ayrılana dek, yıllarca kimseyle tersten ilişkiye girmedim.

Arada kötü tecrübelerim de oldu. Sevgililerimden biri gösterinin tam ortasında hareket etmeyi bırakıp gerçekten dururdu. Böylelikle orgazm olacağım zamanı kendi tayin etmeye çalışırdı, çünkü yatakta kadının kendisinden önce zevke gelmesine katlanamazdı. Bunu bana sonradan anlattı. Sevişirken çok saldırgan olurdu:

"Daha değil. Ben istediğim zaman geleceksin. Istediğini yapabileceğini sanıyorsun. Ama yanılıyorsun. Burada patronun kim olduğunu ilk ve son defa göstereceğim sana."

Bu oyundan hoşlanmazdım, çünkü söylediğini gerçekten yapardı. Oysa öteki erkeklerin söylediklerıyle yaptıkları birbirini tutmazdı. "Kamışımı içine batırmam için yalvarana dek kıvrandıracağım seni," derlerdi, ama bunu söylerken kamışlarını ya çoktan batırmış olurlardı, ya da çoğunlukla işin eğlencesi artsın diye birkaç saniye daha beklerlerdi. Oysa sevişmenin ortasında duran herif, oyunu askeri okulda öğrenmiş gibiydi. Onunla düzüşmek benim açımdan korkunç bir azaptı, işini bitirince bana mastürbasyon yapmak isterdi ve büyük bir gururla bu konuda çok yetenekli olduğunu iddia ederdi. Boktan herif bunu yapmayı ikinci kez denediğinde kıçına tekmeyi bastım.

Bütün senaryolar içinde en sevdiğimse, yalnızca birkaç saatliğine benimle olabilmek uğruna kalkıp ta Camagüey'den onca yol gelen fabrikatörün senaryosuydu. Benden epey yaşlı, saçları kırlaşmış, uzun boylu bir adamdı. Yatakta çırılçıplak karşıma oturur, ellerini uyluklarıma koyardı. Sonra yavaş yavaş bacaklarımı ayırır, bir yandan da yumuşak ve kısık bir ses tonuyla:

"Aç bacaklarını, *annecik*, bu küçük bacakların arasında *babacık* için sakladığın şeyi göster ona. İstediğin kadar gösterme, o küçük çiçeğin bana ait olduğunu biliyorsun. Bacaklarının arasındaki o mini minnacık çiçeği göster bana, yiyip bitireceğim onu. Aferin sana, işte böyle, aç. Ah, Tanrım, ne kutsal bir şey bu böyle. Aferin. İşte böyle. Bütün hepsinin bana ait olduğuna inanamıyorum. Onu bana verdiğin için asla pişman olmayacaksın. Daha önce kimseden almadığın bir zevk yaşatacağım sana. Beni hiç unutmayacaksın, şimdi sana yapacağım şeyin aynısını yüzlerce adam bile yapsa beni hep hatırlayacaksın. Kimse seni benim becerdiğim gibi beceremeyecek. Kimse seni becermekten benim kadar haz almayacak. Bana verirken aldığın zevki başka kimseden alamayacaksın. Aferin benim kızıma, işte benim küçük hazinem. Aman tanrım, gel bana bebeğim..."

Ben yastıkların üzerinde arkama yaslanıp bacaklarımı yavaş yavaş aralarken, o da konuşmasıyla aynı tempoda olacak şekilde parmaklarını yumuşak bir şekilde içime daldırırdı. Sonra parmaklarını oradan çıkarır, aynı işlemi diliyle yapmaya devam ederdi. En sonunda üstüme uzanır, az önce eli ve diliyle yaptığı şeyi geri kalanıyla sürdürürdü. Onunla birlikteyken, ağır ağır oynanan bu yer değiştirme oyunu sayesinde kolayca ve gerçekten, art arda orgazmlar

yaşardım. Oysa öteki adamlarla birlikteyken, işi çabucak bitirmek için çoğunlukla orgazm taklidi yapar, eve gidip annemin pişirdiği *arroz con pollo*'nun tadına bakmaya can atardım. Annem çok iyi *arroz con pollo* yapardı. İçine bol bol zeytin ve tatlı kırmızı biber koyar, lezzetli olsun diye elinden geleni yapardı. Çünkü o yemeği çok severdim, annem her Cumartesi akşamı *arroz con pollo* yapar, ertesi gün öğlen de yiyeyim diye bana bir tabak ayırırdı.

Beni yalnız başına yetiştirmiş olmasına rağmen, terzilikteki yeteneği ve İsmail ile Adriana'nın yanından ayrıldıktan sonra taşındığımız binanın yeri sayesinde işleri harika götürdü. Bina, Calle Monserrate üzerinde, okuduğum lisenin, Havana Enstitüsü'nün tam karşısındaydı. Burada da önceki evimizde olduğu gibi, her kiracıya bir oda düşüyordu ve koridorun sonunda ortak kullanılan umumi bir tuvalet vardı. Yalnız bu kez kaldığımız oda beşinci kattaydı ve caddeye bakan minicik balkonu biraz nefes almamızı sağlıyordu. En azından altı kişi bir odaya tıkışmak yerine iki kişi kalıyorduk.

Onu hiç terk etmeyen hüznüne ve sürekli gözyaşı dökmesine rağmen annem geçimli bir insandı ve kolay arkadaş edinirdi. En mutlu günlerinde bile en azından kısa bir süreliğine ağlar, en kötü günlerindeyse uzun ağlama krizlerine tutulurdu, ama bir yandan hıçkırıklara boğulurken öte yanda pasta ve kurabiyeler pişirmekten geri durmazdı. Küba'da geleneksel paskalya tatlılarından olan ve yuka çiçeğinden yapılan *bunuelos* pastasını ve tarifini Endülüs'te öğrendiği meyveli pastaları öyle güzel yapardı ki, yerken dudaklarınızı şapırdatırdınız. Eğer tek yaptığı sürekli sızlanmak olsaydı, insanların ona bu kadar bağlanacağını sanmıyorum. Hüznü ve tatlıları birleştiren kendine özgü

kombinasyonu sayesinde, kovana üşüşen arılar gibi çekerdi insanları kendine.

Yanımızdaki odada Teresa isimli Fransız bir kadın yaşardı. Calle Obispo'da bir genelevde çalışırdı ve anneme de orada bir iş teklif etmişti. Annem teklifi geri çevirdiyse de, bunu yaparken büyük bir minnet ve nezaketle, her gün olmadık zamanlarda ağlama krizlerine tutulan biri olarak kendisinin bu tarz bir mesleğe pek de uygun düşmediğini açıklamayı ihmal etmedi. Teresa iş yerindeki arkadaşlarına danıştıktan sonra geceleri çalışan kadınların çocuklarına bakma işini verdi anneme. Astımı olan bir kız dışında çocuklar geceleri mışıl mışıl uyuyorlardı, annem geceleri o kızla ilgilenir, gündüzleri dikiş dikmeye devam ederdi. Muhteşem bir terziydi ve gıpta edilecek bir müşteri yelpazesi vardı. En iyi müşterileri, kıyafetlere su gibi para harcayan politikacı eşleri ve metresleriydi.

Lüks bir hayat sürmezdik, ama yemekten de kısmazdık. Müşterilerden aşırdığımız artık kumaş parçaları ve Calle Muralla üstündeki ucuz manifaturacılar sayesinde, ekonomik açıdan benden iyi durumda olan pek çok kızdan daha güzel giyinirdim. Hatta Centro Asturiano özel okuluna gidebilmem için gerekli olan cüzi miktardaki aylık ücreti bile karşılayabiliyorduk. Bu mütevazı hayat içinde bazen yalnız yaşardık, bazen de bir süre sonra annemin hiç bitmeyen acıklı kederine daha fazla dayanamayıp bizi terk eden bir adam eşlik ederdi bize. Kübalı kızlar arasında ender rastlanır bir özgürlüğün tadını çıkarıyordum ve bu özgürlüğümü kısmen annemin işten başını kaldıramamasına, kısmen de dizginlerimi elinde tutacak enerjiden yoksun oluşuna borçluydum. Kız arkadaşlarım istediğimi yapabildiğim bu hayat tarzını çok kıskanırlardı. Ben de on-

ları, her yaptıklarıyla ilgilenen anneleri yüzünden ve kimse onlara burun kıvırmadığı için kıskanırdım. Sınıf arkadaşlarımdan çoğunun ailesinin davranışlarımdan dolayı bana kötü gözle baktığını ve -bazen üstü kapalı bazen de oldukça açık bir şekilde- ayrımcılık yaptıklarını hissederdim. Ev ödevi yapmak için arkadaşlarımın evine giderdim, ama hiçbirine bizim eve gelmeleri için izin verilmezdi ve doğum günü partilerine hiç davet edilmezdim. Hayat işte böyle akıp gidiyordu.

1958 yılının Kasım ayında annem, üzerine pek de kafa yormadan beni de yanına alarak, New York'a doğru yelken açma kararı aldı. Zavallıcık, daimi depresyonunu hafifletmenin ve o günlerde Havana'da hüküm süren siyasal koşulların yarattığı korku dolu atmosferin dışına çıkarak biraz olsun nefes almanın yollarını arıyordu. Tabii en çok da beni kocası tarafından aldatılan kadının gazabından kurtarmanın derdindeydi. Annemin birlikte olduğu İspanyol bir gemici bize üçüncü sınıf bir yolculuk ayarladı. Herif her zaman meteliksizdi, o yüzden bu yolculuğu nasıl ayarladığını hiç anlamadım. İşin tuhaf yanı, annem de hiç anlamadı. Annemin planlarına göre birkaç haftalığına Küba'dan uzaklaşıp nefes alacak, karlar içinde huzurlu bir Noel geçirecek ve gelecek yılın, yani 1959'un ilk haftalarında da geri dönecektik. Bu nedenle yaşadığımız odayı olduğu gibi bırakıp çıktık. Yıllar sonra öğrendik ki, ev sahibinin odamıza girmeyi ve değerli eşyaları kendisine saklayıp geri kalanını atmayı planladığını haber alan komşularımız adamı bir güzel pataklamışlar. Annem bunu duyunca çok sevindi.

New York'a geldiğimizde, annemin gemici sevgilisi, şehirde geçirdiğimiz süre boyunca kalmamız için bizi birta-

kım arkadaşlarının evine götürdü. O parasızlıkla otelde kalmamız söz konusu bile değildi. Ne tesadüftür ki, gemicinin arkadaşları da Endülüs'ten, annemlerinkine yakın bir köyden gelmişlerdi ve üstelik onlar da terzilik işindeydiler. Havana'da ne tür müşterilerle çalıştığını öğrendikleri zaman, anneme hemen çalıştıkları fabrikanın patronuyla bir görüşme ayarladılar. Başta annem bunun aptalca bir fikir olduğunu düşündü, ama çok ısrar ettiler. Görüşmeden hemen sonra anneme model kesici olarak çalışması için iş teklifi geldi. Önerdikleri maaş milyonerlere yaraşır bir ücret gibi görünmüştü. Annem de (Küba'daki kötü şöhretim göz önüne alınırsa) burada beni daha iyi bir geleceğin beklediğini düşündü ve Küba'ya dönmedik. Oysa aradan daha bir ay geçmeden, annem aldığı maaşın Amerika'da hiçbir şeye yetmeyeceğini anlamıştı.

On sekiz yaşıma çoktan basmıştım; doğum günüm 14 Kasım'daydı. Okula gitmeye ve aşk maceraları yaşamaya devam ediyordum, ama burada Küba'dakinden çok daha sakin ve temkinliydim. Havana'da yaşadığım son serüven beni daha temkinli yapmıştı. Ayrıca burada sürekli meşguldüm, hem okula gidiyor hem de yarı zamanlı bir işte çalışıyordum. Bilemiyorum, belki de bu tempoya girmeden çok önce artık bu türden maceralara enerji bulamaz olmuştum. Ya da belki girdiğim birkaç ilişkiden sonra eski ilgimi yitirmiş, şair arkadaşım Emilio Bejel'in eserlerinden birinde söylediği gibi, 'sözel elekten geçirilmiş' cinselliği ne kadar özlediğimi fark etmiştim.

Aslında bu şehirdeki hayat tarzı bizim gibi iki yaratığı, koşulları 'ahlaklı' kadınlara empoze edilen geleneksel adetleri yerine getirmeye müsait olmayan iki kadını kabullenmeye, Havana'da olduğundan daha elverişliydi. Yine de Kü-

ba'nın denizi ve tropikal yağmurları burnumda tütüyordu. En çok bu ikisini özlemiştim. Başlarda çok zor günler geçirdik, ama annem giyim endüstrisinde işlerin nasıl yürüdüğünü çözünce keyfi yerine geldi ve iyi para kazanmaya başladı, böylece ben de hiç parasız kalmadım. Kendime ait bir odam vardı ve eve kaçta girip kaçta çıktığımız kimsenin umurunda değildi. Bense daha çok meşgale olsun diye çalışıyordum.

Yazarlık yoluna girmeden önce binlerce iş değiştirdim; kafeteryada garsonluk, süpermarkette kasiyerlik, McDonald's'ta satıcılık yaptım, ama içlerinde en sevdiklerim sanatla ilgili olanlardı. En sık yaptığım ve en iyi kazandığım işlerden biri, sanat derslerinde modellik yapmaktı. Bir keresinde güney Hindistan'lı bir çocukla birlikte poz verdim. Çocuğun gözleri, ülkesinde ibadet edilen tanrıların heykellerindeki gibiydi ve 'badem gözlü' olmanın gerçek anlamını onu görünce kavradım. Gözlerinin orta yeri kocamandı, kenarlara doğru daralıyor ve şakaklara gelince son buluyordu. Size abartı gibi gelebilir, ama gerçekten bu kadar iriydiler. Hatlarının inceliği, kollarının zayıflığı, omuzlarının darlığı ve vücuduna oranla fazla büyük kafası, ölçülerini ideal olmaktan biraz uzaklaştırıyordu tabii.

Bir Cumartesi günü sınıfta poz vermek için birbirimizin karşısına geçip altı saat boyunca çırılçıplak oturduk. O sıralar ben kendi evime çıkmıştım. Bir oturma odası, bir yatak odası, banyo ve mutfaktan ibaret, küçücük bir evim vardı. Çin Mahallesi'nin yanındaki Mott Caddesi üzerinde, asansörsüz bir binanın altıncı katındaydı. Oraya annemi rahatsız edip endişelendirmeden istediğim kişiyle gidebiliyordum. Annemin zaten yeterince derdi vardı, kendi aşk ilişkileriyle zor başa çıkıyordu. O gün poz verme işi bitince

dersten birlikte çıktık. Mart ayında, kışın son günlerinden biriydi, soğuk bir yağmur yağıyordu. Derste soyunuk ve birbirimize yakın bir şekilde oturarak geçirdiğimiz uzun süre sonucunda aramızda dile getirilmesi gerekmeyen bir samimiyet doğmuştu. Poz verirken, acele etmeden ve hiç utanç duymaksızın birbirimizi saatlerce gözlemleme fırsatı bulmuştuk. Ders bittiğinde birbirimizin vücudundaki doğum lekelerini, koyu ve açık renkli bölgeleri neredeyse ezberlemiştik. Ben onun poposunun sol yanağında bir yara izi olduğunu görmüştüm, o da benim kaburga kemiklerimden birinin diğerlerine göre doğuştan daha çıkık olduğunu fark etmişti. Dışarı çıkınca sohbet etmeye başladık. O hafta sonunu ailesiyle geçirmek zorunda olmadığını söyleyip sanki bir şey sormamı beklermişçesine gözlerimin içine baktı. Bir Tayland restoranının önünden geçerken, girip bir şeyler yemeyi teklif etti. O ailesine karşı sorumluluklarından bahsederken ben pek de kulak asmadan yemeğin tadını çıkardım. Üç saat sonra benim dairemde, yatakta bulduk kendimizi.

Shrinivas, adı buydu, Küba tarzı sevişmenin önemli bir kısmını oluşturan sözel kavalyelik hakkında bir şey bilmiyordu, ama *Kama Sutra*'yı tek bir satırını dahi atlamadan çalıştığı kesindi. İlk kez biriyle sevişiyormuş ve ilk kez biri benimle sevişiyormuş gibiydi. Sevişmek. Bu kavram benim için onunla birlikte olduktan sonra hayat buldu. Onunla sevişmek, bir insana bakıp, Hint putlarındaki gözlere ilham veren şeyin ne olduğunu anlamak gibiydi.

Dokunuşları doğru yeri buluyor, bütün vücudumu sarsıyordu. Onunla sevişirken eklem yerlerim o kadar çok alışkın olmadığı harekete maruz kalmıştı ki, ertesi sabah bedenimde o gece en çok kullandığım yerlerin kopacakmış gibi

ağrıdığını hissettim. Ama şikayet etmedim. Keyifli bir şekilde bu ağrıya teslim oldum. Eklem yerlerim böylesine zevkli bir mücadeleye alışana dek tüm bu hareketleri tekrar tekrar denemeye hazırdım.

Şafak sökmeden hemen önce, yatakta uykuyla uyanıklık arası bir rehavetle sarmaş dolaş uzanmış, yavaş yavaş bedenlerimizden yayılan rayihayı içimize çekiyor, tenlerimize işlemiş güzel kokuları tanımaya başlıyorduk. Ellerimiz, bir gün öncesine kadar yabancı olan ama şimdi aniden birbirinin parçası haline gelen bedenlerimiz üzerinde zevkle dolanıyordu. Sonra kalkıp kahve yaptık. Hayatımda hiç bu kadar iyi bir uyku çekmemiştim, annemin dediğine göre bebekken bile bu kadar güzel uyumazmışım. Aynı durum Shrivinas için de geçerliydi ve bu da kusursuz bir gece geçirdiğimizin kanıtıydı bana göre. Öğleye kadar uyuyan insanların, günün tüm güzelliğini kaçırdığını düşünürüm hep. Kahvelerimizi alıp yatağa döndük. Güneşin ışıltısından ziyade (çünkü güneşli bir gün olmadığı belliydi), dairemin baktığı avlunun ağaçlarında neşeyle cıvıldayan birkaç minik kuşu görmek için perdeleri açtım. Masallara yaraşır bir manzarayla karşılaştık. Gece yağan yağmurun taneleri, çıplak ağaç dalları üzerinde kristalleşerek âdeta şeffaf bir dantel dokumuşlardı. Bu manzaranın ihtişamını sözlerle anlatmak mümkün değil. Bazı hisleri anlamak için onları bizzat yaşamak gerekir; Mott Caddesi'ndeki o ihtişamı kavrayabilmek için de o manzarayı görmeniz gerekirdi. Buzdan tanecikler ağaç dallarını öylesine sıkıca ve kuvvetle sarmıştı ki, tıpkı kâseye batırılıp şurupla kaplanan elma şekeri gibi, ağaç dalları da sıvı elmasla dolu kocaman bir fıçıya daldırılıp, sonra tekrar gövdelerine yerleştirilmişler gibi kristal taneciklerle bezenmişti.

Bu muhteşem manzarayı gören Shrinivas, derinden gelen bir ses tonuyla kendinden bahsetmeye başladı. Kendiyle ilgili itirafları beni büyüledi. İşte, asıl sevişmemiz o zaman başladı. Önceden yaptığımız her şey sadece bir nevi giriş mahiyetindeydi. Bu itiraflardaki samimiyet, benim hiç tanımadığım bir duyguydu.

Anlatmaya başladı. Kurak mevsimlerde Bombay sokaklarını kaplayan tozu, yağmurlu aylarda tarlalardan yükselen kokuyu, evlerinin avlusundaki ağaçları ve diğer detayları anlattı. Annesinin onu erken bir vakitte okuldan aldığı günü anlatırken bana sıkıca sarıldı. Kadın çılgına dönmüş bir halde onu elinden tutup tozlu sokaklar boyunca peşi sıra sürüklemiş, sonunda vardıkları yoksul bir mahalledeki dar ve köhne kapılardan birinin önünde kapı açılıncaya dek avazı çıktığı kadar bağırmıştı. Kapıdan girince annesiyle birlikte pis kokulu, dar koridorların karanlığına karışıvermişlerdi. Koridorlara açılan küçücük odalar, kirli çarşaflar arasında ter içinde kalmış, sadece kendilerine ait olmayan aşk sıvılarına aldırmadan birbirine karışmış bedenlerle doluydu. İşte bu odalardaki kokuşmuş yataklardan birinde, bir yandan ağlayıp bir yandan okul üniformasını kendi kusmuğuna bularken babasını görmüştü. Adam çelimsiz, içeri göçmüş bir şiltenin üzerinde, on iki yaşındaki yeğeninin üstüne çullanmıştı. Üstelik babası yeğenini bir yıl önce köyden getirirken, kız kardeşine onu Shrinivas ve öbür çocuklarıyla birlikte kendi kızı gibi yetiştireceğine söz vermişti.

Bu hikâyeyi duyunca o güne dek adını bir türlü koyamadığım şeylerin kafamda berraklaştığını hissettim. Noel zamanlarında bir babanın varlığını umutsuzca özlediğimde tutamadığım sessiz hıçkırıklarım. Altı yaşındayken annemi

umumi tuvalette ölmek üzereyken bulduğumda hissettiğim yalnızlık duygusu. Ona bu yalnızlık duygunıdan, *intihar* kelimesinin anlamını annemin ölümünü beklerken öğrenmek zorunda kalışımdan bahsettim. Doktor, komşulara annemle ilgili birtakım talimatlar verirken, daha okuyup yazmayı bile tam öğrenemediğim bir yaşta, doktorun talimatlarını aklımda tutabilmek için verdiğim mücadeleyi anlattım. Bu talimatlara uyulup uyulmadığından emin olmak için komşuları gizli gizli kontrol edişimden bahsettim. Güçsüz olduğunun bilincine varmanın verdiği korkudan, kimsenin beni kâle almadığını, annemin iyileşmesinin hayatımız hakkında hiçbir şey bilmeyen insanların elinde olduğunu fark edişimden bahsettim. Annemin ölmesinden nasıl da deli gibi korktuğumdan bahsettim.

Shrinivas bana sürekli başka bir şeylere dönüştüğü rüyalarını anlattı. Ben de ona balıklı rüyalarımdan bahsettim; denizde bir balık, mukavvadan bir balık, bir banyonun siyah-beyaz fayans döşemelerinde yüzmeye çalışan balık, ayaklarımın altında istemeden ezdiğim altın balık.

Bir kadınla ilk yatışını, müstakbel sevgilisiyle çırılçıplak kalıp da bedeninin kadının arzularına karşılık vermediğini fark ettiğinde duyduğu utancı anlattı. Bense erken yaşlarda Havana otellerinde gelişen cinsel yaşantımı, Cumartesi maceralarımı anlatıp o adamlarla aramda geçen diyaloglardan bazılarını paylaştım.

Tatlı sohbetimiz öpücüklerle bölünüyordu. Birbirimiz adına bazen üzüntüden, bazen de sevinçten gözyaşları dökülüyor, sonra da gözlerimiz ağlamaktan kıpkırmızı kesilmiş bir halde kendimizi tekrar sevişmeye veriyorduk. Bu itiraflar benim tüm savunmamı çökertmişti ve sanırım Shrinivas üzerinde de aynı etkiyi yaratmıştı. Tam tersi gibi dav-

ransam da, insanlara kendimi teslim etmekte her zaman çok zorlanmışımdır. Oysa Shrinivas'la birlikteyken, onun bana, benim de ona ait olduğumuzu ve bana istediğini yapmasına izin verebileceğimi hissetmiştim. O da bana aynı içtenlikle teslim olmuştu. Sevgimiz birbirimize zarar veremeyecek kadar büyüktü. Sırtımda ya da karnımın üzerinde gidip gelirken onu içimde hissedebiliyordum ve parmaklarımı onun içine daldırdığımda, beni oraya zevkle buyur etti. İçime işleyen bakışlarından çıplaklığımın ona verdiği hazzı okuyabiliyordum ve bedeninin bedenime, ruhunun ruhuma karışmasına hiç tereddütsüz ve bütünüyle izin verdim. Sonsuza dek sürecekmiş gibi gelen orgazmlar yaşarken, gözlerimi kapattığım an kırmızı gelincikler görüyordum. Bu bir metafor değil. Gerçekten her gelişimde bu çiçekleri gördüm ve çok mutluydum.

Daha önce hiç tadına varmadığım ve sonsuza dek sürmesini istediğim bir mutluluktu bu. Sonsuza dek. Ama birlikteliğimiz mutlu günlere gebe değildi. Daha çok, hayatın bana içinden bakıp mutluluğun nasıl bir şey olduğunu kısa bir süreliğine görebilmem için sunduğu bir nevi anahtar deliğiydi. Mutluluğu görebiliyordum. Uzak bir mesafeden ve bir anlığına da olsa gördüm ve onu aramaya başladığım günden beri ilk kez varlığından emin oldum.

Pazar günü öğleden sonra, içimde bir pencere açıldı. Derinlerde bir yerde işkencevi bir ismi olan küçük bir kız yaşıyordu ve bu kız onu yalnız bırakmayacak bir dostluğa büyük ihtiyaç duyuyordu; bu kızın gerçek bir dostluğa, Shrinivas'ın bana verdiği türden, o iki gün boyunca benimle paylaştığı türden bir dostluğa ihtiyacı vardı. Shrinivas'a bundan bahsetmedim, çünkü henüz o kadarını itiraf edecek güçte değildim. O an için sevgi ve şefkat dilenmek, geç-

mişimden taşıdığım korkularımı açığa çıkarmaktan çok daha utanç verici gelmişti.

Pazar sabahı uyandığımda, Shrinivas çoktan kalkıp giyinmiş, kahve yapıyordu. İki fincanla birlikte yatağa gelip yanıma oturdu. Kahvelerimiz bitince fincanını komodinin üzerine bıraktı, iki eliyle birden yanaklarımı hafifçe okşadı ve çok ciddi bir ifadeyle gözlerime bakarak, gitmek zorunda olduğunu söyledi. Sevgilisi, bir başka erkek, onu bekliyordu. Öbür çocuk hafta sonunu şehir dışında geçirmişti. Bu durum Shrinivas'ın hafta sonunu neden ailesiyle birlikte geçirmek zorunda kalmadığını açıklıyordu. Ona sık sık kadınlarla yatıp yatmadığını sordum. Ancak kendisine çok çekici gelen kadınlarla yattığını söyledi. Bunu duymak gururumu okşadı. Bunun üzerine tekrar birlikte olup olamayacağımızı sordum. Olmayacağınızı söyledi ve bunu duymak beni çok incitti. Sevgilisine bizden bahsedecek miydi? Evet, edecekti. Bunu öğrenmek sevgilisini çılgına çevirmeyecek miydi? Evet, böyle bir ihtimal vardı. Peki, ona konuştuklarımızdan bahsedecek miydi? Hayır, etmeyecekti. Babası ve on iki yaşındaki yeğeniyle ilgili hatırasını sevgilisine hiç anlatmış mıydı? Hayır, hiç anlatmamıştı. Bu son iki cevap beni biraz olsun teselli etti. Parmak uçlarını yumuşak dokunuşlarla karnımda gezdirirken, çoktan uzaklara gitmiş birinin fısıltısıyla, kadife gibi bir tene ve hayatı boyunca gördüğü en geniş *yoni*'ye* sahip olduğumu söyledi.

Resim derslerine bir daha hiç gelmedi. Pencerenin önündeki yatağa oturup, o sırada içimi daha da ürperten kristal sabahı izledim. Shrinivas'ın ardından kapanan kapının sesini duyduğumda, içimde kocaman bir boşluk hisset-

*) Yoni: Sanskritçe'de kadın cinsel organı. (ç.n.)

tim. Titremeye başladım, midem sancıyla kasıldı ve karın ağrısıyla tuvalete koştum. Yatağa döndüğümde, battaniyeleri üpertiyle başıma kadar çekip on saat boyunca uyudum. Gözlerimi açtığımda dışarıda hava kararmıştı. Saate baktım: sekiz kırk beş olmuştu. Shrinivas ne yapıyordu acaba? Sevgilisini kollarına almış, önceki gece bir kızla yattığını mı itiraf ediyordu? Sevgilisinin ismini sormayı unutmuştum. O anda az önce gördüğüm rüyayı hatırladım.

Rüyamda bir sinemada oturmuş, film seyrediyordum. Ekranda aniden bir korsan gemisinin ahşap pruvasında dikilen çıplak bir kadın beliriverdi. Kız sahile yakın bir yerde gemiden atlayıp saydam, yeşil sulara daldı. Seyircilerin arasında oturduğum yerden, sonraki sahnede kızın denizin dibine doğru yüzeceğini düşündüm ve bu düşünce beni tedirgin etti. Ama kız sulara batarken, içinde altın renkli güneş ışınlarının oynaştığı deniz o kadar güzeldi ki, bu korkumu unutup hayranlıkla manzarayı izlemeye daldım. Kız suya girer girmez altı yaşında bir oğlan çocuğuna dönüştü. Çocuk denizin dibindeki yumuşak beyaz kumlara doğru yüzdü. Denizin dibi güneş ışınları yüzünden parıl parıldı. Sonunda dibe ulaşan çocuk, orada bir balık buldu. Ölü balıktan geriye sadece başı ve kılçığı sağlam kalmıştı. Çocuk balığın daha da yakınına yüzdü, parmaklarıyla balığın gözlerini çıkardı, sonra da onları yemeye başladı.

Gördüğüm rüya üzerine çok düşündüm ve hiçbir anlam veremedim. Saatlerce kafamda evirip çevirdim. Ama saat çok geç olduğundan sonunda tekrar uykuya daldım. Salı günü sabahın altısında uyandığımda, enerjim tekrar yerine gelmişti. Bu enerjinin nereden kaynaklandığını anlayamasam bile, gördüğüm rüyayla ve rüyadaki çıplak yüzücünün bir oğlan çocuğuna dönüşüp balığın gözlerini

yemek için daldığı temiz ve derin sularla bir ilgisi olduğunu söyleyebilirim. Her ne kadar tam anlamıyla yorumlayamadıysam da, içimde parlayan küçük ışığın o rüyadan kaynaklandığına eminim.

Bir duş alıp annemi aradım. Onu her gün arardım. Ne tesadüftür ki, o da hafta sonunu şehir dışında geçirmişti. Kuzey New York civarındaki bir üniversitede eğitim veren Türk bir sosyal bilimler profesörüyle aşk yaşıyordu.

Shrinivas giderken bana iki şey bırakmıştı: biri içtenlik ve samimiyete karşı duyduğum yoğun özlem, diğeri konuşup paylaşmaya karşı duyduğum derin ihtiyaçtı. Bu paylaşım ihtiyacı beni korkutuyor, içtenliğe olan özlemimi kontrol etme çabalarımsa beni günden güne tüketiyordu. Girdiğim sohbetler bana o kadar sıradan geliyordu ki, çoğu kez daha yatağa girme aşamasına gelmeden bitiriyordum ilişkileri.

Aziz Patrick Günü'nün gecesi, East Willage barlarından birine girdim. O gün aynı zamanda annemin intihar teşebbüsünün yıldönümüydü. Barda benden on yaş büyük, İrlandalı bir adamla tanıştım. Adam Kore Savaşı gazilerindendi.

Konusunu hiç açmamamıza ve bu ülkeye gelmeden çok önce yaşanmış olmasına rağmen, her 17 Mart günü, annem ve ben birbirimizin bakışlarından, Shrinivas'la tanışana dek başka kimseye anlatmadığım o trajik hatıranın izlerini okuyabilirdik. Shrinivas'la geçirdiğim geceden sonra bu anıyı başkalarıyla paylaşmaya dair bir ihtiyaç doğdu içimde. Ben de öyle yaptım. Çoğunlukla kız arkadaşlarıma anlatıyor, çıktığım biriyle nadiren paylaşıyordum.

Bardaki yarı sarhoş İrlandalı gazi birdenbire, televizyonun gürültüsüne ve üst üste binen insan seslerine karışan

otomatik pikaptan yükselen müziğe aldırmadan, savaş anılarını korkunç detaylarıyla birlikte ağır ağır anlatmaya başladı. Anlatırken kullandığı sözcükler, uzun bir kuraklık dönemi boyunca güneşle kavrulmuş toprağa düşen yağmur taneleri gibi yıkadı ruhumu. Adeta hipnotize olmuş bir şekilde, tek kelimesini dahi kaçırmadan dinledim onu. Arkasından iki kadeh daha söyleyip, her hecesinin tadını çıkararak annemle ilgili kendi anımı anlatmaya başladım adama. Annemin intiharını bir başkasına ilk kez yıldönümünde anlatıyordum. Beni dinlerken yüzü gözyaşlarından sırılsıklam oldu, hikâyeyi bitirdiğimdeyse ağlamaktan tıkanan burnunu birkaç kez sümkürmek zorunda kaldı. Ağlaması benim için karşı konulmaz bir cazibe unsuruydu ve daha sonra göreceğim her türlü kusurunu örtmeye yetti. Ona telefon numaramı verdim. Görüşmeye devam ettik ve bu görüşmeler boyunca, içten ve dürüst bir diyalog kurmaya olan ihtiyacımı elimden geldiğince açık bir dille ifade ettim. Evliliğimiz bittiğinde beni en çok inciten şey de bu oldu: ona karşı her zaman çok açık ve net davranmıştım ve o da bu yaklaşımı istekli bir şekilde onaylamıştı. Ya da onaylıyormuş gibi görünmüştü. Aziz Patrick gününden dört ay sonra evlendik. Düğünümüz Carmen Bakiresi yortusunda oldu. O gün aynı zamanda annemin doğum günü ve anneme adını veren azizin günüydü.

Evlendikten sonra onunla konuşmaktan aldığım zevk yavaş yavaş azaldı. Ama yine de haftada iki ya da üç kez uzun sohbetlere girerdik ve bu da o sıralar benim için yeterliydi. İkimizin de yapacak çok işi vardı. Ne kadar sıklıkla sohbet ettiğimizden çok, bu sohbetlerin kalitesi beni ciddi şekilde rahatsız etmeye başlamıştı. O canının istediği her şeyi benimle paylaşıyor, ama ben yalnızca onun müsaade ettiği ka-

darını anlatıyordum. Sinsi bir sansür uyguluyordu. Benden önceki sevgilileriyle ilgili her şeyi öğrenmiştim, öyle ki hepsinin adını biliyor, her birini ayrı ayrı tanıyordum. Ama sıra benim yaşadığım romantik ilişkilere gelince ya konuyu değiştiriyor ya da bir şekilde sohbeti noktalıyordu. İlk başlarda bunun bir tesadüf olduğunu düşündüm, ama tesadüf olamayacak kadar sık yaşanıyordu. İki yıldan fazla bir süre boyunca ilişkimiz böyle gitti, bu süreç içinde işlerimin yoğunluğu yüzünden de çok bunaldım. Bir yayınevinde çalışıyordum ve bu iş benim bütün enerjimi alıyordu. Evlendiğim zaman en sonunda hayatımın bir düzene girdiğini düşünerek boş zamanlarımın çoğunu yazmaya ayırmaya karar vermiştim. Yazmak, kendimi dışa vurma ihtiyacımı karşılamak için bir fırsattı. Yine de, kocamla ettiğimiz sohbetlerdeki haksız konu dağılımının verdiği tatminsizlik hissi kafamı kurcalamaya devam ediyordu.

Nisan ayının üçünde, bir Perşembe gecesi, işten eve geldiğimde saat dokuzu geçiyordu ve yorgunluktan bitmiştim. Akşam yemeğimizi yedik, Mark bir bira açtı, ben de bir bira açtım ve salonun penceresine bakan kanepeye oturduk. O gece dolunay vardı. İşte bu yüzden tarihi, hatta haftanın hangi günü olduğunu bile kesin olarak hatırlıyorum. Hızla hareket eden, ince ve muslinden dokunmuşa benzer saydam bulut tabakalarının arasından kocaman bir ay parıldıyordu. Sonradan o gece ay tutulması olduğunu öğrendim. O sırada bunun farkına varamamıştım.

Yorgunluk, bira ve o andaki atmosfer nedeniyle Mark'la yakınlaşma isteği doğdu içimde ve şimdiye kadar anlamış olduğunuz gibi, söz konusu ben olunca yakınlaşma, konuşmayla eşanlamlıdır. Mark da benim gibi duygusallaşmış ve dili çözülmüştü. Son derece ince ayrıntılarla bezeli yatak

odası hikâyelerinden birini bitirince, ikimiz de güldük ve ilk defa ben de benimkilerden birini anlattım ona. Ben anlatırken, onun yüzü de hayretle şekilden şekle giriyordu. Hikâyeyi bitirmeme kalmadan, birasını kaptığı gibi ayağa kalkıp kapıyı ardından çarparak odadan çıktı. Bense çok şaşırmıştım, peşinden gidip sorunun ne olduğunu sordum. Yanına gittiğimde soyunuyordu. Yüzüme bile bakmadan yatağa girip başını yastığın altına soktu.

Salondaki kanepeye uzanmış, pencereden dışarıda parıldayan ayı seyrederken, geçmişimi dinlemeye dahi tahammül edemeyen biriyle gerçekten yakın bir ilişki kurup kuramayacağımı sordum kendi kendime. Nasıl bir hayat yaşadığımı ve niye öyle yaşadığımı bilmeyen birine kendimi nasıl yakın hissedebilirdim ki?

Eğer içimden geldiği gibi konuşamazsam evliliğim duvara toslayacaktı; bunun bilincindeydim ve engel olmak için bir şeyler yapmak istedim. Mark üç gün boyunca ağzını açmadı, selam bile vermedi. Bense bekledim. Mark konuşma yeteneğini tekrardan kazanır kazanmaz, birlikte yediğimiz ilk yemekte, içimdekileri döktüm. Bu durumu açıklığa kavuşturmadan ilişkiye daha fazla devam edemeyecektim. Çiftler arasındaki iletişim ihtiyacına değinerek ılımlı bir başlangıç yaptıktan sonra, bulabildiğim en yumuşak ses tonuyla sorumu sorarak konuya girdim:

"Senin lugatında yakınlık ne anlama gelir?"

Hiç de aptal biri olmayan Mark, doğal olarak konuşma başlamadan önce bu soruyu düşünüp cevabını çoktan hazırlamıştı. Kendinden oldukça emin bir ses tonuyla kesin bir açıklama yaptı. Yakınlık tanımlaması aşağı yukarı şöyleydi: "Hayatını biriyle paylaşmak ve tabii ki cinselliği de barındıran fiziksel sevgi. Karşındakiyle ortak olan yönlerinin ta-

dını çıkarıp farklı yönleri kabullenmek. Bana göre hepsinden önemlisi de, o insanın yanındayken kendim olabilmek, o kadınla birlikteyken dış dünyada takmak zorunda kaldığım tüm maskelerden kurtulduğumu hissetmek. Yorgunluktan tükenmiş vaziyette eve geldiğimde sevdiğim kadınla birlikte oturup televizyon seyredebilmek. Gerçekten de en çok onun fiziksel varlığına ihtiyacım var; hatta çoğunlukla yanımda sessizce oturmasına. Elbette onunla sohbet edebilmek de çok önemli, ama ilk bakışta konuşma meraklısı gibi görünmeme rağmen en değer verdiğim şey bu değil. Aslına bakarsan bazen konuşmak geçen gün aramızda olanlara benzer gereksiz sorunlara yol açabiliyor. Tekrar böyle bir şey yaşamamıza gerek yok. İnsan sevgilisinin bütün hayatını bilmek zorunda değil. Benden önce birkaç ilişki yaşadığını biliyorum, ama onlardan bahsetmemeyi tercih ederim. Geçmiş geçmişte kaldı. Benim için önemli olan bugündür. Çünkü bugünü yaşıyoruz."

Bu kez duyduğum yoğun öfkeden dolayı ben konuşma yeteneğimi kaybetmek üzereydim, ama öfkemi göstermemeye çalıştım. Oldukça makul ve mantıklıymış gibi görünen açıklaması, aslında bütünüyle palavradan ibaretti. Yutkundum ve yavaşça konuşmaya başladım. Söylediklerinin çoğuna katılıyordum. Biriyle yakınlaşmak için, kişinin gerçekten kendisi gibi davranabilmesi kesinlikle gerekliydi. Buradaki sorun şuydu: Birinin kendisi gibi davranması, bazen diğer kişinin kendisi gibi davranamamasına yol açıyordu. Fiziksel temas, sevgililer için kesinlikle vazgeçilmez bir gereklilikti, ama ilişkiyi ilişki yapan şey büyük ölçüde sözel iletişimdi.

Ve eğer geçmiş ona göre çok önemli değilse, neden sürekli kendi geçmişinden bahsediyordu? Bunun üzerine

Mark, yapılacak en iyi şeyin bu faydasız tartışmaya bir son vermek olduğunu söyledi. Bu şekilde hiçbir yere varamayacaktık. Bundan böyle tanışmamızdan önceki romantik ilişkilerimizden ikimiz de bahsetmezsek sorun çözümlenecekti. İlişkimiz her şeyden önemliydi. İyi fikir, dedim, ama karşılıklı bir ilişki yaşıyoruz. Bu noktayı ilişkimizin başından beri vurgulamıştım ve o da kabul etmişti. Ben onun başından geçen tüm romantik ilişkileri biliyordum, üstelik bunları bana anlatma zahmetine en azından yüz defa katlanmıştı, işte bu nedenle şimdi dinleme sırası ona gelmişti. Daha önce anlatacaklarımı bitirmeme hiç fırsat vermemişti. Ancak ben de anılarımı anlatabilirsem temiz bir sayfa açıp her şeye yeniden başlayabilir, eski günleri arkamızda bırakabilirdik. Ve bu arada ondan önce 'birkaç' deneyim yaşadığımdan haberdar olduğunu söylerken gösterdiği nezaketi ne kadar takdir ettiğimi söylemeden geçemeyecektim. Aslına bakılırsa, yüzlerce deneyim yaşamıştım ve bundan utanmıyordum.

Bunu söylediğimde yüzünün girdiği şekli tahayyül edemezsiniz. Ama ben yüzündeki ifadeyi görmezden gelip anılarımı anlatmaya başladım. Daha üçüncü cümlemi -hiç abartısız üçüncü cümlemi- bitirmeye kalmadan, kalkıp yatak odasına gitti ve yine kapıyı çarptı. Peşinden gitme zahmetine girmedim. Ertesi gün avukat arkadaşım Iris'i görmeye gittim ve böylelikle ilişkimiz sona erdi.

Işte o günlerde içimde bir şeylerin değiştiğini hissettiysem de, başlarda bu değişimin bilincinde değildim. Erkekler romantik açıdan gittikçe daha az ilgimi çeker olmuştu. Maskelerinin altında sakladıkları yüzlerini daha ilk bakışta görüyordum ve kusurlarını görmezden gelip onlara katlanmaya artık hiç sabrım kalmamıştı. Önceleri

bu tavrımı geçici bir durum, boşanmadan sonra kendimi toparlama sürecinin bir parçası olarak gördüm. Yavaş yavaş kadın arkadaşlarım iyi günlerimde tek eğlence kaynağım, kötü günlerimdeyse tek tesellim haline geldi.

Bu arkadaşlarımdan birinin kız arkadaşıyla yaşadığı ayrılıktan bahsettiği uzun bir Pazar kahvaltısı sırasında, birdenbire onun kırmızıya boyalı dudaklarındaki muhteşem güzelliğe farklı bir gözle bakmaya başladım. Bu dudaklardaki güzelliği daha önce de farkına varmıştım, hatta ona bu konuda iltifatlar etmiştim, ama şimdi istediğim şey bu dudakları öpmekti. Bu his beni şaşırtmaktan ziyade eğlendirdi ve içimden güldüm. Vay be, insanın içinde saklı kalmış gizli ve karanlık köşelerin ucu bucağı yok, diye düşündüm.

Ada konuşurken ben de onu alıcı gözüyle süzüyordum. Bayağı iyi arkadaştık, birlikte sık sık bir yerlere giderdik ve sığınacak bir yere ihtiyacı olduğunda, özellikle sevgilisiyle kavga edip bozuştuğu zamanlar benim evde kalırdı. Benimle flört ettiği hissine kapıldım ve onunla yakınlaşma arzum dayanılmaz bir hal aldı. Belki de bana öyle geliyordu, ya da belki ben farkına varmadan bunu daha önce de yapmıştı. Bunun üzerine ona her zamankinden farklı davranmaya başladım, daha bilinçli davranıp, halime tavrıma, konuşmalarıma daha fazla özen gösterdim. O gün, o masada ilişkimizin bütün dinamiği değişti. Ve o sabah içtiğim son kahveyle birlikte kafamda bir süredir dönüp duran aydınlatıcı bir düşünce iyice belirginleşti: Kendimi kadın arkadaşlarımla birlikteyken iyi hissediyordum; onlarla birlikte Çin Mahallesi'nde alışverişe çıkıyor, sinemalara, tiyatrolara gidiyordum, bildiğim yemek tariflerini, makyaj malzemelerimi ve sırlarımı paylaşıyordum. Peki öyleyse, neden onlarla birlikte yatağa da girip

bir taşla bütün kuşları vurmuyordum? Üstelik bir kadınla birlikteyken hamile kalma riski de yoktu. Hiçbir kısıtlamanın olmadığı, bütünüyle eğlenceden ve gerçek bir samimiyetten örülü bir ilişki düşünün! Sonsuz bir tatile çıkmak gibi bir şey olsa gerekti.

İşin ilginç yanı, Ada'yı bir süredir tanıyordum ve karakterinde bazı sorunlar olduğunu daha önce fark etmiştim. Ama ne bu konuyu daha fazla deşmeye, ne de bu sorunların beni üzmesine izin vermeye niyetim vardı. Parıltılı dudaklarından, yürüyüşlerimizden ve sohbetlerimizden yayılan ışıltılı gözlerimi kamaştırırken, karakterindeki ufak tefek sorunlar geri planda kalmıştı.

Küçük mutfak masasının üzerinden uzanıp onu öptüm. O da öpücüğüme büyük bir zevkle karşılık verip bunu uzun süredir beklediğini söyledi.

Ada, benim ilk kadın aşkımdı. Güzel dudaklarının dışında, hafifçe dışarı bel veren güzel gözleri de vardı. Yıllar sonra gözlerinin tiroid rahatsızlığından dolayı böyle olduğunu öğrendi. Gittiği her doktor turp gibi olduğunu söylese de, Ada günde üç kez ateşini ölçer, iki haftada bir kan tahlili yaptırmaya giderdi.

Onunla birlikteyken hamilelik korkusunun, başka korkularla kıyaslandığında yatakta çok küçük bir engel teşkil ettiğini anladım. Ada'nın sorunu, kendi dediğine göre, Katolik okulunda okumuş olmaktan kaynaklanıyordu. Orada okurken uymak zorunda olduğu bazı yasaklar içine öyle bir kazınmıştı ki, onları aklından bir daha hiç çıkaramayacaktı. Bu yasaklar arasında en komiği de, rugan ayakkabı giyme yasağıydı. Çünkü oğlanlar bu rugan pabuçlara bakıp, pabucun parlak burnundan kızların külotlarının yansımasını görebilirlerdi. Benim yetiştirilme tar-

zımla karşılaştırıldığında, onun dinle şekillenen iç dünyası bana inanılmaz geliyordu. Onu tanımak benim açımdan hiç görmediğim topraklara çıktığım bir keşif gezisi gibiydi, daha önce bilmediğim karmaşık dinamiklerden oluşan bir dünyanın içine adım atmaktı. Ada'nın kendisi sevişme eylemini sulandırıyordu. Yataktayken sevişmez, daha çok kendisiyle sevişilmesine izin verirdi, her sevişmeden aklı karışmış, altüst olmuş, dağılmış bir ruh haliyle çıkardı. Bense onun yataktan dışarı atlayışını ve dosdoğru duşa girişini şaşkınlıkla seyrederdim. Duştan sonra -kusursuz teni ve saçlarıyla- yanıma döndüğünde, mesafeli, sessiz ve her an patlamaya hazır bir bomba gibi olurdu. Birkaç dakika önce olanlardan bahsetmek kesinlikle yasaktı. O konu hiç açılmazdı.

Onu bu konuda konuşturmak kolay olmadı. En sonunda her sevişmemizden sonra kendisini sıradanlaşmış hissettiğini söyledi. Zaten sevişmelerimiz de benim sürekli bastırmam, onun da arada bir kabul etmesi sonucu gerçekleşirdi. Ergenlik çağından beri kadınlara ilgi duyuyordu ve bir erkekle hiç ilişkisi olmamıştı. Buna rağmen bir kadınla birlikte olmaktan dolayı kendisini suçlu hissediyordu. En azından mırıldanarak anlattıklarından bunları çıkarmıştım. Şiddetli baskı altındayken, düşünceleri dudaklarının arasından ancak mırıltılar halinde dökülürdü.

Bu arada, tüm bunlara rağmen, Ada'nın bir psikolog olduğunu söylemeyi unuttum.

Yaptığı açıklamayı anlayışla karşılayıp kabullendim; başka ne yapabilirdim ki? Ne var ki, bu itiraf ilişkimizi daha iyiye götürmedi. Böylelikle samimi konuşup davranma konusunda her kadının yetenekli olmadığını da zor bir yoldan öğrenmiş oldum. Kadın arkadaşlarımla yaşadığım deneyim-

lere dayanarak, bütün kadınların bu yeteneğe doğuştan sahip olduğunu sanırdım. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi, Ada eve misafir gelmesinden de hiç hoşlanmazdı, oysa ben misafirlere bayılırdım. Sık sık panik atak yaşardı, onu yutmaya çalışan kocaman bir dalga gibi üzerine gelen New York kalabalıklarının kendisini çok ürküttüğünü söylerdi. Böyle hissederken nasıl olup da yıllar boyunca bana misafirliğe gelip benimle birlikte sürekli sinema ve tiyatrolara gidebildiğini sordum. Buna karşılık her buluşmamızda baş başa olduğumuzu, onu ne zaman bir grupla birlikte bir şeyler yapmaya çağırsam beni geri çevirdiğini hatırlattı. Bu gerçekten de doğruydu. Onunla kurduğum ilişki belirli bir ihtiyacıma cevap veriyor, benimle baş başa bir şeyler yapmak istemesi gururumu okşuyor olmalıydı, çünkü onunla buluştuğum zamanlar dışında çevrem daima bir sürü insanla çevrili olurdu. Eskiden ikimiz de bu durumdan memnunduk, ama şimdi sorun yaratıyordu.

Beni kıskanmaya başlamıştı ve bu kıskançlık gün geçtikçe daha rahatsız edici bir hal aldı. Bir Cumartesi günü bir okul arkadaşının evine ders çalışmaya gittim -yüksek lisansı bitirmek üzereydim- ve eve gece saat on birde yorgunluktan bitmiş bir vaziyette döndüm. O gece Ada'yla ayrıldık. Kapıdan girince Ada arkamdan bir tekme savurarak kapıyı kapattı ve evin içinde bulabildiği en büyük bıçakla beni kovalamaya başladı. O lekesiz çelik Sabatier marka bıçağı almak için yıllar önce Mott Caddesi'ndeki evimden ayrılırken epey para biriktirmiştim, çünkü kesmeyen bıçaklarla yemek yapmaktan nefret ederdim. O kadar kızgındı ki, arkadaşımın bir erkeğe âşık olması bile onu ilgilenmiyordu.

Her şeye rağmen Ada'yla ilişkim altı yıl sürdü ve onunlayken bir erkekle olduğum zamanlara nazaran çok daha

fazla sıkıntıya katlanmak zorunda kaldım. Kadınlarla ilişki yaşarken her şey çok daha karmaşık bir hal alıyordu. Ada hayatımı çekilmez hale getirdi. Ada'yla girdiğim ilişkide aradığım hemen hiçbir şeyi bulamadım, ama yine de bu ilişkide planlarım arasında olmayan bir şeye rastladım. Her gece omzuma yaslanıp ağlardı. Ağlayan kişiyi avutmak üzerine kurulu eski alışkanlığımdan miras kalan görünmez bir zincirle bağlanmıştım ona. Onun acısında -hatta daha da kötüsü, yaşadığı tecrübelerde- kendime dair bir şeyler buluyordum. Onunkilerle ilgilenmek uğruna kendi dertlerimi bir kenara bırakmıştım. Ona bunca şefkat göstermemin nedeni annemin hiç dindiremediğim acılarıydı, nihayet bu acıyı hafifletmenin bir yolunu bulmuştum. Annemi mutlu edememiştim, ama Ada'yı mutlu edebilir, ona zevk verebilirdim, tabii bu yolda üstesinden gelmem gereken engeller de yok değildi.

Kadınlarla romantik bir ilişkiye girmek, âdeta ürkütücü bir duygusal çatışmalar denizine yelken açmak gibiydi, ama bir kadın olduğum için o tekneyi nasıl kullanacağımı biliyordum. Yöntem oldukça bildikti. Ada'nın ne kadar incinmiş olduğunu hissedip, onun da beni istediği kadar incitmesine izin verdim.

Bu ilişki beni o kadar boğmuştu ki, sonunda erkeklere dönmeyi düşünmeye başladım. Ama yapamadım. Çünkü bir kadında beni cezbeden özellikler, eski günlere oranla çok farklıydı artık. Kadınlarla ilişkiye girmenin ne kadar zor olduğunu anladıysam da, aynı zamanda tüysüz bir tenin yumuşaklığının, sıcak ve dolgun göğüslerin, o çok tanıdık gelen nemli kayganlığın, duyarlı sevişmelerin sunduğu zevkin de tadına varmıştım. Bütün bunlar -ve ayrıca bazı kadınlar tarafından hayatımın en güzel, duyarlı ve bek-

lenmedik iltifatlarıyla onurlandırılmış olmak- kadınlardan vazgeçmemi engelledi.

Ada'yla birlikte yaşadığım daireden birkaç eşya almaya gittiğimde -çünkü oradan ayrılırken yanıma neredeyse hiçbir şey almamıştım- benden geri dönmemi istedi. Bense ikimizin de bu ilişkiden mutlu olmadığımızı, ayrılmanın en doğru karar olduğunu söyledim.

"Doğru söylüyorsun," diye karşılık verdi. "Ama sen gittiğinden beri burası bir ev olmaktan çıktı. Eşyalarla dolu bir boşluğa dönüştü."

En iyi yazar bile durumu tanımlamak için bundan daha güzel sözcükler bulamazdı. Eşyalarımı elimden geldiğince çabuk toparladım ve gözyaşlarına boğulmadan önce evden çıkabilmek için görülmedik bir çaba sarf ettim. Ada'nın bu son sözlerini kendisinin hatırlamadığına eminim, ama ben hiç unutamadım.

Sonradan gerçekten korkunç kavgalar verdiğim bir kadınla daha birlikte oldum. Bilirsiniz işte, o arslan burcuydu, bense akrep. Tartışırken ona sürekli aslında bana değil kendisine kızgın olduğunu söyleyip dururdum. Ayrılıklarımızdan birinde bana üzerine çok güzel bir notun yazılı olduğu bir doğum günü kartı göndermişti. Bu not öyle hoşuma gitmişti ki, kart hâlâ buzdolabının bir köşesinde asılı durur. Ama yazı görünmesin diye üstünü kapadım. Şöyle yazıyordu: "Doğru, içim öfkeyle dolu, ama seni temin ederim ki, tüm bunlar geçtiğinde ve her şey tekrar yoluna girdiğinde, kalbimin öfkenin asla ulaşamadığı, küçük ama güvenli bir köşesinde her zaman yerini koruyacaksın."

Onunla yaşadığım ilişki, çok üzülerek andığım ilişkilerden biridir, çünkü birlikteliğimiz sona erdiğinde bile, ikimizin de çok istemesine rağmen, birbirimize olan öfkemiz hiç-

bir zaman dinmedi. Bugün bile birlikte ne zaman yeterince uzun vakit geçirsek -mesela bir yemeğe çıksak- her seferinde kavga ederek ayrılır ve bir daha buluşmamaya karar veririz. Sonra yine kendimizi telefonda konuşurken bulur ve bir başka yemek için sözleşiriz. Akrep ve arslan, en geçimsiz iki burç. Bu ikisinin birlikteliğinden ne beklenebilirdi ki?

Birlikte yaşadığım bir başka kadınsa, bir gece başını mutfak lavabosundan kaldırma zahmetine bile girmeden, yıkadığı kıvırcık salatanın yapraklarını birer birer önündeki açık pencereden dışarı fırlatmaya başladı. Salata yapraklarını gövdesinden sertçe ayırıyor, birilerinin kafasına düşüp düşmediğine aldırmadan aşağıya savuruyordu. Sonra sıra kesilmemiş domateslere geldi, onları da beyzbol topu gibi pencereden fırlattı. Oysa onunla ilk tanıştığımda, dünyanın en duyarlı insanı gibi görünüyordu. Kimya doktorası yapıyordu ve kendi alanında oldukça saygı duyulan biriydi.

O gece işten geldim, ona bir öpücük verdim, gününün nasıl geçtiğini sordum ve ona öğlen tamamen şans eseri eski bir sevgilime rastladığımı, birlikte yemek yediğimizi anlattım. Tek söylediğim buydu. Akşam yemeğinde salata yoktu, ama ben yine de midemi doldurdum, çünkü bu boktan saçmalık yüzünden keyfimi kaçırmaya niyetli değildim. Ertesi gün, tırnaklarını bana geçirmesine fırsat vermeden oradan taşındım. Üç aydır onunla birlikte yaşıyordum.

Tek bir ilişkinin kendilerini tatmin etmediğini söyleyip çokeşliliği savunan kadınlarla da birlikte oldum. Tıpkı erkekler gibiydiler, tıpatıp benziyorlardı. En az Mark kadar kontrol meraklısı kadınlar da gördüm.

İşte böylece, kalıcı olduğunu düşündüğüm bir limana varana dek, bindiğim geminin yalpalamasına izin verdim. Ne de olsa yelken açmayı ben istemiştim ve geminin su yü-

zünde kalmasını sağlamak benim görevimdi. Sonra bir kadına gerçekten âşık oldum. Bu aşk üzerine daha önce yaşadığım tüm ilişkilerden daha fazla hayal kurdum, bu kez uzun süreli ve mutlu bir ilişki yaşama fırsatını bulduğumu düşündüm.

Bettina'yla birbirimize çok âşıktık. Brooklyn'de, duvardan çok penceresi olan, ikimizin de çok hoşuna giden, eski, güneşli bir daireye taşındık. Mutfaktan günbatımı izlenebiliyor, salondan Dünya Ticaret Merkezi görülebiliyordu. Eski döşemeleri cilalayıp parıl parıl yaptık. Gri renkli mutfak duvarlarını beyaza boyadık. Çürük pencere pervazlarını gizlemek için bütün evi dantel perdelerle doldurduk. Ama kaç kat boya çekersek çekelim, tavanın dökülen boyalarını gizleyemedik. Ben bu işlere alışkındım. Konumuzla ilgisi olmadığı için bundan daha önce bahsetmedim, ama her evden eve taşınma, benim için başka bir hikâyeydi. Parasız olmama rağmen rahat mekânlarda yaşamaya düşkündüm. Bu nedenle genellikle yarı harabe evler tutar, sonraki birkaç uzun ayı bu evleri onarmaya ayırırdım. Bettina'yla birlikte tuttuğum Brooklyn'deki bu ev, zincirin son halkası oldu. Sonradan her şey yoluna girdi. İş konusunda şansım döndü ve bu sayede Manhattan'da oldukça iyi durumda olan bir ev satın aldım. Tabii evi kendi zevkime göre döşemek için yine biraz çaba sarf etmem gerekti.

O zamandan beri bu evde yaşıyorum. Oldukça rahat bir yer, ama bugün bile, geceleri bu şehrin kaldırımlarından yürürken bir yangın çıkışının parmaklıkları arasından, ne zaman gözüme isli tuğlalarla çevrelenmiş, perdeli bir pencere ilişse, bir tür hayal âlemine dalarım. Bir ya da iki dakikalığına, bu perdelerin arkasında, düşük voltajlı ampullerin donuk parıltısı altında, şehrin bu minicik kuytu köşe-

sini kendi yuvaları olarak bellemiş iki kişinin yaşadığını hissederim –düşünürüm diyemem, sadece içime böyle bir his doğar. O evdeki her şey iki kişiye aittir, birine ya da ötekine değil; akşam yemeği için birbirlerini beklerler ve hafta sonlarını o minicik yuvada geçirirler. Demek istediğim, bu iki insan için evleri en değerli oyuncakları haline gelmiştir. Bugün bile ne zaman böyle eski bir ev görsem, işte bu his doğar içime.

Evet, Bettina'yla ben pek çok yönden birbirimize benziyorduk ve ikimiz de bu ilişkinin bitmesini istemiyorduk, ama bitti. Bu cümleyi, ikimiz üzerine yazdığım öyküde de neredeyse aynı şekliyle kullandım. Bildiğiniz gibi o öyküye *Bir Tangoyla Danzon Arasında** adını verdim. Bu adı seçmekteki niyetim, öyküye biraz mizah duygusu katmak ve bu melodramatik hikâyeyi boğucu olmaktan kurtarmaktı.

Birbirimizi çok sevmemize rağmen, yaşadığımız anlaşmazlıklar, aramızda fazlasıyla derin bir uçurum yarattı. Bettina'nın iş için şehir dışına çıktığı bir gece, yatakta Marquez'in *Kolera Günlerinde Aşk*'ını okuyordum. Kitabın son paragraflarından biri beni o kadar etkilemişti ki, Bettina'ya da okumak istedim, ama yanımda değildi. Onu delice özlemiştim. Tam o sırada içimden bir ses, Bettina yanımda olsaydı bile bir şey fark etmeyeceğini, çünkü ona okuduğum şeyi dinleme zahmetine katlanmayacağını söyledi. O zaman içimde bir şey koptu, göğsümün tam ortasında bir sızı hissettim. Derin bir nefes alıp paragrafı yüksek sesle kendi kendime okudum. İlişkimiz bu kadar hassas bir noktaya gelmişti.

*) Danzon: 20. yüzyıl başlarında gelişmiş, Küba'ya Haiti'den kaçan Fransızlar tarafından getirilen ve daha sonraları Danzon olarak adlandırılacak Küba ya özgü folklor müziği. (ç.n.)

Ayrıldığımızda, umutsuz bir ilişkiyi kurtarma umuduyla çabalamaktan ikimiz de yorgun düşmüştük. Ergenlik yıllarımda örnek aldığım kadın kahramanların nasıl bir hayal kırıklığı yaşadığını anlamıştım. Hiç beklemediğim ve bilmek istemediğim bir şekilde, aşkın tatsız yönüyle karşılaşmıştım. Neyse ki bu hüsranı yaşarken, o filmlerde olduğu gibi bir de yanımdan hiç ayrılmayan zengin kocayla uğraşmak zorunda kalmıyordum. Hiç kimseye rol kesecek halim kalmamıştı. Birdenbire, daha önce hiç tanımadığım türden bir huzura kavuştum.

Gerçek bir huzur içindeydim. Bir sevgilim olmadığı zaman yaşadığım huzursuzluğun ve boşluk duygusunun kaynağı, âşık olmaya duyduğum ihtiyacın -savaşta ya da barışta, ne pahasına olursa olsun yalnız kalmama üzerine kurulu hayat görüşümün- nedeni, şu adam ya da bu kadın yüzünden hissettiğim yalnızlık duygusu değildi; kendi içimde kök salmış bir yalnızlık duygusuydu. Bunu yüreğimde hissediyordum ve gerçekleri ancak yüreğinizle görebilirsiniz. Özlediğim şey, annemin yaşadığı acılara yer açmak için küçük yaşlarda içimden söküp attığım kendi merkezimdi. Sonunda kendimle baş başa kaldığımda, kendimi mutluluğa hiç olmadığım kadar yakın hissettim. Yazma konusunda her zamankinden daha verimliydim, kendimi yoga ve meditasyona verdim, hafta sonları bir aşrama gidiyor, bıkıp usanmaksızın aydınlanmış insanlar hakkında yazılmış kitapları okuyor, onların bu aydınlığa nasıl ulaştıklarını öğrenmeye çalışıyordum. Hayatım boyunca girdiğim bütün arayışlara kendimi nasıl adadıysam, ruhsal gelişimim için de aynı yoğun çabayı gösteriyordum.

Böylece aradan yedi yıl geçti. Tam yedi yıl. Onunla tanıştığımda sakin bir hayat sürüyor, ömrüm boyunca yete-

cek kadar anıyla dolu bir geçmişe sahip olduğum için kendimi şanslı görüyordum. Bir öğleden sonra, hem yeni hem de ikinci el kitaplar satan eski bir sahafta rastladım ona. Noel'den hemen önceydi, büyük dükkânlar hınca hınç insan doluydu. A ve B caddeleri arasındaki St. Mark üzerinde bir dükkâna girmiş, vitrinde görüp Viktoryen kapak tasarımı nedeniyle annem için ideal bir hediye olabileceğini düşündüğüm bir kitabın özel baskısını almaya çalışıyordum. Arkamdan birinin İspanyol aksanıyla tezgâhtara bir Djuna Barnes kitabı sorduğunu duydum. Bu kitabın onlarda olmadığını biliyordum, çünkü geçenlerde ben de sorup başka bir yerden almak zorunda kalmıştım. Arkamı dönüp kitabı soran kızı görünce, kafamdan ışık hızıyla bir düşünce geçti: Kız Kübalıydı. Sanırım bunu hiç çekinmeden gözlerimin içine bakmasından anlamıştım. Ona kitabı muhtemelen Strand'da, gayet makul bir fiyata bulabileceğini söyledim İspanyolca. O da burada yaşamadığı için Strand'ın nerede olduğunu bilmediğini söyledi. Hediye bakmak için zaten oraya gidecektim, bu nedenle yolu göstermeyi teklif ettim. Uzak olup olmadığını sordu. Sadece birkaç blok ötede, dedim. Yolda giderken, şehirde ilk kez yalnız başına dışarı çıktığını söyledi. Sol bacağının hafif aksadığını fark ettim.

ABD'ye bir hafta önce, New York'a ise bu sabah gelmişti. New York'a gelmeden önce, babasının 1980'den beri yaşadığı Colorado'da kalmış bir müddet. Seyahatinin amacı, iki güne kadar başlayacak bir konferansta kendi öykülerinden birini okumakmış. Kendini çok şanslı hissettiğini söyledi. Daha üniversiteyi bitirmeden böyle bir davet almanın hayalini bile kuramazmış. Ama konferansa ev sahipliği yapan üniversiteden bir profesör, geçen

yaz Havana'ya gitmiş. Profesör yirmili yılların Kübalı kadın yazarlarıyla ilgili bir araştırma yapıyormuş ve ABD'ye geri dönmeden sadece iki gün önce tanışmışlar. Cuma gecesi tanışmışlar, kadınsa Pazar günü dönüyormuş. O sıkışıklık içinde profesöre öykülerini göstermiş ve kadının bu öyküleri hatırlayacağı aklının ucundan bile geçmemiş. Kadının acelesi yüzünden ve hafta sonlarında Havana'da herhangi bir şeyin fotokopisini almak çok zor olduğu için, profesöre öykülerinin bir kopyasını vermeye dahi fırsat bulamamış. Ama hayatın cilvesine bakın ki, babasının yardımları ve hiç tanımadığı yabancı bir kadın sayesinde tüm zorluklara rağmen buraya gelmiş. Babası Küba'dan ayrıldığından beri onu hiç görmüyormuş. Ama kızının Amerika'ya gelme ihtimalini haber alınca yol masraflarını üstlenmeyi teklif etmiş. Çünkü buradaki üniversite, kalacak yer dışında hiçbir şeye para ayırmıyormuş. Onu yılda iki ya da bilemedin üç kez arayan ve yetiştirilmesi sırasında hiçbir maddi katkıda bulunmayan babasının böyle bir teklif yapması mucizeymiş.

Denver'a gitmesinin nedeni de babasıyla birkaç gün geçirmekmiş. Bu ziyaret sırasında iki taraf da birbirine aşırı derecede sıcakkanlı davranmış ve tartışmalı konulardan kaçınma konusunda karşılıklı bir dikkat gösterilmiş. Ancak kendisi bu türden ilişkiler kurmak konusunda pek başarılı değilmiş. Büyürken -kimi zaman başkalarının işine gelmese de- hep açık sözlü olması, düşündüğünü söylemesi öğretilmiş ona. Bu yüzden ziyaret boyunca içi içini kemirmiş, annesinin ikazlarına göre 'boşboğazlık' diye algılanabilecek soruları sormamak için dilini ısırıp durmuş. Bu gibi durumlarda annesinin tembihlerine genellikle uymazmış, ama New York'a gelirken babasıyla arasını öncekine naza-

ran daha da bozmak istememiş. Üstelik babasının Denver'daki hayat tarzını görünce, soracağı sorular neticesinde belirsizliklerden daha kırıcı bir gerçeklikle karşılaşacağından şüphe etmiş.

Colorado'dan ayrılırken içinde daha önce yaşamadığı türden bir boşluk hissetmiş. Küba'dan buraya gelirken, kötü günler kadar iyi günlerini de paylaştığı, anılarla dolu bir yuva bırakmış geride. En güçlü anısı, Pazar günleri büyükannesiyle büyükbabasının evine gitmek için yürüdükleri caddede karşıdan karşıya geçerken, babasının ellerini sıkıca kavramasıymış. Birbirlerini görür görmez bu sıcaklığı yeniden hissedeceklerini sanmış. Tabii bu hayali suya düşmüş, şimdi içinde bulundukları gerçekçi koşulları da göz önünde bulundurarak, babasıyla yeni bir ilişki kurmanın yollarını aramak zorundaymış.

Acele etmeye gerek yoktu. Bunları sonra düşünecekti. Kısa süreceği için bu seyahatin bütün avantajlarından yararlanmak istiyordu. Bir hafta içinde evine dönecekti. Küba'daki üniversitesinin rektörü çıkış vizesi için onay verirken böyle bir şart koşmuştu. Konferans biter bitmez derslerine dönmek zorundaydı.

Bütün bunları Strand yolu üzerinde ağır adımlarla yürürken anlattı bana. O anlatırken, ben de başta fark ettiğimden daha fazla topalladığını gördüm. İyi bir konuşmacı olduğu için onu keyifle dinledim. Gevezelik etmekten hoşlanır bir hali vardı, detayları ballandırarak anlatıyordu. Bu ülkede uzun süre yaşayan bazı insanların kaybettiği bir yetenekti bu. Hikâyesini anlatmayı bitirince, ona söz konusu konferansa benim de katılacağımı söyledim. Bahsettiği profesörü tanıyordum, iyi bir insandı ve kısa süre önce yaptığımız bir görüşmede, bana o yaz Ha-

vana'dayken okuması için kendisine harika öyküler veren genç bir kızla tanıştığından söz etmişti. İşte bu yüzden konferansta birlikte olacaktık, dünya ne kadar da küçüktü. Ona ismimi söylediğimde, iki kitabımı okuduğunu öğrendim. Bilen bir tavırla gülümsedi bana.

Kitapçıya girdiğimizde raftan Djuna Barnes'in yeni yazılmış bir biyografisini seçti, birkaç dakika inceleyip tekrar yerine koydu. Kitabı satın alıp almayacağını sordum. Ona göre fazla pahalıydı. Djuna Barnes'in Küba'da popüler olduğundan haberim yoktu, dedim. Zaten popüler değildi, pek fazla insan tanımazdı. Ama kendisi üyelerinin hepsi de gençlerden oluşan bir yazar grubuna dahildi. Barnes onun gözünde büyük bir önem taşıyordu. İlk defa Barnes'in bir kitabını okuduğu gün, kendisinin de bir yazar olabileceğini anlamıştı, Barnes'in tarzıyla bu kadar ilgilenmesi bu yüzdendi.

Bunun üzerine kitabı ona hediye olarak almak için ısrar ettim ve teklifimi geri çevirince, bu hediyeyi New York'taki ilk gününün hatırası olarak kabul etmesini söyledim. O da bu hediyeyi ancak benimle tanışmasının anısına kabul edebileceğini söyledi. Teşekkür ederken bana o Kübalı olduğunu belli eden malum bakışını fırlattı. Sonra da yarım saatliğine bile olsa bir yerlerde oturup bira içmeyi ve daha huzurlu bir ortamda sohbet etmeyi teklif etti. Sanırım o anda âşık oldum ona. Birkaç blok yürümek topallığını daha da belirgin bir hale getirmişti. Broadway üzerinde on ikinci caddeyi geçer geçmez, Strand'e yakın bir restorana girdik.

O bir bira söyledi, ben de sıcak çikolata siparişi verdim. Orada sıcak çikolatayı benim sevdiğim tarzda, sütle yapıyorlardı. İki kadehten sonra, onun yaşındaki birine göre hayli karmaşık olan hayat hikâyesini anlatmaya başladı.

On yaşından beri annesiyle birlikte yaşıyordu. Anne babasının evli kaldığı yıllar boyunca kavgalar ve barışmalar günlük hayatlarının sıradan parçası haline gelmişti. Ama bir gün annesinin gerçekten canına tak edince, babası kendini kıyafetleri kolunun altına sıkıştırılmış bir halde sokakta bulmuştu. Bunun üzerine kız kardeşlerinden birinin evine sığınıp, onun kocası ve fena halde şımartılmış üç çocuğuyla birlikte yaşamak zorunda kalan babası, bir gemiye atlayıp meşhur Mariel* kargaşası ve çılgınlığı esnasında Küba'yı terk etmişti.

"İlişkilerinin başından beri zamparalık eden babam anneme çok çektirmişti, çünkü zavallı kadın aptal değildi. Her zaman Kübalı bir kocayı tatmin etme açısından büyük bir kusura sahip olduğunu söylerdi: Aldatılmaya katlanamazdı. Sözümona koruma görevlisi olarak çalışır, akla gelen her türlü gönüllü işe koşardı, ama buna rağmen eve zırnık para girmezdi. Evliliklerinin ilk yılları böyle geçmiş ve ben de ismimi bu hayata borçluyum. Annem bana istemeden hamile kalmış, sonradan da doğumumu sabırsızlıkla beklemeye başlamış. Doğduğum zaman, varlığım annemin yalnız geçen gecelerine renk katmış. Kendisine böyle berbat bir evliliğe rağmen hangi akla hizmet çocuk doğurma kararı aldığı sorulunca, ağrıyan kalbine düşen serin bir yağmur damlası gibi imdadına yetişen kı-

*) Nisan 1980'de Küba hükümeti, Küba'dan ayrılmak isteyen vatandaşların istediklerini yapmakta özgür olduklarını açıkladı. Bunun üzerine gerçekleşen toplu göç, mültecilerin bindiği geminin ayrıldığı limanın isminden yola çıkılarak 'Mariel' ismiyle anılmaya başladı. Hükümetin bildirisini takiben, Amerika'da yaşayan pek çok Kübalı, ailelerini almak üzere Havana'ya geldi. Sadece birkaç gün içinde, 32 uçağın taşıdığı 6 binden fazla *marielitos* Miami'ye vardı. Sonunda -içlerinde pek çok akıl hastasının ve Fidel Castro'nun çıkardığı af sonucu hapisten yeni salınan pek çok suçlunun yer aldığı- toplam 129 binden fazla Kübalı Florida'ya göç etti. Binlerce insanın Küba'dan kaçtığı aynı günlerde, Küba'da Castro'yu ve devrimi destekleyen muazzam gösteriler düzenlendi.

zının cennetten indiğini söylermiş. Şu yağmur damlası meselesi çok saçma. Aslında annem o kadar yaşlı değil, ama böyle konuşmak hoşuna gidiyor, sebebini hiç anlamadım. İnanabiliyor musun? En sevdiği müzik, tangolar ve eski İspanyol parçaları. Conchita Piquer'in kim olduğunu hatırlar mısın, bilmiyorum. Büyükannemin zamanından kalma bir şarkıcı, ama ben onun plaklarını dinleyerek büyüdüm. O plaklardan birinde bir şarkı vardı. Sözleri şöyleydi: "Rocio, benim çiy damlam, avuç dolusu karanfilim, büyüyüp serpilen minik goncam." İşte bu şarkı yüzünden annem adımı Rocio koymuş ve bütün eleştirilere rağmen kararından dönmemiş. Çoğu ebeveynin çocuklarına kendilerinin bile telaffuz edemediği yeni isimler icat etmeye çalıştığı bir dönemde, bana bu son derece geleneksel İspanyol ismini verdiği için kendisiyle gurur duyduğunu hâlâ her fırsatta söyler. Bu kadar melodramatik bir anneyle, aktris olmalıymışım aslında. Gerçi denemedim değil. Oyunculuk eğitimi almaya başladım ve gayet de iyi gidiyordum ama romatizmal artrit rahatsızlığım başlayınca her şey mahvoldu.

"O zamandan beri, yani son dört yıldır yazar olmak istiyorum. En çok bacaklarım ağrıyor, özellikle de sol ayak bileğim. Ama hastalık el bileklerime de yayıldı. Sağ bileğime baksana," diyerek, iltihaplanmayı göstermek için süveterinin kollarını sıvadı. Söylediği doğruydu. "En kötüsü de, doktorların söylediğine göre eğer etkili bir tedavi yöntemi bulunamazsa, yirmi yıl içinde yatalak olacakmışım. Şu anda bile yatıştırıcılar sayesinde ayakta duruyorum."

Hastalığını anlatırken ses tonu hiç değişmedi, ailesini anlatırken de aynı sesi kullanmıştı. Bardağından bir yudum bira alıp konuşmaya devam etti.

"Neyse ki annemle ben birbirimizi anlıyoruz. Babam bizi terk ettiğinden beri annemin de erkek arkadaşları oldu. Pek çok adamla çıktı ama hiçbirini bizimle yaşaması için eve getirmedi. Her zaman evde üçüncü bir kişiye yer olmadığını söyler, zaten ilişkileri de fazla uzun sürmez. Annem benim hayatıma saygılıdır, ama büyüyüp kendi kararlarımı vermeye başladığım zaman biraz eksantrik biri olduğumu söyledi. Sırf gerçekten âşık olduğum ilk çocuk bir melez, üstelik de bayağı koyu bir melez olduğu için böyle düşünmüştü. O çocuğa âşık olmam, ona göre tuhaf bir inadın göstergesiydi. Zira kendi damarlarında da baba tarafından zenci kanı dolaşırdı ve bu inatçı ruha pek de yabancı değildi. Neredeyse hiç belli etmez, ama söylediğine göre genç bir kızken kendisi de bu inatçılıktan nasibine düşen payı almış. Annemle ilişkimde en iyi şey, aramızdaki güven duygusudur. Oturup konuşunca o çocuk hakkındaki fikirlerini yeniden gözden geçirdi. Gerçekten de o çocukla çıkmak, yaptığım en doğru seçimdi. Böylece hiç farkında varmadan daha sonra olacakların yolunu hazırlamıştım. Bu ilişki sayesinde annem kızlara olan ilgimi fark ettiğinde çok fazla şaşırmadı. Her zaman değil, ama bazen kadınlarla çıkarım. Bunu hiçbir zaman kötü bir şey olarak görmedim. Aslına bakılırsa bana göre güzel ve iyi bir şeydir. Hatta sizin profesör arkadaşınızın okuduğu ve en beğendiği öykülerimden ikisi bu tema üzerine kuruluydu. Konferansta da onlardan birini okuyacağım."

Rocio bütün bu hikâyeyi bir çırpıda anlatıverdi. Hayatımı bilen biri olarak tahmin edebileceğiniz gibi, onunla aramızdaki benzerlikler beni hayrete düşürmüştü. İsimlerimiz bile benzer bir kaynaktan geliyordu; yalnızca onun annesi

ismini teselli fikrinden esinlenerek koymuştu, benimkiyse acı çekme fikrinden. Kendi yansımamla ya da ben daha ölmeden yeni bir bedene bürünmüş halimle karşılaşmak gibi bir şeydi. Ona adımın neden Martirio olduğunu anlattım, çok güldük ve kendimi ona yakın hissetmek artık tamamen unutmuş olduğum bir şekilde mutlu etti beni.

Masalar, sandalyeler, müşteriler, hatta ışıklar bile kararmaya başladı. Onun konuşmasını dinlerken, bir yandan da ertesi gün Sekizinci Cadde'deki dükkânda gördüğüm, gerçekten çok güzel bir eşarbı alıp ona hediye etmeyi düşünüyordum. Aslında dükkândaki en güzel eşarptı. Sonra her şeyi edebiyata dönüştürme konusundaki o lanet olası tutkum yüzünden, bu hislerimi kâğıda nasıl dökeceğimi merak etmeye başladım. Artık Rocio'nun anlattıklarını duymuyordum, yalnızca her üç ya da dört cümlesinde bir onu dikkatle dinliyormuş izlenimini vermek için başımı sallıyordum. İnsanın ruhuna bıçak gibi saplanıp neredeyse fiziksel olarak canını yakan bir histi bu. Azize Teresa'nın 'tatlı acı' dediği buna benzer bir şey olsa gerekti.

Bu his beni korkuttu. Kendimi kaç kez karmaşık durumlara soktuğumu bilirsiniz, ama artık böyle bir şey yaşamak istemiyordum. Yeni kitabımı bitirmek üzereydim ve geçmişte ne zaman bu türden bir keşmekeş içine girsem, yazma eylemine bir süreliğine ara vermek zorunda kalmıştım. Yalnız bu kez farklı olabilirdi. Yıllardır yoga ve ruhani çalışmalar yapıyordum. Hepsinden önemlisi, kendimle barışık yaşıyordum.

Hesabı istedim, ona kartvizitimi verip telefon numarasını aldım. Takside ona West Village'ta kaldığı yere kadar eşlik ettikten sonra Doğu Yakası'ndaki evime dönecek, ertesi gün onu arayıp birlikte bir şeyler yapmayı teklif ede-

cektim. Paltosunu giyerken o gece istediği yerde kalabileceğini, sadece evi arayıp haber vermesi gerektiğini söyledi.

"Kaldığın evin nerede olduğunu bilirim, oldukça rahat bir yerdir," diyerek, sözlerinin altındaki imayı anlamamış gibi yaptım. "Daha bavullarını bile açmamışsın, yapacak işlerin vardır, hem gerçekten de kaldığın ev benimkine çok yakın."

Sonra da kartları açık oynamaya karar verip, "Kaç yaşındasın, Rocio?" diye sordum sertçe. Aramızdaki yaş farkı o kadar belirgindi ki, sormaya gerek bile yoktu aslında. Aramızdaki bunca yıl bana birkaç laf etme hakkını da veriyordu. Bu yaş farkı onun kafasındaki bahtsız düşünceleri silebilir, beni de ona duyduğum arzudan kurtarabilirdi.

"Yirmi dört yaşındayım," diye cevap verdi.

"Bense elli dört yaşındayım, yani senden tam otuz yaş büyüğüm. Insanlar seni çok haklı olarak kızım sanabilirler." O kadar demode bir ifade biçimi seçmiştim ki, son kullanılışının üzerinden rahat bir otuz yıl geçmiş olmalıydı.

"Ama ben senin kızın değilim," dedi, gözlerinde yine o malum ifadeyle bana bakarak.

New York'ta kaldığı süre boyunca uyuduğumuz zamanlar dışında hiç ayrılmadık. Bacağı ağrımasına rağmen bol bol yürüyüş yaptık. Ona şehrin en çekici yönlerini göstermeye çalıştım: Chrysler Binası'nın lobisi, alacakaranlıkta Mott Caddesi'nden Empire State Building'in manzarası, Noel için süslenmiş dükkân vitrinleri, geceleri tiyatrolar bölgesinde Broadway'in görüntüsü. Hatta hiçbir zaman harcanan paraya değmediğini düşünsem de, onu bir Broadway gösterisine bile götürdüm. Ona en ilginç şeyleri gösterdim: Çin Mahallesi'ndeki Asya eczaneleri, Barrio'nun yağlı *cuchifrito*'ları ve Aşağı Doğu Yakası.

Onunla hiç yalnız kalmadım. Bunun basit bir nedeni vardı; şehirde geçirdiği altı günün üç günü boyunca konferanstaydık zaten. Bunun dışında onu evime sadece yanımızda biri olduğu zamanlarda davet ettim. Hayatımda karmaşa istemiyordum; 'karmaşaya yer yok' benim anahtar cümlemdi. Bu kızı düşünmekten bütün bir hafta boyunca gözüme uyku girmedi, ama ona Noel'i burada geçirmesi için hiç teklifte bulunmadım. Oysa her göz göze gelişimizde aklımdan bu geçiyordu.

Konferans bittikten bir gün sonra New York'ta şu olağanüstü parlak ve güneşli kış günlerinden biri yaşanıyordu. Ama o gün, ya bir tesadüf ya da küresel ısınma nedeniyle çok sıcak bir Aralık günüydü. Öğleden sonra bir sularında, konferansı düzenleyen üniversiteden bir arkadaşım olan Maria Luisa, Rocio ve ben, benim evde kahvelerimizi yudumlayıp havaalanına gitme saatinin gelmesini bekliyorduk. Puerto Rico'lu komşum, yeni yıkanmış çamaşırlarını beşinci kattaki yangın çıkışına bağladığı ipe asmıştı. Sonra aniden penceresini açtı ve her gördüğümde beni şaşırtan şeyi tekrarladı. Bir elinde dikiş kutusu, diğer elinde dikilmek üzere bekleyen bir çamaşırla biraz güneş görmek için, ayaklarını yangın merdivenine doğru sarkıtarak pencereye oturdu. Sıkı sıkı giyinmiş ve kalın bir kaşkola sarınmıştı. O şekilde yarım saat, belki de daha uzun bir süre boyunca dikiş dikti. Rocio kadının hareketlerini dikkatle izledi, ama kadın dikişini bitirdikten sonra bacaklarını toplayıp içeri girene kadar hiçbir yorum yapmadı. Kahvelerimizi bitirdikten sonra çıktık.

Rocio'yu havaalanına götürdüm ve bagajını kontrol ettikten sonra ona New York'ta en çok neyi sevdiğini sordum.

"Komşunuzu," dedi, "soğuğa rağmen güneş görmek için pencereye oturup dikiş diken şu Puerto Rico'lu kadı-

nı sevdim. Bu olayı bir öykümde kullanacağım," diye cevap verdi.

İşte o zaman, dudaklarına bir öpücük kondurmamak için kendimi her zamankinden daha fazla dizginlemek zorunda kaldım. Neden bu kadın yirmi yıl önce ya da en azından on beş yıl önce doğmamıştı ki? Vedalaşırken ona sıkıca sarıldım ve gelecek yaz Küba'da görüşeceğimizi söyledim.

"Beni unutma," dedi. "Genellikle kolay unutulurum."

O gittikten sonra hayatım normale dönmedi, ama olgun davrandığım için kendimle gurur duyuyordum. Meditasyon ve yoga yapmaya, aşrama gitmeye devam ettim. Yalnızca, artık aşk konusundaki hayal kırıklığımın hiç geçmeyeceğinden o kadar emin değildim.

Beş ay boyunca bana hiç yazmadı, ben de ona yazmadım. Onunla ilgili haberleri başkalarından alıyordum. Haziran'da Küba'ya gitmeyi planlıyordum. Mayıs'ta kısa bir mesajla birlikte tuhaf bir biblo gönderdi bana. Her ikisi de küçük, mor bir kumaş kesenin içine konmuştu. Mesajın sonunda şöyle yazmıştı: *Geldiğin zaman eğer istersen görüşebiliriz. Nerede yaşadığımı biliyorsun. Öpücükler, Rocio.*

O yazın başında işe fena halde gömülmüştüm ama yine de Haziran'da Havana'ya gitmeyi başardım. Bir Cuma günü öğleden sonra vardım oraya. Oraya gittiğimde hep yanında kaldığım arkadaşım Gladys beni havaalanında karşıladı. Rancho Boyeros'tan arkadaşının Havana'nın merkezindeki evine gidene dek, yol boyunca her zamanki gibi heyecanlı bir sohbete daldık. Bu arada arabanın camından dışarıya baktım ve ne zaman oraya gitsem başıma gelen şey yine oldu. Gökyüzüne baktım, Küba'nın inanılmaz gökyüzüne baktım ve kırlangıçların sesini duydum. 'Aman Tanrım,' diye

düşündüm İngilizce, Küba kırlangıçları ve alabildiğine Küba kırları. Çılgınca gelecek biliyorum, ama oraya her gittiğimde böyle duygular hissederdim ve bu hisse alışmıştım. Yalnız bu kez, anavatanıma dönmüş olmanın verdiği bu hisler, içimde başka duyguların uyanmasına yol açmıştı. Benimkine yakın bir tene, uzun zaman önce bu ülkenin yataklarında öğrenilmiş tutkulu şehveti yansıtabileceğim bir tene şiddetle ihtiyaç duyuyordum. Rocio'nun yeni yıkanmış zeytuni teniyle yanımda uzanmasının, aksayan bacağını benimkine dayamasının hayalini kurdum. Özlediğim şey buydu.

Sonra birdenbire bir *satori* anı yaşadım. Yaşamayı bütün o aşramlar, bütün o yoga ve meditasyonlar yüzünden mi reddediyordum? Ruhsal gelişim insanın içindeki hayatı kurutmak yerine insana hayat vermeliydi; kendimizi bulmamıza yardım etmeliydi, kendimizi gizlememize değil. Eskiden yaptığımız ve pek çok iyilik içeren şeyleri, sırf barındırdıkları kötülük unsurları yüzünden bırakmakta nasıl bir bilgelik olabilirdi ki? Pire yüzünden deveyi yakmak gibi bir şeydi bu. Bilgelik ne pahasına olursa olsun denemeyi bırakmamakta ve her defasında biraz daha iyisini yapmaya çalışmakta gizliydi. İşte bu kadar ciddi bir hesaplaşma ânında bilin bakalım içimden kimin sesini duydum? Bu ses bana her şeyi tekrar baştan düşünmemi salık veriyordu ve Pedrito Rico'dan başkasına ait değildi. "Tekrar Düşün, Kadın" şarkısı kulağımda yankılanıyordu. Bunun üzerine bir karara vardım.

Benim doğurgan yıllarım esnasında doğan her insan, diye düşündüm tekrar, benim kızım ya da oğlum olabilirdi, ama hiçbirini ben doğurup büyütmedim.

Gladys'in evine varınca Rocio'nun komşusunu aradım, çünkü Rocio'nun evinde telefon yoktu. Ertesi gün buluşa-

bileceğimizi söyledi. En iyisi onun evinde buluşmaktı. Annesi bir iş seyahati için Santa Clara'ya gitmişti. Evde onlardan başka kimse olmayacaktı.

O gece geç yatıp, sabah saat on gibi uyandım. Gladys'in annesiyle sohbete dalınca Rocio'ya ancak öğleden sonra iki gibi gidebildim. Rocio'nun evine dar bir merdivenden çıkılıyordu. Merdivenin tırabzanı kaldırılmış ve bir daha da yerine konmamıştı. Artrit hastası olan biri için bu merdivenleri inip çıkmak kim bilir ne çeşit bir azaptı.

Rocio beni içeri buyur etti. Malecon'da küçük bir daireydi, duvarları boya istiyordu. Birkaç mobilya parçası, ufak mutfak aletleri ve kullanılmaktan pestili çıkmış çarşaflar, uzun süredir evde hiçbir şeyin yenilenmediğini gösteriyordu. Kapı arkamdan kapandığında, günleri, ayları ve renkleri dışarıda tutan, içerideki mekânı buram buram cinsellik kokan sözcüklerin dünyasına dönüştüren o eski Cumartesi öğleden sonralarından birini yaşıyormuşum gibi hissettim. Tek fark, bu odada denize bakan bir pencerenin olmasıydı; pencere sayesinde kırk yıl önce girdiğim odalarda hiç görmediğim bir ışık seli akın ediyordu içeriye. Kalbim yerine sığmıyor, söylemeye artık korkmadığım sözcükler dilimin ucunda sabırsızlıkla bekliyorlardı.

Rocio yavaşça bana doğru yaklaştı, gözlerini benden bir an dahi ayırmadı, öpüştük.

"Anneme sana âşık olduğumu ve bu hafta sonu baş başa kalmamız gerektiğini söyledim. Daha sonra da bir arkadaşımın evindeki odalardan birini kiralayabiliriz."

"Annen ne dedi?"

"Beni ne mutlu edecekse onu yapmamı söyledi. Artritlerim yüzünden zaten yeterince sıkıntı çekiyormuşum. Ona

birbirimize ne kadar uyduğumuzdan bahsettim. O da dışarı çıkıp kendisini hafta sonu için Santa Clara'daki kız kardeşine götürecek birini buldu."

"Sana artritlerin için gerçekten işe yarayacağını düşündüğüm iki şey getirdim. Denizhıyarı ve glikozamin. Avustralya'da denizhıyarının reklamları yapılıyor ve artrit hastalığına iyi geldiği iddia ediliyor, ama Amerika'daki şirketin bunu söyleme izni yok. Glikozaminin de kıkırdakları yenilediği söyleniyor."

"Bunları sonra konuşuruz," dedi, New York'tayken ona verdiğim uçuk pembe saten sabahlığını çıkarırken. Yatağın üzerine düşen saten kumaşın parlaklığı, üstünde az sonra sevişeceğimiz yatak çarşaflarının eskiliğini daha da belirginleştiriyordu.

Coşkulu ve utanmaz bir âşıktım. Onu çok sevdiğimi biliyordum. Birbirimize ilk sarıldığımız andan itibaren elimden gelenin en iyisini sundum ona: Camagüey'den gelen fabrikatörün sözleri, Shrinivas'ın sevişme pozisyonları ve Bettina'nın tutkusu.

Yatakta bacaklarımızı uzatıp birbirine dolayarak karşı karşıya oturduk. Ellerimi uyluklarının üzerine yerleştirdim. Bir yandan ağır, acelesiz bir ses tonuyla konuşuyor, öte yandan yavaşça bacaklarını aralıyordum.

"Açıl, benim güzel bebeğim. Bu küçük bacaklarının arasında benim için ne gizlediğini göster *anneciğe.* Orada ne olduğunu bana göstermesen de, onun bana ait olduğunu biliyorsun. Hadi, bir seferde yiyip bitireceğim şu minik çiçeği görelim bakalım, o mini minnacık lezzetin tadına varmama izin ver."

Bunun üzerine uysalca bacaklarını açtı, iyice ıslanmıştı, oyunun kurallarına uygun bir şekilde, gözlerini gözlerim-

den ayırmadan parmaklarımın içine girmesine izin verdi. Sonra fısıldamaya başladı: "Bana iyice bak, kraliçem, tam senin istediğin gibiyim. Sadece senin için, sana zevk vermek için yaratıldım. Şimdi sen de bana aynı zevki yaşatacaksın. Parmaklarını oldukları yerde tut ve sen de bacaklarını aç bana. Şimdi bırak sana iyice bakayım. Ne kadar uslu olduğumu görüyorsun, *annecik*. Sen de bana böyle uslu davranacaksın. Onu bana ver, *annecik*. Ben sana nasıl veriyorsam, sen de bana öyle ver."

Duyduklarıma inanamıyordum. O kadar şaşırmıştım ki, az kalsın her şeyi bırakıp senaryonun tüm repliklerini bilen birine ilk kez rastladığımı söyleyecektim.

Malecon'un güneşle yıkanan bu boyasız odasında, ikimiz de zevkten tükenene dek sözcüklerin büyüsüne teslim ettik kendimizi. Kırk yıl önce aradığım ve varlığından bugüne dek asla emin olamadığım o mükemmel diyaloğu bulmuştum sonunda.

Bu öğleden sonrayı üç yıl önce yaşadık. Hâlâ da yaşıyoruz.

BEŞİNCİ NEHİR



Entelektüel sebepleri bir kenara bırakırsak, kendi hayatımdan bir anıyı paylaşmak üzere sizinle görüşmek isteyeceğim hiç aklıma gelmezdi. Ama buraya geliş sebebim bu: Size yasak hikâyemi anlatmak. Eğer bundan bir yıl önce böyle bir şey yapacağımı söyleseler inanın çok gülerdim. Üstelik herkesin önünde kendimden bahsetmek ve kendime dair çözümlemeler yapmak benim işim, insanlar bana bunun için para verir. Hayatımı kadınlar için farkındalık seminerleri düzenleyerek kazanırım, ama seminerlerimin asıl odak noktası, kadınların kendileri hakkında utanmadan konuşmalarına yardımcı olmak, kendilerini olduğu gibi kabul edip hayatlarında verdikleri kararlar-

dan gurur duymalarını öğretmektir. Çalışmalarımda her türden kadına rastlarım, ülke içinde ve dışında dört bir yandan seminer teklifleri alırım, yine de benim asıl uzmanlık alanım Latin kadınlarıdır. Latin kadınlarla birlikteyken kendimi çok rahat hissederim; bir şeyler gizledikleri zaman onları hemen anlarım. Ya utanıp dışlanmaktan korktukları ya da yaşadıkları duyguların başkalarına ilginç gelmeyeceğine inandıkları için gizlenirler. Benim işim pürüzlü yüzeylere zımpara çekmektir; pürüzlü yüzeyler hayatımızın bir türlü tamamen giremediğimiz bölgeleri, birine anlatırken aydınlatmaya çalıştığımız karanlık anılarıdır.

Cinsellik üzerine verdiğim seminerler en rağbet gören ve en başarılı geçenleridir. Son altı aydır cinsellik seminerlerini erteleyip duruyordum, ama iki hafta önce yeniden başladım. Durum iyice dayanılmaz bir hal almıştı. Bu altı aylık ertelemenin bir sonucu olarak, gelirim büyük ölçüde düşmüştü ve beni yıllardır destekleyen kadın örgütleri de huzursuzlanmaya başlamıştı. Bana neler olduğunu anlayamıyordum ve bu seminerleri altı ay boyunca erteleme sebebimi açıklamaya hazır hale gelinceye dek seansları yeniden başlatmak istemiyordum. Zira seminerlerime katılanlardan daima dürüstlük beklemiştim, öyleyse ben de onlara karşı aynı dürüstlüğü gösterebilmeliydim. Şunu iyice anlamalısınız; işimde insanlara mutluluğu ve maddi başarıyı nasıl yakalayacaklarını gösterirken daima kendi hayatımdan örnekler veririm. Bu örnekler sayesinde onlara inandıkları gibi yaşamanın, duygu, düşünce ve eylem arasında tam bir farkındalık ve bütünlük sağlamak üzere varoluşsal bir arayışın izini sürmenin yollarını gösteririm.

Tutarlılık. Bu kavram hayatım boyunca pusulam olmuştur, eylemlerimin yüzde doksanını bu kavram yönlendirir. Pekâlâ, belki biraz abartıyorum, ama en azından yüzde yetmişini yönlendirdiği kesin. Büyüdüğüm Pinar del Rio kasabasındaki Piloto kilisesinin papazı sürekli ilahi yasanın yedi günahından bahsederdi; fanileri ebediyete kadar öte dünyaya gönderecek yedi ölümcül günah. Bence bir insanın sahip olabileceği en kötü ve en büyük kusur, düşündükleriyle davranışları arasındaki tutarsızlıktır. Benim kabullenemediğim şey, hayat içinde zaman zaman tökezlemek değil. Eğer hayat ayağının altına bir muz kabuğu yerleştirmeye karar vermişse ona basıp düşmemek elde değildir. Ben asıl kişinin yaptığı şeylerin sorumluluğunu almamasına katlanamam ve inanın bana, benim durumumda bu prensiplerin gerektirdiği gibi davranmak hiç kolay olmadı.

Annem bu durumu şöyle yorumlar: Benim her zaman akıntıya karşı kürek çekmeye çalıştığımı söyler. Ben bu görüşe tam olarak katılmıyorum. Bana göre, hayatım boyunca yaşadığım tüm değişimler, savunduğum ahlâki prensiplere uygun bir şekilde yaşamak istediğim için gerçekleşmiştir. Hani, şu sürekli mutsuz olan, hiç durmadan sahip olamadıkları bir hayatın hayalini kuran ama onu elde etmek için hiçbir çaba sarf etmeyen insanlardan biri olmamak için elimden geleni yaptım. Bu insanlar rüyalarında hep aynı bahaneleri sayıklarlar: 'Keşke zengin olsaydım,' 'Keşke tıp okuyabilseydim,' 'Keşke erkek olsaydım' Bu sonuncusunu annem de küçüklüğümden beri diline dolamıştır. Bu edilgen arzunun tam tersine, ben daima mutluluğun gerçekten mümkün olduğuna inandım. Bana göre mutluluk, kişinin kendi hayatının kontrolünü ele geçirmesi anlamına gelir ve

gördüğüm kadarıyla bu gerçekten mümkün. Ölümü ve hayatı kontrol edemesek de, ne zaman mutsuzluğumun kaynağına insem, içinde bulunduğum durumu değiştirmek için bir adım atmışımdır. Keskin bir dönemeci dönmek ya da yolun yasak köşesinde U dönüşü yapmak anlamına gelse bile, bu adımı atmaktan çekinmemişimdir. Her şey bir yana, barışık olmam gereken tek yüzün, her sabah aynada karşılaştığım yüzün ta kendisi olduğuna dair sarsılmaz bir inancım vardır.

Hayatımın amacını ilk kez açık bir şekilde gördüğüm ve insanların benim adıma çizdikleri yoldan ayrılmaya başladığım ânı tam olarak hatırlıyorum. Hem de kesin bir şekilde hatırlıyorum. Bundan tam on beş yıl önce, bir akşamüzerinin geç saatleriydi. Mutfakta oturmuş, bir fincan kahve içiyordum. Birtakım sağlık tahlilleri yaptırdıktan sonra eve yeni dönmüştüm. Kahvemi içerken bir yandan da gözümü hiç ayırmadan, perdeleri kaldırılmış penceremin önünden güneşin batışını seyrediyordum. Güneşin gözden kaybolmadan hemen önce yaydığı yeşil ışık huzmesini görmeyi bekliyordum; yıllar önce biri bana bunun şans getirdiğini söylemişti. Güneş batarken her fırsatta batıya bakar, bu yeşil huzmeyi görmeye çalışırdım. Ama bir türlü başaramamıştım, çünkü Manhattan'daki daireden, güneşi ancak yüksek binaların ardında kaybolana kadar izleyebilirdim. Sonra güneş o binaların arkasında batmaya devam ederdi, bense öylece oturup gökyüzündeki huzmeden çok, kendi içimde parıldayan huzmeyi görmek için beklemeye başlardım. Pembeleşen bulutlara bakar, ne dilek tutsam, diye düşünürdüm. Tutacak bir dileğimin olmadığını söyleyemem. Gerçekten can sıkıcı bir histi. Ümitsizce istediğim bir şey vardı -bundan emindim- ama

çevremdeki herkese göre ben mutlu bir insandım. Parayla ilgili sıkıntım kalmamıştı. Bana tapan bir kocam vardı. Sağlıklı bir kız evlada, kendi zevkime göre döşediğim, bol ışık alan, Central Park yakınlarında harika bir eve ve daha pek çok şeye sahiptim. Kuzey New York'ta göl kenarında yazlık bir evim bile vardı.

Ama tüm bunlara rağmen, bir yıldan fazla bir zamandır ayaklarımı yerden kesen bir yorgunluğun pençesindeydim, özellikle de akşam olduğunda ve hafta sonları çökerdi bu yorgunluk hissi üstüme. Gün içindeyse enerjiktim. Akşamları ben yemek yaparken, kocam da haberleri izleyip yemeği beklerdi. Balığın ya da pilavın pişmesini beklerken üzerime aniden öylesine güçlü bir yorgunluk çökerdi ki, mutfak masasına oturmak zorunda kalır, başımı avcumun arasına alır, gözlerimi yumar, o vaziyette bir süre beklerdim. Hatta suyun boşa akmasından nefret ettiğim halde, bazen salatalığı yıkarken lavabonun başında uyuyakalırdım. Bitmek tükenmek bilmeyen yorgunluğum Jerry'nin iki günlük boşluğundan yararlanarak çıktığımız hafta sonu gezilerini de mahvediyordu. Bu konuda ne yapacağımızı bilemiyorduk. Bir zamanlar canlı ve enerjik karakterim yüzünden bana vurulan kocam da aşırı derecede üzülmekteydi. Kan tahlilleri yaptırdım ama kan sayımım normaldi. Kuzey New York'ta çok görülen Lyme hastalığından korkup tahliller yaptırdık; sonuçlar negatif çıktı. Kronik yorgunluk hastalığından şüphelendik ama bu ihtimalin de geçerli olmadığını öğrendik. Kızımın doğumundan sonra on kilo almış olmama rağmen kolesterolüm bile düşüktü. Annem ve Jerry başka tahliller de yaptırmam konusunda ısrar ettiler. Onların gönlü olsun diye istediklerini yaptım. Kaç tane tahlil yaptırdığımı bilmiyorum. Aylar boyunca vücu-

dumun her santimetrekaresi, her bölgesi, her sıvısı için ayrı testlerden geçtim. Kendime her zamankinden daha fazla dikkat göstermeye başladım, çünkü ev işleri, bebek ve ailevi sorunlar yüzünden daha önce buna pek fırsat bulamamıştım. Empati kurma açısından daima fazlasıyla yetenekli olmuştum ve bunun dezavantajlarını çok küçük yaşlardan beri yaşıyordum. Ama artık öyle değilim.

O kadar bitkindim ki, kanepede ya da yatakta uzanarak saatler geçirebilirdim. Dışarıdan bakınca oldukça korkunç görünen tüm bu olaylar, bana kendim hakkında düşünme fırsatı verdi. Aile toplantılarında küçük şekerlemeler yapmaktan ne kadar zevk aldığımı fark edince, bu uyuşukluğun sadece fiziksel sebeplerden kaynaklanmadığından kuşkulanmaya başladım. Bir sohbetin ortasında aniden uyuklamaya başlar, sandalyemden kayıp düşmek üzereyken uyanırdım. Kendime gelebilmek için gözlerimi bir süreliğine kapamam gerekirdi. Tek çözüm kısa bir süre bir yerlere uzanmaktı; bir keresinde Jerry'nin babasının doğum gününü kutlarken 'İyi ki Doğdun' şarkısının ortasında uyuklamaya başlamıştım. Başım önüme düşmeye başladığında insanlar beni hayretle seyrederlerdi, ama başka bir odaya gidip kapıyı kapar kapamaz bu uyuşukluk perdesi kalkardı üzerimden. İyi olup olmadığıma bakmak amacıyla her an biri odaya girebilir diye üstümü başımı çıkarmadan, olduğum gibi uzanırdım, tabii yan odadan gelen sohbetleri katılmak mecburiyetinde kalmadan dinlerken kendimi çok mutlu hissederdim. Sadece yalnız kalabildiğim zamanlar kendimi güçlü hissediyor olmam kafamı karıştırıyordu (şimdi bile bu duyguyu hatırladığımda tedirginlik hissederim). Yalnızlık benim dilimde anahtar sözcük gibiydi.

Akşamları Jerry bulaşıkları yıkardı (katkıda bulunduğu tek ev işi bulaşık yıkamaktı), sonra da tekrar televizyon karşısındaki koltuğuna döner, o gün işte neler yaşadığını anlatabilmek için kızı yatırmamı beklerdi. Bunu evlendiğimiz ilk günden beri yapardı, bense onu dinlemeyi çok uzun bir süre önce bırakmıştım. Eskiden konuşmasını dinlerken uyumamak için sürekli gözlerimi kırpıştırırdım. Ama artık sabah ne kadar geç kalktığımın ya da öğlen uyuyup uyumadığımın hiç önemi yoktu; geceleri Ana Gabriela'ya bir masal okumak için yanına uzanır uzanmaz uyuyakalıyordum. Zavallı çocuk ben sızmadan önce masalın ancak çok kısa bir bölümünü dinleyebiliyordu. Sonra Jerry bize bakmaya geliyor, benim uyuduğumu görünce yatağına dönüyor, zoraki dinleyicisine anlatacağı hikâyelerini bir başka geceye ertelemek zorunda kalıyordu.

24 Haziran günüydü. Tarihi hatırlıyorum çünkü o gün Aziz Yahya Yortu'suydu. Çocukken Küba'da Baracoa'dan bizi ziyarete gelen bir kadın, Aziz Yahya Yortu'sunda yıkanmazsak kurtlanacağımızı söylerdi. Çocuklar bu tür şeylerden çok etkileniyorlar. Bugün bile Aziz Yahya Yortu'sunda mutlaka iki kez banyo yapmaya çalışırım. Bitmek bilmeyen ve hiçbir işe yaramayan bir diyabet tahlili daha yaptırdıktan sonra eve dönmüştüm. İrlanda kreması aromalı buzlu kahvemi bitirdiğimde güneş binaların arkasındaki yerini almıştı. Hastanede geçirdiğim dayanılmaz saatleri unutup kendimi rahatlatmak için hep buzlu kahve içerdim. Kahve fincanını yıkamak için kalktığımda, önceki gece görüp bu sabah kalktığımda tamamen unutmuş olduğum rüyayı hatırladım.

Rüyamda Hudson Nehri boyunca giden bir trenin içinde Manhattan'a dönüyordum. Annem karşımda oturuyor-

du, onu çok net bir biçimde hatırlıyorum. Trenin sol tarafında oturuyorduk ve sağ tarafta kalan pencerelerden nehrin neredeyse bütün yüzeyinin nilüferlerle kaplandığını görebiliyordum. Nilüferler henüz açmamıştı ama açmak üzereydiler. Şaşkınlık içinde onları anneme gösteriyordum. O da yerinden kalkıyordu. Dolgun, devasa ve pembe nilüferler artık açmıştı. Anneme, "Şuraya bak, ne kadar da güzel çiçekler," diyordum. Annemse pencereden dışarı bakıp orada hiçbir şey görmediğini söylüyordu. Oysa buna imkân yoktu; o kadar çok nilüfer vardı ki! Sonra açılan nilüferlerin ortasından birdenbire portakal renkli dev süsenler fırlıyordu. Bu muhteşem manzarayı anneme tekrar gösteriyordum, ama o yine hiçbir şey görmediğini söylüyordu. Pembe çiçeklere daha dikkatle bakması için ısrar ediyordum. Gözlerinin içine baktığımda, tevekkül ve kabullenişle dolu bir ifade gördüm. Sonra sakin bir şekilde, hiçbir şey görmeden tekrar yerine oturdu. Ona hayatı boyunca pek çok şeyi görmekten ve yapmaktan vazgeçtiğini söyledim. "Haklısın," dedi, "ama çok zor bir hayatım oldu ve hayatımı düzeltmek için bir şeyler yapmaktan acizdim." Bu sözleri annemden sayısız kere işitmiştim. Ona bunun doğru olmadığını söyledim. Hayattan korktuğu için hep âtıl kalmış, istediği şeyleri yapmak için gereken cesareti hiç bulamamıştı. Bu görüşümü sessice onayladı.

Bu rüya üzerine yorum yapmadım. Fincanı yıkarken aklıma gelivermişti işte, ama annemin gözlerinde net bir şekilde gördüğüm, ne şaşırmaya ne de sevinmeye muktedir o ölü ifade, beni görebileceğim herhangi bir yeşil huzmeden çok daha fazla hayrete düşürmüştü. Başımı ellerimin arasına alıp gözlerimi açtım. Gözlerimi kapadığımın farkında bile değildim. Su boşa akıyordu, hava kararmıştı,

Jerry hastaneden eve dönmek üzereydi, annem de kızımla birlikte birazdan gelmiş olurdu. Yemek hazırlamak zorundaydım. Bir an tereddüt ettikten sonra ayağa kalktım, hareketlerim yavaşlatılmış bir film karesindeymişim gibi ağırdı. Sonra makarna suyu kaynatmak için tencereyi ocağa yerleştirdim.

Ben mutsuzum, dedim kendi kendime, hem de çok mutsuzum. Mesele de bu. İyi bir kısmet bulup güzel bir hayat kurduğum için annem her gün tanrıya şükrederdi, ama buna rağmen mutlu değildim. Bütün şehri sarıp sarmalamaya başlayan ışıklara bakarken, gözlerim açık bir şekilde bunu düşündüm. En nihayet, bütün sırrın çözüldüğü bir filmin sahnesindeymiş duygusuna kapılmıştım. Ve yeni farkına vardığım bu şeyin beni ne kadar hayrete düşürdüğüne inanamazsınız. Mükemmel görünen bir şeyin aslında kendi açınızdan hiç de mükemmel olmayabileceğini kabullenmek kolay değildir. Çoktandır kaybettiğimi düşündüğüm bir süratle yemeği hazırladım. Sofrayı topladıktan sonra kızımı yatırdım ve salondaki kanepeye döndüm. Jerry haberleri seyrederken uyukluyordu. Yanına oturunca uyanıp şaşkınlıkla bakakaldı.

"Hâlâ uyanıksın," dedi.

"Evet, seninle konuşmak istediğim bir şey var."

"Tamam, ama haberler bitene kadar bekleyip sonra konuşalım."

Evlendiğimiz günden beri ilk kez, ne zaman bir şey konuşmak istesem Jerry'nin meşgul olduğunu fark ettim. Sadece o müsait olduğu zaman konuşmaya başlayabilirdik. Bunu fark edince çok daha fazla şaşırdım. Gecenin bu saatinde beni ayakta görmek onun gözünde dirilen bir ölü görmekten farksız olmalıydı. Bu uyuşukluğun sebebini

bulmam için ne kadar üzerime gelmişti, oysa şimdi başkanın o kızla yatıp yatmadığının belki de bininci kez tartışıldığı bir televizyon programından başını kaldıracak zahmete bile katlanmıyordu! Yanına oturup haberlerin bitmesini bekledim. Bu bekleyiş esnasında, bana göre gerçekten önemli bir konudan, kızımız, evimiz, ailelerimiz gibi gündelik sohbetlerimizin dışında bir konudan ona bahsetmenin ne kadar zor olduğunun farkına vardım.

Sonunda televizyon programı bitti ve bendeki sorunun ne olduğunu nasıl farkına vardığımı anlatmaya başladım. Donuk bir ifadeyle yüzüme baktı. Biraz da çekinerek bir değişikliğe ihtiyacım olduğunu, bütün gün evde oturmanın beni çok sıktığını ve depresyona soktuğunu söyledim. Belki bir kursa gidebilir ya da yarı zamanlı bir işe girebilirdim; kızımız da artık beş yaşına gelmişti, gelecek sonbahar okula başlayacaktı. Bu kez kafayı üşütmüşüm gibi bakıyordu bana.

"Senin sıkıldığın falan yok, işe de ihtiyacın yok, bebekle uğraşmak zaten bütün vaktini alıyor. Kızımız doğduğunda senin evde kalıp en azından yedi yaşına gelene kadar ona bakman konusunda anlaşmıştık; kızımız için en iyisi bu olacaktı. Senin asıl dinlenmeye ihtiyacın var, şimdi düşünüyorum da, benim de buna ihtiyacım var. Gelecek ay işten üç gün izin isteyeceğim, hafta sonuyla birleştirip beş günlük bir tatil yapabiliriz. Nereye gitmek istediğine karar ver. Döndüğümüzde yepyeni bir kadın olacaksın."

"Peki, kendimi aniden bu kadar canlı hissetmem sana da tuhaf gelmiyor mu?"

"Gördüğün bunca tedaviden sonra gelmiyor. Son ilaç kürü sana yaramış olmalı, hani şu almak istemediğin haplar. Bence kendini iyi hissetmenin tek sebebi bu."

O haplardan bir tekini bile ağzıma koymamıştım. Sağlık konusunda Jerry'den farklı düşünürdüm. Jerry doktor olduğu için her şeyin en iyisini kendisinin bildiğini sanırdı. Bir aralar gitmeyi en çok sevdiğim yerlerden biri, gizlice katıldığım bütünsel sağlık seminerleriydi. Sağlık tahlillerinden kurtulmanın yolu yoktu -halsizliğim Jerry'nin bu düşüncesini doğruluyordu ve annem de onun her söylediğini onaylıyordu- ama gerçek sorunumun ne olduğunu bir türlü anlayamayan doktorların yazdığı ilaçları almak mecburiyetinde değildim. Neticede o ilaçların yan etkilerini yaşayacak olan bendim.

Jerry kanepeden kalkıp dudaklarıma küçük bir öpücük kondurdu. Kedimiz Torcuato'yu okşar gibi dalgın bir ifadeyle başımı okşadı. Yatak odasına giderken biraz uyumam gerektiğini, bütün gün bebekle uğraşmaktan yorgun düşmüş olduğumu söyledi. O anda Bunuel'in bir filmi geldi aklıma. Filmde bir karı-koca, polise kızlarının kaybolduğunu anlatıyordu; oysa onlar bunu anlatırken kızları tam karşılarında dikilmiş, kendisini görmeleri için yalvarıyordu.

Salonda yalnız başıma kalmıştım, kütüphanede benim kitaplarımın durduğu bölmenin önüne gittim. *Sihirli Bitkiler* isimli kalın bir kitabı alıp, içinden nilüfer çiçekleriyle ilgili bölüme baktım. Paracelsus'a göre, "dini açıdan nilüferlerle süsenler aynı öneme sahipti. Her ikisi de Güneşin Bitki'siydi." Sonra H.P. Blavatsky'nin *Teosofi Sözlüğü*'ne baktım. "Nilüfer, Mısır kültürüne, Hint kültürüne ve başka kültürlere göre, gizemli özellikleri olan kutsal bir bitkiydi. Bu bitkiye'Evrenin Oğlu' adı verilmişti ve Anne imgesini taşıyordu. Yıldız falına göre Güneş'in, burçlara göre de Arslan burcunun sembolüydü."

Annemle ikimiz Ağustos ayında doğmuştuk. Jerry'nin seçtiği koyu renkli kanepede otururken (benim sevdiğim süslü ve çiçekli kumaş tarzına hiç uymuyordu), ruhumu daha da karartacak bir seyahate daha çıkmak istemediğime karar verdim. Herhangi bir nehirde yüzen nilüferlere ve süsenlere bakacak cesareti gösterirnem gerektiğini anladım. Evet, cesaret göstermeliydim, ama ne için?

Önce yazı, sonra da sonbaharı geride bıraktık. Aylar boyunca içimdeki sıkıntıyla boğuşsam bile, en azından kendimi bulmak için sarf ettiğim çabanın verdiği canlı bir sıkıntıydı bu. Bir kış sabahı, gerçekten radikal bir adım atma kararıyla uyandım. Her yeri kaplayan kara rağmen, neredeyse tesadüfen diyebileceğim bir şekilde istediğim şeyi yaptım. Gücümü yeniden kazandığımdan beri, gizlice eski mahallemi ziyarete gitmeye başlamıştım. Köhne kapıların önünde durur, evlerin girişlerini bezeyen duvar yazılarını okur, mutfak pencerelerindeki renkli çiçek desenli perdelere ve yangın merdivenlerine kurumaları için asılmış çamaşırlara bakardım. Jerry'e söylemek şöyle dursun, anneme bile bundan bahsetmemiştim. Ama bu çamaşır iplerinin önünde durup etrafı seyretmeye başladığımda, içim tarifi zor bir sevinçle doluyordu. ABD'ye geldiğim ilk yılları bu mahallede geçirmiştim. Bir zamanlar bu mahalledeki insanlar günlük hayatımızın bir parçasıydı, ama annem her zaman bu insanlara sırt çevirmişti.

Mahalle arkadaşlarımla çok uzun bir süreden beri görüşmüyordum. Jerry ile benim sıklıkla görüştüğümüz, bizi Şükran Günü ya da Yeni Yıl partilerine davet eden arkadaşlarımıza bu yeri ne kadar çok sevdiğimden bahsetsem, büyük ihtimalle dehşete düşerlerdi. Eski mahalleme yaptığım yalnız yürüyüşlerimden birinde mükemmel bir falcı

bulmuştum. Başka pek çok şeyin yanı sıra, harika esanslar da tavsiye etmişti. Bu esanslar sadece kısmetimi değil, algımın kapılarını da açacaktı. Ne kadar bilge bir kadınmış, görüyor musunuz? Eğer nereye gideceğinizi bilmiyorsanız, hangi yolu seçtiğinizin ne anlamı kalır ki? Kafamdaki düşünceyi gerçekleştirmeye kararlı bir şekilde uyandığım o gün, Rivington Caddesi'nde şifalı bitkiler satan bir dükkâna gittim. Sıkıntı ve engelleri ortadan kaldıran Ganeş tanrısı için özel olarak hazırlanmış gardenya bitkisi esansından aldım. Mağazanın sahibiyle ayaküstü sohbet ettim. Parasını ödeyemeyecek durumda olsalar bile müşterilerine veresiye satış yapan hoş bir kadındı. Öğlen olunca, yemek için dışı kırmızıya boyalı küçük bir restorana gidip, *mofrongo con chicharrones* , çıtırlı muz püresi siparişi verdim. Bütünsel sağlık seminerlerine başladıktan sonra hiç çıtırlı muz püresi yememiştim.

Anlatmaya devam etmeden önce bir noktaya değinmem gerek: bütün her şeyi tek bir görüşmeye sığdırmak çok zor. Nilüferler ve süsenlerle ilgili rüyayı gördüğümden beri kendimi korkunç bir şekilde kapana kısılmış hissediyorum. Jerry'e bu konudan bahsetmeyi denediysem de bir sonuç alamadım. Duyduğum sıkıntı karşısında yine aynı psikolojik zırvalıkları geveledi. Nereden çıktığı belli olmayan istatistiklerden örnekler vererek, kendi duygusal ihtiyaçlarını bilim kisvesi altında bana yutturmaya çalıştı. Tek bildiğim şey, onun benim ihtiyaçlarıma karşı gösterdiği duyarsızlık yüzünden acı çektiğimdi. Beni neden ciddiye almadığını bir yere kadar anlayabiliyordum, ama o sıralar bitmek tükenmek bilmez yorgunluğumun yerine geçen doymak bilmez arzumu kontrol etmekten acizdim. Mutluluğu ve huzuru tekeşli ilişkimin sınırları çerçevesinde yakalamak istiyor-

dum; kendimi kocamla tatmin etmeye çalışıyor, hiçbir zaman çok tutkulu bir erkek olmadığını bilmeme rağmen bana gösterdiği ilgisizlikle ciddi bir mücadele veriyordum. Onu yatakta heyecanlandırmak için çılgınca şeyler yaptım. Bir keresinde Victoria's Secret mağazasına gidip orada bulabildiğim en kışkırtıcı geceliği aldım. Hatta oldukça minimalist bir dantel çamaşır bile aldım. Çamaşırın üstünde nerede olduğunu tahmin edebileceğiniz bir delik vardı. Çılgınca davranıyordum, bunu biliyorum, ama çalıştığı meslek ve beni kaybetmekten duyduğu korku göz önüne alınırsa, onun da durumu iyi idare ettiği pek söylenemez. Bu deneyimden sonra -insanların anlayıştan bu kadar yoksun bir adamın tavsiyelerine uyarak hayati kararlar aldığını fark ederek- danışman olmaya karar verdim.

Bir seks mağazasına gidip birkaç oyuncak satın aldım. Daha önce hiç böyle şeyler kullanmamıştım ve oyuncaklarımı eve götürürken çok heyecanlıydım. Şimdi geriye baktığımda ne kadar aptalca davranmış olduğumu düşünüp gülüyorum. O gece büyük kutlama için süslenip püslendim. Aklımca Jerry'i arzudan çılgına çevirecektim. Yatağa ondan önce girip saten örtünün altına gizlendim. Üzerindekileri çıkarana kadar bekleyip tam pijamalarını giyecekken yatağın ayakucunda karşıma oturmasını istedim. Sonra saten örtüyü üzerimden yavaşça sıyırıp bacaklarımı uzatarak -Kırk İkinci Cadde'de neon ışıklı striptiz gösterilerindeki kızların da böyle yaptığını hayal etmiştim- onu tahrik etmek için utanmazca içime sokmuş olduğum florasan jelatinli portakal rengi penisi ortaya çıkardım. Penisi görür görmez yataktan dışarı sıçradı, gözleri neredeyse yuvalarından fırlayacakmış gibiydi. Bana bağırmaya başladı. Onu arzudan değilse de şaşkınlıktan, kıskançlıktan ve kim bilir

daha neler yüzünden çılgına çevirmeyi başarmıştım. Kendimi berbat hissettim. Bacaklarımın arasında gerçek penis yakalamış olsa ancak bu kadar kızabilirdi. Oysa sadece küçük bir oyundu! Beni sapkın ve hayasız olmakla suçladı. Benden asla böyle bir şey beklemeyeceğini söyledi. Ona hiç cevap vermeden bacaklarımı daha da ayırıp gözlerinin içine bakarak portakal renkli dildoyu çıkardım içimden. Sahte penisi ucundan tutup tuvalete götürdüm; yürürken elimde titreştiğini hissedebiliyordum. Lavaboda yıkadıktan sonra kuruması için klozetin arkasına koydum. O gece her tuvalete girişimde orada öyle masumca duran florasan aleti gördüm ve gülmemi tutamadım. Koca yerine aptal bir psikiyatristle evli olduğumu düşünmekten gözüme uyku girmediği için tuvaleti sık sık ziyaret etmek zorunda kalmıştım. Tuvalete yaptığım son turda güneş doğmaya başlamıştı ve bu kadar aptal olduğu için Jerry'i terk etmeye karar vermiştim. Bütün evlilik hayatımız boyunca ilk kez Jerry'nin bana karşı sesini yükselttiğini duymuştum ve o da, gülmesi gereken yerde büyük bir soruna dönüştürdüğü küçük bir mesele yüzündendi! Eğer aynı enerjiyi kızmak yerine arzuma karşılık vermeye harcasaydı, o gece kim bilir ne kadar iyi vakit geçirecektik.

Hemen ertesi gün, *monfongo con chicharrones* yediğim restoranın aşçısıyla yattım. Olay şu şekilde gerçekleşti: Ertesi gün restorana gittiğimde yemeklerini o kadar övdüm ki, restoranın sahibi beni aşçısıyla tanıştırmak için ısrar etti. Adam sadece iki ay içinde Meksikalı bir aşçıya Puerto Rica yemekleri yapmayı öğrettiği için kendisiyle gurur duyuyordu. Aşçı yatakta hiç de fena değildi, ama üstüme çıktığı an bir hata yaptığımı anladım. Gözlerimi tavana dikip orada ne işim olduğunu sordum kendi kendime. Aşçının beni se-

vişmek için götürdüğü arkadaşının evinden çıktığımda, orgazmın yakınından bile geçmemiştim ve aradığım şeyin bu olmadığını anlamıştım.

İşin kötüsü, içimdeki ateş hâlâ sönmemişti ve söndürülmeyi bekliyordu. O gece üzeri delikli dantel çamaşırlarımı giydim. Jerry bu çamaşırlara karşı nispeten daha hoşgörülüydü. Zaten yatakta gösterdiği maceraperest ruhu bu çamaşırlardan öteye geçemiyordu. Onunla sevişirken bütün bir süre boyunca restorandaki aşçıyı düşündüm. Hayalimde sıra aşçının içime girmesine geldiği an, çok güçlü bir orgazm yaşadım.

En zor şey de Jerry'i boşanmayı gerçekten istediğime ikna etmek oldu. Ona göre aslında hissettiğimi sandığım şeyi hissetmiyordum; sadece biraz dinlenmeye ihtiyacım vardı. Peki, bir insan dinlenmeye ne kadar ihtiyaç duyabilir ki? Sonunda onu ayrılmayı gerçekten istediğime inandırmak için evden taşınmak zorunda kaldım. Tabir Ana Gabriela'yı da yanıma aldım. Torcuato'yu Jerry'le bıraktım çünkü Jerry ona çok düşkündü ve ayrıca çok tüy döküyordu. Bir süre annemin yanında kalmak zorundaydım ve annem kedi tüyünden nefret ederdi. Zaten evi terk ettiğim için sürekli beni suçlayıp duruyordu. Iris'in hayatıma girmesi de o günlere rastlar. Iris'le kocamdan ayrıldıktan sonra çalışmaya başladığım bütünsel sağlık merkezinde tanışmıştım. O da benim gibi bir Latin kadınıydı ve birbirimize görür görmez ısınmıştık. Dert ortağım olması fazla uzun sürmedi. Eğer onu tanımasaydım halim ne olurdu, bilmem. Ekonomik açıdan durumumu düzeltmeye çabalıyordum ve okula geri dönmüştüm. Ama işleri yoluna koymak için harcadığım fiziksel çaba, her akşam annemin evine döndüğümde beni bekleyen işkencenin yanında hiçbir şeydi. Daha kapıdan gi-

rer girmez Jerry gibi terbiyeli, iyi huylu ve geleceği parlak bir adamı terk ettiğim için beni eleştirmeye başlardı. İlk gördüğü günden beri Jerry'e hayrandı; öncelikle doktor olduğu ve ikinci olarak da beyaz olduğu için (tabii hangisinin öncelikli olduğundan pek emin değilim). Annemin en büyük korkusu melez torunlara sahip olmaktı. New York'a geldikten sonra ben üniversiteye başlayıp annemle babam West Avenue ve Yetmiş İkinci Cadde'nin oradaki apartman dairesini satın alana dek yaşadığımız Aşağı Doğu Yakası'nda bütün arkadaşlarım ve sevgililerim koyu tenli olmuştu. Jerry hayatımıza girince annem sevinçten havalara uçtu. Onunla annem aracılığıyla tanışmıştım. Annem, depresyon tedavisi için Jerry'e gidiyordu. Anneme göre yaşadığı depresyonun nedeni menopozdu. Terapi seanslarına giderken ara sıra ben de anneme eşlik ederdim. Jerry'nin benden hoşlandığını anlayınca hiç vakit kaybetmeden onu eve davet etti. Annemin bu evlilikte çok büyük bir rolü vardı. Verdiğim kararların sorumluluğunu onun üzerine yıkmak istemem ama, annelerimizin üzerimizdeki etkisi o kadar güçlüdür ki, bazen istemeden de olsa bu etkiye teslim oluruz. Lourdes Casal'ın şiirini bilir misiniz? "Anne/sonunda amacına ulaştın/benim dünyamı kendininkine dönüştürdün/beni kendimle çelişkiye düşürdün." Hepimiz adına üzgünüm, size melodram çeviriyormuşum gibi gelebilir, ama umurumda değil. Çünkü şunu gayet iyi biliyorum; annem hayatımda pişmanlık duyduğum kararlar alınamda rol oynadığı gibi, gelişmemi ve ileri gitmemi sağlayan kararlarımda da etkili olmuştur.

Ana Gabriela beyaz tenli olduğu için annem çok mutluydu; ama torun sahibi olduğu için ne kadar şanslı olduğunun farkında değildi. Eğer kadınlara olan ilgim daha

erken yaşlarda başlasaydı, beyaz tenlisi bir yana dursun, koyu tenli torunu bile zor görürdü. Onun tek çocuğu olduğum düşünülürse durumun vahameti daha da iyi anlaşılabilir. Kocamdan ayrıldıktan sonra yanında kaldığım süre boyunca işten eve gittiğim hiçbir akşam benden yakınma fırsatını kaçırmadı. Her seferinde bizim mahalledeki yeniyetmelerle takılmayayım diye beni Katolik yüksek okuluna gönderebilmek için ne fedakârlıklar yapmak zorunda kaldığından bahsederdi. Tabii ben yine onlarla takılmaya devam ederdim, o ayrı.

Bir gece eve dırdırını çekemeyecek kadar yorgun döndüm ve yine kavga etmeye başladık. Bunun üzerine gece vakti nereye gideceğimizi dahi bilmeden, Ana Gabriela'yı da aldığım gibi kapıyı çekip çıktım. Telefon kulübesinden Iris'i aradım. Rodolfo ile Iris sayesinde geceyi sokak kaldırımlarında geçirmekten kurtulduk. Birkaç gün sonra, şans eseri onların oturduğu apartmanda bir daire boşaldı. Evin depozitosunu ödeyebilmem için bana borç verdiler ve oraya taşındık. Iris'le Rodolfo'nun yakın arkadaşı Mayte Perdomo'yla da orada tanıştım. Mayte benim ilk kadın aşkımdı, bense onun ikincisi. Küba'dan onu ziyarete gelen kuzeniyle kısa süreli bir ilişki yaşamıştı ve bu olaydan iki yıl sonra benimle tanıştığında, hangi yolu izleyeceği konusunda emin değildi. Ben de istemeden de olsa karar vermesine yardımcı oldum. Bir ay içinde birbirimize Juliet-ile-Juliet tarzı bir aşkla tutulmuştuk, ama birkaç ay sonra ilişkimiz romantikten ziyade postmodern bir hal aldı.

Şimdi gülüyorsunuz, ama birazdan ne demek istediğimi anlayacaksınız.

Tanışır tanışmaz aramızda sıcak bir ilişki kuruldu. İlk görüşte arkadaş olduk da diyebiliriz. Bir Cuma akşamı yemek-

ten sonra onun kiraladığı bir filmi izlemek için buluştuk. Iris'le Rodolfo'nun hafta sonu bakmak için Ana Gabriela'yı aldığı her Cuma akşamı birlikte film izlerdik. Ana'yla Raquelita çok iyi anlaşırlardı. Film bittikten sonra, her biraraya gelişimizde yaptığımız gibi, en gizli sırlarımızı paylaştığımız derin bir sohbete daldık. Arkadaşlığımızın başından beri nadir rastlanan bir samimiyet kurmuştuk. O gece Mayte, yeni seyrettiğimiz filmdeki bir aşk sahnesini tartışırken, bir erkeğe karşı duyduğu arzuyla bir kadına karşı duyduğu arzunun farklı tatlar verdiğinden bahsetti. Bir kadınla birlikteyken, bir erkekle birlikte olduğunda aklının ucundan bile geçmeyecek şeyler arzularmış.

"Mesela, eğer şu anda seninle sevişmek üzere olsaydım, istediğim tek şey tam şuranı emmek olurdu," dedi ve parmak uçları o noktayı göstermek üzere hafif bir dokunuşla omzumdan bileğime indi. Sonra, "ve şuranı," diyerek, parmak uçlarını kanepede karşılıklı uzandığımız için onunkilere bitişik duran bacaklarımın kıvrımlarında gezdirdi. "Tek düşündüğüm bu olurdu ve bir erkekle birlikteyken bunu yapmak hiç aklıma gelmez."

Daha önce bir kadınla birlikte olmamıştım, hatta bunun nasıl bir şey olacağını ciddi biçimde düşünmemiştim bile. Gerçi şimdi baktığımda, Iris'le arkadaşlığım sonunda cinsel bir çekime dönüşebilirdi diye düşünüyorum. Mayte'nin çok güçlü bir tensel cazibesi vardı. Şöyle bir baktığınızda güzel bulmayabilirdiniz, ama bakışlarında, tavırlarında ve ses tonunda insanı çeken bir şey vardı. Teninin benim tenime dokunmasını, dudaklarının az önce tarif ettiği yerlerde gezinmesini istedim. Kanepede ona daha da yaklaştım ve gömleğimin kollarını sıvayıp kolumu uzattım.

"Az önce söylediğin şeyi göster bana," dedim.

Daha önce gözlerinde hiç görmediğim yoğun bir ifadeyle baktı bana. Uzattığım kolumu dirseğimden kavradı, bana doğru eğildi ve az önce gösterdiği noktayı yaladı; ağır ağır, hiç acele etmeden ve dilini sanki bir dondurma yalıyormuş gibi kullanarak. Sonra da ıslanan bölgeyi emmeye başladı. Gözlerimi kapayıp kanepede arkama yaslandım. İçimi hayatla doldurup rahatlatan temiz ve derin suların içine yavaşça dalıyormuş gibi hissettim. İnanın bana, cennete gitmek gibi bir şeydi. İnsanın kendisini böyle bir zevkten mahrum bırakması sizce de çılgınlık olmaz mıydı? Kolumu bırakınca gömleğimi çıkardım ve belden yukarım çırılçıplak kaldı (evdeyken asla sutyen takmazdım). Öbür kolumu uzattığımda bedenim yine aynı zevk ve okşayışlarla sarsıldı. Kolumda bıraktığı iz yüzünden elimde olmadan Dracula geldi aklıma. Sonraki iki hafta boyunca uzun kollu giyinmek zorunda kaldım. Artık soluk alıp verişlerimi kontrol edemiyordum. Mayté'nin aynı işlemi ağırdan alarak bacak kıvrımlarım arasında da tekrar edebilmesini kolaylaştırmak için kanepeye yüzükoyun uzandım. Sonra boştaki elini kullanarak sağ bacağımda topuğumla kasıklarım arasındaki bölgeyi yavaşça okşadı ve elini heyecandan ıslanan bacak arama daldırdı. Arkadan içimde dolaşan parmaklarını hissedebiliyordum. Kulağıma yavaşça eğilip, "Seni seviyorum, Catalina," diye fısıldadı.

'Seni seviyorum' sözlerini duymamla birlikte tüm bedenim güçlü bir orgazm dalgasıyla sarsıldı.

Hayatım boyunca yaşadığım olaylar beni öylesine yıpratmıştı ve sevgiye o kadar ihtiyaç duyuyordum ki, ilk başlarda Mayté benim için bir çeşit teselli olmuştu. Ama bu, yaşadığım nevrozdan önceydi. Önceleri nevrozu teselliden ayırt etmek mümkün değildi, çünkü her ikisi de aynı travmadan

besleniyordu. Yine de iki yıldan fazla bir süre boyunca onunla birlikte olduk. Sevişmenin gerçekte nasıl bir şey olduğunu onunla öğrendim. Çünkü onunla sevişirken aramıza 'aşk silahı' girmiyordu. Doğu'ya ait bazı yazmalarda penis bu şekilde adlandırılıyor. İki kadın arasındaki cinsellik, iki tarafı da tatmin etmeye yönelik bir sanat formuna dönüşmek zorundadır. Mayté'yle tanıştığım zaman aradığım her şeyi onda bulmuştum. Onun özgürlükçü ruhu sayesinde Village'taki seks mağazalarında bulabildiğimiz her türlü seks oyuncağını denedik. Çok heyecan vericiydi. İşte ya da okulda çalışarak geçirdiğimiz uzun ve yorucu günlerin ardından, akşamları birbirimize zevk verecek yeni yatak metodları bulmak için saatler harcardık. Bu arada yoğun çalışmalar sonucunda vibratörlerin dildolardan daha iyi olduğuna karar verdik. Onunla olan birlikteliğimden, daha sonra seminerlerimde işime yarayacak pek çok ders çıkardım. Mayté'yle yaşadığım ilişki, seminerlerime katılan öğrencilerime asla tavsiye etmeyeceğim türden bir ilişkiydi; aslına bakarsanız, bu ilişkiyi bir insana bağımlı hale gelme ve bu bağımlılıktan kurtulma konulu seminerlerimde örnek olarak gösteriyorum. Ama yine de bu birliktelik bana büyük zevk vermişti. Derslerimde bu gerçeği de bütün dürüstlüğümle itiraf ediyorum. Birkaç ay boyunca seminerlerimi ertelememin sebeplerinden biri de bu. Onunla tekrar görüşmeye başladığımı öğrencilere nasıl söylerim?

Mütemadiyen tartışırdık, genellikle de fındık kabuğunu doldurmayacak şeyler yüzünden. Ama tüm bu anlamsız tartışmaların altında gerçek bir sorun yatıyordu; ilişkimizde bulmayı bir türlü başaramadığımız güç dengesini arıyorduk. Bu dengeyi bulmak kolay değildi. Tıpkı yatakta olduğu gibi, iki kadın arasındaki duygusal ilişki de son derece

büyük ustalık gerektirmekteydi; diğer ilişkilerde rastlanmayan türden bir dinamik yaratmak gerekiyordu. Bu görüşün daha önce de dile getirildiğini ve uzun uzadıya tartışıldığını biliyorum, ama gerçekten de doğru bir görüş. Mesleğimi icra ederken, belirli bir süre birlikte olan çoğu çiftin ilişkisinde romantik duyguların yerini anaç duygulara bıraktığını görmüşümdür. Bu da cinsel arzuyu ensest bir arzuya dönüştürüp cinsel isteği öldürür. Bazen çiftler yıllarca, hatta ölene dek birarada kalır. Ama bu tür vakalarda çiftler ya cinselliği hayatlarından çıkarmaya razı olurlar, ya da cinsel arzularını tatmin etmenin yolunu dışarıda ararlar. Geleneksel evlilik kavramı da bu olaya klasik bir örnektir. Ama Mayte ile farklıydı. Sanırım bizim sorunumuz ikimizin de fazla güçlü karakterlere sahip olmamızdı. Birbirimizi seviyorduk ve en önemlisi, birbirimizden o kadar zevk alıyorduk ki, ikimiz de aldığımız zevkten taviz vermek istemiyorduk. Bu nedenle ilişkimiz hiç beklenmedik bir şekilde ilerledi.

Bir Cumartesi günü öğleden sonra korkunç bir kavga ettik. Kavga sırasında aklımıza gelen tüm küfürleri savurduk, içimizde kalan tüm duyguları ve öfkeyi kustuk. Hemen ardından daha çok güreş karşılaşmasına benzeyen sert bir barış sevişmesinin içine daldık. Bu maçtan o kadar zevk almıştık ki, bir sonraki raunt için bekleyemedik. O günden sonra kavga ve heyecan bizim için birbirlerinin habercisi ve ayrılmaz bir parçası haline geldi. Bizim gözümüzde ikisi de birdi. Görülmedik oyunlar, her seansa özel sevişme pozisyonları icat ettik. Mayte'nin bedeni benimkinin, benimki de onun bedeni içinde eridi. Tenlerimizde dillerimizin taramadığı tek bir bölge, bedenlerimizde parmaklarımızın girmediği tek bir oyuk kalmamıştı. Kokularımız birbirine karışıp yatak çarşaflarına siniyor, bu bizi

daha da azdırıyordu. Dudaklarımız birbirimizin kasıklarına mühürlenmiş gibiydi. Sevişirken zaman mevhumunu yitiriyorduk ve ayrılık her seferinde çok erken yakalıyordu bizi. Birbirimizin kokusuyla öylesine tahrik oluyorduk ki, hafta sonları yıkanmamaya karar verdik. Sinema ve restoranlara gitmeyi, arkadaşlarımızla görüşmeyi bıraktık. İşi o kadar abartmıştık ki, şayet sabah işe gitmeden önce kavga edersek, gün içinde birbirimizi arar, 'akşam görüşmeden önce yıkanma' derdik.

Sevişmelerimizdeki heyecan ve yoğunluk arttıkça, kavgalarımız ve benim sahiplenmeci tutumum da şiddetlendi. Bu konuda gerçekten zıvanadan çıkmıştım. O yılın Ocak ayında ortak arkadaşlarımıza Noel kartları yazdım ve sonra Mayté'ye de kartların altına imza atmayı isteyip istemediğini sordum. Öfkeden deliye döndü ama ben öfkesinin sebebini anlayamamıştım. Oysa bütün kalbimle onu büyük bir zahmetten kurtardığıma inanıyordum. Tek başıma yazabildiğime göre, ne diye ikimiz birden aynı zahmete katlanacaktık ki? İşi beni rahatsız ediyordu; bütün gününü gazetede geçirmesi, düzensiz çalışma saatleri, eve geç geldiği geceler, sürekli birileriyle buluşması hep kavga sebebiydi. Kavga eder, sonra sevişir, sonra tekrar kavga ederdik. Mayté'nin telesekreterine kendi sesimi kaydetmeme izin vermemesi bardağı taşıran son damla oldu. Israrla telesekreterin kendisine ait olduğunu ve böyle bir şey düşünebildiğime göre aklımı kaçırmış olmam gerektiğini söylüyordu. Bunun üzerine birlikte yaşamamız gerektiğine karar verdim. Aklımca böylelikle bütün sorunlarımız çözülecekti. Tek bir telefon, tek bir telesekreter ve telesekreterde sadece benim sesimin kayıtlı olduğu tek bir mesaj olacaktı. Bu karar babamın dediği gibi, 'yangına körükle gitmek' demekti. O güne dek

ateşi hafifçe yalayıp geçen bir meltem gibiydim, ama ondan çok düşkün olduğu dairesini bırakıp benimle birlikte yaşamasını istemekle fazla ileri gitmiştim. Üstelik Alberto'yla Chicago'ya gitmeyi bile bu daire yüzünden reddetmişti. Bu kez benden gerçekten ayrıldı. Daha önce de pek çok kez ayrılıp tekrar barışmıştık, ama bu kez farklıydı; bana dönmedi, bir daha sevişmedik.

Ona karşı hissettiğim şeyin gerçek bir sevgi olmadığını söyledi. Eğer onun ihtiyaçlarını anlamıyorsam onu nasıl sevebilirdim ki? Hayatının bu kadar ayrılmaz bir parçası haline gelen mesleğine karşı nasıl tavır alabilirdim ve Alberto'yla arasında geçenleri bana anlatmasına rağmen nasıl olup da ondan dairesinden taşınmasını isteyebilirdim? Hayır, onu kesinlikle sevmiyordum. Sadece ona hükmetmek istiyordum. Bilemiyorum, onun açısından bakıldığında haklı olduğuna eminim, oysa ben ondan ayrılınca kollarımdan ya da bacaklarımdan birini kaybetmiş gibi hissettim. Ayrılık beni yıkmıştı, ardından çok uzun bir süre gözyaşı döktüm. Karar vermiştim, onu unutmamaya çalışacaktım. Onu unutmak istemiyordum, çünkü bana inanmasa da, kendi üslûbumca onu çok fazla sevmiştim.

Haftalar boyunca sabah kahvemi Mayte bende kaldığı zaman oturduğu sandalyede içtim ve onunla yaptığımız sohbetleri hayal ettim. Hayattan, kaderden, insan ilişkilerinden, toplumdan bahsederdik. Sanki karşımda oturuyormuş gibi onunla konuşurdum. Bu ritüeli sürdürürken, onun yokluğunu hissetmeden saatler geçirirdim. Bir sabah her nasılsa dalgınlıkla başka bir sandalyeye oturdum ve bütün büyü bozuldu. İşte böyle oldu. Hayalimde yarattığım gerçeklik günden güne solmaya, benden uzaklaşmaya başladı. O gerçekliği yeniden yakalamaya, söylediğim bir şeye

hızdığı zamanlar yüzünün aldığı ifadeyi gözümde aynıyla yeniden canlandırmaya çok çabaladım, ama başarılı olamadım. Hayalimdeki görüntüsü gün geçtikçe biraz daha soluklaşıyordu. Zamanla yatma ve kalkma saatlerim onu tanımadan önceki düzenine kavuştu. Onun katlanamadığı televizyon programlarını seyretmeye yeniden başladım. Yemek vakitlerim de Mayte'den önceki düzene döndü. Artık akşam yemeğini hazırlamak için gazetede ertesi günün sayfalarının bitmesini beklemek zorunda değildim. Mayte'yi beklediğim geceler Ana Gabriela uyuduktan yarım saat sonra geleceğini bilir, ona göre hazırlanırdım. Eski düzenime geri döndüm, ama hayatım boyunca hissettiğim en korkunç acıyı yaşıyordum; bu kez gerçekten ayrıldığımızı fark etmiş olmanın verdiği acıyı. Benim bütün bu yaşadıklarımdan onun hiç haberi olmadı. Gururlu bir insandım. İlişkimizin bittiğini anladığımda, onun dairesine gidip geceliğimi ve elektrikli diş fırçamı aldım, vitaminlerimi bir torbaya doldurdum, apartman holünü sessizce geçtim ve sessizce acı çektim. Ana Gabriela'nın anlamaması için acımı sessizce çekmek zorundaydım.

Her zaman olduğu gibi Iris imdadıma yetişti. Mayte'yle ilişkimin detaylarından haberdardı. Tuhaf hikâyeler peşimi bir türlü bırakmadığından ve hayatım hakkında insanlara karşı her zaman açık davrandığım için cesaret almış olacak ki, bana kendisiyle ilgili çok tuhaf bir hikâye anlattı. Daha doğrusu, kocası hakkında bir hikâye anlattı. Bundan Mayte'ye bile bahsetmemişti. Bunca yıldan sonra bu hikâyeyi size anlatıyorsam, bunun sebebi sır saklamayı bildiğinizi kanıtlamış olmanızdır. Neticede insanlar size en gizli sırlarını anlattılar ve hiçbirini iyi niyetle de olsa başkasıyla paylaşmadınız.

Bildiğiniz gibi, Iris'in kocası son derece nazik, ciddi ve duyarlı bir adamdır. Iris kocasının sadakatinden hiçbir zaman şüphe duymamış. Bir gün Raquelita'yı da alıp hep birlikte sinemaya gitmişler. Film seyrederken yediği patlamış mısırlar yüzünden susayan kocası çıkışta bir şeyler içmek istemiş. Raquelita onun kucağında uyuyakaldığı için Iris'e pantolonunun arka cebinde duran cüzdanından üç dolar almasını rica etmiş. Bir sürü cebi olan cüzdanlardan biriymiş. Iris bu ceplerden birini açtığında para yerine ambalajından çıkartılmış ve kullanılmış gibi görünen bir prezervatife rastlamış. Başka bir cepte bulduğu üç doları almış ve yanlış görüp görmediğinden emin olamadığı için prezervatiften kocasına bahsetmemiş. Kocası hiçbir şeyin farkına varmamış ama eve dönerlerken Iris'in tek düşündüğü buymuş. Fırsatını bulur bulmaz cüzdana tekrar bakmış. Gerçekten de Rodolfo cüzdanında görünüşe bakılırsa kullanıldıktan sonra yıkanmış bir prezarvatif saklıyormuş ve Iris'in dediğine göre de hâlâ saklıyor. Rodolfo karısını aldatabilecek bir erkek değildi, ayrıca (bu ülkeye gelirken yaşadığı travmalar yüzünden) bazı takıntılara sahipti. İşte bu yüzden Iris, prezervatifin başka bir kadınla ilgisi olamayacağını düşünmüş (bir geyle ilişkisi olduğundan bile şüphelenmiş) ve bu olaydan ne kocasına, ne de başka birine bahsetmiş. Ama bana anlattı. Sonra da o güne dek kimseye böyle özel bir sırrını paylaşacak kadar güvenmediğini söyledi. Işte o zaman terapist olmayı düşünmeye başladım. Ama Iris'e tanık olduğum iki olaydan asla bahsetmedim. Bir keresinde Iris Raquelita ile Ana Gabriela'yı alıp New Jersey'deki annesini ziyarete gittiği zaman Rodolfo'yu karşı dairede yaşayan güzel yüzlü, derinden gelen müzikal bir ses tonuna sahip kadının evine girerken görmüştüm. Kadın yaklaşık yüz elli ki-

lo ağırlığında olmalıydı. Adı Frances'ti. O sıralar Cuma akşamları Mayté'de kalıp ertesi sabah geç vakitte evime dönüyordum. Rodolfo'yu kadının evine girerken o zaman görmüştüm. Onunla ilk karşılaşmamızda o kadar rahatsız olmuştu ki, ikinci kez yakaladığımda onu görmemiş gibi yaptım. Benim dairem holün öbür ucundaydı. Rodolfo'nun o kadının evine girmesine hiçbir anlam verememiştim. Sonuçta kadınla bir arkadaşlıkları yoktu. Ama Iris bana bu prezervatif hikâyesini anlatınca bir anda bütün parçalar yerine oturdu. Frances üç yıl önce bizim binadan taşındı. Kim bilir aralarında ne geçti?

Iris'in profesyonel tavsiyesi tam zamanında geldi. O sıralar psikoloji mastırını bitirmek üzereydim, ama bu mesleği icra etme konusunda pek hevesli değildim. Iris insanlara terapi yapmayı tam zamanlı bir meslek haline dönüştürmemi önerdiğinde kendi içimdeki karmaşaya gömülmüş, terapiye gidiyor ve Mayté'yle yaşadığım ilişki sırasında gösterdiğim davranışları çözümlemeye çalışıyordum. Nasıl bu şekilde davranıp böyle şeyler düşünebilmiştim? Özellikle de Jerry ve onun bana hükmetme arzusuyla başa çıkabilmek için verdiğim onca mücadeleden sonra. İşte kadınlar için seminerler düzenleme fikri de o zaman geldi aklıma. İlk seminerimde bir grup kadınla birlikte, onların da benzeri tecrübeler yaşayıp yaşamadıklarını tartışacak ve bu tuzağa bir kez daha düşmemenin yollarını bulmaya çalışacaktım.

Bundan sonraki ilişkimi daha sağlıklı duygusal temeller üzerine oturtmaya karar verdim. Aksi takdirde hiç sevgilim olmamasını yeğlerdim. Radikal adımlar atmaya inanırım. İstediğim şeyleri yapıp istemediğim şeyleri yapmama konusundaki azmimi daha iyi anlayabilmeniz için he-

nüz küçük bir kızken yaşadığım bir olayı anlatacağım size. Üçüncü yaş günüme dek emzik kullanmışım. Üçüncü yaş günü partimde annemin Fanita Teyze'ye emzik alışkanlığım konusunda nasıl yakındığını hiç unutmam. Bu kötü alışkanlıktan kurtulmam için ne yapması gerektiğini bilmediğini, eğer emzik emmeyi bırakmazsam dişlerimin mahvolacağını söylüyordu. O gün kimsenin beni emzikle görmesini istemedim ve sadece etrafta teyzemle büyükannem de dahil kimsenin olmadığı anlarda gizlice emdim. Annemin bana ihanet ettiğini düşünüyordum. O gece geç saatlerde annem emziğimi getirdi -emzik emmeden uykuya dalamıyordum- ama ben onu yere fırlattım. Bir daha da asla kullanmadım. O günden sonra aile arasında şaka konusu oldu; sırf beni kızdırmak hoşlarına gittiği için emzik isteyip istemediğimi sorarlardı. Ne kadar acımasız olduklarına inanabiliyor musunuz? Her şeye rağmen inadımdan vazgeçmedim. Bir daha ağzıma emzik sürmedim. Buradan da anlayacağınız gibi, benim karakterime sahip biri için kontrolünü tamamen yitirmek ve Mayte'yle yaşadığım ilişkideki gibi aşırı sahiplenmeci bir tutum içine girmek gerçek bir şok oldu. Meslek hayatımdaki başarımı da bu deneyime borçluydum.

Mayte'den sonra, Kilo Saplantısı seminerlerimden birine katılan Melissa'yla tanışana dek kadınlarla birkaç kısa ilişki daha yaşadım. Aslında özel bir diyet yapmadığım halde on kilo fazlalıktan kurtulmuştum, ama seminer için iyi para ödüyorlardı ve diyetisyen kontrolünde kilo verdiğimi söylemekten kimseye zarar gelmezdi. Altı ay sonra Melissa artık kilo verme sorunundan kurtulduğu için seminerlere gelmeyi bıraktı, ilişkimiz de o zaman başladı. En başından itibaren mantıklı bir ilişkiydi. Benden iki yaş

büyüktü ve tıpkı benim gibi sinemaya bayılırdı. Başından bir evlilik geçmişti ve iki oğlu vardı. Sizin anlayacağınız, mükemmel bir sevgili adayıydı. Ana Gabriela'yı hiç sahip olamadığı kızı yerine koydu, Roger'la Francis de benim oğullarım gibiydi. Melissa bir mimar ve büyük bir şirketin şehir planlama departmanında çalışıyor. Şimdilerde eski hızını kaybetmiş olmasına rağmen, Melissa'nın çalıştığı alan son birkaç yıldır Manhattan'ın elitleştirilmesi konusunda büyük rol oynamıştı. Bu konu, ikimizin tamamen farklı fikirlerde olduğu tek konuydu. Latin azınlık açısından düşünüldüğünde, bana göre bu şehre yapılanları kabullenmek çok zor. Şehir planlamacılığı açısından düşünüldüğündeyse ona göre bu son derece olumlu bir ilerleme. Aramızdaki farklılıklara rağmen birbirimize karşılıklı bir saygımız vardı ve böyle bir ilişki yaşadığım için yıllarca kendimle gurur duydum. Normal bir ilişkiydi diyebilirim, seminerlerime katılan tüm kadınlara örnek gösterebileceğim türden bir ilişkiydi. Ama sanırım normallik bana göre değil.

Az sonra size anlatacağım olay aylar önce gerçekleşti. Görünüşte önemsiz bir şey olduğu için üzerine birkaç günden fazla düşünmemiştim. Melissa'yla çıkmaya yeni başlamıştık, Mayte'yle de yeniden arkadaş olmak için çaba sarf ediyorduk. Bizi birbirimize bağlayan o kadar çok şey vardı ki, görüşmemenin imkânı yoktu: Ana Gabriela'nın ona çok düşkün olması, ortak arkadaşlarımız Iris ve Rodolfo, Raquelita ve Küba ipleri koparmaya engel oluyordu. Mayte çoktan başka bir sevgili bulup bizi tanıştırmıştı. Ben de onu Melissa'yla tanıştırdım ve o günden sonra dördümüz sık sık dışarı çıktık. Yakın olmasa da sıcak diye niteleyebileceğim bir ilişkimiz vardı.

Bir keresinde Melissa, kendi tanımıyla New York'u yeniden canlandırma ve güzelleştirme konusunda kazandıkları başarıları anlatacağı bir konferans vermek üzere Polonya'ya gitti. Benim tanımıma göreyse söz konusu olan şey, insanların kıçına tekmeyi basıp evlerinden kovma başarısıydı. Mayte'nin kız arkadaşı Michelle de aynı günlerde Nevada'daki anne babasını ziyarete gitmişti. Mayte, Iris, Rodolfo ve Raquelita'yı hafta sonu için Westchester'deki evime davet ettim. Akşamüzerleri batan güneşin inanılmaz bir ışık yaydığı ve ağaç yapraklarını kendi rengine boyadığı büyülü Ekim günlerinden biriydi. Cumartesi günü öğle yemeğinden sonra Mayte'yle birlikte yürüyüşe çıkmaya karar verdik. Yürüyüş yaparken Melissa iki hafta sonra dönünce ona verebilmek için farklı renklerde ve şekillerde yapraklar toplamaya başladım. Melissa doğayı benden daha çok severdi ve Polonya'ya gittiği için buralarda yılın en güzel zamanını kaçırıyordu. Mayte de bana yardım etti. En iyi durumda olan, en canlı ve en renkli yaprakları seçiyordu. Yaprakların çoğu ya fazla kurumuştu, ya da ayak altında ezilip ufalanmıştı. Hiç konuşmadan yaprak toplayarak saatler geçirdik. Akşam karanlığı çöktüğünde planladığımdan çok daha fazla yaprak toplamıştık. Yolun kenarına oturup en güzel olanlarını ayırdık, geri kalanları bir yığın halinde oraya bıraktık. Akşamüzeri güneşi çamların arasından parıldamaya başlamıştı ve hava yürüyüşe çıkarken beklediğimizden daha fazla soğumuştu. Bu kadar geç vakte kadar dışarıda kalmayı düşünmemiştik. Üşümemek için çabucak eve döndük. Yaprakları özenle Maria Moliner Sözlüğü'nün sayfaları arasına yerleştirdim; çok yaprak topladığımız için onları saklayacak büyük bir kitaba ihtiyaç vardı. Melissa iki hafta sonra dönene kadar yaprakları unuttum.

Kasım ayı gelmişti ve bütün ağaçlar yapraklarını dökmüştü. O zaman sözlüğün arasına sakladığım yaprakları hatırladım. Sayfaların arasından ilk yaprağı çıkardığımda, üzerinde tek bir çentik ve kırışıklık olmayan bu mükemmel yaprağı bulduğu zaman Mayté'nin yüzünde beliren tatminkâr ifade sinematografik bir berraklıkla canlandı gözümde. Mayté bulduğu zaman kızıl-portakal karışımı bir renkte olan yaprak şimdi kızılımsı kahverengine dönüşmüştü. Sözlüğün arasından çıkardığım her yaprak bana Mayté'yi anımsattı. Oysa yaprakları onun için toplamamıştım. Melissa'ya yanımda değilken bile kendisini düşündüğümü ve onu sevdiğimi göstermek için toplamıştım onca yaprağı. Ama her yeni yaprakla birlikte Mayté'nin onu bana veren elleri, güneşin koyu renkli saçları arasına düşmüş ilk gri teller üzerinde parıldaması, yaprakları ayırmak için yol kenarında oturuşumuz geldi gözümün önüne.

Yaprakları Melissa'ya verdim. Özellikle de benim için aynı derecede önemli olmasa bile onun çok sevdiği bir şeyi hatırlamış olmamdan mutluluk duydu. "İşte gerçek aşk bu," dedi. Gülümsedim; onu öperken bir yandan da Melissa için topladığım yaprakları her görüşümde Mayté'nin aklıma gelişini düşündüm. Mayté düşüncesi yeniden kafamın içinde dönmeye başlamıştı; kendiliğinden, hiç çaba sarf etmeksizin, ayrıldıktan sonra günlerce yaptığım gibi mutfakta onun köşesine oturmama bile gerek kalmadan düşünmeye başladım onu.

Bu olay kalıcı bir ilişki bulma konusunda kendime duyduğum güveni alt üst etti, ama hayatım hâlâ kendi kontrolüm altındaydı. Kontrol edilemez ve dayanılmaz olan asıl şey, rüyalar, fanteziler ve anılar. Ama hareketlerimize hükmedebiliriz.

Aylar sonra ilkbahar geldiğinde bir Cumartesi günü, Iris'le Rodolfo bizi Houston'da Küba müzikleri çalan bir kafeye davet ettiler. Biraz salaş -ya da İspanyolların deyişiyle *cutre*-, izbe ve basit bir yerdi. Latin müzisyenlerin ve siyah Amerikalıların deşarj olmaya gittiği mekânlardan biriydi. Melissa İspanyolca konserlere ve okuma günlerine dili anlamadığı gerekçesiyle genellikle gelmediği halde, o gün bize katılmaya karar verdi. Masa bulabilmek için erken gittik ve ben küçük sahnenin hemen önüne oturdum. Müzisyenler sahneye çıktığında davulcu tam önümde duruyordu; saçları arkadan örgülü, çoğumuz gibi hangi ırktan olduğu belli olmayan, hafif uzun boylu bir adamdı. Hiç içki içmem, ama o gece iki bardak şarap içtim. Muhtemelen içtiğim içki ve ilkbaharın gelmiş olması sonraki olayların tetikleyicisi oldu. Güneş yüzünü göstermiş, ağaçlar taze yaprak kokuları salmaya başlamıştı; üstelik çok uzun ve ağır geçen bir kıştan yeni çıkmıştık. Adam sahnede çalarken, ben de sahnenin hemen aşağısında oturduğum yerden adamı süzmeye başladım: davula vuruşundan belli olan kuvvetli kollarını, sağ bacağıyla tempo tutarken uyluk kısmında hareketlenen kaslarını seyrettim. Öyle bir karizması vardı ki, gözlerimi ondan alamıyordum. Gittikçe adamın varlığından, hareketlerinden, dosdoğru karşıya diktiği gözlerinden huzursuz olmaya başladım. Tipik bir Latin maçosu olduğu her halinden belli, diye düşünerek kıçına tekmeyi basmak istedim ama yine de gözlerimi ondan ayıramıyordum. Bana hiçbir yanlış yapmamış olan, hatta orada olduğumdan haberi bile olmayan birine neden bu kadar öfkeleniyordum ki? Adeta hipnotize olmuş gibi, bu sorunun cevabını kendi kendime verdim; bu adamla yatabilirdim, hatta aslına bakılırsa bu adamla yatmayı çok istiyordum. Bu düşünceyi çok komik

buldum. İnanabiliyor musunuz, programı bitince herif masamıza geldi, kendisini tanıştırdı, yanıma oturdu, bana çıkma teklif etti ve ben de kabul ettim. Hem de bütün bunlar o sırada Iris'le hararetli bir sohbete dalmış olan Melissa'nın yanıbaşında gerçekleşti. Herif bütün cazibesini kullanarak ertesi akşam saat sekizde beni evine beklediğini söyledi. Ben de seve seve kabul ettim. Melissa'ya söylediğim ilk yalan bu oldu. Ertesi gün Melissa'ya bir iş yemeğine gideceğimi ve geç döneceğimi söyledim. Gerçekten de eve döndüğümde saat geç olmuştu, ayrıca kıçım da fena halde acıyordu. Onu öpüp yatakta yanına uzandım, bunu yapabildiğime bir türlü inanmıyordum.

Ricky, müzisyenin adı buydu, Tompkins Square Park'ta bir apartman dairesinde yaşıyordu. Evliydi, ama Venezuela'lı bir şarkıcı olan karısı Güney Amerika turnesine çıkmıştı. O gece masamıza gelmesinin nedeni gözlerimi çok çekici bulmasıydı. Bunu duyunca çok şaşırdım. Çünkü suratında parlayan sahne ışıkları yüzünden beni göremediğini sanıyordum. Gözüne giren ışıklara alışkın olduğunu, ayrıca ben sahneye çok yakın oturduğumu ve heyecanla onu seyrettiğimi gördüğünü söyledi. Bu bana o kadar tuhaf geldi ki, cevap veremedim. Çok da derdim değildi zaten. Neredeyse hiç vakit kaybetmeden yatağa atladık. Onu bilmem ama, benim açımdan romantik duygular söz konusu değildi. Daha çok onunla yatmayı saplantı haline getirmiştim diyebilirim, birleşme ânının hayalini kurmaktan bütün gün işe konsantre olamamıştım. Sahnedeyken yaydığı güçlü imajın tersine, sesi yumuşak, tavırları gayet zarifti, ama yataktayken bir gece önce sahnede davul çalan adam geri döndü. Aniden kendimi yüzükoyun uzanmış buldum, herif arkamda bacaklarımı ayırmaya çalışıyordu. Beni kasıklarım-

dan kavrayıp hafifçe kendine doğru çekti. O zaman herifin bana arkadan gireceğini anladım. Ondan böyle bir şey beklememiştim. Karşı koydum ama beni dinlemiyordu. Herif kendinden geçmişti, tıpkı sahnede davul çalarken olduğu gibi gözleri boşluğa bakıyordu. Bana tecavüz edecek, diye düşündüm. Direnmenin bir anlamı yoktu, her nasılsa istediği şeyi alacaktı ve eğer mücadele edersem canım daha da yanacaktı. Artık ne kadar yanacağını tanrı bilirdi. Böyle düşünerek gözlerimi kapatıp bacaklarımı araladım ve gevşemeye çalıştım. Havana'nın Los Sitios mahallesinden gelen bir kadının böyle bir durumda sayabileceği bütün küfürleri saydım içimden.

'Anasını siktiğimin orospu çocuğu, allahın belası puşt!"

İçime girdiğinde kalçalarım ikiye ayrılacakmış gibi hissettim ve bütün ruhumla beddua okudum. Ama aniden, nereden çıktığını hiç belli olmayan bir orgazm dalgasının bedenimi sarmak üzere olduğunu hissettim ve geri itmeye çalıştıysam da başarılı olamadım.

O geceden sonra bir ay Ricky'den ses çıkmadı. Bir ay sonra karısı tekrar turneye gidince yine arayıp evine davet etti. Cehenneme kadar yolu olduğunu, bana hayvan gibi davrandığını ve ölsem de onunla bir daha görüşmeyeceğimi söyledim.

"Altımda zevkten inlerken böyle demiyordun ama," diye cevap verdi.

"Bu doğru ama yine de cehenneme kadar yolun var," dedim.

Ricky apartmanın üst katlarından birinde oturuyordu ve o gece asansörle yukarı çıkarken, yıllar önce restorandaki aşçıyla yaşadığım deneyimin aynısını yaşıyorum, dedim kendi kendime. Hayatım Jerry'le yaşadığım zamanlar-

da olduğundan bütünüyle farklıydı artık, ama görünüşe bakılırsa bir türlü tatmin olmayan ruhumda hâlâ sızıntı yapan çatlaklar vardı. İki ay boyunca oturup hayatımı yeniden gözden geçirdim ve Mayte'yi daha sık arayıp baş başa bir kahve içmeye ya da suşi yemeğe davet ettim. O da bu teklifleri kabul ederdi. Birlikteyken artık kendi başlarının çaresine bakabilen Raquelita ve Ana Gabriela'dan, filmlerden ve Küba'dan söz eder (bunlar az çok aynı fikirde olduğumuz konulardı); eğitime ayrılan ödenekte yapılan kesintilerden, şehirde kiraların ne kadar arttığından yakınırdık (bunlar da tamamen aynı fikirde olduğumuz konulardı). Ama bütün bu sohbetler esansında kendimizden hiç bahsetmezdik. Sanki geçmişte aramızda olanlar hiç yaşanmamış gibiydi. Bu durum geçen kış karın yağdığı ilk güne dek sürdü. O sabah yatağımda kahvemi yudumlarken kendi kendime dedim ki: Eğer Mayte'ye ayrıldığımızda onu ne kadar özlediğimi ve ne kadar gözyaşı döktüğümü söylesem ne olur? Birlikte oluşturduğumuz ritüelleri canlı tutmak ve onu unutmamak için bulduğum yollardan, bacaklarının arasında sakladığı kokuyu duyduktan sonra bir daha hiçbir kokunun beni o kadar heyecanlandırmadığından bahsetsem ne olur? Bütün bunları ona anlatsam ne olur acaba?

Kendi içime dönüp keşifler yaptığım bu değişim anlarını, hep rastladığım nehirler olarak düşünmüşümdür. Her nehir bir öncekinden daha derindir. İlk nehre yıllar önce 24 Haziran günü rastlamıştım. İkincisi restoran olayıydı, Mayte'den ayrıldıktan sonra yaşadığım karmaşa üçüncüsüydü, Ricky ise dördüncüsü. Mayte'ye ondan ayrılmanın diri diri toprağa gömülmek gibi bir şey olduğunu söyleyecek cesareti toplamak ise beşinci nehir olacaktı. Ve beş sayısı, insan ru-

hunu temsil eder. Nasıl ki insanoğlu iyiliğin ve kötülüğün karışımından türemiştir, beş sayısı da iki sayının toplamından oluşan tek bir sayıdır. Bunu ezoterik kitaplarımdan birinde okumuştum. Beş duyuya sahibiz. Beş, aşkın sayısıdır ve insan ruhuyla çok yakından ilişkilidir. Aşk tanrıçası Ochun'un sayısıdır. Bu duygusal monolog size melodram gibi gelebilir ama umurumda değil. Tıpkı ben küçükken annemin dinlediği radyo tiyatrolarında ya da kırklı yıllarda çekilen Meksika filmlerinde olduğu gibi, aşkı ciddiye alınayıp onunla dalga geçen aynı insanlar kıskançlık yüzünden hem kendilerini hem de birbirlerini öldürebilirler. Hayatım boyunca pek çok şeyin üstesinden gelmiştim. Peki, hiç yüreğimin en derin köşesindeki o karanlık noktaya inebilmiş miydim, bağrımda düğüm olan ve ne zaman Mayté'yi düşünsem sancıyan asıl yüreğimi ortaya koyma cesaretini gösterebilmiş miydim? Eğer düşündüklerimi ona söyleyebilirsem, ki bunu gerçekten yapabilirdim, bu benim hayatım boyunca gösterdiğim en cesur davranış olacaktı. Sonucu ne olursa olsun, kıçımı ikiyi ayıran ya da midemi yağlı *chicharrone*'lerle doldurup kolesterolümü tavana vurduran yabancılardan kurtulmak için tek şansım bu itiraftı.

Ve gerçekten, hiçbir tereddüt ya da alçakgönüllülük göstermeden, Mayté'ye her şeyi itiraf ettim. Tıpkı size anlattığım şekliyle her şeyi anlattım ona. Beni terk ettiğinde kalbimin paramparça olduğunu, evin beraberce döşediğimiz köşesine her bakışımda ruhumun kanadığını, o evden ayrıldığımda umudumu sonsuza dek yitirdiğimi sandığımı söyledim. Bunun üzerine Mayté aniden beni çok şaşırtan bir şey yaptı: Duygularını göstermekte her zaman çok ketum olmasına rağmen hüngür hüngür ağlamaya başladı ve hıçkırıklar arasında ayrıldıktan sonra kendisinin de bir

sürü duygusal karmaşa yaşadığını itiraf etti. Sonra seviştik; son sevişmemizin üstünden geçen uzun yıllara rağmen kokusu hâlâ mükemmeldi. Yataktan kalktığımızda kendi dairesinden çıkmayacağı konusunda beni uyardı, ama ben onun dairesine taşınabilirdim ve telesekretere ikimizin de sesinin kayıtlı olduğu bir mesaj bırakabilirdik. Bense onun üstündeki daireye taşınacağını söyledim. Daire şu anda boştu ve orada da aynı yakaya bakan pencere vardı. Geçirdiğim onca yıldan sonra bir şeyi çok iyi öğrenmiştim. Ancak sınırlarımızı koruyabildiğimiz sürece ilişkimizi sürdürebilirdik.

Sonra cinsellik konulu seminerlere yeniden başlayacağımı ilan ettim. Eğer bu hayatta zafer kazanmak istiyorsanız, yaşadığınız tarihsel dönemle ve zamanla uyum içinde olmak zorundasınız. Öyle bir zamanda yaşıyoruz ki, televizyon programlarında insanların en kötü zaaflarını ifşa ederek para kazandığını, hiç sakınmadan en özel anılarını anlattığını, hatta bazen yaşamadığı olayları uydurduğunu görüyoruz. İnsanların yemek sofrasında Başkan'larının sevdiği ve sevmediği şeylerden bahsettiği bir ülkede yaşamak zorundayız. Tanrı aşkına, eğer ben böyle bir ülkede ve böyle bir zamanda yaşayıp da üç gün boyunca banyo yapmamış bir kadının kokusundan hoşlanıyorsam, bundan kime ne ki? Hem biliyor musunuz, arada bir Mayte'yi de davet edip ilişkimizi kendi bakış açısından anlatmasını istediğimden beri, seminerler eskisinden çok daha verimli geçiyor. Mayte'nin gelmesi o kadar işe yaradı ki, Ricky'i bile gelecek ay bir konuşma yapması için davet ettim. Karısı Veronica da bu fikre bayıldı ve insanlar onun olaya nasıl baktığını anlayabilsinler diye kendisinin de katılacağına söz verdi. Anlaşılan ikisi açık bir ilişki yaşıyorlarmış.

Başka bir deyişle, ikisi de başkalarıyla yatıyorlarmış; bazen tek başlarına, bazen de birlikte. Bu anımı seminerlerimde anlatmayı aslında istemesem de, çok iyi *mofongo con chicharrones* pişiren aşçı herifi de seminere getirmeyi düşünüyorum. Duyduğuma göre evlenip Mount Vernon civarında bir yerde yaşamaya başlamış.

Artık gerçekten gitmek zorundayım. Ama gitmeden önce, size yıllardır merak ettiğim bir şeyi sormak istiyorum. Bana hemen cevap vermek zorunda değilsiniz. Eğer bir gün cevap vermek isterseniz, beni aramanız yeterli. Iris'le arkadaş olduğunuzu biliyorum. Iris hayatta gördüğüm en munis insanlardan biridir; kocasından, kızından, işinden ya da arkadaşlarından hiç şikayet etmez. Ve Rodolfo'nun onunla arkadaşlığınızın bir parçası olmadığını da biliyorum çünkü Iris sizinle arkadaş olduğunu Rodolfo'ya söylememem için bana söz verdirdi. Peki, siz Iris'le nasıl tanıştınız?



Marta Veneranda, tez hazırlayan bir doktora öğrencisidir. Seçtiği tez konusu ise, insanların hayatlarındaki en 'utanç verici', en 'yasak' hikayeler. İnsan ruhundaki hiçbir sınır tanımayan cinsel haritanın en dipsiz, en kuytu köşeleri. Okuru, suçlu ya da suçsuz olmanın önemini yitirdiği, en insani hezeyanların cirit attığı bu yasak bölgede, eşcinsel dürtülerin beklenmedik baskınıyla, öldürme hissinin doğallığıyla karşılaştıran yönlerimiz. Yazarın, Anais Nin'i hatırlatan pervasız, cüretkar ve iğneleyici diliyle, Anglo ve Latin kültürlerinin karşılaşmasını, buradan doğan çatışma ve imkanları ve Amerika'da göçmen olmanın sarsıntılı boyutlarını gözler önüne serdiği, bizi yer yer güldüren, yer yer kışkırtan, en çok da kendi ruhumuzun derinliklerinde biriktirdiğimiz gizli arzulardan dolayı şaşkınlığa sürükleyen hikayeleri... Marta Veneranda'nın yasak hikayeleri...

ISBN 975-8829-59-9
9 789758 829590